

T.C.
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ MERKEZ KÜTÜPHANESİ ASL 582-MC 40
NUMARADA KAYITLI MECMÛ'ANIN "MECMÛ'ALARIN
SİSTEMATİK TASNİFİ PROJESİ"NE (MESTAP) GÖRE TASNİFİ (174^a-
243^a) (İnceleme-Metin)

(Yüksek Lisans Tezi)

Yahya KURT

Tez Danışmanı

Prof. Dr. Orhan Kemâl TAVUKÇU

RİZE 2015

T.C.

RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ MERKEZ KÜTÜPHANESİ ASL 582-MC 40
NUMARADA KAYITLI MECMÛ'ANIN "MECMÛ'ALARIN SİSTEMATİK
TASNİFİ PROJESİ"NE (MESTAP) GÖRE TASNİFİ (174^a-243^a) (İnceleme-Metin)

(Yüksek Lisans Tezi)

Yahya KURT

Tez Danışmanı

Prof. Dr. Orhan Kemâl TAVUKÇU

RİZE 2015

Tez Savunma Tarihi

31/ 08/ 2015

Tez Jürisi Üyeleri

Adı ve Soyadı	İmza
Başkan : Prof. Dr. Turgut KARABEY
Üye : Prof. Dr. Orhan Kemâl TAVUKÇU
Üye : Doç. Dr. İhsan SAFİ

Enstitü Müdürü

..... / / 2015

Onay Tarihi

RECEP TAYYIP ERDOĐAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĐÜNE

Bu tezi bilimsel metotlara ve etik davranış ilkelerine uygun olarak hazırlayıp sunduđumu, tezde bana ait olmayan tüm bilgi, düşünce ve sonuçları belirttiđimi ve kaynađını gösterdiđimi beyan ederim.

31/07/2015

Yahya KURT

ÖN SÖZ

Klasik Türk edebiyatı, Türk edebiyatının en uzun ve en zengin dönemlerinden biridir. Bu dönemin en önemli eserleri divanlar ve mesneviler olması münasebetiyle akademik çalışmalarda öncelik bu çalışmalara verilmiştir. Divan ve mesnevilerden sonra ağırlıklı olan çalışmalar ise tezkirelerdir. Bundan dolayı da bu döneme ait yapılan çalışmalarda ilk başta müracaat edilen eserler divanlar, mesneviler ve tezkireler olmaktadır. Bunların yanında oldukça ehemmiyetli bir diğer tür de şüphesiz mecmû' alardır.

“Mecmû'a” ifadesi hemen her alanda yapılan “derlemeler” için kullanılmakla birlikte, yukarıda da bahsi geçtiği gibi biz edebiyatımızın önemli kaynaklarından “şiiir mecmû'aları” üzerine çalışmamızı bina edeceğiz.

Mecmû'alarda yer alan eserler gerek ait oldukları dönemin umûmi zevkini yansıtması gerekse derleyenin kişisel zevklerini göstermesi açısından ehemmiyetlidir. Bununla birlikte divanı olmayan veya eserleri bilinmeyen şairlerin gün yüzüne çıkarılması, divanları ve diğer eserleri bilinen şairlerin ise yeni eserlerinin keşfedilmesi açısından mecmû'alar, Klasik edebiyatımızın önemli kaynakları arasında yer almaktadır. Ayrıca mecmû'alar, ait oldukları dönemle ilgili muhtelif bilgiler ihtiva etmesinden dolayı da araştırmacılar için önemli bir kaynak teşkil etmektedir.

Tüm bu hususlar bir araya getirildiğinde mecmû'alar üzerine akademik çalışmaların yapılması zorunluluk haline gelmiştir. Bu durumdan hareketle çalışmamızda Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi ASL 582-MC 40 numarada Mecmû'a-i Eş'âr ismiyle kayıtlı şiiir mecmû'asının 70 yaprağını (174^a-243^a) “Mecmû'aların Sistematiik Tasnifi Projesi”ne (MESTAP) göre ele alıp transkribe edip bu bölümle ilgili değerlendirmeler yapmaya çalıştık.

Burada asıl maksadımız, metinleri en doğru şekilde okuyarak bilimsel çalışmalara katkı sağlamaktır. Ayrıca incelediğimiz mecmû'ada yer alan henüz gün ışığına çıkarılmamış manzumeleri ve şairleri de ortaya çıkarmak düşüncesindeyiz.

Çalışmamız “Giriş” ve iki bölümden oluşmaktadır: Girişte, Klasik Türk edebiyatında mecmû’alar ve MESTAP ile ilgili genel bilgiler verilmeye çalışılmıştır. Burada ayrıca Klasik edebiyatımızda yer alan mecmû’a türleri hakkında bilgi verilmiş, böylece incelediğimiz yazmanın literatürdeki yeri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Birinci bölümde Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi ASL 582-Mc 40 numarada kayıtlı mecmû’a tanıtılmış, mecmû’adaki manzumeler, bunların şairleri, ve kullanılan nazım şekilleri tablo halinde gösterilerek mevcut malzeme değerlendirmeye çalışılmıştır.

İkinci bölümde ise mecmû’adaki manzumeler, daha önce yayımlanmış çalışmalarla (divanlar, mesneviler, mecmualar vs.) mukayese edilerek mümkün mertebe doğru ve eksiksiz bir metin ortaya konulmaya çalışılmıştır.

MESTAP Projesi çerçevesinde hazırlamış olduğumuz bu çalışmanın bundan sonra yapılacaklara katkı sağlamasını temenni ediyorum.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında bana sabırla tahammül eden, bilgi ve birikimiyle yol gösteren, engin fikirleriyle ufkumu açan ve bakış açımı zenginleştiren kıymetli hocam Prof. Dr. Orhan Kemâl TAVUKÇU’ya şükranlarımı ve hürmetlerimi sunarım.

Yahya KURT

Rize - 2015

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	i
İÇİNDEKİLER	ii
KISALTMALAR	iii
GİRİŞ: Klasik Türk Edebiyatında Mecnû'a	1
1.Mecnû'a-i Eş'âr Hakkında Genel Bilgiler	8
1.1. Mecnû'a-i Eş'âr'ın Tavsifi	8
1.2. Mecnû'a-i Eş'âr'ın Tertibi	9
1.3. Mecnû'a-i Eş'âr'da Şairler ve Şiir Sayıları	12
1.4. Mecnû'a-i Eş'âr'da Bulunan Nazım Şekilleri	14
1.5. Mecnû'a-i Eş'âr'da Kullanılan Aruz Kalıpları	14
1.6. Mecnû'a-i Eş'âr'ın Muhteva Özellikleri	15
1.7. Derleyicinin Kimliği	15
1.8. Mecnû'a-i Eş'âr'a Ait MESTAP Tabloları	15
2. Mecnû'a-i Eş'âr'ın Metni	25
2.1. Metin Tespitiyle İlgili Hususlar	25
SONUÇ	379
KAYNAKÇA	380
TIPKIBASIM	382
ÖZET	452
ABSTRACT	453
ÖZ GEÇMİŞ	454

KISALTMALAR

age: Adı geen eser

agm: Adı geen makale

B : Bařlık

D. : Divan

G : Gazel

K : Kaside

K1 : Kıt'a

M. : Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi ASL 582-MC 40 Mecmû'a-i Eř'âr

Mu : Musammat

Mü : Müseddes

s. : Sayfa

T : Tarih

TCB : Terci-i Bend

TKB : Terkid-i Bend

Vr. : Varak

GİRİŞ: Klasik Türk Edebiyatında Mecmû'a

Arapça جمع (cem') kökünden gelen bir kelime olan mecmû'a, "Dağınık şeyleri bir araya getirmek, toplamak"¹ anlamına gelmektedir. Mecmû'a kelime olarak: "Toplanıp biriktirilmiş, tertip ve tanzîm edilmiş şeylerin heyeti, eş'âr ve sâir âsâr-ı müntehaba cem' ve kaydıyla hâsıl olmuş risâle"² manalarına gelmektedir. "Mecmûanın yanı sıra mecâmî', mecma', câmi' gibi aynı kökten türemiş kelimelerle -yalnız Osmanlı Türkçesi'nde-cüzdan, defter ve cerîde isimleri de aynı mânada kullanılmıştır."³

Mecmû'ayı Klasik edebiyata ait bir terim olarak "farklı kişilere ait metinlerin/metin parçalarının bir araya getirildiği eserler bütünü"⁴ şeklinde ifade edebiliriz.

"Mecmû'alar genelde bir veya daha fazla yazar yahut şaire ait çeşitli şekil ve hacimlerdeki dinî, din dışı nesir ya da şiiirlerden oluşan derleme eserlerdir. Mecmû'alar birçok açıdan halk edebiyatındaki cönklerle benzerlik göstermektedir. Başlangıçta ayetler, hadisler, fetvalar, dualar, hutbeler, şiiirler, ilahiler, şarkılar, latifeler, lugaz ve muammalar ve faydalı bilgilerin toplandığı not defterleri olarak ortaya çıkmış, zamanla gelişerek düzenli bir kitap ve telif çeşidi özelliği kazanmıştır."⁵

Mecmû'aların oluşturulmasında genel teamül metinlerin benzer ve ortak vasıflarından hareketle malzemenin bir araya getirilmesi esasına dayanmaktadır.

"Mecmû'alarda bir araya getirilen metinlerin çoğunlukla benzer ya da ortak tarafları vardır. Bu eserler arasında çoğunlukla konu yakınlığı bulunmakla birlikte, esas müştereklik kısmen hacimsiz eserler derlemesi oluşudur. Bununla birlikte hacimli eserlerin toplanmasından oluşan mücessem

¹ Mustafa Uzun, "Mecmua", *DİA*, 28, Ankara 2003, 265-268.

² Şemseddin Sami, *Kâmûs-ı Türkî*, Çağrı Yayınları, İstanbul 2006, 1293.

³ Uzun, agm, 265.

⁴ M. Fatih Köksal, "Şiiir Mecmualarının Önemi ve Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi", *Eski Türk Edebiyatında Tenkit ve Teori*, Kesit Yayınları, İstanbul 2012, 83.

⁵ Uzun, agm, 265.

mecmû'alar da yok değildir. Aynı konudaki metinlerin toplandığı mecmû'alar, içerikleriyle anılmaktadır.”⁶

Ayrıca mecmû'alarda yer alan türlerde mecmû'aların oluşumunda önemli bir etkiye sahiptir.

“Mecmû'aların içeriğinde birçok farklı türde ve biçimde eser bulunduğu gibi tek bir tür ve şekle münhasır mecmû'alar da bulunmaktadır. Örneğin şiir mecmû'aları (mecmû'a-i eş'âr), risale mecmû'aları (mecmû'atü'r-resâ'il), hadis mecmû'aları (mecmû'atü'l-ehâdîs), fetva mecmû'aları (mecmû'a-i fetâvâ), dua mecmû'aları (mecmû'a-i ed'iyey), tarih manzumelerini içeren mecmû'alar (mecmû'a-i tevârih), fevâid mecmû'aları (mecmû'a-i fevâ'id), hutbe mecmû'aları (mecmû'atü'l-huteb), tıpla ilgili mecmû'alar (mecmû'a-i tıb, mecmû'a-i mücerrebât, mecmû'a-i mu'âlece), gizli ilimlerden bahseden mecmû'alar (mecmû'atü'l-havâss, mecmû'a-i cifr ve reml, mecmû'a-i ilm-i nücûm, mecmû'a-i tılsımât, mecmû'a-i melâhîm, mecmû'a-i vefk), letaif mecmû'aları (mecmû'atü'l-letâ'if), zikir ve evrâd mecmû'aları (mecmû'a-i zikir ü evrâd), hikâye mecmû'aları (mecmû'a-i hikâyât), münşe'ât mecmû'aları (mecmû'a-i münşe'ât), müzikle ilgili mecmû'alar (mecmû'a-i beste ve semâ'î, mecmû'a-i mûsikî, mecmû'a-i ilâhiyyât, mecmû'a-i sâz u söz), mektup mecmû'aları (mecmû'a-i mekâtib), müsvedde mecmû'aları (mecmû'a-i müsevedât), ilâm mecmû'aları (mecmû'a-i sukûk), söz, deyiş mecmû'aları (mecmû'a-i makâlât), hadis ve tefsir benzeri kaynaklardan edinilen dinî bilgilerin yer aldığı mecmû'alar (mecmû'a-i menkûlât) bunlardan bazılarıdır.”⁷

Yukarıda zikredilen bilgiler göz önünde bulundurulduğunda mecmû'aların belli prensipler çerçevesinde tasnif edilmesi bir zorunluluk haline gelmektedir. Bu doğrultuda çeşitli araştırmacılar bazı tasnifler ortaya koymuşlardır.

⁶ Köksal, 83.

⁷ Kamil Ali Gıynaş. “Şiir Mecmuları Hakkında Yapılan Çalışmalar Bibliyografyası”, Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, 25, Konya 2011, 246.

Âgâh Sırrı Levend mecmû'aları,

a) Nazire mecmû'aları,

b) Meraklılarca toplanmış, birer antoloji niteliğinde seçme şiirler mecmû'aları,

c) Türlü konulardaki risalelerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmû'alar,

d) Tanınmış kişilerce hazırlanmış, birçok yararlı bilgileri, fıkraları ve özel mektupları kapsayan mecmû'alar⁸

şeklinde dört grup olarak sınıflandırmıştır.

Günay Kut ise mecmû'aları,

I. Nazire mecmû'aları,

II. Seçme şiir mecmû'aları (Mecmû'a-i eş'ar, mecmû'a-i devavin)

III. Aynı konu ile ilgili eserlerin bir araya gelmesi ile oluşan mecmû'alar (Mecmû'a-i edviye, mecmû'a-i ed'iye, mecmû'a-i tevarih, mecmû'a-i muammeyat, mecmû'a-i münşeât, mecmû'atü'r-resail gibi),

IV. Karışık mecmû'alar,

V. Tanınmış kişilerce veya derleyeni belli kişilerce hazırlanmış mecmû'alar⁹

başlıkları altında beş grupta toplamıştır.

Mecmû'aların tasnifi ile ilgili olarak son dönemde yapılan çalışmalardan biri de Mehmet Gürbüz'e aittir. Gürbüz de mecmû'aları;

I. Şiirlerin şekil özelliklerine göre oluşturulan şiir mecmû'aları.

II. Şiirlerin konularına göre oluşturulan (tematik) şiir mecmû'aları.

III. Nazire mecmû'aları.

⁸ Âgâh Sırrı Levend, *Türk Edebiyatı Tarihi I*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1984, 166.

⁹ Günay Kut, "Mecmû'alar", *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, 6, Dergâh Yayınları, İstanbul 1986, 170.

IV. Şairlerin aidiyeti/ mensubiyeti esasına göre hazırlanan şiir mecmû'aları

V. Bir mensubiyet ilişkisi gözetmeksizin belirli şairlerin divanlarını/şiirlerini bir araya getirmeyi amaçlayan mecmû'alar¹⁰

şeklinde sınıflandırmıştır.

M. Fatih Köksal ise mecmû'aların tasnifi ile ilgili temelde iki husus üzerinde durmaktadır. Köksal, tasnifini şiir mecmû'aları ve diğer mecmû'alar şeklinde iki başlık altında toplamıştır. Şiir mecmû'aları ile ilgili olarak da şu bilgileri vermiştir:

“Kütüphanelerde ‘Şiir Mecmû’ası’, ‘Mecmû’a-i Eş’âr’ veya ‘Mecmû’atü’l-Eş’âr’ adlarıyla kayıtlı olan derlemeler herhangi bir nazım türü veya nazım şekli birliği aranmaksızın derlenmiş manzum metinlerden oluşan eserlerdir. Belirli nazım şekli veya türlerinden şiirlerle oluşan mecmû'alar da esas itibariyle şiir mecmû'asıdır. Ama bu eserler çoğunlukla mecmû'a-i nuût, mecmû'a-i kasâid, mecmû'a-i ilahiyât, mecmû'a-i gazeliyât gibi o nazım şekli ve türünün adıyla anılır.”¹¹

“Bunların başlıcalarını ilâhilerin toplandığı ‘mecmû'a-i ilâhiyât’lar, kasidelerin bir arada toplandığı ‘mecmû'a-i kasâid’ler, nazirelerin ve nazirelere esas olan zemin şiirlerin bir arada toplandığı nazire mecmû'aları (mecmû'atü'n-nezâir, mecmû'a-i nezâir), naatlerin toplandığı ‘mecmû'a-i nuût’lar, sadece gazellerin toplandığı ‘mecmû'a-i gazeliyât’lar, seçme beyit veya müfretlerin toplandığı ‘mecmû'a-i ebyât’ veya ‘mecmû'a-i müfredât’lar, şarkıların bir araya getirildiği ‘mecmû'a-i şarkiyât’lar, muammâların toplandığı ‘mecmû'a-i muammiyât’lar, muhtelif tarih manzumelerini içeren ‘mecmû'a-i tevârih’ler, sadece ölüm tarihlerinin bir araya toplanmasıyla oluşan ‘mecmû'a-i vefeyât’lar sayılabilir.”¹²

Mecmû'aların tasnifi meselesinin yanında bir diğer hususta mecmû'aların önemi meselesidir. Bu konu ile ilgili M.Fatih Köksal'ın tespitleri ise şu şekildedir:

¹⁰ Mehmet Gürbüz, “Şiir Mecmûaları Üzerine Bir Tasnif Denemesi”, Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII, Mecmûa, Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı, Turkuaz Yayınları, İstanbul, 2012, 108-112

¹¹ Köksal, *age*, 84

¹² Köksal, *age*, 85

1. Kaynaklarda adı geçmeyen, unutulmuş şairlerin şiirlerine mecmû'alarda rastlamak mümkündür.

2. Bilinen şairlerin bilinmeyen/divanlarında bulunmayan şiirlerine rastlamak mümkündür.

3. Şairlerin divanlarındaki şiirlerinin farklı şekillerine (fazla veya eksik beyitler, nüsha farkları vs) mecmû'alarda rastlanabilir.

4. Mecmû'alar arasında bilinmeyen, varlığı bilindiği hâlde nüshası tespit edilemeyen eserlerle karşılaşılabilir.

5. Bilinmeyen veya kullanılmayan nazım şekilleri, bilinen nazım şekillerinin örneği görülmemiş kafiye tipleri, farklı bend yapıları; yeni türler, edebiyatımızda kullanımına rastlanmamış aruz kalıpları, görsel şiirler vb. örnekler de mecmû'alarda bulunabilir.

6. Mecmû'alarda, zaman zaman şairlerin hayatıyla ilgili önemli malumata tesadüf etme imkânı vardır. Bu, ölümü bilinmeyen bir şairin ölümü için düşürülmüş bir tarih manzumesi şeklinde olabileceği gibi, araştırmacılar için çok önemli olabilecek derkenara düşürülmüş bir bilgi notu veya şiir başlığı şeklinde olabilir.

7. Bazı şiir mecmû'alarında, başka şairlerin şiirleri bulunmakla beraber, özellikle bir şairin şiirlerinin yoğun olduğu görülür. Derleyenin şair olduğu bir şiir mecmû'ası edebiyat araştırmalarına katkısı bakımından kuşkusuz daha kıymetli sayılır.

8. Mecmû'alar, -bir kısmı kendisi de şair olan- şiir sever kişiler tarafından tertip edilen eserlerdir. Derleyeni belli olan mecmû'alarda şahsın/şairin şiir zevkinin yanında dönemin genel beğenisiyle de alakalı önemli ipuçları verecektir.

9. Nazire mecmû'ası olmasa da kimi şiir mecmû'alarında nazire şiirler bulunduğundan, şairler arasındaki etkileşimi takip etmek de mümkündür.

10. Hemen her mecmû'anın boş kalmış sayfalarında, yazılı sayfaların derkenarlarında, vikaye ve fevaid yapraklarında çeşitli dualar, otlarla ilaç yapım tarifleri, tılsım, vefk, reml, tefe''ül gibi bazı gizli ilimler, havas denilen bazı itikadlara dair notlar, tarih kıt'aları, müstakil matla ve müfredler bulunur. Bunlar asıl mecmû'a konusuyla ilgisi olmayan kayıtlardır. Bütün bunlar edebiyat araştırmacıları kadar sosyoloji, tarih, antropoloji, dinler

tarihi, halkbilim gibi farklı bilim dallarının alanına giren çok önemli bilgilerdir. Türk milletinin kültür kodlarını ortaya koyması bakımından, mecmû'aların bir de bu gözle incelenmesi çok önemlidir.

11. Tüm bunların önemi mecmû'aların tek tek, birbirinden bağımsız bir şekilde incelenmesi çok fazla bir anlam ifade etmez. Bu bakımdan önce şiir mecmû'alarının daha sonra edebiyat sahasına giren tüm mecmû'aların taranacağı bir "bilgi bankası" oluşturulması zaruridir.¹³

Tüm bu bilgiler göz önüne alındığında üzerinde çalıştığımız mecmû'a, "*meraklılarca toplanmış, birer antoloji niteliğinde seçme şiirler mecmû'aları*"¹⁴ içerisinde yer alır. Bu mecmu'ayı "şiir mecmû'aları" başlığı altında yer alan "herhangi bir nazım türü veya nazım şekli birliği/müşterekliği aranmaksızın derlenmiş manzum metinlerden oluşan toplamalar"¹⁵ arasında saymak da mümkündür.

¹³ Köksal, 88-91

¹⁴ Levend, 166

¹⁵ Köksal, 88-91

I. BÖLÜM

1. Mecmū'a-i Eş'âr Hakkında Genel Bilgiler

1.1. Mecmū'a-i Eş'âr'ın Tavsifi

ASL 582-Mc 40 numaralı şiir mecmuası, Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi M. Seyfettin Özege Yazma Eserler Koleksiyonu'nda "Mecmū'a-i Eş'âr" ismiyle kayıtlıdır.

Cilt: Lacivert, sırtı deri, üzeri işlemeli mukavva cilt.

Kâğıt: Saman renkli, aharlı kâğıt.

Yazı: Cetveller ve söz başları surh, metinler siyah mürekkeple nesih hat.

Varak: 1^b-319^a¹⁶

Eserin sonunda yer alan;

Hiyn-i i'ârede eyledüm hisâb

Dört yüz sekizdür varağ-ı kitâb

ifadesine göre ise eser 408 varaktır.

Sütun: İki sütun.

Satır: Muhtelif.

Ebad: 195x130 mm.

Müstensih: Belli değildir.

İstinsah Tarihi: Belli değildir.

Baş: Şad hezārân ehl-i dil var dilber ammâ biñde bir

Kevkeb-i necm-i sa'âdet toğmaz illâ biñde bir

Sonu: Gel işit mülk-i evlâdan huşûşa yüce Mevlâdan

İşitseydüñ ol a'lâdan olurduñ tîz aña seyyâr

¹⁶ Yaptığımız çalışma Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi ASL 582-Mc 40 numarada kayıtlı mecmū'anın (174^a-243^a) arasındaki bölümünü içermektedir.

1.2. Mecmû'a-i Eş'âr'ın Tertibi

Mecmû'anın incelemiş olduğumuz 174^a-243^a arasındaki kısmı 70 varaktan oluşmaktadır. Mecmû'anın çalışmamıza konu olan bu kısmında gazel, kaside, tahmis, murabba, terci-i bend, müfred ve mesnevi gibi muhtelif nazım şekilleri bulunmaktadır.

Bu mecmua tertip edilirken manzumelerin sıralanışında vezin, kafiye, redif, nazım şekilleri ve şair isimleri gibi herhangi bir düzenleme kriterinin olmadığı görülmektedir. Bununla birlikte bazı manzumelerin hemen sonrasında yazılan nazireler veya aynı vezin, redif ve kafiye ile yazılmış başka metinler kaydedilmiştir.

Nazire olarak kaydedilen şiirler şu şekildedir:

Müfred

Hoşka-i la'l-i tebessüm etdi şanmañ nâzdan
Dür-i dendânın bize seyr itdürür açmazdan (Safâyî, 180^b)

Nazîre

Gâh çıkarır geh giyer destârın ol meh nâzdan
Kâkülün seyr itdürür uşşâkına açmazdan (Rûhî, 180^b)

Nazîre

Serv-ğaddin gösterib şalar meyânın nâzdan
Şanmañuz rahm ider anı sihr ider açmazdan (Rahmî, 180^b)

Nazîre

Ders okurken kıpar gâhî kitabın nâzdan
Ezber eyler şîve bâbın var ise açmazdan (Nigârî, 180^b)

Nazîre

Nergis üzere çeküb zarf-ı külâhın nâzdan
Güneşe hışm ile bakdı hâlîme açmazdan (Necâtî, 180^b)

Nazîre

Gâh açıldı gönçe geh dürdi yüzün nâzdan

‘Arz-ı dîdâr etdi ya‘ni bülbüle açmazdan (Āgehî, 180^b)

Nazîre

Ellerin dil-ber yüzine tutdı şol dem nâzdan

‘Āşîka bu vech ile yüz gösterir açmazdan (Bākî, 180^b)

Nazîre

Çāk idüb dilber girîbânın şarâb-ı nâzdan

Sînesin seyr itdürür ‘uşşâkına açmazdan (?, 180^b)

Nazîre

Çeşm-i hūnrîzūñ göreñ hânçer taķınmış nâzdan

Ķatl-i ‘uşşâķ itmek içün ol perî açmazdan (Zâtî, 180^b)

Yine mecmuada yer alan şiirlerden birinin başlığında da nazire olduğu belirtilmektedir. Bu şiirin başlık ve matlaı şu şekildedir:

Ķazel-i Nazîre-i Ķalender

Ķapuñdan ķovma sultānım raķîb hâr yular tıtmaz

Düşer ardınca ‘uşşâķıñ o bir segdür ürtür tıtmaz

Nazire olduğu belirtilmeksizin aynı vezin ve redifle yazılan manzumeler ise şu şekildedir:

Ķazel-i ‘Ālî Efendi

Şad hezārān ehl-i dil var dilber ammā biñde bir

Kevkeb-i necm-i sa‘adet toğmaz illā biñde bir

Ġazel-i ‘Abdī

ĶıŖŖa-i hecri n’ola etsem ħikāyet biñde bir
‘Arz-ı ħāle dūŖmez oldu ħunki furŖat biñde bir

Murabba‘-ı Hicv-i Etrākiyān-ı Za‘fī

Bir sehi furŖat eline girse andaĖ beglenür
ManŖba irdim deyü bir ħayli bārī beglenür
İŖbu söz meŖhürdur Türkler ‘avānī söylenür
Türk eger monla Ŗeved hergiz negerded ādemi

[Murabba‘-ı Yahyā]

Gelmesün dirseñ eger göñlüne dünyanıñ ħamı
Ķoyub ādem yerine Türküñ olma hemdemi
Ķādir olursa sā‘ati ger ‘ıd olursa her demi
Türk eger molla Ŗeved hergiz negerded ādemi

Murabba‘-ı [Ca‘fer]

Bī-vefā yār yüri sende kerem mi var hey
AĖular virmekdür iŖüñ ‘aŖıĖa her bār hey
İtdi cevrüñ tatlu cānumdan beni bīzār hey
Ey cefā-ħū yār senden vāz geldüm var hey

[Murabba‘]

Ġayra uyub bizden olduñsa sen bīzār hey
DūŖmezüz gücile bizde üstüñe bil var hey
Dönmezüz budur sözüm lāzım degil tekrār hey
Ben [de] senden vāz geldüm vāz geldüm var hey

Mecmuada yer alan her sayfada iki sütun bulunmaktadır; böylece her satıra bir beyit kaydedilmiştir. Böylece her sayfada 17 beyit

bulunmaktadır. Fakat derkenar beyitleriyle bu sayı bazı sayfalarda 20'yi aşmaktadır. Ayrıca muhtelif yerlerdeki başlıklar ve boşluklar dolayısıyla bu sayı değişkenlik göstermektedir.

Mecmuadaki başlıkların tamamı kırmızı mürekkeple yazılmıştır. Başlıkların bazılarında sadece nazım şeklinin ismi (Gazel, Tahmis, Müfred vb.) bazılarında ise nazım şekliyle birlikte müellif adı da (Gazel-i Bâkî, Müseddes-i Fuzûlî, Tahmis-i Azmî vb.) kaydedilmiştir.

1.3. Mecmû'a-i Eş'âr'daki Şairler ve Şiir Sayıları

Tablo 1. Mecmû'ada yer alan şairler ve şiirleri

Şair Adı	Şiir Sayısı ve Nazım Şekli	Yaşadığı Yüzyıl
Âlî	Gazel	16. Yüzyıl
Abdî	Gazel	?
Fevrî ¹⁷	Gazel	?
Ulvî	1 Kasîde, 1 Müseddes	16. Yüzyıl
Azmî	Terci-i Bend	?
Fevrî	Müsemmen	16. Yüzyıl
?	?	?
Şâhî	Murabba	?
Hayâlî Beg	Gazel	16. Yüzyıl
Za'îfî	Murabba	?
Yahyâ	Murabba	?
Şânî	Murabba	?
Hayretî	Gazel	16. Yüzyıl
Hatmî	Tahmîs	?
?	?	?
Tacizâde Ca'fer Çelebi	Murabba	15. Yüzyıl
?	Murabba	?

¹⁷ Aşağıdaki Fevri ile bu şairin aynı şair olma ihtimali vardır. Fakat bu durumu ispat edecek bir delile sahip değiliz.

Safâyi	Matla'	
Bağdatlı Rûhî	Matla'	16. Yüzyıl
Rahmî	Matla'	
Nigârî	Matla'	
Necâtî	Matla'	
Âgehî	Matla'	
Bâkî	1 Matla' 1 Gazel	16. Yüzyıl
?	Matla'	
Zâtî	Matla'	
?	?	
Kalender	Gazel	
Yakînî	Gazel	
Ahmedî	Gazel	
Yahyâ Bey	Gazel	16. Yüzyıl
Halîlî	Gazel	
Üsküplü İshâk Çelebi	Tahmîs	
Nesîmî	Gazel	
?	Gazel	
Dem'î	Gazel	
?	Gazel	
?	Tahmîs	
Sırrî	Gazel	
Halîlî	Müseddes	
?	Nazm	
Fuzûlî	Murabba'	16. Yüzyıl
?	Matla'	
?	Matla'	
?	?	
Yazıcıoğlu	Mesnevi	15. Yüzyıl

1.4. Mecmû'a-i Eş'âr'da Bulunan Nazım Şekilleri

Mecmuanın incelemiş olduğumuz 70 varaklık kısmı muhtelif nazım şekillerinden oluşmaktadır. Bu şekiller arasında en çok kullanılan nazım şekli gazeldir. Fakat çalışmamızın önemli bir bölümünü teşkil eden kısım Yazıcıoğlu'nun Muhammediye isimli mesnevisine aittir.

İncelediğimiz bölümde 15 gazel, 1 mesnevi, 1 kaside, 2 müseddes, 1 müsemmen, 5 murabba, 2 tahmis ve 11 de matla' bulunmaktadır.

1.5. Mecmû'a-i Eş'âr'da Kullanılan Aruz Kalıpları

Tablo 2. Mecmû'ada kullanılan kalıplar

	Kullanılan Kalıp	Adet
1	fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün	22
2	mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün	11
3	fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlâtün fe'îlün (fâ'ilâtün) (fâ'ilün)	4
4	mefâ'îlün mefâ'îlün fe'ülün	3
5	mefâ'îlün mefâ'îlün	1
6	müstef'îlün müstef'îlün müstef'îlün müstef'îlün	1
7	<i>mefâ'îlün mefâ'îlün fe'ülün</i> <i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i> <i>fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün</i> <i>fe'ülün fe'ülün fe'ülün fe'ül</i> <i>fe'ülün fe'ülün fe'ülün fe'ülün fe'ül</i> <i>mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün</i> ¹⁸	

¹⁸ Yazıcıoğlu Muhammed'in Muhammediye Mesnevisinde kullanılan muhtelif vezinler sırasıyla kaydedilmiştir.

8	8, 17, 29, 33, 40, 43 ¹⁹	
---	-------------------------------------	--

1.6. Mecnû'a-i Eş'âr'ın Muhteva Özellikleri

Mecmuadaki şiirlerin genelinin anlam derinliği ve ahenk bakımından zengin olduğu görülmektedir. Fakat bunların yanında vezin ve kafiye kusurları olan şiirlere de rastlanmaktadır.

Mecmua, içinde bulunan nazım türleri çeşitliliği bakımından da oldukça zengindir. Mecmuada Klasik edebiyata ait genel konular işlenmekle birlikte Türklerin eleştirildiği manzumelerin bulunması da dikkat çekmektedir

1.7. Derleyicinin Kimliği

Mecmuanın müstensihî ve istinsah tarihi belli değildir. Mecmuada farklı yazı stillerinin bulunması bizde mecmuanın farklı kişiler tarafından tensih edildiği düşüncesini oluşturmaktadır. Seçilen metinler dikkate alındığında müstensihlerin edebi zevke ve şiir bilgisine sahip şahsiyetler olduğu anlaşılmaktadır.

1.8. Mecnû'a-i Eş'âr'a Ait MESTAP Tabloları

¹⁹ Numaraları verilen manzumelerin vezinleri bozuktur.

Yp. Nu.	Mahlas	Matla' Beyti / Bendi	Makta' Beyti / Bendi	Nazım Şekli/Birimi	Nazım Türü	Vezin	Açıklamalar
174 ^a	Âlî	Şad hezārān ehl-i dil var dilber ammā biñde bir Kevkeb-i necm-i sa'ādet çoğmaz illā biñde bir	Biñ yıl oldı bir 'Alî sîretlü server gelmedi Böyle bir 'ankā yaratmaz Haqq te'ālā biñde bir	Gazel / 6 Beyit		-. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	Bu Gazel Divanda 7 beyittir.
174 ^a	Abdî	Çıssa-i hecri n'ola etsem hikāyet biñde bir 'Arz-ı hāle düşmez oldı çünkü fırsat biñde bir	'Abdiyā fenn-i kitābetde saña olmaz mişāl Çün elif gibi bulunmaz istikāmet biñde bir	Gazel / 5 Beyit		-. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
174 ^a	Fevrî	Bu gün bir mehlikā gördüm hemān bāğ-ı cinān olmuş Beñi fülül saçı sünbül yañağı erguvān olmuş	Niçe bir idesün çevri geçer güzelliğün devri Gamından derd-mend Fevrî za'if [ü] nātüvān olmuş	Gazel / 5 Beyit		. _ _ _ / _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
174 ^b	Ulvî	Cihān bāğında hadd ü zülf ü cism ü kıddün ey dilber Biri güldür biri sünbül biri 'anber biri 'ar'ar	Hüdā-yı Zü'l-Celāl ü Zü'l-Cemāl ü Hayy [ü] Kādirden Müyesser ola saña taht u baht u Hüsrev ü Kişver	Kasîde / 37 Beyit		. _ _ _ / _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	Çâr-ender- çâr
175 ^b	Azmî	Bāğ-ı 'ālemd e kimiñ seyr ü kenār eglencesi Kimiñün her lahza tarķ-ı cüybār eglencesi Gülşen içre güllerin zār-ı hezār eglencesi Şubha dek dil murğının feryād-ı zār eglencesi Hāce-i devr-i zamānın kār-var eglencesi Mübtelā-yı aşk olanın kūy-ı yār eglencesi Rind-i meyhārın şarāb-ı hoşgüvār eglencesi 'Aşk-ı Ferhādın olmuş kūsār eglencesi Ehl-i derdin yok degil her gamın var eglencesi Bilmezem yā Rabb nedir ben-i dil-figār eglencesi Herkesin hāli degil hālince var eglencesi Bülbülün gül 'aşıkın ruhsār-ı yār eglencesi	Ol zamān kim 'Azmiyā çevrildi çarhuñ çenberi Oldı herkes nüşende şakķ-ı 'ālem mihterî (?) Kimi olub fenā urtenginün İskenderi Kimi Sām u kim Nerīman kimi dehrün 'anteri Cem' idenler yanına hayl ü hışmdan 'askeri Niçe demler çekdiler şemşir-i nuşret peykeri Oldılar cān u gönülden şāh-ı 'aşkın çākeri Kimi almağda dağı kālā-yı 'aşķ-ı dilberi Kimi cān ile metā'-ı vaşl-ı yāre müşteri Kāinātı sanmabazar fenāda serseri Herkesin hāli degil hālince var eglencesi Bülbülün gül 'aşıkın gülzār-ı yār eglencesi	Tercî'-i Bend / 5 Bend		-. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	Aslında bir tercî'-i bend olan bu manzume mecmuada tahmis başlığıyla kaydedilmi ştir.

176 ^b	Ulvî	Şanmâ sencileyin dilber-i ra'cnâ bulımam Bâğ-ı hüsnüñ gibi bir özge temâşâ bulımam Râzımı açmağa gönülüm gibi şeydâ bulımam Saña râzum dimesem gerçı tesellâ bulımam ‘Arz-ı hâl itmege hergiz seni tenhâ bulımam Seni tenhâ bulıcağ kendümi aşlâ bulımam	Hâl-i dil miñnet-i ‘aşkuñla diger-gün olalı Hâtırım guşsa-i hicrân ile mahzûn olalı Hâsret-i la‘l-i lebñle cigerim hûn olalı Leylî-yi zülfüñe ‘Ulvî gibi Mecnûn olalı ‘Arz-ı hâl itmege cânâ seni tenhâ bulımam Seni tenhâ bulıcağ kendümi aşlâ bulımam	Müsedde s / 5 Bend		.. __ (_ . __) / . . _ _ / . . _ / . _ (_ _)	
177 ^b	Fevrî	Mekânım meclis-i miñnet-i muhâbbet yâr u cânımdur Perî-rû dilberüm sâķî hayâli dil-sitânımdur Elifler şem‘-i şevķum sînem altın şem‘-dânımdur Nevâlem guşsa vü ğam dâğ-ı derd-i ‘aşķ nânımdur Kebâbum bağrumuñ başı rübâb âh [u] fiğânımdur Dil-i pür-hûn sürâhi dâde bâğ-ı câm-ı guşsa revanımdur (?) Şarâbum bezm-i ğamda eşķ-i çeşm-i hûn feşânımdur Mey-i hamrâ deyüb nüş itdüğüm hep kendü ķanımdur	Kılar gerdün baña bir gözleri âhû için cevri Çü bildüm Tûr-ı vuşlatdan cüdâ etmekdürür tavrı Kemân-ı gayreti ben dahi aldım destüme fevrî Görünen encümü sanman felek güzlârınun sevri Müşebbek eyledüm ben tîre tutup sîne-i devri Şikâr etdüm felekler tevseni gib nice sevri Felekde gördüğün kavs-i kuzahdur sanma ey Fevrî Hadeng-endâz-ı ‘aşķım çarha asılmış kemânımdur	Tahmis / 4 Bend		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	Tahmiste mahlasın bulunduğu bend mecnû‘ad a yoktur. Buraya mecmuada ki son bend alınmıştır.
178 ^a		Mehî kuluñ köylü degil şarlıdan geçer Hem ekâbire? öykinür öñine baķar	Ŧanbûr şalar ü şî‘r okur mâķamat biltür Suya baķar baķla salar ‘alâmet bilür / 3 Beyit			
178 ^a	Şâhî	Dürüldü defteri hüsnüñ Şaķaluñ geldi var imdi İrişdi âķiri ‘ömrüñ Şaķaluñ geldi var imdi	Ķul olmuşdu saña Şâhî Çekerdüñ derd ile âhı Düşen saña sayduñ <i>Ş.</i> Şaķaluñ geldi var imdi	Murabba ' / 5 Bend		. _ _ _ / . _ _ _	Aslında bir murabba‘ olan bu manzume mecmuada gazel başlığıyla kaydedilmi ştir.

178 ^a	Hayâlî Beg	Ne hoş bîmar olur yâ Rabb şol iki nâtivân gözler Kıcağına alub ebrûlar olmuş mihrbân gözler	Hayâlî kırş-ı hürşide mehûn dâim gedâsıdır Felekden eylemez şâhım şikâyet haqq-ı nân gözler	Gazel / 5 Beyit		• _ _ _ / _ _ _ / _ _ _ / _ _ _	
178 ^b	Za'îfî	Bir sehi fırsat eline girse andağ beglenür Manşiba irdim deyü bir hayli bârî beglenür İşbu söz meşhûrdur Türkler 'avânî söylenür Türk eger monla şevved hergiz negerded âdemi	'Âkîl olan Zâfiyâ Türk ile hiç etmez cidâl Âşinâlık ile kim dime Türke keyfe hâl Türkten eylük gelse câiz illa âdemlik muhâl Türk eger monla şevved hergiz negerded âdemi	Murabba' / 3 Bend	Hiciv	_ • _ _ / _ • _ _ / _ • _ _ / _ • _	
178 ^b	Yahyâ	Gelmesün dirseñ eger gönlüne dünyanıñ gamı Koyub âdem yerine Türküñ olma hemdemi Kâdir olursa sâ'ati ger 'id olursa her demi Türk eger molla şevved hergiz negerded âdemi	Göleniñ şüfisi vü Türküñ 'avânî söylenür Daima kişilenür kendüyi bir âdem şanur Mâ-tekkaddemden bu söz ey Yahyâ meşeldür söylenü Türk eger molla şevved hergiz negerded âdemi	Murabba' / 5 Bend	Hiciv	_ • _ _ / _ • _ _ / _ • _ _ / _ • _	
178 ^b	Şânî	Aş bişir taş taşı arkañla şehre hemân Kürelî gibi bakır şat yüz ağart aşçe kızan Sû-be-sû gez yürî şakqalık idüb şehre revân Ne olursañ ol yürî dünyâda Türk olma hemân	Kâfir aşî gibi yi aşını Türk aşî dime Çanağın başına ur ya gözi ya kışî dime Şânînin Türk ile şâyet hoş ola başî dime Ne olursañ ol yürî [dünyâda] Türk olma hemân	Murabba' / 6 Bend	Hiciv	• _ _ _ (_ • _ _) / _ • _ _ / _ • _ _ / _ • _ (_ _)	
179 ^a	Hayretî	Öpülse yâr ile yâr olsa dilber Kıçulsâ râm-ı dildâr olsa dilber	Cefâyî az kılsa Hayretîye Sözüm budur vefâdâr olsa dilber	Gazel / 5 Beyit		• _ _ _ / _ _ _ / _ _ _	
179 ^a	Hatmî	Gâh sekkâmet gâh şihhat gâh şerbet gâh semm Bu durur âyîn-i devrân gâh şâdî gâh gam	Ka'be-i küyında ol Hatmî mücâvir dilberîñ Bu hâremden çıkma olmak ister iseñ muhterem Bu durur âyîn-i devrân gâh şâdî gâh gam	Tahmis / 5 Bend		_ • _ _ / _ • _ _ / _ • _ _ / _ • _	
179 ^a		Gözlerim nürî ciger küşesi can-pâreciği Gönül eglencesi bî-çare diliñ çâreciği	Başlu bağruma deva merhem olan zağm-ı dil Cânıma cân kıtıcı haste diliñ çâreciği	Gazel / 5 Beyit		• _ _ _ (_ • _ _) / _ • _ _ / _ • _ _ / _ • _ (_ _)	Nâ-tamam gazel
179 ^b							Nesir- Derkenar
179 ^b	Tacizâde Ca'fer Çelebi	Bî-vefâ yâr yürî sende kerem mi var hey Ağular virmektür işüñ 'aşığa her bâr hey İtdi cevriñ tatlu cânımdan beni bîzâr hey Ey cefâ-hû yâr senden vâz geldüm var hey	Ben yakıldım bu fenâ oda sen âbâd ol yürî Gam degül Cafer belâda olsa sen şâd ol yürî Kıo bizi ey gül çehre sende âzâd ol yürî Ey cefâ-hû yâr senden vâz geldüm var hey	Murabba' / 6 Bend		_ • _ _ / _ • _ _ / _ • _ _ / _ • _	

180 ^a		Gayra uyub bizden olduñsa sen bîzâr hey Düşmezüz gücile bizde üstüñe bil var hey Dönmezüz budur sözüñ lāzım degil tekrâr hey Ben [de] senden vāz geldüm vāz geldüm var hey	‘Ālem içre kimse hüsniyle nazîr olmaz baña Görücek bu ser ü kıddüm kim esîr olmaz baña Şöyle bil kim varıcağ menşür-ı taqrîrüm saña Ben de senden vāz geldüm vāz geldüm var hey	Murabba’/ 7 Bend		-._-/_. -_-/_.-_- /_.-_-	
180 ^b	Safâyi	Hokka-i la’l-i tebsüm etdi şanmañ nāzdan Dürr-i dendānım bize seyr itdürür açmazdan		Matla’		-._-/_. -_-/_.-_- /_.-_-	
180 ^b	Rûhî	Gâh çıkarır geh giyer destârın ol meh nāzdan Kākülün seyr itdürür ‘uşşâkıma açmazdan		Matla’	Nazîre	-._-/_. -_-/_.-_- /_.-_-	
180 ^b	Rahmî	Serv-қaddin gösterib şalar meyânın nāzdan Şanmañuz rahm ider anı sihr ider açmazdan		Matla’	Nazîre	-._-/_. -_-/_.-_- /_.-_-	
180 ^b	Nigârî	Ders oқurken қapar gâhî kitabın nāzdan Ezber eyler şîve bâbın var ise açmazdan		Matla’	Nazîre	-._-/_. -_-/_.-_- /_.-_-	
180 ^b	Necâtî	Nergis üzere çeküb zarf-ı külâhın nāzdan Güneşe hışm ile baқdı hâlime açmazdan		Matla’	Nazîre	-._-/_. -_-/_.-_- /_.-_-	
180 ^b	Āgehî	Gâh açıldı gonce geh dürdi yüzün nāzdan ‘Arz-ı dîdâr etdi ya’ni bülbüle açmazdan		Matla’	Nazîre	-._-/_. -_-/_.-_- /_.-_-	
180 ^b	Bâkî	Ellerin dil-ber yüzine tutdı şol dem nāzdan ‘Āşıқа bu vech ile yüz gösterir açmazdan		Matla’	Nazîre	-._-/_. -_-/_.-_- /_.-_-	

180 ^b		Çāk idüb dilber giribânın şarâb-ı nâzdan Sînesin seyr itdürür ‘uşşâkına açmazdan		Matla’	Nazîre	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
180 ^b	Zâtî	Çeşm-i hûnrîzüñ göreñ hançer taķınmıř nâzdan Ķatl-i ‘uşşâķ itmek iin ol perî açmazdan		Matla’	Nazîre	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
180 ^b		Söz bařında Allâhı zıkr edelim nâz ile MuĶlaķ gönülden dir�m lâf degildir söz ile	YaĶni tavuķ baĶlava �olma řırdan bumar ile A‘lâ unuñ özüni �atu muĶalleb ile			?	
181 ^a	Kalender	Ķapuñdan �ovma sult�nım rak�b Ķar yular �utmaz Düřer ardınca ‘uşşâķıñ o bir segdür �rtir �utmaz	Ziy�de f�yık ister dil degme Ķ�na m�il olmaz Ķalender her civ�na n�zır olub çeřm-i ter �utmaz	Gazel / 5 Beyit		. _ _ _ / _ _ _ / _ _ _ _ / _ _ _	
181 ^a	Yak�n�	�ayanub Ķ�sn�ne ř�hum iñen aĶlatma ‘uşşâķı Ķalur řanma benim ‘�mr�m g�zellik kimseye b�ķ�	Yak�n bezm-i fir�ķında delindi ney gibi baĶrıñ Anuñ �in n�le v� aĶıñ ser-�-ser �tdı �f�ķı	Gazel / 5 Beyit		. _ _ _ / _ _ _ / _ _ _ _ / _ _ _	
181 ^a	B�k�	Ser-i k�y�ñ řanem� cennet-i me’v� bilürin M�nteh� ķ�met�ñi Sidre-i T�b� bilürin	B�kiy� gul-řen-i firdevsi baña ‘arz itme Asit�nın ben anuñ cennet-i me’v� bilürin	Gazel / 5 Beyit		. . _ _ (_ . _ _) / . . _ _ / . . _ _ / . . _ (_ _)	
181 ^b	Ahmed�	Ey řanem-i sim � ten-i merc�n Sen gelesün bizüm oĶaya hem�n	Her řab�hın gelesün AĶmed�ye vires�n H�ce selamun ‘aleyk ř�hum ‘aleykessel�m	Gazel / 8 Beyit		?	
181 ^b	Yahy�	K�ř ki g�nl�ndekin bild�rse All�hum baña Sen güzeller ř�hıñıñ g�nlince olsam d�ima	Řaķın ey Yahy� řaķın y�re vef�sız dime ‘�řık etd�Ķi büyük iĶs�n degil midir saña	Gazel / 5 Beyit		_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	

181 ^b	Halilî	Yārumi benden ayırdı hārām olsun boyun raķīb Bu belā ile cihāndan nā-bedīd olsun raķīb	‘Ömri oldukça belādan bulmasun bir dem necāt ‘Āķıbet berdār olub rüsvā-yı ‘ām olsun raķīb			-. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	Halil’ nin rakib kafiyeli gazelinin iki beyiti Mecmuada ayrı ayrı iki müfred olarak kaydedilmiştir.
182 ^a	İshak Çelebi	Gözüm yollarda kalmışdır görüñ ol dil-rübā gelmez Bugün bu kalb-i nā-şāda anuñ çün bu şafā gelmez Firākından helāk oldum řabībüm gör baña gelmez Cefā vü cevrin arturdı [bize] ol dil-rübā gelmez Güzelden her ne dirseñ gelür amma vefā gelmez	Meger derd ü belā yiçün yaratmışdır beni Hālāķ Ki řamet eylese ‘aşkı baña ol Kādir ü Rezzāk Muř’ -i hoş nevā olsa ‘aceb mi cümle-i ‘uşşāk Niğāruñ çünki sözinden gele gibi İshāk Şımazdı ‘ahd [ü] peymānın unıtmışdır baña gelmez	Tahmîs/ 5 Bend		. _ _ _ / _ _ _ _ / _ _ _ _ / _ _ _	
182 ^a	Nesimî	Haste-dilem belā-keşem āh nidem nidem nidem Yağdı beni řasret [ü] ğam āh nidem nidem nidem	Gerçi bugün Nesimiyem Hāsemiyem Kureşiyem Bir řanemün esriyem āh nidem nidem nidem	Gazel / 6 Beyit		-. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
182 ^b		Senüñ ‘aşkıñdan ey dilber niğār u çāpük u fettān Gözüm yaşlu ciger başlu gönül ğamġin dilim řayrān	Bu dört uçmak içün yā Rabbb ayırma yārumi benden Biri mescid biri kilse biri tekye biri zindān	Gazel / 7 Beyit		. _ _ _ / _ _ _ _ / _ _ _ _ / _ _ _	Çār-ebrû
182 ^b	Dem’î	Biz cemāliñ şem’ine pervāne gelmişlerdentiz Hāneķāh-ı ‘aşķ içre yane gelmişlerdentiz	Kākülün çevġanıñ sevdāsıdır dostum Başımız top eyleyüb meydāne gelmişlerdentiz	Gazel / 5 Beyit		-. _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
182 ^b		Gönül añmadı başı bir ferde	Sevdiğim bir sipāhî dilberidir	Gazel / 5 Beyit			

		Cebrî kûl etdi bir siyeh-çerde	Hüsünüñ mişli yoğdur bir yerde				
183 ^a		Ey çeşm-i kıttâlim ‘Alî heybetlü arslânım Hasan Bu felâket katl itmesün bendeni cânım Hasan Zîd-i firâk ile beni kâhretme cânânım Hasan Çek sînene ey sîm ten luğ it girüb kanum Hasan Ebrû kemânım âfetim devletlü sulţânım Hasan	Çünkü kemânıñdan senüñ kavvâs-ı kadüm verdi nişân Üstine nûr kondurmayup bağına çekmedi âsmân Ya kaşına hükmi gibi baş egdi kavvâs-ı cihân Etdiñ nice diller şikâr-ı yay-ı istikrâyına vechi var Ebrû kemânım âfetim devletlü sulţânım Hasan	Tahmis / 3 Bend		__ . _ / _ _ . _ / __ _ . / _ . _	
183 ^a	Sırrî	Nedendür çâk böyle inçinmek dili şeydâya sulţânım Nedir bâ‘is bu deñlü nâz u istiğnâya sulţânım	Hulâşî nice hecriñ elinde Sırrî luğ it Gel oldur çare olmazsa ihyâya sulţânım	Gazel / 6 Beyit		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
183 ^a	Halîlî	Ben ölürsem firâk ile ey dil Yâre bir mübtelâ mı eksik olur Gülşeni hüsne ol gonce femiñ Bülbül-i hoş-nevâ mı eksik olur Ne şorarsın Halîlî ağladuğum Yârile mâcerâ mı eksik olur					
183 ^b	Fuzûlî	Perişân hâliñ oldum şormadıñ hâl-i perişânım Ğamıñdan derde düşdüm kılmadıñ tedbîr ü dermânım Ne dersin rüzgârım böyle mi geçsün benim hâlim Gözüm cânım efendim sevdiğim benim devletlü sulţânım	Fuzûlî şive-i refţârîñ ister bir gedâyıñdır Durduğunca ser-i küyüñ yolında hâk-i pâyıñdır Gerek öldür gerek koy hüküm hükmiñ rây râyıñdır Gözüm cânım efendim sevdiğim benim devletlü sulţânım	Murabba ' / 6 Bend		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
183 ^b		Eger ‘âdet eger kınûn ezelden Vefâ gelmez imiş degme güzelden		Müfred		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	
183 ^b		Şakınub alma sen âhın Ğarîbüñ Geçer biñdir du‘âsı ol Ğarîbüñ		Müfred		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	
184 ^a		Yâ İlâhî ol habîbiñ hürmeti Yârın ol çünkim diye vâ ümmeti	Ümmetiyle bile haşr eyle bizi Ehl-i beytiyle kıpar cümlemüzi			_ . _ _ / . _ _ / . _ _	

						/_._
184 ^a	Yazıcıoğlu Muhammed	Gel imdi i'tibār it işbu hāle Bu hāli almağıl sen iş muhāle	Gel işit mülk-i evlādan huşūşa yıce Mevlādan İşitseydün ol a'lādan olurduñ tiz aña seyyār	Mesnevi		. _ _ _ / _ _ _ _ / _ _ _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ . . _ / . . _ / . . _ / . _ . . _ / . . _ / . . _ / . . _ / _ _ . _ _ _ / _ _ _ _ / _ _ _ / _ _ _

II. BÖLÜM

2. Mecnū'a-i Eş'ār'ın Metni

2.1. Metin Tespitiyle İlgili Hususlar

1. Manzumelerin bu yazmadaki yerini ifade etmek üzere, oluşturulan metnin sol tarafına mecmuadaki manzumelerin buldukları yerlerin varak numaraları verilmiştir.
2. Metni kurarken, manzumelerin hepsi [] içinde numaralandırılmış ve manzumenin tamamını ilgilendiren dipnotlar bu numaralara göre verilmiştir. Manzume başlıkları ise dipnot alanında * işaretiyle ve koyu dizilerek temsil edilmiştir.
3. Şiir ve beyit numaraları Latin rakamlarıyla bend numaraları ise Roma rakamlarıyla gösterilmiştir.
4. Beyitlerden oluşan nazım şekilleriyle ilgili dipnotlarda “a” ve “b” harfleriyle beytin birinci ve ikinci mısra kastedilmiştir. Beytin tamamını ilgilendiren farklar söz konusu olduğunda “a” ve “b” harfleri bir arada verilmiştir. (Örneğin 5^{ab} Beşinci beytin tamamını ilgilendiren bir farkı ifade etmektedir.)
5. Bentlerden oluşan nazım şekillerinden terci-i bend, muhammes ve murabbalarda bentlerin her birine Romen rakamıyla numaralar verilmiş, bunların yanındaki harflerle de mısralar kastedilmiştir. (Örneğin II^d ikinci bendin dördüncü mısraını ifade etmektedir.)
6. Mecnuadağı manzumelerle daha önce yayınlanmış metinleri karşılaştırırken dipnotta önce mecmuadağı kelime daha sonra “:” iki nokta koyularak yayınlanmış metinlerdeki şekli yazılmıştır. Çoğunlukla mecmua metnine bağlı kalınsa da bazı yerlerde anlam ve vezin uyumu dikkate alınarak diğer şekil esas alınmıştır.
7. Karşılaştırma esnasında tespit edilen eksiklikler dipnotta gösterilmiştir.
8. Metinde ve dipnotlarda kullanılan işaretlerden bazıları şunlardır:

- Metinde olmadığı halde, ilave edilen ifadeler, yapılan değişiklikler ve tercümelemeler [] işareti içine alınmıştır.
- Doğruluğundan şüphe edilen ifadeler ile veznin bozuk olduğu mısraların yanına (?) işareti konmuştur.
- Çeşitli nedenlerle silinen ve okunamayan yerler ise (...) şeklinde gösterilmiştir.

9. Yazmalarda okunamayan ifadeler olduğu gibi kopyalanıp (resmi alınıp) dipnota atılmıştır.

10. Metinde mısraların ve özel isimlerin ilk harfleri büyük yazılmış, bunun dışında metne imlâ ve noktalama yönünden müdahale edilmemiştir.

11. Metinde, Arap alfabesindeki harf ve sesleri karşılamak üzere, aşağıdaki transkripsiyon sistemi kullanılmıştır:

ا (أ)	a, ā	ص	ş
ا (إ)	a, e, ı, i, u, ü	ض	z, d
ب	b, p	ط	t
پ	p	ظ	z
ت	t	ع	c
ث	ṣ	غ	ğ
ج	c, ç	ف	f
چ	ç	ق	k
ح	h	ك	k, g, (ñ)
خ	h	ك	ñ
د	d	ل	l
ذ	z, d	م	m
ر	r	ن	n
ز	z	و	v, u, ū, ü, o, ö
ژ	j	ه	h, a, e
س	s	لا	la, lā
ش	ş	ی	y, ı, i, ī
		ء	ʾ

Ġazel-i ‘Ālī Efendi**fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün*

Şad hezārān ehl-i dil var dilber ammā biñde bir

Kevkeb-i necm-i sa‘adet toġmaz illā biñde bir

Nūh gibi biñ yıl yaşar ‘āşık yaşın baħr eyle²⁰

Şanasın tūfān olur ħīz-āb-ı deryā biñde bir

Biñ bir esmānuñ müsemmasında vaħdetdür murād

Feth olunmaz böyle bir müşkil mu‘ammā biñde bir

Ey hezārān cevr idüb ħālüm diġer-gün eyleyen

Ac gözüñ taġyīr olur aħvāl-i dünyā biñde bir

5 Elf iken tārīh-i hicret nazma gelmişdir bu dür²¹

Olmaz ey ‘Ālī bu yüzden dürr-i yektā biñde bir

* Ālī Divanı: G 177 / s. 283; Bu gazelin divanda bulunan bir beyti mecmuada eksiktir.

^{2a} Nūh gibi biñ yıl yaşar ‘āşık yaşın baħr eylese *Ālī Divanı*

^{5a} gelmişdir: gelmiş dür *Ālī Divanı*

Biñ yıl oldı bir ʿAlī sīretlü server gelmedi

Böyle bir ʿanķā yaratmaz Haķķ teʿālā biñde bir

[2]

Gazel-i ʿAbdī

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ƙıřřa-i hecri n'ola etsem hikāyet biñde bir

ʿArz-ı hāle düşmez oldı çünki fırsat biñde bir

Dāğiler taķmak elif çekmek hesab-ı ʿaşķda

Birde birdir ey şeh-i mülk-i melāhat biñde bir

Biñde biri birini cemʿ eyleseñ yazılmaya

Ėāl-i ruřsārındaki Ėüsn-ü leᖓfet biñde bir

Biñ yılın başıdır iriřmek viřāl-i dīlber

Olmaz ammā ʿāřıķa yāriyle vuřlat biñde bir

5 ʿAbdiyā fenn-i kitābetde saña olmaz miřāl

Çün elif gibi bulunmaz istiķāmet biñde bir

[3]

Ġazel-i Fevrī Efendi

mefāʿlün mefāʿlün mefāʿlün mefāʿlün

Bu gün bir mehlikā gördüm hemān bāġ-ı cinān olmuş

Beñi fülful saçı sünbül yañaġı erguvān olmuş

Cemāli müşteri gözler kemān kaşları cān gözler

Müdām-ı ʿāşıkların gözleri begim şāhib-i Qurʿān olmuş

Yüzi hurşid-i tabāndır kamu hüsnine hayrāndır

Gül-i tahtında sulţāndır ʿaziz ü kāmran olmuş

Lebidir āb-ı hayvānım saçı küfridir imānım

Benim derdüme dermānım tabīb-i yār-ı cān olmuş

5 Niçe bir idesün çevri geçer güzelliġiñ devri

Gamiñdan derd-mend Fevrī zaʿif [ü] nātüvān olmuş²²

^{5b} M. derd ü mend

Çār-Ender-Çār-ı [‘Ulvi]*

mefā‘lün mefā‘lün mefā‘lün mefā‘lün

Cihān bāğında ḥadd ü zülf ü cism ü ḳaddüñ ey dilber²³

Biri güldür biri sünbül biri ‘anber biri ‘ar‘ar

Ḥayāl [ü] ḥasret [ü] derd ü firāḳuñ ey tabīb-i dil

Ḳarār u ‘aḳl u şabr u fikri yağma ḳıldı ser-tā-ser

Elümde bād u gözde āb u dilde nār u başda ḥāk

Baña ḳıldı bu zülf ü ‘arız u ḥadd u ḥaṭ-ı ‘anber²⁴

Bu ḥüsnüñle bu ruḥsār [u] bu elfāz u bu güftāruñ

Dil-ārā vü şafā-baḥş u ḥayāt-efzā vü cān-perver

5 Cebīnüñle ruḥıñla ‘arızuñla gerdenüñ oldı

Cihān-gīr ü cihān-süz u şeb-efrüz u şabā-güster²⁵

* Ḳasīde-i Çār-Ender-Çār Der-Medh-i Sultān Selīm-i Sānī Ez- Güftehā-yı Merhūm Derzi-zāde Ulvī Çelebi,

Ulvī Divanı: K 8 / s. 66; Bu kasidenin divanda bulunan 14 beyti mecmū’ada eksiktir. Divanda olmayan 1 beyit de mecmū’ada mevcuttur.

^{1a} cism: çeşm

^{3b} ḳıldı: kıydı

Leb-i laʿlū dürr-i dendān u bŷy-ı zŷlf-i ruḥsāruñ

Olubdur her biri sulṭān-ı ŷarḳ u ğarb u baḥr u berr²⁶

Mŷjeñile ğamzeñile çeŷmüñile ḳaŷıña ḳuldur

Kemān-keŷler ʿadu-keŷler bahādırlar dil-āverler²⁷

Cemālŷñile dehānuñla zebānuñla kelāmuñla

Beden biryān ciĝer sŷzān [u] dil nālān u cān bī-fer

Ne Rŷm [u] ŷām içinde var ne yirde ğökde mānendüñ

Ĝüneŷ yüzlŷ hilāl-ebrŷ Mesīḥāsun perī-peyker

10 Belā vŷ miḥnet ŷ hıŷm u cefā vŷ hicr-i laʿlŷñile

Bu maḥmŷr [u] bu maḥrŷra ḳadeḫ çeŷm ŷ mey-i eŷḳ ter

Ne ḥoŷ demdŷr ne ḳutlu ğŷn ne zībā vaḳt ŷ sāʿatdŷr

Ola meclisde sāz ŷ sŷz ŷ dilber bāde-i aḥmer

^{5b} ŷabā-ĝŷster: ziyā-ĝŷster *Ulvi Divanı*

^{6b} sulṭān-ı ŷarḳ: memdŷh-ı ŷarḳ *Ulvi Divanı*

^{7b} ʿadu-keŷler: ʿadu-ĝŷŷler *Ulvi Divanı*

Bizi ul itdi bir mabb-1 aib-hu dilber kim

Srr-1 dil hzr-1 can u nr-1 em  nk-ater²⁸

Lebi rn a Leyl ozi Ysuf yzi Azr

Aceb zb aceb ran aceb garr aceb hu-ter

Keser evgn deler cn aar era dker an

eker yym atar trin alar tgm urub haner²⁹

15 Hkmetle ecatle vechetle adaletle

Enuirvan [u] Ferru-ru Gzanfer-fer Skender-der

175^a

Selm Hn kim olubdur hsn  hl u adl  dd ile

Esed-heybet Al-sret Hsan-ret melek-manzar

adkatle mehbetle fehatle ecatle³⁰

eh sensin Eb Bekr u mer Omn ile Hydar³¹

^{12ab} Beni ul itdi bir mabb-1 hb u meh-ve  dil-ke

Srr-1 dil hzr-1 can nr-1 em  sad-ater *Ulvi Divanı*

^{14b} urub: urur *Ulvi Divanı*

^{17a} mehbetle: adetle *Ulvi Divanı*

^{17b} Omn ile Hydar: Omn u hem Hydar *Ulvi Divanı*

Olubdur derd-mendüñ müstemendüñ merg-i efkendeñ

Niçe hâkan niçe Dārā niçe Hüsrev niçe Sencer³²

Zebün Qāsımla Rüstem Qahraman u Güstehem Behrām

Ferīdün dūn Nerīmān nerm Hūşeng Erdeşir-i faqr³³

20 Bu eyvān [u] bu dīvān [u] bu ʿış u nūşıñı gören

Olur Afrāsiyāb u Qayser ü Cemşid ü Cem çāker³⁴

Keser çevgān deler cānı açar şerha döker kanı

Çeker yayın atar tīrin çalub tīgın çeküb hançer³⁵

Seher-bezm itseñ olur zevk-i şevk u ʿış u nūş için³⁶

Felek sofra melek sākı şafaq bāde güneş sāgar

Simāt u muṭrib ü sākı vü şemʿ olmağa bezmünde

Gelür her şeb şihāb [u] keh-keşān zühre [meh-i] enver

^{18ab} Olubdur derd-mendüñ müstemendüñ bendeñ efkendeñ

Eğer hâkan eğer Sāsān eğer Sāmān eğer Sencer *Ulvi Divanı*

^{19b} Ferīdün dūn Nerīmān nerm Sührāb Erdeşir aḥqar *Ulvi Divanı*

^{20b} M. Cem ü çāker

^{21ab} Bu beyit karşılaştırdığımız *Ulvi Divanı*’nda bulunmamaktadır.

^{22a} Seher-bezm itseñ olur zevki ‘ayş u nūş için hāzır *Ulvi Divanı*

Olur bezm eyledikçe hüküm ü hıfz u naşr u ‘avn için³⁷

Felek cevşen zırh encüm siper şems ü kamer miğfer

25 Süvār-ı esb kahr u heybet ü hışm u gâzab olsañ

Dil ü cān hayrete varur zemīn [ü] āsmān ditrer

Enīsüñ şevket-i vuşlat celīsüñ ‘izzet ü devlet³⁸

Zihī nuşret zihī fırsat zihī kudret zihī leşker

Saña halk-ı nevā kavm-i ‘Arab hayl-i ‘Acem hem Rūm

Kimi hān[dur] kimi sulţān kimi şāh ü kimi kayser

Şehā kılsañ sefer şark ile garba zabt u fetḥ için

Dil ü cāndan olur kāfir müselmān bende-i kemter

Ḳarīnüñdür rehīnüñdür zahīrüñdür esīrüñdür

Ḳamu fetḥ [ü] zafer birle kamu begler kamu ‘asker

^{24a} Olur rezm eyledükde hüküm ü hıfz u ‘avn u naşr için

^{26a} Enīsüñ şevket ü şavlet celīsüñ devlet ü ‘izzet

30 Ziyād itsün bu ʿizz ü cāh [u] ʿadri ü rifʿatüñ Mevlā³⁹

Bahār u dīde rüz u şebde olsun Hakk saña yāver⁴⁰

175^b

N’ola lütf u seḫā vü cūd [u] ihsānuñ recā etsem

Ki cān ḫaste beden ʿuryān u göz giryān u ben aḫḫar⁴¹

Ġarīb ü bī-kes ü bī-çāre vü āşūfte ḫāl oldum⁴²

Yolum rāh-ı ʿadem ğam-zād u hem-rāh-ı elem rehber⁴³

Şehā ʿadlile dāduñ medḫ-i vaşf itmekde ʿUlvīdür⁴⁴

Kemāl ehli vü kān-ı fazl u ḫoş ṭab^c u sūḫan-perver⁴⁵

Bu deñlü ḫudret-i nazm u bu deñlü lütf-ı ṭab^c ile

Ya Hāfızdur ya Cāmī ya Zāhīr ü Enverī beñzer⁴⁶

35 Duʿā ile şenā ile feşāhatla belāgatla

Ḫaşīdem bī-şebih ü bī-nazīr ü bī-mişāl [ü] ter⁴⁷

^{30a} rifʿatüñ: şevketüñ

^{30b} dīde: deyde

^{31b} Gönül zilletde cān ḫaste beden ʿuryān u ben faḫīr

^{32a} ḫāl oldum: ḫālüm ben

^{32b} hem-rāh-ı: hem-derd ü

^{33a} itmekde: itsek de

^{33b} Kemāl ehli vü: Kemāl-i ehl ü

^{34ab} Bu deñlü ḫudret ü nazm u bu deñlü lütf ihsānuñ

Ya Hāfızdur ya Cāḫızdur ya Zāhīr ü Enverī beñzer

Nitekim devr-i mihr ü meh şeb [ü] rüz ola ʿālemde

Nitekim bunca zīb ü zīnet ü ārayış ü zīver

Ḥüdā-yı Zü'l-Celāl ü Zü'l-Cemāl ü Ḥayy [ü] Ḳādirden

Müyesser ola saña taht u baht u Ḥüsrev ü Kişver⁴⁸

[5]

[Tercī-i Bend-i] ʿAzmi*

fāsilātün fāsilātün fāsilātün fāsilün

- I Bāğ-ı ʿālemde kimiñ seyr ü kenār eglencesi
Kimiñtün her laḫza tarḫ-ı cūybār eglencesi
Gülşen içre güllerin zār-ı hezār eglencesi
Şubḫa dek dil murğınıñ feryād-ı zār eglencesi
Ḥāce-i devr-i zamānıñ kār-var eglencesi
Mübtelā-yı ʿaşḫ olanın kūy-ı yār eglencesi
Rind-i meyḫarın şarāb-ı hoşgüvār eglencesi
ʿĀşk-ı Ferhādın olmuş kühsār eglencesi
Ehl-i derdiñ yoḫ degil her ğamiñ var eglencesi
Bilmezem yā Rabb nedir ben-i dil-figār eglencesi

^{35b} Ḳaşīdem bī-naẓīr ü bī-şebih ü bī-miṣāl ü ter

^{37b} Ḥüsrev ü Kişver: efser-i kişver

* Aslında bir tercī-i bend olan bu manzume mecmuada tahmis başlığıyla kaydedilmiştir.

Herkesiñ hāli degil hālince var eğlencesi

Bülbülüñ gül ʿāşığıñ ruhsār-ı yār eğlencesi

176^a

II Dem-be-dem bu çeşm-i ter hicr-i giryān olmada

Hātır-ı ʿāşık gibi ʿālem perīşān olmada

Ġam tenūrunda ciger her lahza biryān olmada

Hābil-i ten derdiyle çāk-ı girībān olmada⁴⁹

Sāye-veş çeşm-i nizārım hāk-i yeksān olmada

Oñmaduğ başım reh-i miḥnetde ğalṭān olmada

Ḳāmet-i ḥam-geşte gūy-ı ʿaşқа çevgān olmada

Yaşımıñ her lahza kaçresi deryā-yı ʿummān olmada

Şahn-ı ʿālem eşk-i āhım birle tūfān olmada

Yok benim gibi belā küncinde nālān olmada

Herkesiñ hāli degil hālince var eğlencesi

Bülbülüñ gül ʿāşığıñ gülzār-ı yār eğlencesi

III Bir seḥergeh ʿāleme kıldım nazar ben mübtelā

Çeşm-i cān[1] sürme-i ʿibretle etdim rüşenā

Şöyle izʿān eyledüm kim Hālık-u bist-i ʿalā

⁴⁹ M. Hābil ü ten

Hön-1 lütfiñ bezl idüb insāna ittükde salā
Kimi muhtāc [u] ac itmiş kimisin imtilā
Kimi mīr ü sipāh itmiş kimisini pādşā
Kimi zulmetde kime nūr-ı hidāyet reh-nümā
Kimi şıhhatde kimi ölmüş giriftār ‘anā
Kimine faqd ü felāket kimine virmiş gına
Hocaya māl ü menāl ü zāhide zühd ü riyā

Herkesiñ hāli degil hālince var eğlencesi
Bülbülüñ gül ‘aşığıñ gülzār-ı yār eğlencesi

IV Kimi eflāk-ı taşavvur içre sāl-i māhda
Kimisi encüm hesāb eyler derün-ı cāhda
176^b Kimi ikrār ü kimi inkārile ikrāhda
Kimi nefy-ü lāda kim kimi işbātu’llāhda (?)
Kimi āyende revende kimisi güm-rāhda
Külbe-i miḥnet kiminüñ yeri kim ḥar-gāhda
Kimisi dervīş olub her bābı şey’ullāhda
Ehl-i dünyā ḥidmet-i ḥāke Cenāb-ı şāhda
Kimi menşübda kimi sevdā-yı ‘izz ü cāhda
Şubḥa dek her gice derd ehli fiğān u āhda

Herkesiñ hāli degil hālince var eğlencesi

Bülbülüñ gül ʿāşığıñ gülzār-ı yār eğlencesi

V Ol zamān kim ʿAzmiyā çevrildi çarhuñ çenberi

Oldı herkes nūşende şaqq-ı ʿālem mihterī (?)

Kimisi olub fenā (...) İskenderi⁵⁰

Kimi Sām u kim Nerīman kimi dehrüñ ʿanteri

Cemʿ idenler yanına hayl ü hışmdan ʿaskeri

Niçe demler çekdiler şemşir-i nuşret peykeri

Oldılar cān u gönülden şāh-ı ʿaşkın çākeri

Kimi almağda daħi kālā-yı ʿaşq-ı dilberi

Kimi cān ile metāʿ-ı vaşl-ı yāre müşteri

Kāinātı sanmabazar fenāda serseri

Herkesiñ hāli degil hālince var eğlencesi

Bülbülüñ gül ʿāşığıñ gülzār-ı yār eğlencesi

[6]

Müseddes-i ‘Ulvi*

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

(fā‘ilātün)

(fā‘lün)

- I Şanmā sencileyin dilber-i ra‘nā bulımam
Bāğ-ı hüsnüñ gibi bir özge temāşā bulımam
Rāzumı açmağa gönüm gibi şeydā bulımam
Saña rāzum dimesem gerçi tesellā bulımam⁵¹
‘Arz-ı hāl itmege hergiz seni tenhā bulımam⁵²
Seni tenhā bulıcağ kendümi aşlā bulımam
- 177^a II Āh idersem açarım rāzumı ‘ārüm qalmaz
Virürin hāk-i teni bāda ğubārum qalmaz⁵³
Halka rüsvāy olurun ‘ırz [u] vaqārum qalmaz
Kūyuña ‘azm iderin şabr u qarārum qalmaz
‘Arz-ı hāl itmege cānā seni tenhā bulımam
Seni tenhā bulıcağ kendümi aşlā bulımam

* Müseddes Merhūm Derzi-zāde ‘Ulvi Çelebi Ulvi Divanı: Mü 30 / s. 173

^{ld} rāzum: derdüm

^{lc} hergiz: cānā

^{llb} Virürin hāke teni bād-ı ğubārım qalmaz

III Seni aġyār ile gördükce gelür albe melāl⁵⁴

ayretimden olur ol demde dil-i nātıa lāl⁵⁵

Gün gibi yaluñuz eylersem arz-ı cemāl⁵⁶

Başlasam ālümi taröre gelür alka melāl⁵⁷

Arz-ı āl itmege cānā seni tenhā bulımam

Seni tenhā bulıca kendümi alā bulımam

IV Süz ile nāme yazarsam saña ālem utıur⁵⁸

Kül olur āme vü kāġıd dil-i pür-ġam utıur⁵⁹⁶⁰

Söylesem ger sözüümüñ sūzıyla fem utıur⁶¹

Nice fem bileñ sözüüm işiden ādem utıur

Arz-ı āl itmege cānā seni tenhā bulımam

Seni tenhā bulıca kendümi alā bulımam

V āl-i dil minet-i auñla dige-ġün olalı

ātırım ġua-i hicrān ile mazūn olalı

asret-i la-i lebüñle cigerim hūn olalı⁶²

III^a gördükçe: gördükde

III^b ayretimden ifadesi sehven ayretimden şeklinde yazılmış.

III^c eylersem: eylersen

III^d Başlasam ālümi taröre gider nua mecāl

IV^a Süz: Söz

IV^b Dil-i pür-ġam ifadesi sehven dil ü pür-ġam şeklinde yazılmış.

IV^b Kül: Gül

IV^c Söylesem söz ile ger sūz-ı dil-i fem utıur

Leylî-yi zülfüne ‘Ulvî gibi Mecnûn olalı
‘Arz-ı hâl itmege cānā seni tenhā bulımam
Seni tenhā bulıcağ kendümi aşlā bulımam

177^b

[7]

[Müşemmen-i Fevrî]*

mefârlün mefârlün mefârlün mefârlün

I Mekānum meclis-i miḥnet-i muḥabbet yār u cānumdur
Perî-rû dilberüm sākî ḥayālî dil-sitānumdur
Elifler şem‘-i şevḳum sīnem altun şem‘-dānumdur
Nevālem ğuşsa vü ğam dāğ-ı derd-i ‘aşḳ nānumdur⁶³
Kebābum bağrumuñ bāşî rübāb āh [u] fiğānumdur
Dil-i pür-hūn sürāhi dīde cām-ı gussa-dānumdur⁶⁴
Şarābum bezm-i ğamda eşk-i çeşm-i hūn feşānumdur
Mey-i ḥamrā deyüb nüş itdüğüm hep kendü kanumdur⁶⁵

^{ve} ‘İşret: Ḥasret

* Şiir Mecmualarında 16. ve 17. Asır Divan Şiiri, Rahmî ve Fevrî, Prof. Dr. Ali Nihat Tarlan, İstanbul Üniversitesi Yayınları, Fasikül 1, 1948.

Ashında bir müşemmen olan bu manzume mecmuada tahmis başlığıyla kaydedilmiştir. Bu müşemmenin karşılaştırdığımız mecmuada bulunan bir bendi mecmuada eksiktir.

^{ld} Nevālem: Ta‘āmum

^{lf} M. Dil-i pür-hūn sürāhi dīde bāğ-ı cām-ı ğuşsa revanumdur

^{lh} Mey-i ahmer deyu nüş etduğüm hep kendü kanumdur

II Muḥabbet şāhıyam kūy-ı fenā cāy-ı sükūnumdur⁶⁶
Başumda tāc-ı zerrīn āteş-i āh-ı derūnumdur
Şafaqla atlas-ı gerdūn libās-ı lāle-gūnumdur
Öñümce tūğ-ı āhum ğam yolunda āh-nümūnumdur⁶⁷
Sipāh-ı eşk-i āhumla kamu yir gök zebūnumdur
Ġırīv-i raʿd-i miḥnet naʿra-i ṭabl-ı cünūnumdur
Şeh-i ʿaşkam belā çarḫı otağ-ı bī-sütūnumdur
Seḫāb-ı ʿaşk başum üzre muʿallağ sāyebānumdur⁶⁸

III Görelden sen gözi kätıl dehānı āb-ı ḫayvānı
Ḳomadum bir nefes öldüm dirildüm āh [u] efgānı
Belā-yı hecr ile çok demler aqđı çeşmümün ḫanı
Velikin itmedün hergiz ṭabībüm derde dermānı
Ḳapuñda virecek āḫir belā-yı hecr ile cānı⁶⁹
Maḫalliñde bulub cāna ten bī-cān [u] ʿüryānı⁷⁰
Seg-i kūyuñ bu cismüm ṭuʿme etdi sanmadendānı
Dehānında görünen rīze rīze üstüḫānumdur

^{IIa} Mahabbet şāhıyım şehri fenā sükūnumdur

^{II d} āh: reh

^{III b} ʿaşk: ğam

^{III c} hecr: ʿaşk

^{III f} Mahallende bulup cānā ten-i ʿüryānı bī-cānı

IV Münevverdir ruḥuñ ey meh çerāğı şems-i rüşenden
Velī miqdār-ı zerre görmedüm mihr ü vefā senden
Firākuñla gönül kırtuldı Ferhād-veş bundan⁷¹
Cemālũñsüz cihānı neylerem geçdüm bu gülşenden⁷²
Ruḥuñ fikri uşandırdı beni ey gül bu gülşenden⁷³
Dehānuñ hecri aldı cānumı ey gonce-leb tenden⁷⁴
‘Adem mülkine gitdüm kılmadı nām [u] nişān benden
İşidilen hemān şimdi benim āh u figānumdır

178^a

[8]

Mehī kuluñ köylü degil şārlıdan geçer
Hem ekābire(?) öykinür öñine baķar
Şaķız görür heşt oķur kāmilet(?) iķer
Hem mūsıķī dehler(?) ü hem direcek tıtar
Tanbūr şalar ü şi‘r oķur māķamat bilür
Suya baķar baķla salar ‘alāmet bilür⁷⁵

^{IVc} Firākunda gönül kırtulmadı feryād ü şivenden

^{IVd} gülşenden: meskenden

^{IVe} fikri: şevki

^{IVf} hecri: fikri

⁷⁵ M. ‘ālemet

[9]

[Murabba^c-1 Şāhī]*

mefāʿlün mefāʿlün

I Dürüldü defteri hüsnüñ

Şaḡaluñ geldi var imdi

İrişdi āḡiri ʿömrüñ

Şaḡaluñ geldi var imdi

II Gülistāmiñ ḡazān oldı

Yüzüñ nūrı nihān oldı

Ḳamu ʿaybuñ ʿayān oldı

Şaḡaluñ geldi var imdi

III Ḥazān oldı çü bünyāduñ

Ḳazındı taḡtadan aduñ

İrişmez daḡı feryāduñ

Şaḡaluñ geldi var imdi

* Aslında bir murabba^c olan bu manzume mecmuada gazel olarak, şair adı da başlıkta Āhi olarak kaydedilmiştir.

IV Bahāruñ mevsimi geçdi

Gülüña mūrılar üşdi

Göñül bir tazeye düşdi

Şaḫaluñ geldi var imdi

V Ḳul olmuşdu saña Şāhī

Çekerdüñ derd ile āhı

Düşen saña sayduñ (...) ⁷⁶

Şaḫaluñ geldi var imdi

[10]

[Ġazel-i Ḥayālī Beg]*

mefāʿlün mefāʿlün mefāʿlün mefāʿlün

Ne hoş bīmar olur yā Rabb şol iki nātüvān gözler

Ḳucağına alub ebrūlar olmuş mihrbān gözler

Bu şaḫrāniñ ider her murgı bir vādīde pervāzı

Göñül küy-ı cünūndan ḫazz ider zāhid cinān gözler ⁷⁷

⁷⁶

* Ḥayālī Beg Divanı: G 114 / s. ____

Tecemmülde taḥammül yeg diyenler oldılar ‘arîf⁷⁸

Bu yolda sâye -i şeyyâd niçeler sâiebân gözler⁷⁹

Dile tîr-i cefâ urdun nazâr kıl hâlîme bârî

Şikâre zaḥm irgürdükde şayyâd çünki çan gözler

5 Hâyâlî kurş-ı hürşîde mehüñ dâim gedâsıdır

Felekden eylemez şâhım şikâyet haḳḳ-ı nân gözler

178^b

[11]

[Murabba‘-ı Za‘îfi]*

fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilâtün fâ‘ilün

I Bir sehi fırsat eline girse andaḳ beglenür

Manşiba irdim deyü bir ḥayli bârî beglenür

İşbu söz meşhûrdur Türkler ‘avânî söylenür

Türk eger monla şeved hergiz negerded âdemi

^{IIb} haz: zevk

^{IIIa} ‘arîf: kâni

^{IIIb} şeyyâd: hâra

* M. Gazel-i Hicv-i Etrâkiyân-ı Za‘îfi

II Her ne deñlü münʿam olsa Türklügiñ ašlā ҡomaz
Zerre deñlü bil ҙarāfetden o nesne añlamaz
Maʿrifetden her ne söz kim söyleseñ hiç diñlemez
Türk eger monla şeved hergiz negerded ādemi

III ʿĀķil olan Ẓaʿfiyā Türk ile hiç etmez cidāl
Āşinālıķ ile kim dime Türke كيف حال⁸⁰
Türkten eylük gelse cāiz illa ādemlik muħāl
Türk eger monla şeved hergiz negerded ādemi

[12]

[Murabbaʿ-ı Yahyā]

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

I Gelmesün dirseñ eger göñlüne dünyanıñ ğamı
Қoyub ādem yerine Türküñ olma hemdemi
Қādir olursa sāʿati ger ʿıd olursa her demi
Türk eger molla şeved hergiz negerded ādemi

⁸⁰ Nasılsın?

- II Türk aşu ödünç olur tiz virir her dem işi
Armağanın almaya ʿālemde Türküñ bir kişi
Bağışışı Türküñ olur cümle Karaman bağışışı
Türk eger molla şevved hergiz negerded ādemi
- III Öykünür Rümīlere eyler taşavvurdan ziyān
(...) ⁸¹
Manşiba irişmeden ululanmağa başlar hemān
Türk eger molla şevved hergiz negerded ādemi
- IV Yoğdurur Türküñ sipāhisinde endām-ı usūl
Kuluñ olursa birin eyleme sen kapuñda kul
Her ne deñlü fāzıl olursa olur ğayet fođul
Türk eger molla şevved hergiz negerded ādemi
- V Göleniñ şūfisi vü Türküñ ʿavānī söylenür
Daima kişilenür kendüyi bir ādem şanur
Mā-teğaddemden bu söz ey Yahyā meşeldür söylenür
Türk eger molla şevved hergiz negerded ādemi

⁸¹ طوش او بوش و سردانلر خاله نوز

[13]

Murabba‘-ı Diger-i Şānī

fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilātün fe‘ilün

(fā‘ilātün)

(fā‘lün)

- I Aş bişir taş taş arkañla şehre hemān
Kürelı gibi baqır şat yüz ağart aqçe qazan
Sū-be-sū gez yüri şaqqalık idüb şehre revān
Ne olursañ ol yüri dünyāda Türk olma hemān
- II Bir ala şāye sunub(?) çāb yüri qaltaqlar ile⁸²
Göti başı açuq ol gez yüri torlaqlar ile
Dilenüb kör gibi leng ol yüri aqsaqlar ile
Ne olursañ ol yüri [dünyāda] Türk olma hemān
- III Türk sipāhisi şıgışmaz şehre torbası ile
Göle şūfisi yıkar mescīdi gavgāsı ile
Halāyık qadını hammāmı dutar tāsı ile
Ne olursañ ol yüri dünyāda Türk olma hemān

- IV Gemici gibi hevāya düşüben yelkovān ol
K̄atı nā-kābilsīñ bārī toñuz güt çoban ol
Düş götine bir alay toñuzı güt (...) ol⁸³
Ne olursañ ol yüri dünyāda Türk olma hemān
- V K̄ādir olma yüri bir habbeve cimri cühūd ol
Tağda derbend oluben çalıcı bir Arnavud ol
Yāhūd esterāt-ı eşek Tataқан[a](?) zeyl ol⁸⁴
Ne olursañ ol yüri dünyada Türk olma hemān
- 179^a VI Kāfir aşı gibi yi aşını Türk aşı dime
Çanağın başına ur ya gözi ya kaşı dime
Şānīnin Türk ile şāyet hoş ola başı dime
Ne olursañ ol yüri [dünyāda] Türk olma hemān

83 وردیغ

84 طاطقان

[14]

Gazel-i Hayretî*

mefârlün mefârlün fe'ülün

Öpülse yâr ile yâr olsa dilber

Koçulsa râm-ı dildâr olsa dilber⁸⁵

Ne deñlü ağlasa zâr olsa 'âşık

Açılsa gülse gülzâr olsa dilber

Söz anlamakda fettân olsa maḥbûb

Biraz şüh olsa 'ayyâr olsa dilber

Nedür 'âşıklarun ḥâlini bilse

Güzel sevse dil-figâr olsa dilber⁸⁶

5 Cefâyı az kılsa Ḥayretîye

Sözüm budur vefâdâr olsa dilber

* Hayretî Divanı: G 122 / s. __

^{lb} koçulsa: kuculsa

^{IVb} dil-figâr: dil-efgâr

[15]

Tahmīs-i Hatmī*

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

- I Gāh seḳāmet gāh şihhat gāh şerbet gāh semm
Bu durur āyīn-i devrān gāh şādī gāh ğam
- II Gül gibi gülme açılma bu fenā gülzārda
Ṭağıdır evrāk-ı ʿömrüñ rüzgār-ı pür-elem
Bu durur āyīn-i devrān gāh şādī gāh ğam
- III Ğurre olma devlet-i dünyā ḥayālī ḥābdır
Ḥayli vardır gögsüñ gerib hiç çekme ḥayl ü ḥışm
Bu durur āyīn-i devrān gāh şādī gāh ğam
- IV Ey gönül ʿukbāda dirseñ kim irem bağın görem
Herkesē dünyāda elden geldügince kıl kerem
Bu durur āyīn-i devrān gāh şādī gāh ğam

* Bu manzume eksik bir tahmisdır. Burada şair muhtemelen zemin şiirinin matlaʿ beytini kaydetmiş akabinde gelen 4 bendde de zemin şiirlerini yazmadan kendi ilave ettiđi mısralara yer vermiştir.

V Ka'be-i kuyında ol Hatmî mücâvir dilberin
Bu haremde çıkma olmak ister iseñ muhterem
Bu durur âyîn-i devrân gâh şâdî gâh gam

[16]*

fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilâtün fe'ilün

(fâ'ilâtün)

(fâ'ilün)

Gözlerim nûrı ciger kûşesi can-pârecigi

Göñül eglencesi bî-çare diliñ çârecigi

Gördüğine yakıcı göz kaçıcı dil kapıcı

Zâlimiñ öte ucu çeşm-i siyeh çârecigi

Şûh şengül beñi fülful saçı sünbül ruhu gül

Cânımıñ cânı tamar kanı dil âvârecigi

Şûr-aşüb-ı cihân fitne-i devrân-ı zamân

Şehr-i Kütâhiyeniñ âfet-i meh-pârecigi

* Derkenar nâ-tamam gazel

5 Bařlu bađruma deva merhem olan zađm-ı dil

Cānıma cān ıatıcı ĥaste diliñ çāreciđi

179^b

[17]*

- Selāmu ‘aleyk eře
- ‘Aleykümüsselām pařa
- Niriye gidersün iře
- řuya giderin pařa
- řuyı neylersün eře
- ıutmaç yaparın pařa
- ıutmacı bile yiyelim iře
- Nařıb olursa pařa
- ıopuklarıñ görsem eře
- Yuđarısın görürüñ pařa
- Yuđarusı nicedir eře
- Sipāhi bayrađına beñzer pařa
- Bıyıđuna ořurayın eře
- řađalına řıçayın pařa

* 7b derkenar

Murabba^c-1 [Ca^cfer]*

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

- I Bī-vefā yār yūri sende kerem mi var hey⁸⁷
Ağular virmekdür işüñ ʿaşığa her bār hey⁸⁸
İtdi cevruñ ʿatlu cānumdan beni bīzār hey
Ey cefā-ḥū yār senden vāz geldüm var hey
- II Niçe bir yakub dili pür-sūzum eylersin cefā
Sini göñlümden ʿıķardum bilmiş ol ey mehliķa⁸⁹
Göz göre cāni kişi ava atmaķ olmaz revā⁹⁰
Ey cefā-ḥū yār senden vāz geldüm var hey
- III Niçe bir her rüz [u] şeb kūyında ārām eyleyem⁹¹
Şubḥ-dem revzenlerüñe gözümü cām eyleyem⁹²
Āh kim yok baña meyliñ nice ibrām eyleyem⁹³
Ey cefā-ḥū yār senden vāz geldüm var hey

* Tacizāde Ca'fer Çelebi Divanı:

M. : Müseddes

⁸⁷ yār: yārā

⁸⁸ Ağular: Acılar

⁸⁹ mehlika: bī-vefā

⁹⁰ Göz göre cānın oda atmak kişi olmaz revā

⁹¹ Niçe bir her şeb gelüb kūyuñda ārām eyleyem

⁹² Subha dek revzenlerüñe gözlerüm cam eyleyem

⁹³ Añladum yok baña meyliñ niçe ibrām eyleyem

- IV Kim ki bir laḥza ṭavāf etse ṣabā-veṣ gülṣenüñ⁹⁴
Gül gibi kuçmağa sini çıkarır pīrāhenüñ⁹⁵
Ḥār elinden çare yok hergiz alınmaz dāmenüñ⁹⁶
Ey cefā-ḥū yār senden vāz geldüm var hey
- V Gice gündüz ʿiṣ idersüñ benden ayru ṣād-kām⁹⁷
Her ḳadeḥ kim nūṣ idersüñ ḥarām olsun ḥarām
Her zaman aḡyār ile ṣoḥbetler idersüñ müdām⁹⁸
Ey cefā-ḥū yār senden vāz geldüm var hey
- 180^a VI Ben yıkıldım bu fenā oda sen ābād ol yüri⁹⁹
Ġam degül Cafer belāda olsa sen ṣād ol yüri
Ḳo bizi ey gül çehre sende āzād ol yüri¹⁰⁰
Ey cefā-ḥū yār senden vāz geldüm var hey

⁹⁴ etse: itdi

⁹⁵ Kocmaga sini çıkarur gül gibi pīrehenüñ

⁹⁶ hergiz: çün kim

⁹⁷ Bizden ayru gice gündüz ‘ayṣ idersin ṣādkām

⁹⁸ Eyle mi aḡyār ile sohbette eylersin müdām

⁹⁹ Ben yıkıldım bu fenā evde sen ābād ol yüri

¹⁰⁰ Ko bizi ey serv-i gül-çehre var āzād ol yüri

[19]

[Murabbaç]*

fāṣilātün fāṣilātün fāṣilātün fāṣilün

- I Ğayra uyub bizden olduṅsa sen bīzār hey
Düşmezüz gücile bizde üstüñe bil var hey
Dönmezüz budur sözüm lāzım degil tekrār hey
Ben [de] senden vāz geldüm vāz geldüm var hey
- II Düşmene uyub bizi sen terk iderseñ eger
Ben de senden vāz geldüm vāz geldüm var hey ¹⁰¹
- III Gerçi birkaç gün benim evvelde çekdüñ nāzumı
Gördüñ āḫir niçe kez luṭf [u] hezār iᶜzāzumı
Görmekile terk iderseñ bu kadar aḡmāzumı
Ben de senden vāz geldüm vāz geldüm var hey
- IV Gerçi yoḡ ḫüsnüm gibi çevre payānum benim
Terk iderseñ beni ey zār-1 giryānum benim
ᶜĀşık-1 şādıklara var līk iḫsānum benim
Ben de senden vāz geldüm vāz geldüm var hey

* Murabba

¹⁰¹ Yarım kalmış ya da eksik olan dörtlük

- V Eşk-i pür-süz ağıyla gerçi kim bed-ḥālsin
Müddeṭler arasında bilürem pā-mālsin
Çünkü her gördüğüne şu gibi sen meyyālsin
Ben de senden vāz geldüm vāz geldüm var hey
- 180^b VI Şīve ile çün bilürsün nāza yok şabrum benim
Böyle sözi çünkü didüñ yok kimseye şabrum benim
‘Āşık-ı bīçarem oldur kim çeke cevrum [benim]
Ben de senden vāz geldüm vāz geldüm var hey
- VII ‘Ālem içre kimse ḥüsniyle nazır olmaz baña
Görücek bu ser ü kıddüm kim esir olmaz baña
Şöyle bil kim varıcağ menşür-ı taqrirüm saña
Ben de senden vāz geldüm vāz geldüm var hey

[20]

Matla*

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Hoḳḳa-i la'l-i tebessüm etdi şanmañ nāzdan

Dürri-i dendānın bize seyr itdürür açmazdan

[21]

Nazīre*

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Gāh çıkarır geh giyer destārın ol meh nāzdan

Kākülün seyr itdürür uşşāḳına açmazdan

[22]

Nazīre*

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

* [20] Müfred: Safāyī Milli Kütüphanede Bulunan 06 Mil Yz A 1793 Numaralı Şiir Mecmuası Üzerine, Doç. Dr. Kaplan ÜSTÜNER, CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt:12, Sayı:3, Eylül 2014 Beşeri Bilimler Sayısı

Aslında bir matla' olan bu beyit mecmuada müfred başlığıyla kaydedilmiştir.

* [21] (Bağdatlı) Rūhī, (Ak 2001:876)

* [22] Rahmī Milli Kütüphanede Bulunan 06 Mil Yz A 1793 Numaralı Şiir Mecmuası Üzerine, Doç. Dr. Kaplan ÜSTÜNER, CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt:12, Sayı:3, Eylül 2014 Beşeri Bilimler Sayısı

Serv-ḳaddin gösterib şalar meyānın nāzdan
Şanmañuz raḥm ider anı siḥr ider açmazdan

[23]

Nazīre*

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Ders okurken ḳapar gāhī kitabın nāzdan¹⁰²
Ezber eyler şīve bābın var ise açmazdan

[24]

Nazīre*

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Nergis üzere çeküb zarf-ı külāhın nāzdan¹⁰³
Güneşe hışm ile bakdı ḥālīme açmazdan

* [23] Nigārī Milli Kütüphanede Bulunan 06 Mil Yz A 1793 Numaralı Şiir Mecmuası Üzerine, Doç. Dr. Kaplan ÜSTÜNER, CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt:12, Sayı:3, Eylül 2014 Beşeri Bilimler Sayısı

^{1ab} Ders okurken kapardılar kitabın nāzdan
Şīve bābın ezber eyler var ise açmazdan

* [24] Necātī Milli Kütüphanede Bulunan 06 Mil Yz A 1793 Numaralı Şiir Mecmuası Üzerine, Doç. Dr. Kaplan ÜSTÜNER, CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt:12, Sayı:3, Eylül 2014 Beşeri Bilimler Sayısı

^{1ab} Nergisi üzere çekip zarf-ı külāhın nāzdan
Güşe-i çeşm ile bakdı ḥālīme açmazdan

[25]

Nazîre*

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Gâh açıldı gonçe geh dürdi yüzün nâzdan¹⁰⁴

‘Arz-ı dîdâr etdi ya‘ni bülbüle açmazdan

[26]

Nazîre*

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Ellerin dil-ber yüzine tutdı şol dem nâzdan¹⁰⁵

‘Âşıkâ bu vech ile yüz gösterir açmazdan

* [25] Āgehī Milli Kütüphanede Bulunan 06 Mil Yz A 1793 Numaralı Şiir Mecmuası Üzerine, Doç. Dr. Kaplan ÜSTÜNER, CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt:12, Sayı:3, Eylül 2014 Beşeri Bilimler Sayısı

^{1ab} Gâh açıldı gonçe ki dürdü yüzünü nâzdan

‘Arz-ı dîdâr etdi ya‘nî bülbüle açmazdan

* [26] Bākī (Küçük1994:451)

^{1a} Ellerin dil-ber yüzine tutdı şol sanmañ nâzdan

[27]

Nazire¹⁰⁶

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Çāk idüb dilber girībānın şarāb-ı nāzdan

Sīnesin seyr itdürür ʿuṣṣākına açmazdan

[28]

Nazire*

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Çeşm-i hūnrīzūñ göreñ hañçer taķınmış nāzdan¹⁰⁷

Ḳatl-i ʿuṣṣāk itmek içün ol perī açmazdan

¹⁰⁶ ?

Felāhī

Sīnesin açıp nezāketle o meh-rū nāzdan

Āyīne seyr etdirir koynunda bak açmazdan

* [28] Zātī Milli Kütüphanede Bulunan 06 Mil Yz A 1793 Numaralı Şiir Mecmuası Üzerine, Doç. Dr. Kaplan ÜSTÜNER, CBÜ Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt:12, Sayı:3, Eylül 2014 Beşeri Bilimler Sayısı

^{1ab} Çeşm-i hūn-rīzin gören hañçer taķınmış nāzdan

Ḳatl-i ʿuṣṣāk etmek ister ol perī açmazdan

[29]*

Söz başında Allāhı zikr edelim nāz ile

Muṭlaḳ gönülden dirüm lāf degildir söz ile

Ey Allāhım ḳapuñda tercīr dileklerüm var

Hele űimdi dilegüm çün kim var boḡaz ile

Ey Allāhım ey Allāhım (...) ¹⁰⁸

Yaḡni pılav zerdeler paça tirid kirdeler

Şoyulmuş yumurdalar biber eksem tuz ile

Ey Allāhım ey Allāhım (...) ¹⁰⁹

5 Yaḡni tavuḳ baḡlava ṭolma űırdan bumbar ile

Aḳlā unuñ özüni ṭatu muḡalleb ile

* Derkenar. Manzumenin vezni tespit edilememiştir.

¹⁰⁸ لوت کله شاکه

¹⁰⁹ لوت کله شاکه

Ėazel-i Nazīre-i Ėalender

mefāʿlün mefāʿlün mefāʿlün mefāʿlün

Ėapuñdan Ėovma sultānım rakīb ĥar yular tutmaz

Düşer ardınca ʿuşşāķıñ o bir segdür ürür tutmaz

Ser-i kūyından özge āşināya ser-fürü kılmaz

Dilā bu bülbül-i dil degme gülşende maķarr tutmaz

Döker pāyine ol serv-i revānın naķd-i eşkiñ dil

Ezelden böyledir āzāde diller sīm ü zer tutmaz

Sinān-ı ġamze-i dildir canān var iken ħaṭā

Çemende tır-i ĥār gülşene gülleri siper tutmaz

5 Ziyāde fāyık ister dil degme ĥōna māil olmaz

Ėalender her civāna nāzır olub çeşm-i ter tutmaz

Gazel-i [Yakīnī]*

mefāʿlün mefāʿlün mefāʿlün mefāʿlün

Ṭayanub hüsniñe şāhum iñen aġlatma ʿuşşāķı¹¹⁰

Ḳalur şanma benim ʿömrüm güzellik kimseye bāķī

Cefā vü cevri ile ḥalkı niçe odlara yaķarsın

Be hey zālīm ne işlersin unuttuñ [ʿahd]-i aḥlāķı¹¹¹

Ne deñlü nāzlar eylersiñ kayırmaz eyle ʿuşşāķa

Kerem kıll tek dirīg itme şarāb-ı laʿlün sāķı¹¹²

Cemālin görücek yārüñ nice cān virmesün ʿāşık

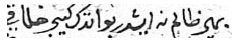
Be hey yār ādem öldürür anuñ bu hüsni aḥlāķı

5 Yakīn bezm-i firāķında delindi ney gibi baġrıñ¹¹³

Anuñ çün nāle vü āhıñ ser-ā-ser tutdı āfāķı¹¹⁴

* Yakīnī Divanı: G ___ / s. ___ 185.

^{1a} aġlatma: incitme

^{2b} M.

^{3b} Kerem kıll tek dirīg itme şarāb-ı laʿlün ey sāķı

^{5a} Yakīnī bezm-i mihnetde delindi ney gibi baġrum

Gazel-i Bākī*

feʿilātün feʿilātün feʿilātün feʿilün

(fāʿilātün)

(fāʿlün)

Ser-i kūyîñ şanemā cennet-i me'vā bilürin

Müntehī kıametüñi Sidre-i Tübā bilürin

Seni Yūsufı güzellikde şorarlarsa baña

Yūsufı bilmezsin amma seni raʿnā bilürin

Bilmezsin n'eyleyeyin derd ü ğam-ı cānāne

Ne müdürāya meded var ne müdürā bilürin

Zā'il olmaz heves-i zülf-i siyāhıñ dilde

Hāşıl olmayacağın gerçi bu sevdā bilürin

5 Bākıyā gül-şen-i firdevsi baña ʿarz itme

Asitānın ben anuñ cennet-i me'vā bilürin

^{5b} āhın: āhum

* Bākī Divanı: G 363 / s. ___

Ġazel-i Aĥmedī*(...)¹¹⁵*

- 1 Ey ŧanem-i sīm ü ten-i mercān
Sen gelesün bizüm oĥaya hemān
- 2 Periñ yapıŧub bil ki yata yata giyürem
Evvel seni ŧoĥbete andan beni ŧāh-ı cihān
- 3 Sen gelüben oturucaĥ ben ŧuram az az ıoyam
Cām ıadeĥ içine ŧāfi mey-i erguvān
- 4 Sarĥoŧ olub yatıcaĥ dünle ŧuram eyleyem
Sirkelüce ŧorbayı maĥmür içesün revān
- 5 Be ğāyet ĥoŧ oluram bıraĥıcaĥ arduña
İki bölük ŧaçıñı sünbül-i serv-i revān

¹¹⁵ Manzumenin vezni tespit edilememiŧtir.

- 6 Şöyle şokam içerü hiç kıalmaya tıřaru
Düşmenüñüñ bađrina ħançeri tıĝ-i bürrân
- 7 Sarĥoř olub yatacađ dünle tıram berkidem
Hücrenüñ kıapusını kıal^a-i pır-i zamân¹¹⁶
- 8 Her řabâĥın gelesün Aĥmedîye viresün
Ĥâce selamun ^aleyk řâĥım ^aleykesselâm

[34]

Ėazel-i Yahyâ*

fâ'ilâtün fâ'ilatün fâ'ilâtün fâ'ilün

Kâř ki göñlündekin bildürse Allâĥum baña

Sen güzeller řâĥımıñ göñlince olsam dâima

Göñlüme gelse ĥayâlüñ cümle ĥâtırdan gider

Ey peri ezberlesem teşĥir için yüz biñ du^a

^{7b} M. pır ü zamân

* Yahyâ Bey Divanı: G 3 / s. __;

Saňa nisbet Һüsniñe sulţānluđı dilberlerüñ

‘Āşık olmak beg gibidür aña ey mehlika¹¹⁷

Kimse yok benden şikāyet eyleyüb¹¹⁸ sulţānuma

Bir bahane ola varmađa eşiginden yaña

5 Şaķın ey Yaħyā saķın yāre vefāsız dime

‘Āşık etdüđi büyük ihsān degil midir saña

[35]

[Gazel-i Ĥalīlī]*

fā‘ilātün fā‘ilatün fā‘ilātün fā‘ilün

Yārumi benden ayırdı Һarām olsun boyun raķıb

Bu belā ile cihāndan nā-bedīd olsun raķıb¹¹⁹

^{3b} Aşık oyununda beg olmak gibidür ey dil-rübā

^{4a} eyleyüb: eyleye

* Halīlī Fūrkat-nāme 20. Gazel. s.182-183

Halili'nin rakib kafiyeli gazelinin iki beyiti Mecmuada ayrı ayrı iki müfred olarak kaydedilmiştir.

M. **Müfred**

Yārumi benden ayırdı Һarām olsun boyun raķıb

Bu belā ile cihāndan nā-bedīd olsun raķıb

Müfred

‘Ömri olduķça belādan bulmasun bir dem necāt

‘Āķıbet berdar olub rüsvā-yı ‘ām olsun raķıb

¹¹⁹ Yārümi benden cüzā kıldı cüzām olsun raķıb

Bu belā-y-ile cihānda sāz-kām olsun raķıb

‘Ömri oldukça belādan bulmasun bir dem necāt

‘Āķıbet berdār olup rüsvā-yı ‘ām olsun raķıb¹²⁰

182^a

[36]

[Tahmīs-i] İshāk*

mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

I Gözüm yollarda kalmışdır görüñ ol dil-rübā gelmez

Bugün bu kalb-i nā-şāda anuñ çün bu şafā gelmez

Firāķından helāk oldum tabībüm gör baña gelmez

Cefā vü cevrin arturdu [bize] ol dil-rübā gelmez¹²¹

Güzelden her ne dirseñ gelür amma vefā gelmez¹²²

II Helāk etmek muķadderdir beni bu derdile miñnet

Eger kim böyle kılursa benümle şirret ü ĥasret

Dirġā çaresüz kıldım geçübdür cānuma firķat

Sitāremdir temāşā [bu] kim o ĥürşīd-i meh-tal‘at¹²³

Çıķub her bir yana seyrān eder benden yaña gelmez¹²⁴

¹²⁰ ‘Ömri oldukça belādan kurtulub şād olmasun

‘Āķıbet ber-dār olup rüsvā-yı ‘ām olsun raķıb

* Üsküplü İshak Çelebi Divanı: G 107 / s. __;

Aslında bir tahmis olan bu manzume mecmuada müseddess başlığıyla kaydedilmiştir.

Divanda gazel olarak bulunan bu manzume mecmuada tahmise dönüştürülmüştür.

^{1d} Cefā vü cevrin arturdu bize ol bī-vefā gelmez

^{1e} Güzelden her ne dirsek hep gelür illā vefā gelmez

^{1d} Sitāremde temāşā bu ki ol ĥürşīd-i meh-tal‘at

III Ne suç etdim dilā bilmem neye ol āfet-i devrān
Çevirmiş yüzünü benden nedendir qalmıřım hayrān
Nedeñlü da‘vet etdim ol perī bir gice mihmān
Mürüvvetle çün kaçır ařşamlamaqdan ol māh-ı tābān¹²⁵¹²⁶
Seher vaqtinde gün gibi niçün bārī şafā gelmez¹²⁷

IV Esīr-i bend-i ‘aşk olub dirīgā bu dem-i şeydā
Anuñ-çün böyle olmuřdur cihān bu resm[il]e rüsvä
Oturub bezm-i hayretde ben ey hāce bugün tenhā
O yüzi muřhafı varub oqurdum sohbetde ammā
Sözüm geçer hümādur yüksek uçar okıya gelmez¹²⁸

V Meger derd ü belā yiçün yaratmıřdır beni Hāllāq
Ki qamet eylese ‘aşkı baña ol Qādir ü Rezzāq
Muřī’-i hoş nevā olsa ‘aceb mi cümle-i ‘uřşāq
Niğāruñ çünki sözinden gele gibi İshāq¹²⁹
Şımazdı ‘ahd [ü] peymānın unıtmıřdur baña gelmez¹³⁰

^{IIe} Çıkar her bir yana seyrān ider benden yaña gelmez

^{III^d} Çün vezin açısından fazla

^{III^d} Bizümle çün kaçır ařşamlamakdan ol meh-i tābān

^{III^e} Seher vaktinde gün gibi niçün bir gün çıka gelmez

^{IV^e} Sözüm geçmez hümādur yüksek uçar okıya gelmez

^{V^d} Niğāruñ dñnki sözinden gele gibiydi İshāka

^{V^e} Şımazdı ‘ahd u peymānın unıtmıřdur aña gelmez

[37]

Ġazel-i Nesīmī

fā'ilātün fā'ilatün fā'ilātün fā'ilün

Ĥaste-dilem belā-keşem āh nidem nidem nidem

Yağdı beni ĥasret [ü] ġam āh nidem nidem nidem

Bu leb-i ĥüb ġül'izār işte ħalmışam ĥör [u] zār (?)

Niçe çekem ben intizār āh nidem nidem nidem

Gelmedi senden çün vefā etdiñ bize cevr ü cefā

Sürdüñ rağbibile şafā āh nidem nidem nidem

Hecrile yandı bu ciger derdile cānda ħaldı ser

Şabır gerek yāĥūd sefer āh nidem nidem nidem

5 Bendi mesel-gāh idüb ġözyaşını ġüvah idüb

Derdile nice ah idüb āh nidem nidem nidem

Gerçi bugün Nesīmīyem Ĥaşemiyem Ĥureyšiyem

Bir şanemün esīriyem āh nidem nidem nidem

Ġazel-i Ćār-Ebrū

mefāʿlün mefāʿlün mefāʿlün mefāʿlün

Seniñ ʿaşkıñdan ey dilber nigār u çāpük u fettān¹³¹

Gözüm yaşlu ciger başlu gönül ġamgīn dilim hayrān

Yüzüñ ġülzār-ı cennetdür bu dört nesneyile hitām

Biri hüsniñ biri hulkıñ biri ʿilmüñ biri ʿirfān

Saña dört nesne baħş olub birisi kimsede yokdur

Biri güldür biri sünbül biri nergis biri reyħān

Saña ʿāşık olalıdan baña dört nesne yār oldı

Biri ħasret biri firķat biri āh [u] biri efġān

¹³¹ M. nigārı çāpükı

5 Seni benden ayurarı görem dört nesneden ayru

Biri din [ü] biri dünya biri şıhhat birisi cān

Seni her kimse kim sevmez bu dört kitābı ođı dutsun

Biri Tevrīt biri İncīl biri Zebūr biri Furķān

Bu dört uçmađ için yā Rabbb ayırma yārumi benden

Biri mescid biri kilse biri tekye biri zindān

[39]

Ėazel-i Dem‘ī

fā‘ilātün fā‘ilatün fā‘ilātün fā‘ilün

Biz cemāliñ şem‘ine pervāne gelmişlerdenüz

Ėāneķāh-ı ‘aşķ içre yane gelmişlerdenüz

TīĖ-ı cevriñle gel dostum bizi itme helāk

‘Ėd u vaşluna ķurbaña gelmişlerdenüz

Diñle başuñ-ķün bizüm aĖvālümüz ey şem‘-i rūĖ

Derdümüz sen padişaha yāne gelmişlerdenüz

Tiğ-ı cevri yāre karşı varuruz biz Dem'iyā
Ālem-i ʿaşka bugün merdāne gelmişlerdenüz

5 Kākülün çevgānınıñ sevdāsıdır dostum
Başımız top eyleyüb meydāne gelmişlerdenüz

[40]

Ġazel

(...)*

Göñül añmadı başı bir ferde
Cebrī kul etdi bir siyeh-çerde

Var mıdır ey tabīb dermān
Ugradım ʿaşk adlu bir derde

Elüm irmez sürem ayacağına yüz
Benim udulugum(?) mı var serde¹³²

* Manzumenin vezni tespit edilememiştir.

132 اودولقۇم

Gönlüne girmek isterim yārūñ

Ot biter mi cihānda mermerde

5 Sevdigim bir sipāhī dilberidir

Hüsnünüñ mişli yoğdur bir yerde

183^a

[41]

Tahmīs

müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün müstef'ilün

I Ey çeşm-i kattālim 'Alī heybetlü arslānım Ḥasan

Bu felāket katl itmesün bendeni cānım Ḥasan

Zīr-i firāğ ile beni qahretme cānānım Ḥasan

Çek sīnene ey sīm ten luğ it girüb qanım Ḥasan

Ebrū kemānım āfetim devletlü sulṭānım Ḥasan

II Toğru olanı tūr-veş atub yabaña dāimā

Egri olanı sīneñe çekme begim manend-i yā

Lāyık mıdır ḥāki şıfat yerüm (...) olmağ şehā¹³³

Ğam tīrini yārān iden dil mülkini vīrān iden

Ebrū kemānım āfetim devletlü sulṭānım Ḥasan

III Çünkü kemānından senüñ kav̄s-i kadüm verdi nişān
Üstine nūr kondurmayup bağına çekmedi āsmān
Ya kaşına hükmī gibi baş egdi kavvās-ı cihān
Etdiñ nice diller şikār-ı yay-ı istikrāyına vechi var
Ebrū kemānım āfetim devletlü sulṭānım Ḥasan

[42]

Gazel-i Sırrī

mefāʿlün mefāʿlün mefāʿlün mefāʿlün

Nedendür çāk böyle inçinmek dili şeydāya sulṭānım

Nedir bāʿis bu deñlü nāz u istignāya sulṭānım

Öper mi göz göre ol sāʿidi simüniñi eller

Virir mi laʿl-nābüñ būseler aʿdāya sulṭānım

Düşer mi o siyeh rūlar sāye-veş yanıñca şalınmak

Çıkalır hāsılı o kām̄et-i bālāya sulṭānım

Esirge seyl-i eşkim merḥamet kıl āhıma gāhī

Vefāyısı ʿarż-ı aʿlāya ve ednāya sulṭānım

5 Ȧoyurduñ müstedām ol hān-ı hüsünle ‘uşşākı
Gerekmez ğayrı dilberler yeter dünyaya sulţānım

Ĥulāşī nice hecriñ elinde Sırrī luţf it
Gel oldur çare olmazsa ihyāya sulţānım

[43]

Murabba‘-ı Halīlī*

fe’ilātün mefā’ilün fe’ilün

I Ben ölüsem firāk ile ey dil
Yāre bir mübtelā mı eksik olur

Gülşeni hüsne ol ğonce femiñ
Bülbül-i hoş-nevā mı eksik olur

Ne şorarsın Ĥalīlī ağladuğum
Yārole mācerā mı eksik olur

* Mecmuada murabba’ başlığıyla kaydedilen bu manzume na-tamam gazel özelliđi göstermektedir.

[44]

[Nazm]*

mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

- I Eli altında olma kimsenüñ hâtem gibi zinhâr
Kimesne dimeye [tâ kim]gözüñ üstünde kaçuñ var
Eyü âd qarza ‘âlemde kāmille hemdem ol
Seni mum ile ta kim okıyalar hatt-ı hâtem-var

183^b

[45]

Murabba^c-ı Fuzûlî*

mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün mefā‘ilün

- I Perîşân hâliñ oldum şormadıñ hâl-i perîşânım
Ėamiñdan derde düşdüm kılmadıñ tedbir ü dermânım¹³⁴
Ne dersin rüzgârım böyle mi geçsün benim hâlim¹³⁵
Gözüm cânım efendim sevdiğim benim devletlü sulţânım

* Bu nazm Süheylî Divanında yer alan müseddesin mütekerrir mısralarına iki mısra ilave edilerek oluşturulmuştur. Ahmed Süheylî

* Fuzûlî Divanı: Mu 3 / s. __; Bu murabbanın divanda bulunan bir bendi mecmuada eksiktir.

Aslında bir murabba olan bu manzume mecmuada müseddes başlığıyla kaydedilmiştir.

¹³⁴ tedbir ü: tedbir-i

¹³⁵ hâlim: hanım

- II EsİR-i dām-ı ʿaşk olmađı senden revā görmem¹³⁶
Seni her ıandı görsem ehl-i derde āšnā görmem
Vefā vü āšnālık resmini senden cüdā görmem¹³⁷
Gözüm cānım efendim sevdiğim benim devletli sulṭānım
- III Deger her dem vefāsız ıerḥ yayıñdan baña biñ ođ
Kime ıerḥ eylesem kim [miḥnet ü] endüh[u] derdim ıok¹³⁸
Saña ıaldı mürüvvet senden özge hıç kimsem yok
Gözüm cānım efendim sevdiğim benim devletli sulṭānım
- IV Ğanī göñlüñ neden bu zulm-ı bī-dāda rāğıbdır¹³⁹
Güzeller sen gibi olmaz cefā senden ne vācibdür¹⁴⁰
Seniñ gibi nāzenīne ne nāz etse münāsibdür¹⁴¹
Gözüm cānım efendim sevdiğim benim devletli sulṭānım
- IV Gözümden dem-be-dem bađrım ezüb yaşıım gibi gitme¹⁴²
Seni terk itmezem ıün men meni sen dađı terk etme
İyen hem zālīm olma ben gibi mađlümü incitme¹⁴³

¹³⁶ EsİR-i dām-i aşkıñ olalı senden vefā görmen (Dīvān'da görmen şeklinde kafiyelenmiş)

¹³⁷ cüdā: revā

¹³⁸ Kime ıerḥ eyleyem kim miḥnet ü endüh ü derdim ıok

¹³⁹ Katı göñlün neden bu zulm ile bī-dade rağıbdır

¹⁴⁰ gibi: teđi

¹⁴¹ Seniñ tek nāzenine nāzenin işler münasibdir

¹⁴² gibi: kimi

Gözüm cānım efendim sevdiğim benim devletlü sulṭānım

VI Fuzūlī ṣīve-i reftārīñ ister bir gedāyuñdır¹⁴⁴

Durduğunca ser-i kūyīñ yolında ḥāk-i pāyīñdır¹⁴⁵

Gerek öldür gerek koy ḥüküm ḥüküm[üñ] rāy rāyīñdır¹⁴⁶

Gözüm cānım efendim sevdiğim benim devletlü sulṭānım

[46]

Müfred*

mefāʿilün mefāʿilün feʿūlün

1 Eger ʿādet eger ḵānūn ezelden

Vefā gelmez imiş deḡme güzelden

[47]

Müfred

¹⁴³ gibi: kimi

¹⁴⁴ reftārīñ: ihsānīñ

¹⁴⁵ Dirildikçe seg-i kūyūñ ölede ḥāk-i pāyīñdır

¹⁴⁶ Gerek oldur gerek ko ḥüküm ḥükümüñ rāy rāyīñdır

* Eđer kanun eđer ādet güzelden / Zekat için büse alırlar güzelden (Aşık Hasan)

Bülbülün durağı güldür ezelden / Vefa gelmez imiş deḡme güzelden (Karacaođlan)

Saim Sakaođlu Karacaođlan 210/3

Bülbülün durağı güldür ezelden

Vefa gelmez imiş deḡme güzelden

Ađlayı ađlayı çıktım gözlerden

Kerem eyle gönül gel vazgelelim

mefāʿilün mefāʿilün feʿülün

- 1 Şakinub alma sen āhın ğarībūñ
Geçer biñdir duʿası ol ğarībūñ

184^a

[48]

fāʿilātün fāʿilatün fāʿilātün fāʿilün

- 1 Yā İlahī ol ğabībīñ ğürmeti
Yārın ol çünküm diye vā ümmeti
- 2 Ümmetiyle bile ğaşr eyle bizi
Ehl-i beytiyle kıpar cümlemüzi

[49]

Ebyāt-ı Mergüb Ğazreti Yazıcıođlu Rahime^{147*}

mefāʿilün mefāʿilün feʿülün

- 1 Gel imdi iʿtibār it işbu ğāle
Bu ğāli almađıl sen iş muğāle¹⁴⁸

¹⁴⁷ Yazıcıođlu Muhammediye: Faslün Fi Ashābi's-Suffe (r.a.) s.311

Nolaydı ben cihāna gelmeyeydüm

Çü geldüm bāri insān olmayaydum

Çün oldum ʿaşka maḥcūr olmayaydum

Çün oldum bārī mehcūr olmayaydum

Çü hicrān ile ölüm görmeyeydüm¹⁴⁹

Çü görem kabir içine girmeyeydüm

5 Çü girem kabre hiç neşr olmayaydum¹⁵⁰

Çü çıkam bārī hiç ḥaşr olmayaydum

Çü ḥaşr olam muʿātab olmayaydum

Çün ölürsem muʿāḳab olmayaydum

Çün ölem bārī merdūd olmayaydum¹⁵¹

Cehennemlerde maṭrūd olmayaydum¹⁵²

¹⁴⁸ iş: eş

¹⁴⁹ ile: ere

¹⁵⁰ kabre:kabri

¹⁵¹ Çün ölen bārī merdūd olmasaydım

¹⁵² olmayadım: olmasaydım

Ki zīrā anda varan aldı macūb

Muibb olan olur mabūba mahūb

İlāhī ben uluñı bī-icāb it

Resūlūñ apusunda fet-i bāb it

10 Baña tā Őimdiye dek ıldıñ isān

Mūeyyed ıl ki sensin Rabb-ū Misān¹⁵³

Ki ta tevfiiñ ola baña yoldaŐ

Ki menzil key uza ben yaya yoldaŐ¹⁵⁴

Dilerven bī-nihāyet yola gidem

Umarvan sende irŐād ola gidem

¹⁵³ Mūeyyed: Mūebbed

¹⁵⁴ yoldaŐ: yol taŐ

fâ'ilâtün fâ'ilâtün fâ'ilün

Diñle sulţāniñ şehim evşâfını

Hulķ ile niçe idi ahlâķını

Gerçi sulţānydı cümle 'ālemiñ

Cānı içre cānı idi ādemiñ

15 Līk herkese tevāzu'dı işi

Hulķıyla anuñ ķulıydı her kiři

Günler içre bir gün ol sulţān-ı dīn

Dört dānik aldı eline ol hemīn¹⁵⁵

Tā ki ala ehline gömlek i şāh

Bir faķīr gönderdi aña ol İlāh

Birini virdi faķīre birisin

Virdi bir öksüze dađı birisin

¹⁵⁵ M. dānik

Virdi bir borçluya aldı  ancak biri

Anıda neyledi gr ol serveri

20 Grdi bir criyei aqlar idi

şideni yreğin taqlar idi

Dedi n'oldi sen i miskin di baa

Derdne dermn olayım ben saa

Dedi y Amed uvatdum destimi

Dşmşm ttıl benim bu destimi

orarım beni dgerse seyyidem

Kimsenem yokdur benim ande gidem

Sen Őefisn eyle dermn derdme

Kerem eyle beni bu dertde oma

25 Ol alan dānige aldı ol raīm¹⁵⁶

Bir yeni desti dai andan azīm

oldurub u omuzına aldı ol

Dedi ya cāriye eve ande yol

185^a

Cāriye dūdi nīne azretūn

Omuzunda desti ol cān Amedūn

Gördi ev ıssı olan ātūn anı

Arasında azretūn destisini

Alayub baını secdeye odı

Bana bu devlet nedir yā Rabb dedi

30 Geldi azret dedi ya ehle'l-beyt selām

Ü keze dek ol ātūn almaz selām

Revzeneden atdı ātūn kendūsin

Ayaına azretūn dūdi hemīn

¹⁵⁶ M. dānıa

Dedi sulṭānım nedir bu ḥulḳ yine

Ben gedānıñ gelesin sen evine

Dedi Ḥazret saña var bir dilegim

Şuçını bağışla bu cāriyenüñ

Dedi ḥātūn ben āzād etdim anı

Çünkü gönderdi Ḥaḳḳ baña seni

35 Daḥi ne ḳadar ḡulāmım var ise

Āzād olsun her biri diler ise

Ta ki yarın diledükde ümmetüñ

Cümlesine baḡladıḳda himmetüñ

Diyessin yā Rabb bir ḥātūn kişi

Varduḡumda işlemişdir bir işi

Dilegüm idüb ḳabūl ḳıldı āzād

Ne ḳadar ḳulı var ise itdi dād

Sen Kerîmsin rahmetüñe yok kıyās

Niçe ola maḥlūkıñ saña kıyās

40 Çünkü bir ʿavrat bu işi işledi

Cümle kılını baña bağışladı

Umarım sen daḥi cümle kullaruñ

Şuçlarını ʿafv idesün anlaruñ

Ḥazret aña dedi niçün ey hümām

Üç keze dek almadıñ benden selām

Dedi ḥātūn umarım Ḥaḳḳdan ʿaḫā

Pes selāmiñla yetem ben rahmete

Ya İlāhi ol ḥabībīñden bizi

Sen ayırmağıl bizim cümlemüzi

185^b

45 Cümlemüzi aña bağışla şehā

Dāmenini itmezüz anuñ reha

Bir avuç toprağı bağışlar isen

Nesneñ eksilmez bilürüz ey Һudā

Tercī-i Yazıcıođlı Raħime*

fā'ilatün fā'ilatün fā'ilātün fā'ilün

Zīra kimse kaçre görse gönlüne deryā düşer

Şemse istidlāl ederler ger görürse bir gubār¹⁵⁷

Ger nesīm-i şubḥ olursa bildiler tođar güneş

Ger benefşe açılırsa bildiler oldı bahār

Girse bülbül lāle-zārı gülistānı yād ider¹⁵⁸

Ḥasret [ü] hicrān elinde cānını nişār ider¹⁵⁹

50 Ey dirīgā naqş-ı cālem etdi yağma gönlüñi

Gözlerüñ kaldı ḥayālinde kanı naqş-ı nigār

* Yazıcıođlu Muhammediye: Tulū'uş- Şemsi Min Magribihā s.323

¹⁵⁷ ederler: eder

¹⁵⁸ Girse: Görse

¹⁵⁹ Ḥasret [ü] hicrān ilinde cānını eder nisār

‘Ārifîñ bir yüzi vardır Hakk cemālinden yaña

Ger gözükse oldı ma‘būd-ı halk ey şehriyār¹⁶⁰

Berq-ı hāṭıf gibi gāh gāh cānuñ ol yüzi görür

Anuñ çün cānuñ ol cānānına ider qarār¹⁶¹

Pes gerekdür ma‘rifet deryāsına garq olasıñ

Tā bilesin bu deñizde yoq durur hadd ü kenār

Ahlāk-ı Hāzret-i Risālet Şallāhu ‘Aleyhi Vesellem

fā‘ilatün fā‘ilātün fā‘ilün

Diñle hilqatini sulṭānıñ daḡı¹⁶²

Nice iderdi tevāzu‘ ey aḡı

55 Niçe geçinürdi evlādıyla ol

Hiç büyüklenür midi ol pür uşul

¹⁶⁰ oldı: oladı

¹⁶¹ Onun için gönlün ol cānāneye eder karar

¹⁶² Bir (vezinde fazla)

Cümle ʿālemlere ol sultān iken

Hem iki cihānda ol bürhān iken

Hilmile tevāzuʿ anuñ pīşesi

Niçe ümmetisin baq ey Tañrı hāsı

186^a

Seniñ işiñ kibrile ʿişyān kamu

Qorqaram ki yirüñ olısar tamu

Günler içre bir gün ol şāh-ı güzīn

Oturırdı hānesinde yalñuzın

60 Hāsan ile Hüseyn girdi ıçıerü

Ağlayurak tırdılar qarşu öri

Dedi Hāzret niye ağlar kızular

Diñ baña kim göñlüñüz pes ne diler

Dediler dede Qureyş oğlanları

Kükremiş deveye binmiş her biri

Bize dürlü serzeniş eylediler

Ṭaʿn idübeni bize söylediler

Dedeñüz dir dinine haq dindürür

Fevtile işi ʿacib zebündurur

65 Ḳādir olmaz size deve almaqlığa (?)

Ḳatlanur gayretle işbu yoqluğa

Bizi görüñ dürlü kaftan giyerüz

Altını aqçei dāim şayaruz

Dünyede dürlü şafālar sürerüz

Faḳruñuzla sizi dāim yirerüz

Ey dedemüz var imişse devemüz

Bizi sevindürür iñdi dedemüz

Ḥazret eydür aḡlayub ey nür-ı ʿayn

Baña biniñ siz geliñ ey ḳurreteyn

70 Ben yegim develerinden anlaruñ
Dirlügüm yek dirliginden anlaruñ

Pes hemān çökdi dizin oldu ol Resül (?)
Biñdiler üstine evlād-ı Betül

Yürür idi Hāzret ev içinde hāy
Gökde melekler der idi hāy hāy

Hāsan ile Hüseyn dedi şehā
Bir sözüümüz vardurur dede saña

Anlaruñ develeri kükrer idi
Çıkaruben köpügin şaçar idi

75 Kükreyüb dirlir idi ʿalef ʿalef
Kükremezseñ işümüz olur telef

186^b

Ağlaşurlardı melāik bu söze
Tā ola Hāzret şefi^c cümlemüze

Çünkü Hâzret sözlerini işidir

Kükremek develerin çün işidir

Bir kezin ʿafv deyüben âh eyledi

Bir dahi dimege çün kaçd eyledi

Hakk teʿālā dedi var yâ Cebreʿîl

Bir daği dimege olmasun sebîl

80 Bir kezin didükde cümle ʿâşiler

Oddan âzād oldılar kamu bular

Bir dahi dir ise cümle ʿâlemi

Koymazam tamuya hiçbir âdemi

Lîk-i ezelde kâsem itmiş idim

Kâfir olanları nâra   atmış idim

Andım olmasa bağışlardım kamu

Olmaz idi ara yere hiç tamu

Cebre'ıl geldi selām itdi aña

Bağdı işine anuñ qaldı taña

85 Dedi bir dahi dime sen yā Resūl

Yoğsa qalmaz tamuda hiç az u bol

Çünkü faqre şabr idersen yā emīn

Saña bende oldu cümle ʿālemīn

Saña melekler tağassür kıldılar

Hakk katında qadrüni hep bildiler

Cümle ʿālem senüñ içündür kamu

Yaradılmış cümle uçmağ u tamu

89 Yā İlahī ol habībiñ hürmeti

ʿİzzetine bize eyle rahmeti

Qālellāhu Teʿālā “İnna'llāhe serīʿu'l hisāb”¹⁶³ Yazıcıoğlu

Rahime

¹⁶³ Ali İmran 199 Arapça yaz

Bu kez Őimdi dersin ki virsün hesāb

Bu hāl ile kim eyleye iħtisāb

fe‘ūlün fe‘ūlün fe‘ūlün fe‘ūlün fe‘ūl

Çü sensin Hākīm kim ide ħükmüñe i‘tirāz

Çü sensin ‘Alīm kim ede ‘ilmüñe i‘tirāz

Kızım Fāḫıma olsun ümmetlerüme fedā

Ki bunlar hesāb içre tā olmaya inķıbāz

Hadıce fedā ‘Āyişe hem Hāsanla Hüseyn

Ki tā kim za‘īf ümmetim bulmaya inķıbāz

100 Bu söze pes ağlaşa ‘arş ile kürsī çatı

Yedi gök melekler döke sanki gökden ħıyāz¹⁶⁵

Ḳamu enbiyā ağlaya nefsi nefsi diye

Döke bu çeşim çeşmesi yire yüzden ħıyāz

¹⁶⁵ gökden: gözden

Muhammed mübârek başın secdeye koyuben

Diye yâ İlâhî beni eyleme inķırâz

Ki senden ne cennet dilerven bugün ne Burak

Dilerven ki senden beni eyleme inķırâz

Eger ümmetüme ʿazâb eyler iseñ bugün¹⁶⁶

Ķamu tâʿatim eyledim ben bulara müfâz

105 Diye ĶaĶ teʿâlâ bu gündür Őu gün kim gerek

Nekim etdise bula nefis âŐikâre müfâz

Bu gün kimseye zulum olunmaz bulur netdise

Gerek kim ne yire lâyıkısa vara müfâz

Diye raĶmetiñ isterim bunlara yâ RaĶîm

Diye eylese pes ede yâr yâre müfâz¹⁶⁷¹⁶⁸

¹⁶⁶ Eyle:eder

¹⁶⁷ eylese: öylese

¹⁶⁸ yâr: yâri

Şu deñlü virem ümmetüñe senüñ ben ʿaṭā

Ki geçmezdi hāturuñdan dil-ārā müfāz

Zihī ekremü'l-ekremīn ger ne ikrām ider¹⁶⁹

Zihī erḥamü'r-Rāḥimīn ide ol dem ʿıyāz¹⁷⁰

187^b

Muʿcizāt-ı Ḥazret-i Risālet Şallallāhu ʿAleyhi Vesellem

110 Varidi evvelde yigirmi kişi

Gazve idi anlaruñ dāim işi

Ḥazreti ğayet de severleridi

Yolına cān virmege iverleridi

Ḳayşer-i Rūm tutdı anuñ cümlesin

Daʿvet etdi dinine anuñ ḳamusun

Ḳabul etmediler anuñ ğün sözin

Ḳatletdi pes anuñ on toḳuzin

¹⁶⁹ ger:gör

¹⁷⁰ ide: eder

İllā birini anuñ sevdi ati

almadı ansuz anuñ hi aati

115 Yanına cem^c etti vezirlerini

Tā kim diñleye anlaruñ szlerini

Didi re'yūñuz nedir bu yigide

anunuz tedbiri bunda yig ide

Dinüme her kim bunu dönderür ise

Vireyüm hazinemde tek nem var ise

Her biri bir hıleye itdi sülük

Lık etmedi yiğit hergiz sülük

Veziriñ biri dedi şāhum ayān

ızuñı virseñ yigide pes hemān

120 ızuñuz dönderür idi dinüñe

Dermān iderdi senüñ bu cānuña

Dedi virdim kızımı ben ol şeha

Dinüme girmeklüğe olsun baha

Dügün etdi padişah pes ol zamān

Ƙızı ile gerdege koydı hemān

Çün yigit girdi kızınıñ üstine

Ayağı üzre tırdı namāz Ƙaşdına

Bağmadı kızınıñ yüzine hergizīn

Ƙıbleye karşı yüzün tutdı hemīn

125 Oğudı innāfetehnā sūresin

Şöyle kim silerdi gönüller pasın

188^a

Çünki andan bir key āyet oğudı

Muğammedü'n-resülüllāh oğudı

Etdi tekrār inil inil inledi

Ol kız ol Ƙur'ānı ol dem diñledi

Dedi ya yigit nedir okuduğın¹⁷¹

Hüznile hem cigerün toğuduğın

Ya kimiñ adıdurur bu didiğün

Oğuyuben ağlayub āh itdüğün

130 Didi ol sulṭānıñ adıdur bu nām

Aña olduğ cān ile bende gulām

Daği Haqq sözidürür bu didüğüm

Ağlayub hüzn ile tekrār itdüğüm

Ol kız eydür ya yigit gel gidelüm

Atamıñ dinini biz terk idelüm

Varub ol sulṭāna tābi^c olalum

Tā ölince hidmetini kılalum

Alayın ben hazīneden at varam

Ger babam gelürse başım virem

¹⁷¹ bu (vezin fazla)

135 Oldılar iki ata bular süvār

Gİtdiler ikisi de leyl ü nehār

Artlarından bir ıapurdı geldi “oş

Ƙız didi  askere olduđ gibi tüş

Nīzesine ıayanub tırdı yola

Didi řāhıñ ıızıyam kimdir gele

Görđi ıız bunları on tıokuz ııřı

Hem bahādırlar řavař itmek işı

Atlarıñ ayadından toz ııkar

Yigide virdi ģaber ol da bařar

140 Görđi yigit bunları  aynelyaķıñ

Ol řehīd olan yigitler ey emīn

Didi ayrılımazun sizden řehā

Dāmeniñüz tıtmuřam itmem riyā

Didiler saña zamān var ey aḥī

Niçe günden gelisersin sen daḥi

Böyle deyüb aña vedā^c etdiler

Ḳıbleye qarşu ḳamusı gitdiler

Haḳḳ te^cālā dürdi tomarın yiriñ

Gördiler dīzārını ol serveriñ

145 Pādişah kıızı imāna geldi “oş

Şerbet-i aşḳı o demde itdi nūş

188^b

Ḥazret aña kıydı kābin ey ḥāce

Vāşıl oldı birbirine ol gice

Nāgehan çıḳdı ğazāya ol resūl

Gitdiler aşḥāb cümle az u bol

Cenk iderken kāfir ile ol ğulām

Şehīd oldı ḥikmeten ey nīk nām

Çünkü döndü askerî İslâm i şâh

Karşu çıktı Medîne halkı i mâh

150 Kimi hışmın kimi oğlın yoqladı

Pâdişah kızıda erin yoqladı

151 Eyne yâ Resûlellâh didi

Hzret aña el-ħukmulillâh didi

152 Ağlayurağ eve geldi ol nigâr

Secde kıldı didi ey Perverdigâr

153 Ger imânım kabûl itdünse benüm

Gayre zevc itme benüm al bu cānum

154 Secdede rûhı teslîm eyledi

Hzret aña defn idüb çoğ ağladı

155 Böyle olur Hakkı sevenler i cān

Diledügi vaqt Hağa virür o cān

156 Yā İlähi dostlarından kı1 bizi
‘Aşkın ile mest [ü] hayrān kı1 bizi

Terci‘-i Bend Yazıcıođlı Rahime

fe‘ülün fe‘ülün fe‘ülün fe‘ülün fe‘ül

157 Dirġā ecel yeli esdi ‘ömür bāđına
Ĥazān irdi aña dađı şoldı ol nev-bahār

158 Kimiñ bāđına esmedi yā kime esmeye
Kimi kodı ölüm kimi koyısar pāydār

159 Ėanı müşg-bāz üzre devr eyleyen zülfünü¹⁷²
Ėanı gül-i zār üzre dizen gül-i şāhisār

160 Ėanı ol melek-veş ki hayrāndı ins ü perī
Ėanı ol felek-raşş ki gerdāndı leyl ü nehār

161 Ėanı ĥadd-i hūbī ki vecde gelürdi güneş

¹⁷² müşg-bāz: müşg-bār

Ḳanı ḳaddi ḳadd-i Tūbī ki secde ḳılurdu çinār

162 Ḳanı al yañaḳlar kim andan ḥacīl idi la¹⁷³

Ḳanı la¹ dudaklar kim andan ḳızardı enār¹⁷⁴

163 Şudandı bular topraḳ oldu eser yıl gibi

Kimi nūr içinde kimi nār içinde yanar

Der Beyān-ı Vaşf-ı Ḥazreti Ebi Bekr Eş-Şiddīḳ Raḍiye

mefā¹lün mefā¹lün fe¹lün

189^a

İşit söyleyelim bir hoş ḥikāyet¹⁷⁵

Ebū Bekre niçe oldu şadāḳat

165 Meger bir gün Resūlüllāh buyırdı

Ki herkes neye ḳayursa getürdi

Kimi on biñ kimi yigirmi biñ i şāh

Ġazā için tedārük ide ol şāh

¹⁷³ al:ol

¹⁷⁴ dudaklar: lebler

¹⁷⁵ kim (vezin fazla)

Ebu Bekir ol şadākatkān[1] sulţān

Virüb cümle mālını ıaldı uryān

Cemīci māl ü mülkü anuñ ey yār

Müheyyā sikke kırk biñ oldu dinār

Alub geldi Resūlüllah ıatına

Getürüb virdi ol dem ıazretine

170 Dedi sulţān Ebū Bekre ne oldu

Girüde ehliñe saña ne ıaldı

Dedi Allah Resūli yeter pes

Dedi ıazret bular saña yeter pes

ıaıııñ yolına verdi cümle mālın

Resūl yolına aç ıodı ıyālin

Hemān sırtında bir gömlegi vardı

Anı da yolda bir sā'ile verdi

Bu kez uryān namāza varmaz idi

ılur evinde dostın görmez idi

175 Resūlullaha müştāk oldu aqlar

Mübārek yüzini görmege ünler

Resūlüllāh daı aa oldu müştāk

Ki rūz [u] eb abīb abībe müştāk

urup sulān ızına vardı mazūn

Dili sūkker sözi hem dürr-i meknūn¹⁷⁶

Dedi Fāıma baba üzniüz ne

Nedir ikmet ki mamūm olmauz ne

Dedi ızım firāum var begāyet

Ki görmemek Ebū Bekri acālet

¹⁷⁶ Vav yazılmı

180 Bilürem ol da müştâkıdır baña elhaķ

Ki zırā sevgümüz olmuşdı muılaķ

Niçe etsün ılbacuk ıaldı o yārüm

Ki görmege gele benüm dızārüm

Benim yoluma virdi cümle varın

Fedā itdi baña var u diyārın

ızım varise gönder kisve aña

Ki gelüb görışe bulıřa baña

Benüm evimde yoıdur nesne ařlā

Giyüb örtünecek katā ve fařlā

189^b

185 Dedi ađlayuben Fāııma aña

Bizümde nesnemüz yoı virsem aña

Bunı iřüdüben sultān ıurdı

ıoluđub mescidine dek yüğürdi

Bu kez Fâtıma tırdı eve derhâl

Girüb aradı ev içini fi'l-hâl

Bulumadı ve illâ buldu yaşdıķ

Bu sözlerüme sen eyle taşdıķ

Meger babası gelin olduğunda

Cāize vermişdi anı aña anda

190 Ki ğurmādan örülmüşdi örüsü

Söküb anı hemān ol Tañrı ğāsı

Anı cāriyenin virdi eline

Dedi var kıl selāmı ol Hakk kılına

Di müştākdır babam ol Hāzretine

Bunı giyüb serīc varsun kıtına

İşiddi Bū Bekr çün bu sözleri

Hemān dem tırdı yaş ile gözleri

Dinlemege kararını kalmadı   anuñ

İverdi yüzine bakmağa anuñ

195 Hemān uyukladı anı ağaçla (?)

Hemān derhāl yola girdi ol acele (?)

Varuben mescid bucağına oturdu

Girüde tıruben namāza uydu

Çü sultān kıldı namāzı tamāmet

Dönüb Mevlāya etdi  arz-ı hācāt

Yüzün döndükde gördi Cebre'ili

Olub  uryān bürünmüş bir kilimi

Dedi ya kardeşim Cibre'ıl n'olduñ

Ne hālet var ki böyle yine geldüñ

200  Azāb mı indi üstümüze yoħsa

Ġazab mı etdi Mevlā bize yoħsa

Didi eyle degüldür bil yā Resūl

Umaruz eyleye Hāḫḫ bizi ḳabūl

Ebū Bekre teşebbühdür bu ḫālet

Melekler giydi cümle çul tamāmet

190^a

Ebū Bekri bucaḳda gördi sulṭān¹⁷⁷

Aḳar ṭırmaz gözünden yaşıle ḳan

Görür bir çul bürünmüş ol oturur

Şahābe cümleten tekbīr getirür

205 Varub cümle şahābe giydiler çul

Ebū Bekre teşebbüh itdiler az u bol

Resūlüllāh daḫi bir çul büründü

Başına eski ‘imāme urundı

Dedi Cibrīl [ki] Hāḫḫ eydür selāmı

Ebū Bekre disün pes bu kelāmı

¹⁷⁷ M. bucaḳda

Niçe rāzı mıdır benden o ulum

Ki ben andan olub rāzı o ulum¹⁷⁸

Ebū Bekr işidüb aqladı deral

Dedi rāzıyam andan yo ıl ü āl

Der Vaşf-1 Hāzret-i Ebū Bekr Eş-Şiddik Raiye

fā'ilatün fā'ilātün fā'ilün

210 Diñle bir söz diyeyim saña ai

aş degilseñ aqlayasun sen dai

ünkü virdi cümle varın[ı] Bū Bekr

Hā aña lu idüb selām our

Günler içre geldi bir sāil aña

Didi borcum var ödeyin vir baña

Dedi yodur nesnemüz oldı sebīl

¹⁷⁸ vü(fazla)

Yoḥsa maḥrūm itmez idük böyle bil

Dedi vallah dönmezem boş u tehi

Ödeyi vir sever iseñ Allāhı

215 Dedi kaçdır borcuñ di sen i yār

Dedi iki yüz daḥi elli dinār

Dedi ṭur sen varayın ben kızuma

Olakim raḥm eyleyeydi özüme

Anda varsa qarz alub ödeyeyin

Yoḥsa aña göre bir iş ideyin

Vardı ümmü'l-mü'minīn 'Āyşe

Dedi ola baba oḡul yaşaya

Dedi kızım varsa ikrāz ide gör

Ḳurtaralım ol faḳīri çāre gör

220 Dedi vallah baba yođdur ĥabbemüz

Ay yađındır nār görmez evümüz

Çıkdı andan Bū Bekr ağlayurak

İşidenin yüregiñ tađlayurak

Vardı Şem^un adlu bir Yahūdiye

Diler andan ĥācetini dileye

190^b

Dedi Şem^un virürem akçe saña

Üç gün içre bulmasañ kul ol baña

Zīra bilürdi anuñ fađrını ol

Diledikim anı kendüye ide kul

225 Didi Bū Bekr söziñ olsun revā

Üç gün içre borcum itmezsem edā

Aldı altını virdi ol kese

Ol dađı altını etdi der kīse

Üç gün oldu nesne yok gelir gider

Ağlayub Bū Bekr ʿĀyşeye gider

Dedi varayın kızumı göreyim

Hasret olurun anı bir göreyim

Olakim Şemʿūn uzaklara şala

İşbu gözlerim aña hasret kıala

230 Varayın bir dahi göreyin yüzün

Bakayın yüzine işüdüb sözün

Ol habībūñ yüzine bir bakayın

Şoñra taqdir ne ise ben çekeyin

Vardı ağlayu kızınıñ evine

Kızı gördi babası ağlar yine

Didi baba ağlamaña ne sebeb

Yine nedür firkatüñ nedür taleb

Didi kızım gel berü sarmaşalum

Derdile āh idüben ağlaşalum

235 Bir daḥi görmeyisersin babañı

Şimdi budur görüşüñ öñi şoñı

Sarmaşub feryād idüb ağlaşdılar

Ol Hüdāya ellerini açdılar

Bū Bekr açdı elin tutdı başın

Āyşeniñ gözinüñ akan yaşın

Didi süreyin yüzüne ben bunı

Ol kim rahmet ide Qādir Ğanī

Görđi iki damla yaş indi hemān

İki cevher oldı ol kaṭre i cān

240 Dedi Bū Bekr ey kızım olğıl feraḥ

Hakḫ teĀlā babaña virdi feraḥ

191^a

Görüben hamd eylediler ikisi

Böyle olur Hakkı kıl Tañrı hası

Aluben cevherleri geldi o şah

Gözyaşı olmaz imiş ahi tebāh

Beş yüz altuna hemān şatdı anı

Getürüb Yahūdiye virdi anı

Bağdı Yahūdi görür altunları

Pes şehādet yazılı sikkeleri

245 Didi yāra kande buldıñ sen bunı

Diyüvir aşlın baña şād it beni

Didi al altunuñı şorma baña

Didi aşlın di bunun kaldım taña

Bir gözin çıkardı Yahūdi şehā

Müslümān oldı dedi birdir Hūdā

Hem Muḥammed ḥaḳ resūlidir anuñ

Baña di virdi bunı altunuñ

Cümle altunı aña bağışladı

Māl ü mülkin cümlesin bağışladı

250 Kim ki ḥaḳ yolına bir iş işleye

Ḥaḳḳ birine niçe biñ bağışlaya

Fırşat eldeyiken eyle ḥayruñı

Şoñra kimse añmayısar nāmuñı

Āḳil olan kendü yapar ıurağın

Eli ile göriser ol yarağın

Cümlemüze Ḥaḳḳ ĩnāyet eyleye

Raḥmetiyle ḳamumuzu ıoylaya

Der Vaşf-ı Hâzret-i Ebû Bekr Eş-Şiddîk Râdiyellâhu Teâlâ
‘Anh

Etdi râvîler rivâyet ey ahi

Ma‘den-i luţf idi Bû Bekr sehi

255 Vardı anda [bir] kerâmet gûnâ gûn

Zîra tâ‘at idi işi dün ü gün

Diñlegil cümle kerametden biri

Var idi ‘aşrında bir tülca qarı

Geldi Hâzret öñine baş kodı ol

Didi tulum var bir oğlum yâ Resûl

Ger gönülmüñ yimişidir bilgil anı

Aña muhtâc eylemiş beni Ğanî

Anuñ ile gönümi ben eglerim

Bir sâ‘at görmesem anı üñlerüm

191^b

260 İllâ sentüñle gazâ itmek diler

Kāfire cenge bile gitmek diler

ƘorƘarımki bir ھاٲā ire aña

Őon demimde bir dögün ola baña

İllā haƘƘıla saña işmarlarım

Anı gözet saña niyāz eylerim

Didi ھاٲret anı şaƘlaya ھاٲdā

İllā ƘonaƘlaya anı yevmü'l-cezā

Böyle deyüb yola girdiler revān

Kafir-i bedbaht ile cenge hemān

265 ھاٲmetullāh ol yigit şehīd olur

Cümle aşhāb ağlayub zārī Ƙılır

Der resūlullāh ne ھاber vireyim

Anası Ƙarıcığa ne diyeyim

Böyle deyüb çok du‘ā kıldı ana

Haqq saña etsün ‘aṭā-ender-‘aṭā

Çünkü leşker döndi yine yerine

Ol karıcığ ağlayuben yirine

Karşu çıkdılar bu kez halk Hāzrete

Karıcığ düşer ü kalker ey ata

270 Önce buluşdı Resül Hāzretine

Didi   oğlum kanı bindi mi atına

Didi girüdedir oğlın bu seniñ

Görirüsen sevine seniñ cānıñ

Yıkmadı göñlini qarınıñ o şāh

Gör ne luṭf eyleye aña pes İlāh

Dağı soñra ‘Ömere bulaşdı ol

Didi oğlum girüde dedi Resül

Didi ‘Ömer dimedi yalan o şāh

Girüde göstere oğlın pādşāh

275 ‘Alī daği böyle dedi pes aña

İşbu sözün işiden qaldı taña

Zīra öldigini bilmişler idi

Görmeyenler anı tuymuşlar idi

192^a

Soñra Bū Bekr-i şiddīk geldi ilertü

‘Askeri sürer qamudan ol girü

Dizginin aldı atınıñ ol qarı

Qanı oğlum öldü mi yāhūd diri

Didi Hāzret aşhābı ne didiler

Didi yoqla anı girüdeydiler

280 Çün işitdi işbu sözi ol seħī

Hāyrān olup dedi kendüye aħi

Ol resūli sen yalan ıkarmađil

Karıcıđıñ g nl ni sen Őimađil

Y z ni tut dergehine ol Őehiñ

Ol  liler diri kılan Allahıñ

K dir-  mutlađdurur bild n anı

İnŐaallah mađr m itmez ol seni

B yle dey b y z ni tutdı Hađa

Akıdub g zyaŐını didi Hađa

285 Sen hađb iñi yalan ıkarmađıl

 aybumı y z me benim urmađıl

Karımđ ođlunı g nder y  İlah

Sensin ol muđy  m m t   p dŐah

Elini y zine s rd kde hem n

G rdi bir atlu kiŐi oldu  ay n

Didi ođluñ işde geldi var yürü

Ölü isede anı kıldı diri

Ađlayup şarmaşdı ođlına karı

Zār u efgān eyledi anuñ her biri

290 Yā İlāhi sen bizi ayırmađıl

Ol ħabībüñ yollarından ayırmađıl

Ođuyanı diñleyeni yazanı

Yarlıgađıl cümlemüzi yā Ğanī

Der Vaşf-ı Ğazret-i Ebū Bekr Eş-Şiddik ve Mu'cizat-ı

Muĥammed Şallalāhu Te'ālā 'Aleyhi Vesellem

fā'ilatün fā'ilātün fā'ilün

192^b

Diñle diyem bir ħikāyet saña ben

Rūşen ola nūrı ile cān u ten

Çün Resül Mekkede bulduđda zuhūr

Gün-be-gün artdı mu'ın buldı sürür

Aña kâfirler hased eylediler

Her biri qatline sa'y eylediler

295 Dört la'ın birikdi bir gün hareme

Meşveret çün qatl-i fahr-ı 'āleme

Bir şeyh şeklinde iblis-i la'ın

Ṭayanub 'aşāsına geldi hemîn

Didi bunlar var yüri gelme bize

Engel olma girme sen aramıza

Didi ben bu şeyhe hizmet etmişim

Ḥile 'ilmini 'acib öğrenmişim

Bende isterim anı ref' itmegi

Ata ve dede dinini gütmegi

300 Biri eydür geliñüz tınmayalum

Ölürise biz andan kurtılalum

Didi şeytān bu kavī tadbīr degil

Zīra cümle ʿālem olur aña kul

Biri eydür geliñüz habs idelim

Bir ev içre kapusını yapalım

Didi şeytān aña etbā^c çok-durur

Buna andan aşlā çare yok-durur

Zīra kırtarurlar anı evden i yār

Biri daği dedi bir iş daği var

305 Bir deveye bindürelim anı biz

Bağlayalım ayağını tā-be-diz

Ol deve şahrada varsun otlasun

Deve üstünde şusuz ol çatlasun

Didi iblis ʿArabīdir ol faşih

Hem yüzi enverdir degil kabih

Anı kurtarur ʿArablar eyle bil

İşbu sözler cümleten tedbîr degil

Didi biri geliñüz hep varalım

Cümle düşüb üstine öldürelüm

193^a

310 Tıyulursa kan bahāsın çekelüm

Birer akçe ya ikişer çekelüm

Didi şeytān işbu tedbîr iyüdür

Taʿcîl idüb tiz bunu idegör

Haqq teʿālā Cebrili virdi ana

Cibril eydür Haqq selām itdi saña

Ol bî-diñler seni öldürmek diler

Küfr ile dünyâyı taldurmağ diler

Ben anı hıfz eyledim bilsün anı

Lîk çıksun Mekkenen bilsün anı

315 Hikmetüm var işlerem ben anı pes

Cümle müştâkıdır aña hep hâr u has

Didi Hâzret aşhâba kim gidiser

Benüm ile cân u baş terk idiser

Ağlayuben didi Bū Bekri sehî

Ben tururken kim gider pes ey ahi

Didi döşegümde kim yatur benim

Didi ‘Alî fedâ cânım u tenim

Böyle deyüb çıkdı Hâzret ol zamân

Gördi kâfir cem‘ olub virmez amân

320 Bir avuç toprağa Yāsîn oğudı

Üstlerine saçtı düşmen uyudı

Hatta şeytān bile uyudu şehā

Çıkdı gitdi Hāzret vü yārı bile¹⁷⁹

Vardılar cebel-i Şevre ol gice

Bir mağara var idi anda yüce

Didi sultān ben yoruldum yā ahi

Bū Bekr girdi mağaraya ahi

Sildi süpürdi vü gel didi aña

Girdi Hāzret uyudu dizinde ha

325 Hāḫḫ te^cālā emri ile bir ağac

Bitdi anuñ ḫapusında bī-ilāc

Geldi ağ gerdi örümcek aña bil¹⁸⁰

Ḳuş yumurtladı çıkardı yavrı bil

Geldi kāfirler bu kez mağaraya

Tā ki ol sultānı illā araya

¹⁷⁹ (kafiye yok)

¹⁸⁰ M. ağca

Gördiler ağaç ve örümcek yuva

Yavrular çıkmışdırır itmez daha

Didiler şeytāna ya kezzāb laṭn

Bunda ādem mi girebülür hemīn

330 Döndiler gitdiler anlar işine

Dahī neler gele anlar başına

193^b

Yatdı Hāzret uyıdı dizinde hem

Gördi Bū Bekr yılan çıyan behem

Birbirin baş gösterüb oldı ʿayān

Didi Bū Bekr olur aña pes ziyān

Pāreledi ol mübārek dāmenin

Dıqadı bacalarına pāresin

İllā bir baca qalır yetmez aña

Aña da ökçesini etdi dıqa

335 Bir yılan var idi niçe biñ yıl ol
Görmek için Hâzreti bekledi ol

Didi biñ yıl beklerim ben ol şehi
Şimdi maħrûm qalmazam ben vallâhi

Böyle deyüb şokdı anuñ ayağın
Acıdı ağladı çekmedi ayağın

Gözi yaşı Hâzretüñ yüzine pes
İndi aqđı uyanub der Hâqq pes

Didi niçün korku gelür yâ emîn
Hâqq bizimle biledir olur muċın

340 Didi korkmam lık şokdu beni bu
Ağulu efċi vü müzi bed-ĥü

Didi Hâzret yâ müzi sen yârumi
Niye şokduñ sen benim bu berdârumi

Hakḳ teʿālā dil virüb yılanlara

Hem fasīḥ zebān virüb ol cānlara

Bir ağızdan etdiler tevḥīdi ḥaḳ

Didiler derde devāsın sen el-ḥaḳ

Biz senüñ cemālūñe müştāḳlaruz

Niçe yıllardır seni biz beklerüz

345 Bu bize göstermedi ḥüb yüzüñi

Daḡı işiddürmedi ḥaḳ sözüñi

Biz ḳuluz ḳuldan ḥaḫālar yaraşur

Sen efendisin ʿaḫālar yaraşur

Böyle deyüb ḳıldılar efḡan u zār

Ḥazret Ebū Bekre ḳalması ḳarār

Ol mübārek aḡzı yārini alub

Sürdi yarasına ol deva ḳılıb

194^a

Acısı dîndi hemân fi'l-ḥâl anuñ

Nefesi tokundı ol güzel ḥānuñ

350 Açı virdi bacaları anlara

Niçe yıl müştāk olan ol cānlara

Kimde kim olsa bu ʿaşkıñ eseri

ʿĀkıbet maʿşūka irgürür anı

Yā İlāhi bizi de irgür aña

Rūz [u] şeb budur niyāzım pes saña

Ḳaşıde-i Ḥazreti En-Nebī Şallalāhu Teʿālā ʿAleyhi Vesellem

Müellif Yazıcıoğlu Raḥmetullāhi ʿAleyh

mefāʿilün mefāʿilün mefāʿilün mefāʿilün

Elā ey server-i maḥbūb mine'l-eyni ile'l-eyni

Güzel yüzüñi ʿarz eyle götür yüzden ḥicābeyni

Yüzüñ benven Meşānīdir yerāhu men yerānīdir

Velākin len terānīdür teḥayyertü bi-hāteyni¹⁸¹

355 Sözüñdür ḥikmet-i imān yüzüñdür raḥmet ü Raḥmān¹⁸²

Özüñdür dertlere dermān vefā kııl bi'l-ğiyāseyni¹⁸³¹⁸⁴

Çü sensin es'ad-ı evlā çü sensin maḳşad-ı a'lā

Çü sensin merşad-ı eclā içimde yaḳ sirāceyni¹⁸⁵

Ridā levlāk le'amrük tāc ḳamu şāhlar saña muḥtāc

Benüm ḳapuñda yalın ac ac üstüme cenāḥeyni

Eyā göñül çü rehber ol ḳamu ḥalkā peyember ol

Çü sırru'llāh-ı ekber ol sözine tut şımāḥeyni

Ki tā gözler göre anuñ serāyından tecellīsin

Ḳılam cānı nişār aña sürem dergāha ḥaddeyni

¹⁸¹ Velākin: Velikin

¹⁸² raḥmet ü Raḥmān: raḥmet-i Raḥmān

¹⁸³ dertlere: derdlere

¹⁸⁴ vefā: devā

¹⁸⁵ içimde: içinde

360 Niyāz içre apusunda yüzüm opraa omuşdum

Seherde bir nidā etdi ki yā hāzā bi-hāzeyni

Ki her kim arz ide bize ger gönlüm dünyeden beze¹⁸⁶¹⁸⁷

Yana ış odına sıza bi-nārin beyne nūreyni

Hevālardan ola çün vāz hevāmızda ede pervāz

Hüviyyetden gele āvāz ki gör Hādan mecāzeyni

Figān etdim ki yā maħbūb celāliñ eşiginde ben

Esirim ħor [u] sergerdān ġarībem yok mı ünseyni

Görürsen gözlerim yaşın aar tā kim göre yüzüñ

Göñül cān ışıñ odında olubdur ke'l-ferāşeyni

365 Ģarībem ālem-i kevnden irişdüm apuña fazl it

Götür yüzden ħicābı kim bulam andan ħalāşeyni

Tecellī kıl vişālinden ki yanmışım ħayālīñden

Ģayātuma ħayāt oldur ki senden ire feyzeyni

¹⁸⁶ arz: azm

¹⁸⁷ ger gönlüm: gerek kim

194^b

Pes andan ʔođdı Őems-i zāt gōñülden inkiŐāf etdi

Vücüd[um] külli maḥv oldı çün itdi inbisāʔeyni¹⁸⁸

EŐer Ɣalmadı hiç benden hemīn bir ʕālem-i ʔopraq

Ḥitāb etdi bu kez maḥbūb turāba bi'l-licāʔeyni

Ki yā hāzā Őu kim bizi gōrem dirse bu ʕālemde

Taḥayyürde Ɣalur cānı idemez iʔṫilā-ʕayni

370 Ɣapumuzda zelīl [ol] ʔur ḥuzūʕ et elleri bađlu

Ki tā kim ʕaynumuz saña ʕayān ola bilā-ʕayni¹⁸⁹

Çü yār etdiñ bizi yāre nazār Ɣılma pes ađyāre

Gözükme dāre deyyāre dilerseñ inkiŐāfeyni

Rızāmız iste gel gir pes otur vaḥdet serāyında

Ki nā-vuŐlat Őarābından Őunavuz biz revāƔayni¹⁹⁰

¹⁸⁸ Vücüd: Vücüdum

¹⁸⁹ ʕayni: gayni

¹⁹⁰ nā-vuŐlat: tā vuslat

Ki zīrā kimse kim bizden devā isterse derdine

Devālar idevüz aña ki görmeye helākeyni

Vişālümüz zülālinden içe giçe hayālinden

Cemālümüz kemālinden ere aña vişāleyni

375 Saḳānī şerbeten aḳyā fu’ādi şümme aḳyānī

Ki ta ben Hızır olam cāmım bi-‘aynin beyne lā-meyni¹⁹¹

Pes aldım meşreb-i şāfi şarāb-ı selsebīlinden

Getürdüm bir zülāli kim ičen terk ide kevneyni

Bu kevşerden kim içerse beḳā-i lem-yezel buldı

Vücūdın eyledi tāhir biḳādin beyne vā veyni

Tecellī zātuhu Haḳḳan ‘alā men ya‘budu haḳḳan

Yuḳıbbü’l-Haḳḳa taḳḳıkan feḳāşā ‘an ilāheyni¹⁹²

¹⁹¹ “Sevgili beni visal şerbetiyle suvarıp kalbimi, bütün azamı, kuvvetlerimi ihyā eyledi ki, ta ben bu āb-ı hayatı içerek Hızır olayım. Kalbim la‘le benzer ‘aşk bādesiyle dolu bir kadeh gibi ola.”

¹⁹² Hakka ibādet edene zātı hak olarak tecelli etti. O tahkiken hakkı seviyor, iki ilahdan münezzektir.

Çü geldi seyyidü'l-ebrâr serâ min sırrıhi'l-esrâr

Çü toğdı menbaü'l-envâr tecellâ bi'l-celâ'eyni

380 Ki tâ Hakk-bîn nazar bâyed Muhammedrâ ki der yâfet¹⁹³

Hayâte'l-küllî bâz âyed bihâ'in beyne yâ eyni¹⁹⁴

Çü sensin rahmet-i Raḥmân çü sensin sübhâ-i Sübhân¹⁹⁵

Yazıc' oğlına yaz ihsân anı kırtar mine'l-eyni

Der Beyân-ı Vefât-ı Hâzret-i Ebû Bekr Eş-Şiddîk Râdiye

mefâ'ülün mefâ'ülün fe'ülün

Pes andan kıldı Bū Bekr ikâmet

İki yıl dört ay etdi hem hilâfet

195^a

Zâ'if oldı pes andan kırtı hâli

Diler fâniden ide irtihâli

¹⁹³ **yafet:** bâyed

¹⁹⁴ Hakkı görücü nazar gerektir ki Muhammed A.S. bula, bile ve anlaya ve hakikat üzere nazar eyleye. Onu bilen bütün azasına bâkî hayat erişip iki (y) arasındaki (Ha) (Yahya) yani Hızır gibi olur.

¹⁹⁵ Sübhâ-i subhat-i

Beğāyet iřtiyāk itdi liķāya

Ki fāniden gide dār-ı beķāya¹⁹⁶

385 Maraž irdi vü za‘f oldı begāyet

Ve hem ‘ömrine iriřdi nihāyet

řahābeler gelüb gördiler anı

Yaķın ķalmıř ĥurūc itmege cānı

Ki zārī ķıluben çoķ aĝladılar

Firāķıyla cigerler taĝladılar

İlerü geldi ‘Abbās açdı yüzün

Ebū Bekr sīnesine çökdi dizin

Didi kim yā emire’l- Mü’minin bil

Bu ařhāb tedbīrin bunda iken ķıl

390 Cihān çün kim duracaķ yer degildir

Sevib gönül virecek yer degildir

¹⁹⁶ M. Dār u beķāya

Resûlullah koyub gitdi bu yurdı

Ki sizde gelesiz diyu buyurdı

Çü sen gitmeklüğüne oldı fermān

Yerüñe ħalife naşb eylesen i cān

Ki tā bozulmaya bu rükn-i İslām

Arada birisini kılgıl i'lām

Ebū Bekr işidüb 'Abbās sözünü

'Ömerden yaña döndürdi yüzünü

395 Didi yā 'Ömer imdi diñlegil sen

Yerüme ħalife dıkdüm seni ben¹⁹⁷

Bu şer'i қо yerine eyle adayı

Қamu fi'linde zıkr it sen Ĥüdāyı

Her işi ibtidada eyle tedbīr

¹⁹⁷ M. Yerüme ħalife dıkdüm bil seni ben

Dönüben şöünü eyle tefekkür

Yapış ʿadliñ ipini koma elden

Dañi hem hüsni-i hulkı koma dilden

Ve hem şol vaqt bu cānım kuşu uça

Fenādan ol beķāya çünki göçe

400 Ki bir eski kilim vardır bulasın

Benimçün anı kefen eylesin

Ki zīrā ben giyerdim anı anda

Şu din yoluna girdüğim zamānda

Yüregüm derd oduna tağlar idim

Günāhım çokluğı çün ağlar idim

195^b

Gözümün yaşları kilimde çokdur

Baña Haqq Hazretinde ol tanuğdur

Kefen idüñ o kilimi baña siz

Ki hoşnüd idesüz anda beni siz

405 Daği çünkim namāzumu kılasız

Cenāzem ravza öñünde kıoyasız

İlerü varasuz birüñüz anda

Dıyesüz yā Resülüllah ki bunda

Getürdük şol eri kim ħaldaşıñdı

Mağara yollarında yoldaşıñdı

Eger fermān olursa pes beni siz

İçerü kıoyuben defn eyleyesiz

Eger istemez ise beni ol ħān

Bakī'a iletü ben defn eyleñ ey cān

410 Bunı böyle diyüb ol hoş liķāya

Şehādet getirüb gitdi beķāya

Ki nāle eyledi cümle şahābi

Döküben gözlerinden acı ābı

Daḥi hem ʿĀyşe zār eyledi çok

Delim āh idübeni ağladı çok

Der idi ey baba gör ḥasretümi

Ḳoyubeni vü gitdiñ ben yetīmi

Resülün ḥasreti-y-içün ağlaridüm

Göñülcüğüm senüñle egleridüm

415 Ğarīb ü hem yetīm ḳaldım cihānda

ʿAceb ne vaḳt ulaşam pes ben anda

Bu vecihle çü giryān eylediler

Cigerlerini büryān eylediler

Didiler çare ne emr-i Ḥaḳḳdır

Ki ḥükm anuñdır hiç şübhe yoḳdur

Cihānıñ resmi budır bilgil ey şāh

Kimsene qalmaya illā hüvallah

Bunı deyü Ebū Bekri yudılar

Vaşıyetin yerine hem qodılar

196^a

420 Namāzın qıldılar anda tamāmı

Qamu cem^c oldı hālkıñ hās u ^cāmı

Getürdiler Ebū Bekri idüb “oş

Varuben ravzaya irişdiler “oş

Qodılar ravzanıñ önünde anı

İmamü'l-mü'minın ol görklü cānı

İlerü vardı aşhābıñ birisi

Dedi ey cümle maḥlūkuñ ulusı

Getürdük şol kişi hāldaşındı

Mağara yollarında yoldaşındı

425 Eger fermān iderseñ hoş elüñde

İçerü defn idelim hoş yanuñda

Ḳabül itmez iseñ pes anı sulṫān

Ġayrılar ġūrına iletelüm ey cān

Bunı böyle diyicek ravzadan bil

Ḳapu açıldı işitdi ḳamu il

Resülüllāh içeriden ḳıġırdı

Getürüñ dostumı deyüb buyırdı

Getürüñ içeri siz anı hele

Yaraşur dosti kim dostıyla ola

430 İrişdiler bu emre çünkim ol dem

İçeru ḳoydular Bū Bekr[i] ol dem

Görürler kim Resülüñ şol yanında

Mübārek göġsünüñ beraberinde

azılmıř bir kabir grdiler anda

Hem uma kořusu gelir iinde

İler geldi ide řir  merdn

Eb Bekri yerine kođı ey cn

Bir el ıķdı Resln ravzasından

Eb Bekri kucaķladı boyından

435 Bunı grbeni hoř tařsn etdi

Anı defn idbeni ıķdı gitdi

Pes andan cmle ařhb kıldılar h

ađılub didiler el-hkmlillh

196^b

feln feln feln feln fel

İlh Resln gneřdir řamu kint

Ann yzinn pertev-i aksine bir gbr

Tahıyyāt aña āl u aşhābına ser-te-ser

Ki bunlar nücüm-ı hidāyetdürür şehsuvār

Çü ʿışyān deñizinde yā Rabb ğarķ olmuşuz

Çıkar bunlarıñ yüz şuyına ey bīr ü bār

feʿūlün feʿūlün feʿūlün feʿūlün feʿūl

440 İlahī seniñ Hazretüñden budur hācetüm

Ki beni esīr etmeye aşlā zıll-ı hayāl

Ki deryāyı ʿaşkıñda bir kaçreyem ğarķ olub

Nite bī-nihāyet deñizde bulam ben vişāl

Habībüñ baña dest-gīr eylegil ya ğıyās

Ki gözüm açub göstere tā ki nūr-ı cemāl

Der Beyān-ı ʿAdl-i Hāzreti ʿÖmer Raḍiyallahu ʿAnh

mefāʿilün mefāʿilün feʿülün

İşidüñ siz girü bir hoş hikāyet

Ki rāviler ider şöyle rivāyet

Ebū Bekre irişdi emr-i fermān

Fenādan ol beḳāya göçdi ey cān

445 ʿÖmer geçdi bu kez anuñ yerine

Yerine ʿÖmer olsa kim yerine

ʿAdl sancağını elde getürdi

Hilāfet tahtına geçdi otırdı

Her işiñ aşlını şöyle iderdi

Şeriʿatde kılı ol kırk yarardı

İşit ʿadlin anuñ taḳrİR ideyin

Tapuña bir ʿaceb taḳrİR ideyin

Bir ođlı var idi hem hūb u mergūb

Ki hūb āvāzı kim hem ğayetde maħbūb

450 Aña virmiřdi bu řeħma ādı

řeker gibi virir her sōzi dādı

Beĝāyet ħasta oldu bir gūn ol ħān

‘Ömerle ħātūnı kıldılar efĝān

‘Ömerle ħātūnı nezr itdi yeksān

Eger eyü olursa iřbu ođlan

197^a

Ki bir ħulı anuñ yolına bilgil

Āzād idevüz ey Ĥaħħ tanuħ olĝıl

Çü nezr itdi ata ana pes ola

Ki řıħħat virdi ona Ĥaħħ te‘ālā

455 Āzādlık virdiler ħulıñ birine

Nezrleri hemān geldi yerine

‘Ömer gördi anı şād oldu güldi

Resülün türbesine aldı geldi

Oturdılar ziyāret idüb anda

Didi Şehmāya oqu işbu demde

Ki Qur’an oqudı Şehmā inen çoq

Özi hūb u hem āvāzı vü edāsı mergüb

Resülün ünine beñzerdi üni

Şahābe işidib kıldı figānı

460 Ki şād oldu ‘Ömer diñledi anı

Şafāsından tutuşub yandı cānı

Didi Şehmāya ‘Ömer dile benden

Ne dilerseñ vireyin saña cāndan

Didi Şehmā babasına bu bilüm

Haqqıñ dīzārın ister işbu göñlüm

Ki andan ğayrı gerekmez diliñ bil

Baña himmet idüb anı dilegil

‘Ömer işitdi çün Şeħmā sözini

Varub Hāzrete döndirdi yüzünü¹⁹⁸

465 İlāhī didi derdime devā kı1

Ki oğlum hācetini sen revā kı1

Bunı böyle didiler tırdılar hoş

Eve gitmeklik için etdiler cūş

‘Ömer gitdi ilerü çünkim andan

Bu Şeħmā daħi giderken uş andan

Yolı uğradı anda bir cüħūda

Yaķın vardı hemān dem ol ğasūda

Didi Şeħmāya kim beñziñ şarudur

Gel ot virmege derdüñe eyidür

¹⁹⁸ M. vurub

470 İnanđı Őehmā ol itin sōzine
Ėayr Őandı meger kendü ōzine

İledüb evine ĖoŐ süci virdi
Didi iĖ eyüdüür derdiñe didi

197^b Anı bilmedi Őehmā kim nedir ĖoŐ
Hemān kıldı anı Ėün nūŐ

İĖüben ʿaql[1] zāil oldu fi'l Ėāl
O kāfir kıldı buña mekrile āl

Durub mest oldu ve gitdi pes andan
Ki bir kıza ŐataŐdı yolda ey cān

475 O kıız ile zinā eylediler Ėāy
Dönüb piŐmān oluben dediler vāy

Ėamile oldu kıız anda diñle
DaĖi ne oldu Őoñra Ėālī anla

Tamam olub yetişdi çün müddeti

İşit imdi nediser ol ʿavreti

Ƨoğurub bir oğlanı çün gizledi

Getürüb ʿÖmer Ƨatına üzledi

Dedi ey din ʿaskerinin Ƨalifesi

Seniñ oğluñdur bu oğlan atası

480 Pes faƧırim besleyemezem bunu

Üş getürdüm atasına oğlanı

Meger ol ʿavrat Resülün yāreniñ

Ƨızı idi anda bir enşārınıñ

Çün işiddi anı ʿÖmer ey ata

Virdi biraz nafaƧa ol ʿavrata

Gitdi ʿavrat Ƨırdı ʿÖmer etdi cüş

Gördi bu Şehma oturur evde hoş

‘Ömer eydür yā oğul Ʃoğru digil

Saña bir nesne şorarım söylegil

485 Şu vaqtā kim seniñle Ʃurduğıdı

Resülünñ terbiyesine geldükidi

Pes ondan şoñra ne Ʃıldın ey maħdūm

Ne yire varduğıñ tiz eyle ma‘lūm

Bu kez ditredi anda Şeħmā cānı

Ne kim etdiyse bir bir dedi anı

Egerçi kim günāha yüz bekitdüm

Ve illā ey baba ben tövbe etdüm

198^a

‘Ömer eydür saña ĥadd urmağ gerek

Hem bu sözi ĥalkā Ʃuyğurmağ gerek

490 Eydür ey baba beni öldür bu dem

Ĥalkā Ʃuyğurma ki ben utanuram

Didi kim utanmayub kılan zinā

Ḥadd urıcaķ hem utanması neye

Yüz kıarası saña bil ol dem idi

Ol günāh işledüğüñ zamāndadı

Şimdi kim şucuñ udanur ey ođul

Ḥalk içinde yekdürür sözi kođıl

Böyle deyüp aldı Şehmā elini

Dutdı meydān içre ol dem yolunu

495 İşidüben cümle ḥalk dirildiler

Ol siyāset meydānına geldiler

Bir kıulı var idi Eflaḥ adlu ḥoş

Virdi turrāyı eline itdi cūş

Çarmıḥa gerdiler ođlanı tamām

Şoydılar tonlarını pes ey hümām

Çünkü Eflaḥ başladı dögmeklige

Tañrı emri yerine gelmeklige

Çünkü turrā irdi Şeḥmā tenine

Cümle yārenler derildi yanına

500 Yalvarub ağlaşdılar kim yā ‘Ömer

Döyemez bu Şeḥmā ṭāb urduñ yeter

‘Ömer eydür söylemeñ çekmeñ emek

Tañrı emri yirine gelmek gerek

‘Ömer eydür Eflaḥa esirgeme ur

Tañrınıñ emrini yerine getir

Çünkü kamçı kırka deñlü yürüdi

Eydür ey baba damağım kurudı

Baña bir içim şu virsünler buyur

Ki bile ölem beni şuya toyur

505 ‘Ömer eydür ıamu ehli şuşaya

Şu dileye illā kimse virmeye

Didi bu Şeĥmā anam miskīn ıarı

Di ki gelsün ĥālīmi görsün bārī

Gelüben görsün beni ben ölmedin

Ben añā ol baña ĥasret ıalmadın

198^b

‘Ömer eydür Eflaĥa esirgeme

Öle diyi beni ĥiç ĥuşşa yime

Eydür ey baba niçün döndi gözüñ

Yüzüme ur bārī ol görkli yüzüñ

510 Tā ki benim bađrım acısı diñe

Görkli koĥuñ derdüme ıala siñe

‘Ömer eydür saña ulaşam bugün

Ķorıarım ki ayrılām yarunki gün

Didi Şehmā ey yārenler gelüñe

Bu cezadan siz beni kırtaruña

Çünkü aşhāb bu sözü iştdiler

Çağruşuben başlarını açdılar

Biz senüñ çün cānımız terk idelüm

İlla atañ rāzı olmaz nidelüm

515 Çünkü kāmçı irdi anda seksene

İrdi haber bī-çāre anasına

Baş açuķ yalın ayak geldi ana

Gördi üşmüş halk Şehmā üstine

Vā firākā deyübeni ağladı

Çamu halkıñ yüregini tağladı

Eydür ey gözüm nürü dir yā ‘Ömer

Kimse oğlını bu hāle mi kıoyar

Der ‘Ömer bu Şehmāyı āzād buyur

Degme amı iin baa bi amı ur

520 ‘Ömer eydür abr ıl neyleyelüm

Tarı buyruun tamam eyleyelüm

ünkü Efla tamam etdi tosanı

Virdi bu Şehmā Haa atlu cānı

Bir arı dūdi Medīne ehrine

ankim od dūdi bu alkın cānına

‘Ömer eydür Eflaa on daı ur

Nūr olduysa sen tamam add ur

ünkü yüz amı tamam oldu i yār

‘Ömer oqlunı öpüb elin aar

199^a

525 Yüzine yüzün sürüb o aqladı

öylekim alkını cigerin aqladı

Didi ey gözlerimiñ sen çırası

Bu benüm dertlü gönülüm çāresi

Keşki ʿÖmer dünyeye gelmeyi

Saña bu vākıʿalar olmayadı

Tañrı emri budur neyleyelüm

Ne çare var buna şabr eyleyelüm

Şoñra yudılar kefene şardılar

Sinleden yaña Hakkā gönderdiler

530 Uyñıya vardı ʿAlī düşde görür

Ki bu Şeħmā Muştafayla oturur

Başına nūrdan bir tāk urunur

Yüzi nūrı ayça günce görünür

Muştafā didi ʿAlīye yā ʿAlī

Hoşnūd eyledi beni ʿÖmer velī

Nite yazuđdan arıtdı ol bunu

Hađđ gñnāhdan eyle arıtsun anı

Çñn ‘Alī uyandı söyledi anı

Şād olub sevindi ‘Ömeriñ cānı

535 ‘Ömer eydür şükür minnet cānuma

Atalıđ eylemişem ođlanuma

**Der Beyān-ı Kerāmet-i Hażret-i Fāţımatü’z-Zehra
Rađıyallāhu ‘Anha**

Diñle bir söz diyeyim saña ađı

Taş degilsen ağlayasın sen dađı

Ol Resülñ vardı iki kıızı

Yüzi güneş hem şeker idi sözi

Biri Ruđıyye vü ‘Osmāndı eri

Biri Fāţıma ‘Alī idi yāri

Ḥazret-i ‘Osmān katı ganī idi

Fuḡarāniñ ‘Alī sulṭānı idi

540 Gör Ḥakīmiñ ḡudretin añla i yār

Birine devlet virir birine zār

Gerçi Rukiyyeyi severdi Resūl

Līk Fāṭıma idi aṣl-ı uṣūl

Zīra faḡr içre ‘aceb server idi

Zāhirā ḡātūn velakin er idi

Gelin olub çıḡduḡunda babası

Virmişdi aña ey Tañrı hāṣı

199^b

Tesbīḡ ü hem el degirmeni ‘acīb

Daḡı aḡaçdan çanaḡ bir post ḡarīb

545 Didi bu postu döşen sen ey kızım

Dāḡiyā ta‘ām yi çanaḡdan tüt sözüüm

El degirmeninde ögüt unuñı

Tesbîh ile Rabbüñe kıl yüzüñi

Berk kuşan bu kuşağı baba cānı

Dileriseñ bulasın anda beni

Böyle gerek baña baş koş şehā

İşi şavm ola şalavat hem duʿā

Rabbisiniñ zıkrını yār idine

Mescidini rüz şeb dār idine

550 Ağlaya ol dāima leyl ü nehār

Çorça Haqqdan ide efgān ile zār

Çutdı sözün atasınıñ ol ana

Girdi eve ağlayub yana yana

Didi ey anam Hađıce gör beni

Şağ olaydıñ göre idiñ sen beni

Bu yetim ıblağ kızuñı grediñ

Hasretüñden Hağğa cānuñ virediñ

Ben ġarībem kim görür aħvālümü

Saña bildirsin Hüdā bu ġālümü

555 N'ola idim bende öleydim ana

Dosta ulaşub bulaydım beğā

Yokdurur  aczim benim bu ġālüme

İllā ma lūmdur ġālīm ol  Ālime

O olıcağ nefşüme tābi  olam

Unıdam Hağğı bu ben mağbūn olam

Erümiñ ġağğıñ yerine ġomayam

 Āşī olam Rabbime nefse uyam

Böyle deyüb yüzünü tutdı Haka¹⁹⁹

Cümle işde saña sığındım Haka²⁰⁰

560 Ey kamu düşmüşleriñ elini tutan

Ey ‘Alīm Allāh Kādir [ü] zü’l-menān

200^a

Ey kamu azmışlara yol gösteren

Ey kamu dertlülere dermān viren

Sen bilürsin öksizin bī-çāreyin

‘Aşkıñ ile ben kuluñ āvāreyin

Şakla nefsimile şeytāndan beni

Şalma oda beni sen Kādir Ğanī

Böyle idi hāli hem ol ananıñ

İşte işitdiñ biraz hālin anuñ

565 Diñle gör ne vāki^c oldı ey aḡı

‘İbret algıl işlerinden sen daḡı

¹⁹⁹ Metinde hakka şeklinde

²⁰⁰ Metinde hakka şeklinde

Günler içre bir gün ey şāhib ʿaķıl

ʿOsmāna didi Ruķiyye şöyle bil

Var atamı aşhābıyla tiz oķı

Tā ziyāfetle bulavuz revnaķı

Gelmek ile evümüze ol şerīf

Ola kim luţf eyleye bize laţīf

Daʿvet idüb cümle aşhābın ile

Dürlü ģonlar virdi hiç gelmez dile

570 Şoñra yetmiş ķulı ķarşuya dizer

Adumı başına ķul āzād ider

ʿAlī anda bile idi ey ʿamu

Ağlayuraķ Fāţımaya geldi o

Didi niçün ağladıñ sen ey yara

Didi urdı ķardeşiñ baña yara

Babañı aşhābıyla konuqladı

Şoñra yetmiş kılın āzād eyledi

Bende bir güyegisiyin ol şehiñ

Sende kızısın gibi ya ol mehiñ

575 Gücümüz yitse getüreydik anı

Yolına vereydük aniñ biz cānı

Fāṭımā işiddi çünkü bu sözi

Yaş ile tıldı hemān iki gözi

Didi aşhābıyla babamı oqu

Tā ki konaqlayavuz bizde ey ulu

Didi nesne yoqdurur evde yara

Ne yidürürüz aşhāba vü peygambere

Didi tır sen sözümi tıt yā ʿAlī

Rabbümüñ hazīnesidir tobtolu

200^b

580 Vardı ʿAlī didi aña yā Emīn

Ṭur gidelüm aşhāb ile sen hemīn

Ḳızıñuz daʿvet eder cümleñüzi

Düşmüşidik ƣalduruñ geliñ bizi

Gizlüce didi ʿAlīye bilürin

Eviñüzde nesne yoƣdur bilürin

Didi bilmem ƣızıñuz didi bunı

Sensin ol luṭf u kerāmet maʿdeni

Didi peygamber gelüñ yārānlarum

Fāṭıma daʿvet ider heb varalum

585 Biri birine baƣub aşhāb hemān

Didiler kim ne yidürür ol zamān

ʿAlī yoƣsul ƣışidir biz bilürüz

İllā daʿvet itdi icābet ƣıluruz

Çünkü aşhābıyla oturdu Resūl

Didi varayım kızuma ben bu yol

İçerü girdükde ol sulţān hemīn

Gördi kim açmış başını ol emīn

Mevlāsına yüz tutub el ƣaldırub

Mescidini gözyaşıyla ƣoldurub

590 Der ki ey Mevlā yüzüm ƣttdum saña

Raħmetiñ ģonını indirgil baña

N'ola 'Oşmān mālına ƣayandısa

Yiyüb aşhāb ni'emetinden ƣandısa

Ben senin bol raħmetiñden isterim

Sen kerīmsin rahīmden umarım

Beni luţf idüb ģacīl itme Ģanī

Yoħsa algıl ƣoma tenümde cānı

Ey kamu düşmüşleriñ elin tutan

Ey kamu azmışlarıñ yolun tutan

595 Bu dökülen saçlarım hürmetine

Bu dökilen yaşlarım hürmetine

Babamıñ güzel yüzi hürmetine

Hem anuñ tatlu sözi hürmetine

201^a

Öksüzem hem garıbem yoq kimesnem

Dergehiñden ben eli boş dönmezem

Gördi Hâzret evüñ içi tobtolu

Oldı tabaqlar müzeyyen hep kamu

Didi ey cânım kızım ne bu niyâz

Nedürür bu nâliş ü işbu niyâz

600 Didi baba devletüñdür bu senüñ

Yoḡsa lâyıķı degülüm nesnenüñ

Çünkü aşhāb yidiler hep toydılar

Cümle cennet kokuşını tıydılar

Şoñra gördiler ki Cibril[i] hemān

Barmağın şayub gelür karşı ayān

Didi Hāzret ey ahi n'oldı saña

Niye şaydıñ barmağın digil baña

Didi Hāḳḳ etdi selām saña ahi

Fāṭıma da kul āzād etsün didi

605 Her adımıñ başına yetmiş biñ

Āzād etdim ümmetiñden ey emīn

Zīra Fāṭıma bize ısmarladı

Ağlayuben bize nāliş eyledi

Ben aña hep ḥazīnemi virmişem

Ḳullarumi aña bende ḳılmışam

Diledüğünü āzād etsün hemīn

Ne dilerse añā virem ya Emīn

Zīra el açan bize dönmez giri

İllā eli tolu döner ey ulu

**Der Beyan-ı Evsāf-ı Fāṭimatü'z-Zehra Raḍiyallāhu Te'ālā
‘Anha**

610 Diñle bir vaşfını daḥi sen anıñ

Diñleyüben nūr tola cāniñ teniñ

Zāhid idi ‘ābid idi ol emīn

Ġayet fıḳdanda idi pes hemīn

Anasından ḳalmışdı öksüz ol

Cılbaçık ‘üryān idi ol pür uşul

Kāfiriñ ḳızları dürlü ḳaftanı

Geyüben yirindürürlerdi anı

Ol kâfir kız ları birbiriyle hây

Didiler çılbağ Fâṭımayā vāy

201^b

615 Geliñüz kim babasına varıb isteyelüm

Dügüne gel deyüb aña gülelüm

Dinimüz haqq dir babası bir faķır

Dāima bizi dinine ol oğur

Vardılar sulṭāna daʿvet etdiler

Fāṭımayı düğüne vir dediler

Didi sulṭān ey kızım sen yüri var

Dügüne bunlar ile sen bile var

Fāṭıma ağladı eydür ey baba

Çılbağım ben faķirem hem ey ata

620 Baña gülüşmege gel dirler bular

Yoḥsa gelmez sevgüye aña bular

Didi ey kızım yürü var da'vete

Dilerim Hakk'ın senin 'aybın setr ide

Ağlayarak Fâtıma girdi yola

Derdi anuñ i ahi gelmez dile

Kızlar eydür birbirine bakmayalum

Gelürise Fâtıma kalkmayalum

Gülüşelim mashara idünelüm

Bunda bir gün aña bir iş idelüm

625 Fâtıma ağlar yürür kadem kadem

Der ki ey ana baña bak bu dem

Şağ ölideñ giydüreydiñ sen beni

Dedi şükürüm saña ey Kâdir Ganî

Vardı girdi üstlerine ol güzel

Gördi giymişler olar kızıl u al

Ḥaqq te^ʿālā şöyle gösterdi ey ʿamu

Barmağın ışırdı cümle hep kamu

Birbirine bakışub söyleşdiler

Cümlesi hep ayağ üzre kalkdılar

630 Karşu geldi cümlesi ta^ʿzīm idüb

Üstilerine aldılar tekrīm idüb

Çoğu geldi imāna pes o zamān

Fāṭıma geldi babasına hemān

202^a

Dedi baba oldılar hayrān kamu

Dediler bu tonları kande buldı bu

Ağladı Ḥazret dedi ey Fāṭıma

Ṭā^ʿatiñ nūrıdır ol guşsa yime

Dostını itmez hacīl ol pādişāh

Düşmanına bāşı virmez ol ilāh

635 İşbu tonlardır saña gerek olan

Dünya tonları kâmusı hep yalan

Ebyât-ı Melîh Yazıcıođlu Raĥmetullâh-i Te‘âlâ ‘Aleyh

Muĥakkak bildi cümle ehl-i edyân

Ki virmişdir aña ĥaĥ dîni deyyân

Ĥuşûşâ mefĥarâtı şems-i ezhar²⁰¹

Ĥuşûşâ beyyinâtı nûr-ı ezher

Ĥuşûşâ maĥzen-i esrâr-ı ĥâlât

Ĥuşûşâ ma‘den-i küll-i kemâlât

Ĥuşûşâ a‘lem [ü] evzâĥ delâlât

Ĥuşûşâ eblaĥ [u] efşâĥ makâlât

640 Nübüvvet tâcına bürhân olan ol

Risâlet taĥtına sulţân olan ol

²⁰¹ mefĥarâtı: mu‘cizâtı

Çün oldur kâināta maḥẓ-ı rahmet

Niçün olmayalar pes aña ümmet

Niçün aña tetebbu^c etmeyeler

Niçün gıtdügi yolca gitmeyeler

Niçün ʿilmin kemālin tuymayalar²⁰²

Şular kim tutmayalar uymayalar

Şular kim uymayalar bilmeyeler

Şular kim bilmeyeler bulmayalar

**Dāsītān-ı ʿArūs-ı Ḥazreti Fāṭimatü'z-Zehra Raḍiyallāhu
Teʿālā ʿAnha**

645 Diñle gel Fāṭımanıñ aḥvālını

Diyeyim saña ol aña ḥālını

Anası Hadīce çün kim öldidi

²⁰² tuymayalar: tutmayalar

Fātıma küçükden öksüz kaldıdı

Ağlar idi dāima leyl ü nehār

Añar idi anasın ol nev-bahār

Ĥazret aña baķuben ağlar idi

İşideniñ yüregiñ tağlar idi

Dir idi sen ey kıızım olduñ büyük

Babaña oldun bu kez ağırca yük

202^b

650

Şimdiden giri ere virmek gerek

Ĥālüne ĥaldaş birin görmek gerek

İllā nidem yoķdur anañ kayıra

Maşlaĥatıñ görüben sini vire

Böyle deyüb gamnāk olub dāima

Ĥāline ĥaldaş vir imdi ey Ĥüdā

Ka^cbeniñ uluları çoķ geldiler

Fâtımayı oğlına istediler

Hiç birine virmedi anı Hâbîb

İster idi virmege ٠ anı bir ğarîb

655 Dir idi ğanîye virmezem anı

Ben faķîrem faķîre virem anı

Günler içre bir gün ol şâhib velî

Bu Bekr didi var iste yâ  Alî

 Alî didi yâ Şiddîkullâh nidem

Dünyelikde bir deveye mâlikem

Ben faķîrim nesneye yîtmez gücüm

Niçe anı isteyem döymez yüzüm

Didi Bu Bekr iste anı yûri sen

Saňa virir anı aňladım bu ben

660 Zîra virmedi ğanîye ol yâri

İstediler anı eşref her biri

Didi faķīrim faķīre virürem

Hāline hāldaş bulmaķ dilerüm

Var yā ʿAlī kendüñ iste sen anı

Şöyle taķdīr itmiş ola ol Ğanī

ʿAlī vardı Hāzretüñ dergāhına

Kim döye zārına anuñ āhına

Vardı daķķ eyledi anuñ ķapusın

İsteyürek ol laţifin ķapusın

665 Didi kimdir ķapuyı daķķ eyleyen

Bu ķapudan ber-murād olam diyen

Didi ķulıñdır ʿAlī geldi şehā

Dāmeniñ dutmaķ diler itmez rehā

203^a

Didi gel gir içerü sen ey aķı

Ehl-i beytimsin berü gel sen dađı

Severidi anı Hâzret key kıatı

Der idi ben şehriyem ‘ilmiñ sen kıapı

‘Alı virdi pes selâm oturdı hem

Derleyüp kızardı aldı anı ğam

670 Sürütürdü edebinden ol velı

Didi murâdıñ mı vardı yâ ‘Alı

Didi kıuluñam kıapuñuñ yâ Resül

Faķrum ile ben kıuluñ eyle kıabül

Hâzret añladı murâdını hemân

Güldi ol dür dişleri oldı ‘ayân

‘Alı şandı kendüye güler anı

Ditredi şankim gider tenden cânı

Hâzret eydür muştuluk saña şehâ

Cebreil geldi selām itdi baña

675 Didi Allah Fātımayı virmişem
‘Alīye gökde kabın ben kıymışam

Ben daħı virdim anı saña şehā
Çünkü virdi saña anı ol Hüdā

Didi neñ var yā ‘Alī çihāz aña
Neñ varise var getür anı baña

Didi bir aruķ devem var yā Resül
Bir zırhı var çenk için pes az u bol

Didi Hāzret deve lāzımdır saña
Zırhı şat bahāsın getür baña

680 Aldı eline zırhı pes ‘Alī
Şatmağa gitdi bazara ol velī

Yolda ‘Osmāna tuş oldu ol hemān

Didi neylersin zırılı bu zamān

Didi çeyiz için anı şatarım

Bahāsın Hāzrete ben iletürem

Didi ‘Osmān bahāsını vireyim

Saña anı yine bağışlayayım

Virdi birkaç dirhem aña ol seḥī

Virdi yanınca zırılığını daḥi

685 Alub ‘Alī Hāzrete iletirdi anı

Sevinürdi ‘Alīniñ dāim cānı

Derdi aşḥābını Hāzret başına

Tā ki kızına hemān kābin kıya

203^b

Didi kızım Fāṭıma kābin saña

Altun mı gümüş mi olsun di baña

Söylemedi Fāṭıma aña sözün

Ađlayub siler idi iki gözün

Cebreil geldi Ĥabībe etdi selām

Cenneti aña kābin virdi selām

690 Didi Fātıma anı istemezem

Kābinün çün ğayrıyı dilemezem

İllā kaçan sen şefāat kılasın

Ol Ĥüdādan ümmetiñ dileyessin

Bende dişilerini dileyeyin

Oddan anları āzād eyleyeyin

Gitdi Cibril geldi etdi pes selām

Didi Ĥaqq dileğini qabul kılam

Fātıma didi baña hüccet gerek

Anı Ĥaqq dāima luft itmek gerek

695 Cebreil getürdi aña hücceti

Fâtıma kendiüde anı şakladı

Çıydılar kâbin aña pes ey ʿamu

Hâzır oldı meclise aşhâb kamu

Çıkdı çihâzı anuñ birin birin

Ṭut kulağıñ cihâzını hep dirin

El degirmeni ve bir sepet ʿatîk

Bir ağaç çanaq ve tesbîh ey şadîk

Gözlü tonı bir yamalu çâr idi

Ḳâdir iken dünyeden kaçır idi

700 Vardı ʿAlî evine ol hûb-rû

Ağlayub etdi namâza ol şurûʿ

Bir ki hafta geçdi aradan şehâ

Birbirine naşîb olmadı liqâ

Ḥazrete maʿlūm olur anıñ ḥālī

Didi Fāṭımaya erüñdür ʿAlī

Buyruğunda ol anıñ sen ey kızım

Saña vācibdir benim tutğıl sözüm

204^a

Didi ey baba benim kōrğum budur

Lezzet-i nefse düşen Ḥaqq unıdur

705 Didi Ḥaqqdan istegil dāim rızā

Her işüñden rāzı ola pes Ḥüdā

Kaşıde-i Merğüb Ḥazreti Yazıcıoğlu Raḥmetullāhi Teʿālā

ʿAleyh

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ey kemāl-i kudretiñ levhinde ʿālem bir ḥayāl

Vey celāl-i Ḥazretüñ safhında ādem ḥadd-i ḥāl

ʿĀlemüñ ṭabʿı ḥayāli nite idrāk eyleye

Çünkim idrāküñ gözin kablaya envār-ı celāl

Kim ola tevhîd-i Hakkânîde illâ hû diye

Pes diyen sensün seniñdür çün vücûd ile kemâl

Bir tahayyüldür kamu ‘âlem cemâlüñ nûrına

Göstere ta in‘ikâsa ‘arz ola ‘ayn-ı cemâl

710 Sâlihan derkeh tura dü ‘âlem yek nefes

Vâlihan hazret tura ez hû dü cennet melâl

Buldı Meryem bîkr iken bir şümme hüsnüñden eşer

Bu sebebden tapdılar ‘İsâya çendîn mâh [u] sâl

Ey nice Mûsâ kilim geydi kelîm olmağičün

Dedi ernî len terânî işüdüb kesdi suâl

Ey nice ‘İsâ mesîh olub seyâhat eyledi

Şoñucı hayretde mebhût oldu qodı qıl ü qâl

Ṭür-i sîna kudretüñ qatında qadridür kelîl

İbni Sînâ kibriyâ gönül beyânında kelâl

715 Ben kim olam baħr-ı bī-pāyan şıfatuñ vaşf idem
Zātuña ħod ʿaql irişmez künhüñi bilmek muħāl

Ben ki bulmuşam vişālüñ ħurbuna bir lemħa yol
Uçarım buldum hüviyetde hevāya çün mecāl

Bülbülüm firdevs bağından sızuram āb-ı ħayāt
Pes gerek feyz-i zülāl idem regim siħr-i ħelāl

Ben hümā-yı Ĥazretim toprak degüldür cevherim
Gerçi birkaç gün kafes buldum bu topraktan mişāl

Tāyir-i ħudsem felek bir beyzādır perrümdekim
Himmetim ʿanķāsı kevneyni edepdür perr ü bāl

720 Dāne kim ādem yedi ger gevher olsa baķmayam
İtmeyem hergiz nażar görür isem zerrīn cibāl

Çünkü ʿışķuñ dādını buldum damağımda lezīz
Andan istidlāl edüb vicdānıña buldum vişāl

204^b

Yazıcıođlı bulubdur çün fenā ender fenā

Pes beķā ender beķāda vaşl et anı saña ħāl

Dilerim kim ol güzel sulţānımuñ medħin diyem

İllā ķāsırven ne takrİR eyleyem anda maķāl

Kimes kim aña li'amrük tācın urduñ başına

Aña levlāk ħil'atin sen giydirüb virdiñ nevāl

725 Ben anuñ niçe beyān idem kemālātun velī

Emr ķılmışdı baña sırrımda etdim imtisāl

Ķıl baña pes yā veliyyü'l-feyz tevfiķun refiķ

Senden artuķ Tañrı yoķdur oldur ħabībün lā-yuzāl (?)

Dāsītān-ı Hāzret-i Fāṭimatü'z-Zehrā Raḍiyallāhu Te'ālā
‘Anha

fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilün

Günler içre birgün ol şāh-ı rusūl

Fāṭımanıñ evine tütmuşdı yol

‘Ādeti idi gehī varmaḵ añā

Hālını şorar vü derdin der añā

Vardı girdi Fāṭımanıñ evine

Görübeni anı cānı sevine

730 Fāṭımanıñ ‘ādeti idi şeha

Geldüğünde karşı çıkardı añā

Bu kez añā çıkmadı karşılayı

Daḥi kılkmadı yirinden i ‘amu

İlerü vardı selām virdi Resūl

Ağlayurak kılkdı ol aşl-ı uşūl

Didi maʿzūr olsun ey baba saña

Añlamadı gözlerim sini baba

Açlığımdan gözlerim nūrı şeha

Eylemez fark küsme luṭf eyle baña

735 Ağlayuraḳ didi sulṭān-ı rusūl

Babaññ açlığını gör gel Betül

Açıverdi ol mübārek gögsini

Kimse bilmedi anıñ hiç ḳadrini

İki²⁰³ üç taş bağlamış yüregine

Tā ki açlığına biraz ṭayana

205^a

Didi kızım çekelüm açlıḳları

Sinüñle dāima yoḳluḳları

²⁰³ Farsça imla

Tā ki maḥşerde şefā'at kılavuz

Ümmeti Ḥaqqdan hemīn dileyevüz

740 Sen dişisin erkegin ben dileyem

Anlar için Mevlāya zārī kılam

Fāṭıma didi baba ben rāzıyam

Līk oğullaruma niçe kıyam

Ḥasan vü Ḥüseyn katı açlıkdadır

Bunlarıñ ḥāli 'aceb yoqluqdadır

Şimdi qarınları katı aç durur

Tañrıdan şekvā baña pek suç durur

Dedi Ḥazret ey kızım ben varayın

Ne bulursam varayın getüreyin

745 Çıkdı evden ağlayu ol mäh-rū

Gördi bir A'rabī şu çeker arudu

Vardı Hâzret didi aña ey ʿamū

Ücretile ben çekeyim saña şu²⁰⁴

Çekeyim yetmiş koğa şu ben saña

Bir kadeh hurma virir misin baña

Rāzı oldı ʿArab kavline anuñ

Didi n’ola haqqın virem senüñ

Çekdi altmış toközün Hâzret hemān

İpi kırıldı koğa düşdi hemān

750 Öykelendi ol ʿArab ağzına urdı anı

Ol mübārek dişiniñ aqdı kanı

Didi Hâzret yā mübarek sen beni

Urduñısa urmayam hergiz seni

Zīra suç itdim katında ben senüñ

Koğa düşdi baṭṭāl oldı işiñ senüñ

²⁰⁴ Kur’an imlası

Şundı elin kıuyuya hem ol Resül

Aldı kıoğayı didi itgil kıabül

Ger tamam yetmiş olaydı bu ʿaded

Müsteħaķ olaydım ħurmāya ben²⁰⁵

755 Böyle didi ve Fāḫımaya geldi o

Gördi aķar dişlerinden kıanlı şı

Dedi ey cānım baba n'oldı saña

Niçe oldı ħālîñü digil baña

Gülle urmağa kim kıya seni

Saña fedā ola ʿālemler cānı

205^b

Böyle derken kıapu kıaķıldı hemān

Bir ʿArab elsüz nāğāħ oldı ʿayān

Meger ol ʿArab fikr itmiş idi

²⁰⁵ Beyıtın kafiyesi bozuk

Kendüye dürlü ʿitāb itmiş idi

760 Didi bu hāḡ olmasa eger
İre idi baña da bundan zarar

Böyle deyüb elini kesdi hemān
Çağırub girdi yola dir el amān

Fāḡıma dir baba bir ʿArab durur
Elini kesmiş kapuya baş urur

Didi Hāzret derdmend kıymış gibi
Elini kesüb baña gelmiş gibi

Çıkdı Hāzret gördi kesmiş elini
ʿArz ider hem Hāzrete ol hālını

765 Didi şuçum dileyi geldim saña
Şuçumı bağışla kıymağıl baña

Didi Hāzret müslümān ol gel berü

Şuçunu bağışlayam ben ey ʿamu

Müslümān oldı ʿArab ol dem hemān

Eli yine bitdi itme gel gümān

**Ebyāt-ı Melīh Yazıcıoğlu Muhammed Efendi Raḥmetullāh-i
ʿAleyh**

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Çünkü manşūr itdi Ḥaqq naşr-ı ʿazīziyle anı

Kaʿbe-i mülk celālini fetḥ ider ne kaʿbe-i Şam (?)

Bir nazar kılmışdurur Allah aña kim talʿati

Lā-mekān şehriniñ urmuşdur fezāsında ḥıyām

770 Kibriyā-yı Ḥazrete irüb beḳā mülkinde ol

Ƙırdı ʿālem māverāsında ḥaram oldı tamām

Kim buyurdu uydusa ancak namāzı ol kıılır

Ol didi lebbeyk-i ʿaşḳ içdinse bu meclisde cām

Ḥaḳḳ-ı mutlak kime ĩmān-ı ḥaḳīḳi virdise

Ḥaḳḳa ol ḳılur ṣalātı ol ḳılur ḥalkdan ḥayām²⁰⁶

Merkez-i ṣerʿ üzre ṭālib pes başa ayađını

Devr ide tā kim ḥaḳīḳat mülkin ide iḳtisām

206^a

Devr ide pergār-veṣ pes merkezine kendünün

İstedügin kendüde bula ḳoya ḥalk[ı] imām

775 Ne ḳadar artuḳ açarsa ayađını devr idüb

Ol ḳadar ḳıla ihāta aç a gencinden ḥitām

Ṣerʿine göre bulur ḳiṣi ḥaḳīḳatde tarīḳ

Maʿrifet miḳdārıdır maʿrūfa añ a bī-insırām

Fi'l-ḥaḳīḳa kimse istiʿdād ile irmez añ a

Tā meger muḥtaṣ ide fazlına ol Rabbü'l-enām

Andan ötrü ferd ü färıđdir bilen bu sırrı kim

Feyz ider her lemḥada bunlara ol Ḥayy'ül-enām

²⁰⁶ Mc. : ḥāyam

Söyleme ʿāşıqlara mülk-i Süleymāndan haber

Zīra anlar bī-nihāyet mülkden ider iġtinām

780 Bu iki kevni bular bir hābbe şaymaz niçün

Zīra bunlar her nefesde Haqqdan itmez infisām

Yā İlāhī Yazıcıoġlı Muḥammed kim ola

Kim Muḥammed kullarınıñ kuluna ola ġulām

Sen anı anuñ kapusundan sürtüb red eyleme

Yā İlāhe'l ʿālemīn etdi kapuña iʿtişām

Dāsitān-ı Çār Hazreti Fāṭimatü'z-Zehra Radiyallāhuanha

Diñle Fāṭıma aña aḥvālını

Diyeyim saña anuñ bir ḥālını

Çünkü göçdi beḳā mülke atası

Aġlar idi dāim ol Tañrı ḥāşı

785 Varımazdı babasınıñ qabrine
Örtünecek bulmaz idi başına

Birgün aña ğālib olur ıasreti
Müşkil olur ađı baba firqati

Bir Yahūdi koñşusu vardı anuñ
Bir kıızı varidi ol Yahūdanıñ

Vardı bir çār istedi andan o ħān
Tā ki qabrini göre şāhuñ ‘ayān

Ağlaya derdini ańsa bir zamān
Ola görmüş gibi babasın hemān

790 Virdi koñşusu aña bir eyü çār
Gör ki qādirken o dünyādan qaçar

Bürünüb geldi anuñ türbesine
Derdini dimek Tañrı ħāşına

206^b

Geldi derdiyle selām virdi aña

Okudı Ƙur'ān daħi itdi ŗenā

İŗbu ħāl içre iken pes ol emīn

Geldi çār ıssı alur çārın hemīn

Çılbacuċ ħalur o sulţān-ı güzīn

Türbe içinde ħalur aĝlar ħazīn²⁰⁷

795 Der ki ey baba benim gör ħālümü

Saña bildürsün Ĥudā aħvālümü

Bu ĝarībe yetime çılbaċ kızın

Saña söyler ĝayra söylemez sözün

Ƙaldı çılbaċ taŗraya çıċamaz ol

Derde dermān sensin ey aŗl-ı uŗul

Böyle derken nāgehān geldi biri

Ƙapudan atdı çeriye bir çārı

²⁰⁷ Mc. : ħazīn

Meger ol sulţān Ebu Bekre varur

Yatur iken dūşine anıñ girtür

800 Dir ki kıızım ƙaldı ƙılbaƙ ey ađı

Gelmişdi görmege beni   ol seđı

Aldılar  arını ƙaldı  uryān ol

Zār u giryān oturur pes ol Betül

Ana bir  ar gönder ey şāhib-i kerem

Bende anda saña bir ğulle virem

Ađlayuraƙ Bu Bekr tırdı hemān

Didi yā Rabb el-emān u el-emān

Aldı bir  ar eline vardı ilerü

Atdı ƙapudan  arı döndi gerü

805 Aldı Fātıma  arı giydi şehā

Didi dīzār ola bu  are bahā

Hāli böyle idi pes ol ananın

İşde işiddüğüniz hālın anuñ

Sende var mı işbu hālden bir eṣer

Ḳande ulaşmak aña ey bī-ḥaber

Yā İlāhī ol aña ḥurmāt için

Ana virdüğün fenā ḥürmet için

Bir bölük cāşileriz geldik uma

Yā İlāhī sen bizi maḥrūm ḳoma

207^a

810 Evvel [ü] Āḥir Ebed Allahdır

Zāḥir ü Bāṭın Şamed Allahdır

Aḥmed ü Maḥmūd Muḥammeddir Ḥabīb

Vāḥid [ü] Ferd ü Eḥad Allahdır

Eyā ey Hāzret-i kudret çü geldün Rabb-i aʿlādan²⁰⁸

Veyā ey kudret-i Hāzret çü rahmetsün Teʿālādan

Şefāʿat şemʿini yandur cemāliñ nūrına karşı

Ki pervāne olam aña geçem tāk-ı muʿallādan

Nişānuñ buldı çün cānım nişānum bī-nişān oldı

Esirge yā Resūlullah ʿatā kıl baħru'l-aʿlādan²⁰⁹

815 Kāpuñdur mesned-i devlet benem kapıñda bir toprak

Ne eksile eger kaçre irerse baħr-i naʿmādan

Yürekde od gözimde yaş başımda hāk elimde yel

Elüm tut düşdüm ayağdan hicāb aç nūr-ı eclādan

Göñül bir sine isterkim firāk odına yanmışdır²¹⁰

Ki şerha şerha olmuşdur yanub derd-i dilārādan

²⁰⁸ Rabb-i: Rabbü

²⁰⁹ baħru'l-aʿlādan: baħr-i ālādan

²¹⁰ “Sine hahem şerha şerha az firak - Tā be-güyem şerh-i derd-i iştiyāk: Şerha şerha eylesin sinem firak - Eyleyem tā şerh-i derd-i iştiyāk.” Mevlāna, Mesnevī-i şerif, aslı ve sadeleştirilmişiyile mauzum Nahifî tercümesi, Hazırlayan: Amil Çelebioğlu, I. c. 2. sh., İstanbul, 1967.

Ki tā şerh-i firāk idem beyān-ı iştıyāk idem

Ki vaşf-ı ihtirāk idem degilse seng-i hārādan

Şu kim ʿazm-i sefer ide ki maʿşūk iline gide

İşitsün işbu nālīde ne söyler zühd ü taqvādan

820 Şerāb-ı maʿrifet içsün ki bula meşreb-i şāfī

Ġidā-yı rūhı nūş itsün bu fercām-ı muşaffādan

Gerek ʿāşık ciger kanın içe dōke gözi yaşın

Yaraşur kim içe şūfi mürevvaq cām-ı eşfādan

Bu hüsne māle ey hāce iñende olmağıl mağrūr

Ki tecrīd ilteserlerdür seni bu dār-ı dünyādan

Buyurmuşdur Resülüllah hitāb idüb meger bir gün

Beyān idem anı size işidüñ kavlı-i aqvādan

**Kaşīde-i Melīh Yazıcıoğlu Muhammed Efendi Raḥmetullāh-i Teʿālā
ʿAleyh**

Buyurdu yā Ebā Zer kim gemüñi eylegil yiyni
Ki yokdur cümle deryāda derin deryā bu deryādan

825 Azuğuñı tamam algıl kim uzaqdır sefer bilgil
‘Amelde eylegil ihlāş bilür Hakk sırr-ı ihfādan²¹¹

Yüküñü eylegil yiyni ‘ağabe gayet eş‘abdur
Ki yiyni yüklüler bulur halāşı dār-ı ‘uqbādan

Gör ol sultān-ı kevneyn ki sözi niçe cāmi‘dür
Huşuşā ‘ilm-i tahkīki adaqdır sırr-ı esnādan

Şerī‘atde tarīkatde ma‘ārifde haqīkatde
Kamusın bunda derc etdi ne varsa ‘ilm-i aqşādan

207^b Didi dünyāda şöyle ol nitekim bir ğarīb insān
Ki ya‘ni hiç vatan tutma Semerqand [u] Buḥārādan

830 Veya bir yolcu gibi ol iḳāmet eyleme aqlā
Ki ya‘ni hiç karar itme elüñ çek zīr ü bālādan

²¹¹ ihfādan: ahlādan

Dađı sen kendü kendüzüñ ıubür ehlinden olmuş bil

Ki ya'ni terk-i dünyā kııl geıib serrā vü darrādan

Bu sözünde Resülüllah fenāya eyledi tenbıh

Ki řālib olmaya mađrūr geıe beyzā vü sevdādan

Be-küllı Hāııka yüz tuta fenā fi'llāh ola muılaı

Fenādan öñ fenā ola geıe ūlā vü uıřādan²¹²

Ölüm gelmezden öñ öle ıubūra girmeden tura

Beıā-yı dāta²¹³ ĥaıř ola tecellı ire esmādan

835 Ki zıřā maıv olan kıři bu 'ālemden ĥaber bilmez

Eıer bilmez olur bilkim řıfat esmā-i ĥüsnādan²¹⁴

Hemın Allah olur bāıı ne dirse ĥükm anuñ olur

Ne bilsün pes fenā olan kıři ism-i müsemmādan

²¹² ön: da

²¹³ dāta: zāta

²¹⁴ bilkim: belkim

Ölüñ ölmezden öñ diyü buyurmuşdur Resülüllāh²¹⁵

Muḥakḳıķler pes aldılar rumūzı bu mu‘ammādan

Tecellī irdi zātından ene’llāhu didi bir kez

Anuñçün fāriğ oldılar hezārān Tūr-ı Mūsādan

Ḳodılar mā-sivā’llāh[ı] hevādır deyü vallāh[ı]

Resülüllāh[ı] Allāhı sevüb yeg²¹⁶ cümle eşyādan

840 Niçün sevmeyeler anı çün oldur cānların cānı

Bulurlar anda cānānı bilenler sırr-ı ebhādan

Ḥabīb oldur ṭabīb oldur bu derde andadır dermān

Bu sevdāya devā irmez hezārān Hızır [u] ‘İsādan

Eger ehl-i ḥicāb anı muḥakḳak bilmese kimdir

Çü görmez Yūsufun yüzün ne ḥāşıl çeşm-i a‘mādan

Şehādet iderim ben de Muḥammeddir Resülüllāh

Risālet taḥtı üstünde münevver şems-i zehrādan

²¹⁵ buyurmuşdur: buyurmuştu

²¹⁶ yeg: yig

‘Ayān etdi delālātı beyān etdi maḳālātı

Tamam itdi kemālātı yetiřtirdi müheyyādan²¹⁷

845 Hūdūdı eyledi icrā ‘uhūdı eyledi ifā

Geçürdi cümle aḳkāmı şerāya ta şüreyyādan

208^a

Didi evvel kim ol Allāh eḳaddir kim şerīki yoḳ

Muḳaddesdir ‘uḳūl irmez mu‘arrādır hem ārādan

Hem işbāt etdi kendüzin ki geldi ḳalḳa Allāhdan

Ki tā inzār ide ḳalḳı feraḳlar vire büşrādan

Pes işbāt etti ḳüccetle ki vardır āḳiret mülki

Ḳıyāmet ḳopısar bir gün ḳalāyıḳ tura ḳabrādan

Gireler cennete dübdüz ne deñlü var ise mü’min

Ṭoludur cennetüñ içi sarāy vildān [u] ḳavrādan

850 Cehennem odına yana cihāndan küfr ile giden

²¹⁷ kemālātı: makālātı

Ebed urtulmaya aqla azb-1 nr-1 kbrdan

Bu resme cmle akm kemh eyledi tarr

Hi eksik omad didi hep iridirdi zikrdan

Buyurdu tate halk ibdt etdiler Haa

Maiden irg itdi amu kbr vi sugrdan

Kfrden irkden ehvdan arıtd lemi yzin

Muahhar ıld dnyy anemden Lt [u] Uzzdan

Muabbet itdi abba advet itdi adya

Cihd itdi kemlince yceltti dini Tubdan

855 Dirg ah evet nidem ne dillerle beyn idem

Ki dnydan sefer ıld beya ondu menfdan

Gel ey sz adrini bilen iit cn u gnlden sen

Ol al seyyidi vasfın Yazıcıoql edndan

Der Beyān-ı Vefāt-ı Resūl Şallāhu Teʿālā ʿAleyhi
Vesellem Müellifi Yazıcıoğlu Raḥimeh

Gel ey tālib taleb kılsan taleb kıl maṭlab-ı aʿlā

Seversen Ḥaqqı sev gel sev ki Ḥaqqdır maḫşad-ı aḫşā

Nidersin bu fenā mülki çü sen fānī cihān fānī

Beḫā-yı lā-yezāl etse ki cennet mülküdür ebḫā

Nedendür ḫāni^c olmuşsun hevāya terk idüb Hüyü

İçerseñ cām-ı Hūdan iç hevādan geç hüve'l Mevlā

860 Mücerred Hūniñ adından ḫayāl olmaz hemīn ḫāşıl²¹⁸

Velī dellāl olur girü ḫayāl-i vaşlına evlā

Eger ismin oḫudıñsa müsemmasın taleb eyle

Yücede istegil anı ki şuda ʿaksidir ednā

Muşaffā ol şıfātuñdan nitekim açılır āhen

Göresin zātuñı şāfi açıla āyine aşfā

²¹⁸ olmaz: olur

Bulasın gönlün içinde ʿulūm-ı enbiyāyı sen

Kim anda ne kitāb ola ne derse ola ne ḥad fetvā

208^b

İrişe cānuñ ol nūrıñ maḳāmına ḥaḳīḳat bil

Ki peygamber buyurmuşdur ki nūrumdur benim ebhā

865 Göriser ümmetim cānı beni şol nūr ile didi

Ki ben ol nūr ile her dem görürem anları esnā

Anuñ ol nūr-ı lāhūtı iḥāta kıldı nāsūtı

Egerçi ol yüce zātı gerekdür oldı hem ahfā

Vefāt-ı Ḥazret-i Fāḳimatü'z Zehra Raḳıyallāhu ʿAnha

Bir söz āgāz idelüm iki cihān

Ol sözün odına yansun ins [ü] cān

İşidenler anı yansun ḳat ḳat

Beşte ḳatlar tā ki olsun iki ḳat

Ger bunuñ tütünü irerse göge

Şöyle kim kapkara boyana göge

870 Fāṭımanıñ mevtidir ol acı söz

İşidicek anı ölmek acı sūz

Diñle ol tāc nisāü'l-‘ālemīn

Niçe bildi mevtini ‘ilm-el yaqīn

Aşlı ile diyeyim anı saña

Bir dem imdi gūş tut bana (?)

Ol Resūl-ı şādıķu'l kavlı[ü] emīn

Ol ḥabībullah-ı Rabbü'l-‘ālemīn

Aña ol kāse’i ecel sunucaķ

Ḥazret-i Ḥaķķdan yaña gönilecek

875 Ḥāleti nez‘ā yaqīn olmuş idi

Āh vāh ile cihan tolmuş idi

Fātıma bilin[i] tütuben o dem

Ağlayu eydür di kim eyvāh nidem

Çün Resūl gördü bu āh-ı firqati

Özü göyüندی kızına key qatı

Didi yakın gelberü baña kızım

Diñlegil [kim] ne direm saña sözüm

Fātıma ol dem iletdi qulağın

Ol mübārek ağızına bilgil yaqın

209^a

880 Didi kızım bu durur sözüm saña

Alt[1] ayda qavuşursun sen baña

Ol dem anı avıdub gitdi hemın

Diñle imdi daği taşlarla döğün

Bir gice girdi kızınıñ düşine

İşid imdi düşi nedir düşine

Şevk ğālib oldu çünkim yā şafā

Arzu kıldı kızını bil Muştafā

Ṭaşa geld[i] yedigim yā Fāṭıma

Gelmek ardınca uluñuz katuma

885 Göñlümüñ kalmadı şabr u tākati

Görecegüm geldi seni key katı

‘Ahd-ı efrādı ḥadden aşdı intizār

Firkatüñ seniñ baña eyledi kār

Fāṭıma çün uyḥudan açdı gözin

Allaha şükr eyledi dutdı yüzün

Göñline te’sīr idüben bu ḥiṭāb

Düşdi qalbine bu kerre ıztırāb

Başladı kendüzini qavşurmağa

Hem öñ için [ü] taşın devşürmege

890 Göreyim geliv didi bir dađı ben

Yanına geldi Hüseyn ile Hāsan

Birin aldı bir dizine ol anam

Birin aldı bir dizine ol anam

Yüzlerine bakubeni ağladı

Yüregiñ taşdan degilse ağladı

Fırkat odı anda te'sir eyledi

Ağlayurak işbu sözi söyledi

Ey 'aceb kim yuyısar başuñuzı

Yā siziñ kim siliser yaşıñuzı

895 Yā giyecegü[ñi]zi kim yuyısar

Öñüñüze kim yiyecek koyısar

Şaçuñuzı kim tarayısar sizüñ

Bitiñüzi kim arayısar sizüñ

Pes tırı geldi yukarı ağlayu

Fırkat odıyla yüregın tađlayu

Eteđin beline Őođdı ol zamān

Yeñlerin Őıđadı Őuvardı hemān

Başların yudı taradı Őaçların

Derdi devŐirdi hem ol ev iđerin

209^b

900

Bu aralıđda çıđa geldi ‘Ali

Fātımanıñ görđi bu işde eli

Uneledi hem yođurdı tınmadı

Hiđ ‘Aliye bir işin pes tanmadı

Hem bu kez etmegi çođ eyledi

Zıra gider ‘azm-i muhtār eyledi

Çün atasın[1] arzuladı kıızı

Pes ‘Aliye söylemez kesdi sözi

Çün ‘Ali gördi ki hiç tanımaz aña

Didi ol dem kim i ‘aceb n’oldı saña

905 Eyle şandı vardurur içinde kin

Ne bilür kim ne dürür içindekin

Fâtımaya uş ‘Ali eyler suâl

Gözlerüñe sen daği andan suâl

Didi kim yâ Fâtıma n’oldı saña

Kim ezelki gibi bakmazsın baña

Böyle gördüğüm yogudı ben seni

Eydivirgil tā bileyim hālüñi

Şaçların yuyub taradun çünkü sen

Kim Hasan ne oldı Hüseyinle ya sen

910 Etmegi hem gerekince eyledüñ

Her işi yerlü yerince eyledüñ

Baňa niçün söylemezsin ey helâl

Eydüvir baňa dađı nedir bu hâl

Diñle imdi yâ ‘Ali bir dem beni

Ne sebebden eylerim böyle bunı

Bir yere kığırdulı ben giderem

Bunları evde koyuben giderem

Anuñ için eyledim etmegi çok

Bunlar anuñla geçeler aç u tok

915 Anuñ için söylemem ey yüz[i] aķ

Ayrılub ölsem gerek senden ırak

Didi ya kaçan gelürsen eve sen

Bu Hasan birle Hüseyine ivesen

210^a

Didi kim ya Fâtıma bunca sözü

Bunuñ içinde görünür sır sözi

Kesilbdür vaḥy ḥad andan eser²¹⁹

Yokdurur pes saña kim virdi ḥaber

Bunı didi kim düşümde ey hoca

Ol babamı görmüşem ben bu gice

920 Çün babam gel didi uş oldum revān

Allaha ısmarladım sizi hemān

Fātıma çünkim bu sözi söyledi

Ağlayuben pes ‘Ali āh eyledi

Didi bunı kim budur çarḥıñ işi

Kim ayrur dir dimez iki kişi

Ayırır oğlanlarıñı anadan

Merdümi āvāre kıtur ḥānedan

Kimisinüñ faqr düter başına

Kimisinüñ aḡu kıtar aşına

²¹⁹ (peltek degil?)

925 Ey diriđ etdi felek cevrin cevrin bedīd

Kim dūřūrūr uř sini benden baīd

El-firāk eylese rūz el-firāk

Olmaya mūřkil dađı bundan ředīd

Řalısar öksüz Ğüseynle Ğasan

Olısar miĞnetleri herđün mezīd

Kerbelada řusayısarlar řatı

Giriser řanına anlarıñ Yezīd

Virmeyiser bir iđim řu anlara

İdiser ümmetine zılmı cedīd

930 Görmeyiser sen o řanlı gömlegi

Anları řatlı eyleyecek ol pelīd

Birinin ađuyıla ider helāk

Biri sūñüyıla olısar řehīd

Ḳan ile surḥ olısar yaşıł çemen

Zehr ile zerd olısar göğü sepīd

Kime - kime girye vü zār ile āh

Kime düğün kime yas [u] kime ʿīd

Anlarıñ ol ḥayf gülbengi

Tā kıyāmet olsa kār gör medīd

935 Didi āḥir derd ile eyleyüb āh

Nidelüm çünkim budur elḥükmülillāh

Başladı bu kez vaşiyet eyledi

Fāṭımaya yalvaruben söyledi

210^b

Didi kim çün bulıśasın ataña

Sen benüm eksiklügüm ḳalma ta[ña]²²⁰

Key faḳīr idüm bilürsen sen beni

²²⁰ M. : Sen benüm eksiklügüme ḳalma tā

Eyleyümedüm ri'āyet ben sini

Birde bu kim rüz-ı maḥşer ger beni

Göresin sürür zebāniler beni

940 Anda sen baña şefā'at idesin

Zevcünün ḥaqqın ri'āyet idesin

Fāṭıma daḥi 'Aliye söyledi

Sözü bu birkaç vaşiyet eyledi

Didi kim şaḫın Hüseyin ile Ḥasan

Dögüben sögmeyesin anları sen

Anlarıñ gözi yaşın aqdırmağıl

Boynın egüb yollara baqdırmağıl

Didi bir daḥi işitgil yā 'Ali

Cānıma 'Azrāil urucağ eli

945 Rūhumı ḳabz eyleyüb gide ḳaçan

Baňa sen kendü elüñle şar kefen

Hem daħi kendü elüñle o sīne

Mutali^c olmasun ayru kimsene

Didi bir kez ey ^cAliyy-i mürtezā

İşde gördüm geldi atam Muştafa

Gök feriştehlere daħi hem bile

İşde bunlar geldi ^cAzraİL ile

Didi giri yā ^cAlİ getir utum

Bu uza yola benim budur ütüm

950 Turdı atına getürdi utıyı

Didi şimden giri var sen yat uyu

Didi kim yā ^cAlİ açan sen beni

Defn ılmak isteyesin sen beni

Çıar içindeki mektub[1] hemİN

Ḳo kefen içre açub bakma emîn

‘Ali şordı ne kâğıtdır anı di baña

Bunda sırr vardır dimem didi saña

211^a

Yalvarub and virdi deyuvir deyu

Ol da bir sözü dedi kim iñen eyü

955 Didi kaçan kim ol atam Muştafa

Diledi çiftlendüre beni saña

Didi kızım rāzı mısın buña sen

Kim nikāḥ idem ‘Aliye seni ben

Dört biñ aqçe mehriñ ola daḡi hem

Der misin kızım bu sözüme ne‘am

Dimedi kim ben ‘Aliden kaçmazam

Ben bu mehr ile bu evden çıkmazam

Cebrāil geldi didi kim yā Resül

Hakk teāla der kim ider mi kabul

960 Cenneti cennet içinde ne ki var

Fāṭımanıñ mehri ola hep bular

Aña daḡı razı olmazam didi

Ol zaıf ümmetleriñ kaydın yidi

Didi gönlüñ yā nededür bilelim

İşi bizde aña göre kılalım

Didim babama dilegüm budur uş

Çü sensin rahmetenli'l-ālemīn hoş

Cihānı ümmetiñ çün dutıardur

Ki şarğa garba şer'iñ yitiserdür

965 Çü saña ümmet ola cümle ālem

Dinüñe giriser cinn ü ādem

Bularuñ diřileri çok olalar

Günāhlar işleyüben suç kıllalar

Qıyāmetde buları dileyeyin

Qamusına şefā'at eyleyeyin

Benim mehrüm diledüm ki bu ola

Dilemezem ki altun gümüş ola

Babam işitdi benden çünki bunu

Haqun Hazretine döndürdi yöni

970 İlahi didi derdüme devā kıll

Qızumın hācetini sen revā kıll

Gelüben Cebrāil irdi ki ey şāh

Selām ider saña ol Qādir Allah

Buyurdi kim idem saña işāret

Varıb Fātımaya kılgıl beşāret

Buyurđı Hakk teāla didi saña

Ŗamu diledügin hep virdim aña

211^b

Varuben Fāımaya distin anı

Sevinsün şād olub sevgüli cānı

975 Gelüb baña babam şöyle buyurđı

Hakkın ināmını şerh eyle didi

Didim babama baña kim bu fiñle

Baña hüccet gerekdür işbu kavle

Cebrāil vardı Haka geldi yine

Bu kez iş āsān olub did[i] yine

Anda bu beyti getürdi ol emān

Gönlüm ol vaqtin emān oldı emān

Beytinüñ içinde yazılmış bu kim

Ol Resüle gör ne dimiş ol Kerīm

980 Bilmiş olsun Fātıma yā Muştafā

Ümmetünüñ hātūnlarını aña gördüm revā

İşde anı ben ri'āyet eyledüm

Mehrini anıñ şefā'at eyledüm

Çopa kıyāmet çün ölüler dirile

Cem' olub cümle hesāba varıla

Şöylekim 'uryān ü biryān olalar

Kimi mest ü kimi hayrān olalar

Birbirine hiç nazār kılmayalar

Er midir 'avrat mıdır bilmeyeler

985 Kimseden kimseye olmaya meded

Çardaş oğul kaçā kılmaya meded

Dutuben bunı elimde āşikar

Disedim ey Kerīm ü Gird-gār

Başımı açuben diyem İlähi

Ki sensin cümle maḥlûkın şāhı

Ḳabûl it ḥüccetim redd itme yâ Rabb

Ki ḥātūnları kıılma sen mu‘azzeb

Ol şefā‘at kâğıdıdır bu ki sen

Virdüñ idi baña ḥüccet deyüben

990 İmdi gör işde elimde ḥücceti

Baña bağışla bugün ol ümmeti

Ḳabûl ider Ḥaḳḳ anı şübhe yoḳdur

Ki eksilmez anıñ rahmeti çoḳdur

Dürüşüb kırtaram andan buları

Alub cennete gidem oları

Budur beytiniḳ aşlını bilgil

Benimle bunu sine bile ḳoḒıl

212^a

İsterem mehrüm[i] kim atam daği

Ümmet için dutmaya mâtem daği

995 Eyleye ol gün münādī hem nidā

Mevkıf ehline yetiŝe ol ŝadā

Diye kim ey ehl-i mevķūf ķamuñuz

Fātımadan gözüñüzi yumuñuz

Tā ŝıraıa uđraya geđe gide

Kimse görmeye anı hiđ bundada

Kendü oldı kendüye gassāle ol

Çismini göstermeye gassāle ol

Çün nebīden ŝoñra geđdi altı ay

Ayını etdi tamam ol nūr-ı ay

1000 Zīra demiŝdi bunu Resūl aña

Altı aydan ŝoñra gelürsün baña

Hizmet ederdi aña bir qarucuq

Didi aña gel berüye qarucuq

Al oqlancuqları git imdi sen

Mescide varsun Hüseyin ile Hasan

Dağı didi kim gelürse görmege

Virmegil destür içerü girmege

Girdi içerü namāza başladı

Hakq te^ʿālāya niyāza başladı

1005 Çün namāzdan fāriğ oldı ol zamān

Kendüyi yudı kefenledi hemān

Bunı gördi za^ʿıf oldı o cān

Ki qalmaz kimseye işbu devrān

Hem yine tecdīd-i²²¹ imān eyledi

Diline icrā-yı Qur'ān eyledi

²²¹ Vav var

Ecel irüb çü geldi ʿAzrāil hoş

Didi cām-ı²²² ecel eylegil nūş

Didi Fāṭıma kim ey ʿAzrāil ki sen

Hîç umma saña cānım virem ben

1010 Baña virüldiği vaqtin bu cānım

Bile degüldüñ anda yoq gümānum

Çü sen virmedüñidi baña cānı

Saña yā ʿAzrāil virmezem anı

Emānet virene virem ben ey cān

Ki virmezem saña olma peşīman

Giderim ben beḳāya çünki yoldur

Arada vāsıta hācet degildir

²²² Terkip i si yazılmış

212^b

Ki ‘Azrāile böyle didi ol hān

Yüzin Hāḫḫa dönüb didi i Raḥmān

1015 Şu vāḫtin kim beni sen yaratduñ

Daḫi cān virübeni ḫilḫat etdüñ

O vāḫtin ‘Azrāil bile degildi

Durub şimdi cānım almaḫa geldi

Egerçi rāzıyam varmaḫa ey Hāḫḫ

Babamıñ ḫatına irmege muḫlaḫ

Dilerim ‘Azrāil degirmeyesin

Bu cānım almaḫa buyurmayasın

Çü Fāḫıma ki bu sözleri didi

Canını Allāha kendüsi virdi

1020 Baḫa ḫaldı hemān ‘Azrāil anda

Elin deḫirmedi ḫaldı yanında

Geldiler eve Hüseyn ile Hasan

Şandılar yatur uyur şağ ü esen

Sözü bu oldı Hüseyniñ ey ana

Tur namāz vaḳti yaḳındır uyana

Açdılar yüzün güya kim o nūr

Berḳ urur yüzünde şankim uyur

Fiğān u zār u giryān eylediler

Dirilüb er ü avrat ağladılar

1025 Hasan hem Hüseyn dirlerdi ana

Dedemüz ḳatına gitdün yā ana

Bizi bunda yetīm ḳodıñ vü gitdüñ

Beğāyet cānumuza firḳat etdüñ

Yetīm ü hem ğarīb olduḳ bu demde

Şafāmuz ḳalmadı ašlā cihānda

Çü yas idübeni kaldurucağ

Ol güzel cānı kefene koyucağ

Geldi hātifden olara bir nidā

Meyyite niçe bir idersiz şadā

1030 Şoñra bir daği ʿAlī yudı anı

Bu işe maḥşūş olubdur bil anı

213^a

Namāzın kıluben getürdiler hoş

Aluben ravzaya getürdiler hoş

ʿAliyy-i mürteza ravza öñünde

Durub bu sözleri yād etdi öñünde

Çün selām viridi dedi yā Muştafā

İşde kızın Fāḫıma geldi saña

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Ol yamalu eski geyen Fāḫımañdır bu gelen

Ol yalınaklığa döyen Fāḫımañdır bu gelen

1035 Boynını ege koyuben kendüyi alçağ dutan

Ol yüce kadrüni tıyan Fâtımañdır bu gelen

Vuşlatuñı cān u gönülden şevk eyleyen

Ġurbet eyyāmına döyen Fâtımañdır bu gelen

Ĥasretüñ odı şarıdub beñzini tağyır idüb

Hicret odı cānına koyan Fâtımañdır bu gelen

Şol cemālüñ şem'ine pervāne olub bir zamān

Ĥizmetiñde yüz sürtiyen Fâtımañdır bu gelen

Ümmetiñ için şefā'at ĥüccetini şaklayan

Anlarıñ kaydını yiyen Fâtımañdır bu gelen

1040 Mevtini 'ilme'l-yağın bilüb yarağın eyleyen

Hem yetimler döğe(?) koyan Fâtımañdır bu gelen

Bunuñ ile da'da²²³ idüb gitmiş idiñ yā Resūl

Şabr idüb ol güne göyen Fāṭımañdır bu gelen

Uşda ardımca gelürsen demişidin ağlama

Uyanub ol söze uyan Fāṭımañdır bu gelen

İntizārlar çeküben arzu kılardıñ buña sen

Muştuluğ imdi tır uyan Fāṭımañdır bu gelen

fā'ilātün fā'ilātün fā'ilün

Ɔolların çıkardı kabrinden hemān

Aldı  Alinüñ elinden ol zamān

1045 Yanına aldı nevāziş eyledi

Hoş mısın kızım şafā geldiñ didi

Tağılub gitdiler aşhāb perīşān

Didiler fānidürür işbu devrān

Bu fāniniñ cefāsı cevri çoğdur

²²³ Foto koy dipnota

Bunuñ ‘āqıl atında adri yodur

Yüzüñe güldüğine bamağıl hey

Peşimān olub āhir dimegil vay

Bunuñ gülmesi āhir aqlamadur

Buña dürüşdüğüñ²²⁴ urı emekdür

1050 Arturur cān gönüllerden şafā

Hem yaraşur dilde zıkr-i²²⁵ Muştafā

urmañ imdi var iken sizde hayāt

Eşşalāt ağırıñ able’l-memāt

213^b

Faşl-1 Fī Mī‘rācı’n-Nebī ‘Aleyhisselām ve Ebyāt-1

Yazıcıoğlu Rametullāh

mefā‘lün mefā‘lün mefā‘lün mefā‘lün

Elā ey ‘āşık-1 Hāzret ne ılır ıl nazār Allāh

²²⁴ Foto koy buraya

²²⁵ Vav yazılmış

Başiret göz ile gözle çü virmişdir başar Allāh

Gözünde var mı kan kanı niçün dökmeyesin kanı

Niçün virmeyesin cānı niçün dimez ciger Allāh

Büküldü beli eflākıñ ‘aceb var mıdır idrākıñ

Yeriñ gözleri yaşından aqıb derler şular Allāh

1055 N’edersin bağ [u] gülzārı çün ider bağ [u] gülzārı²²⁶

Yağalar da yağalar çāk idübdür tā seher Allāh²²⁷

Çü yoğdur bu fenā mülkiñ beğāsı pes beğā iste

Fenādan öñ fenā olğıl komasun hiç eşer Allah

Unıtdıñ ‘ālem-i aşlı hicāb oldı saña faşlı

Diriğā kanı dost vaşlı dimedi mi haber Allāh

Gel urma yārene yāre Ḥabībullah[ı] gör yāre

Niçe müştāk idi yāre niçe sever anı Allāh

²²⁶ gül zārı (muhammediye)

²²⁷ edip de (muhammediye)

Ḳaṣīde-i Merḡūb-ı Yazıcıođlı Raḡmetullāhi ʿAleyh

ḲalkḲ tutariseñ ḡoca dökem lü'lü' ile lāla

Diyem bir cevher ferdi felek dāne melek lāla

1060 Yüzi yirüñ göḡüñ bedri özi ʿālemleriñ ṣadrı

Ṣu resme ʿālīdir Ḳadri ki ṣorsañ miṣlini lāla

Ḥikāyet-i Naṣrāni vü ʿAṣḲ [u] Muḡabbet Risālet Ṣallalāhu

Teʿālā ʿAleyhi Vesellem

fāʿilātün fāʿilātün fāʿilün

Diñle bir söz diyeyim saña ey yār

Sende ḡayret var ise eyle zār

Severin dīrsen ḡabībi dil ile

Geçdi ʿömrüñ añla Ḳīl ü Ḳāl ile

ʿĀṣıḲa gerek niṣān ey māh-rū

Daʿvāyā maʿni gerek ey nīk-ḡū

Yolına anuñ kıymazsan mâle sen

Ƙande kıyasın ʿazîzim câne sen

1065 Terk ile buldı bulanlar yārini

Bulmayanlar vara anda yirini

214^a

ʿĀşık olan vaşfını diñle ey şāh

Dertlülериñ āhı olmaz tebāh

İşüdüben āhı cāndan bizesin

Belki sen kevn ü mekāndan bizesin

Var idi Hāzret zamānında işit

Bir gulām babası naşrāni ol it

Cümle şanduğı gösterdi oğlına

İllā bir şanduk var[a]maz yanına

1070 Oğlı didi baba bunda di ne var

Bunı göstermedüğe mālīñ mı var

Didi māl yokdur oğul itme gümān

İllā bir kimseniñ adı var hemān

Didi baba aç bakayım ben aña

Şaqladuğña ʿaceb kaldum taña

Didi hāşā bir yalancı adıdır

Yoluñ azgununa dāim nādidir

Aña bakmağdır oğul dāim haṭā

Bilmedi cāhil anıñ qādrin şehā

1075 Çün işitdi sözlerini ol gulām

ʿĀşık oldı anı görmege tamām

Babası gittükde açdı qapuyı

Açdı şandığı vü başlar oğuyı²²⁸

Gördi Muḥammed yazılmış kāğıda

Yüzi şu^{le} virir anıñ ey dede

²²⁸ Okudı şeklinde metinde

Yüzini sürdi aña etdi fiğān

Düşdi ʿaqlı gitdi anıñ bir zamān

Şoñra ʿaqlı geldi ağlar zār u zār

ʿAşk odına düşdi qalmadı karār

1080 Tıydu babası vü geldi içeri

Gördi elinde kâğıd vardu ı ilerü

Didi oğul adıdır bir öksüzüñ

Niye ağlarsın murād ne di sözüñ

Didi baba baña göster ol kişi

Yüzini görmek bu cānım hevesi

Didi görmek anı ziyāndır oğul

Böyle sözi baña hiç dimegil

Didi yandı ʿaşka cānım benüm

Olmasun ansuz baba günüm benüm

214^b

1085 Aldı kâğıdı elinden ol pelîd

Sildi kâğıddan adını ol ‘anîd

Bir yerinden yine yazıldı ol âd

Yine sildi eyledi aña ‘inâd

Bu kez üç yirde olub zâhir hemân

Düşdi kâfir gönline reyb ü gümân

Şaldı şanduk içine kâğıdı ol

Aldı oğlanı evine tutdı yol

Gün-be-gün artdı gulâmın ‘aşkı hay

Ṭuydı anı cümle yoḥsul ile bay

1090 Dirler idi n’oldı saña ey civân

Dirdi ma‘şûkdur baña faḥr-i cihân

Diñmez idi ağlar idi her zamân

Kimdekim ‘ışk olsa olur ol ‘ayân

Yine bir gün evi tenhā buldı ol

Açduğı sanduğı aldı ele ol

Yüzine tokındı çün nūrı anuñ

Gördi artdı göñli sürürı anuñ

Haykırub vā şevkâ deyu yırtıdı yağa

Kime tokunsa bu ırışk anı yağa

1095 Yine işitdi babası geldi pes

Gördi oğı göñline düşmüş heves

Didi oğı küçücüksün dağı sen

Doyamazsın ırışk odına yañni sen

Didi oğılan baba olsa bir fidan

Tāze olsa tatlu olur yemiş inan

Baņa göster kandedür ol Aħmedi

Dermān eyle baņa ey baba didi

Babası gördi yigilmez ol ğulām

Urdı ayacağına anıñ bendü tam

1100 Öñüne tuzlu ta'ām qodı i yār

Bir qaranlıq ev içinde dört dıvar

Gördi oğlan babası kıyar aña

Zār zār ağlar gören qalur taña

215^a

Didi oğlına ferāgat eylegil

Hic seni esirgemen Őek itmegil

Vaz gelürsen saña cefā etmeyem

Gelmez isen hic terahhum etmeyem

Didi oğlan bu degil ağladığım

Derd ile ben cigerüm tağladığum

1105 Anun ırıūında baña ölmek nedir

Derdiyile yemek ü içmek nedir

Anun cemāline ben ʿāşık oldum ağların

İrmez elüm ol şāha anı bildim ünlerin

Korkum odur ben anı görmedin ölem

Zāri kılduğum ol hāna ʿhasret gidem

Göñlümi alanı ben ʿkandedür bilimedüm

Sanma ki belālara ʿkatlanımadum

Çünkü işiddi babası sözünü

Vardı dostlarına söyler sözünü

1110 Didiler gurbete göndergil anı

Tā ki gurbetde pişe anuñ cānı

Var idi ʿkoyunları vü çobanı

Bağlayub ellerine virdi anı

Didi saklan siz bunı eylen habs

Boynuna zincir urub idin habs

Tuzlu ta'âm tuzlu su virin ana

Vaz gelürse getirün anı baña

Aldılar sahrayâ gitdiler anı

Gör ki neyler anlara Kâdir Ganî

1115 Önine tuzlu ta'âmlar qodılar

Susadıkça tuzlu sular virdiler

Ol ta'âm aña şeker gibi idi

Ol su aña hem asel gibi idi

Gün be gün artdı anın ıřkı i yâr

ıřk odına døyemez dâr u diyâr

Yalvardı Hâkka ol leyl ü nehâr

Ağlaridi dâima ol zâr zâr

Yatur iken bir gice ayâ baqar

Ağlayub dir aña göz yaşı döker

1120 Devlet senindir ey mâh ol şâhı görürsün sen

Ayağı tozına anuñ yüzünü urursun sen

Ben derdmendi gör kim ayru yorurum andan

Ten nice huzur ide ayrılırsa cāndan

215^b

Yā İlāhi ḥabībüne göñlüm

Düşdi irgür cemāline luṭf it

Bildür aña bu derdmend ḥālin

İrgür aña menālimi luṭf it

Kalmadı hiç qarārum ve şabrum

Görmedin alma cānımı luṭf it

1125 Kimde kim olsa ʿaşqın esiri

ʿĀkībet ma'şūka irgürür anı

Hak teʿālā duʿāsın itdi ḳabūl

Bir tarīk ile aña ol virdi yol

Bekcinin girdi dūşine bir gice

Ḥazret-i Aḥmed görünür ey hoca

Didi benim ʿāşıkımdır bu gulām

Niçe virirsen buña renc ü elem

Ger şefā'at isterisen sen baña

Elini şeş ü destin vir ana

1130 Uyhudan uyandı bekci ey emīn

Aldı bendini salı virdi hemīn

Ağlayarak girdi oğlan çün yola

ʿĀşıkın derdü niçe gelür dile

Bir karanu gice idi ol gice

Yir dürildi ayağı altında ey hoca

Sabah oldı vardı şehrin kurbına

Durdı ağlar bir divarun kurbına

Meger ʿAmmar namāza gideridi

Dört yanına turmayub baqaridi

1135 Gördi bir oğlancuk aqlar zār zār

İşidüb ʿAmmarda qalmanı qarār

Didi oğlum niye aqlarsun digil

Öksüz ü garīb misin baña digil

Didi garībim sözüm vardır saña

Ahmedi göster kerem kılgil baña

Göreyim cemālini bir ölmedin

İşbu gözlerime topraq tolmadın

Aldı ʿAmmar Hāzrete iltidı anı

Derdile gördi anın cemālini

216^a

1140 Tā ki olmayā bu dile şikest

ʿAşkun ile olmuş ol hayrān [u] mest

Elüni²²⁹ başına kodı pür usül

Dağı didi aña pes sen yā resül

Cibrül indi didi yā Aḥmedī

Yeni mürīd saña olsun sermedī

Yā ilāhi ol ḥabībīn ḥürmeti

Derde derman ol ṭabībīn ʿizzeti

Ol civānın ʿaşkı şevkı Ḥaḳḳ için

Saña itdügi niyāzı Ḥaḳḳ için

1145 Cümlemüze ʿaşkunı vir yā Kerīm

Bizi rüsvāy eyleme sen yā Raḥīm

²²⁹ Nazal olmaz

Der Vâsf-ı Yazıcıođlu Muḥammed Efendi Raḥmetullāhi
‘Aleyh

fā‘ilatün fā‘ilātün fā‘ilün

Gördiler kim çıkmış ol şāhib kemāl

Eylemiş ‘ālemlere arz-ı cemāl

Gördi sarrāf bildi gevher kıymetin

O bilür ancak girü er kıymetin

Kimse bilmezdi kim ol ne şāh idi

Bu sözün Kıur’ān hadisdür şāhidi

Bulmadılar bilmesine kimse yol

Ancak anı Ḥaqq bilürkim kimdir ol

1150 Gel bu sözden imdi istikmāl kııl

Sāni’a sun’ından istidlāl kııl

Ḥaqq te‘ālā kim aña yođdur mişāl

Kim kemāl-i ‘izzet anındır celāl

Bu kemāl-i ʿizet ile ol ganī

Gör niçe maḥbūb idinmişdir anı

Şöylekim demişdirür levlāk ana

Anun çün hāk-pāy eflāk ana

Çün anı ta'zīm eden Allāh ola

Var ta'akkul kıl kim ol ne şāh ola

1155 Pes kıanı dillerkim anı vasf ide

Bu kemāl ile kim anı vasf ide

Diñle amma ba'z-ı evsāfin anuñ

Tā ki takrīr idem eltāfin anuñ

Orta boylu idi ahsen kameti

Ne kıatı ebyaz ne esmerdi kıatı

Ne kıvırcık ne şaçı uzun idi

Cism'i ahsen heyeti mevzūn idi

216^b

Hiç sinek onmazdı derler yüzine

Gölgesi düşmezdi yerler yüzine

1160 Zira nūrun yodur ala sāyesi

Kim ola evsāfın ānın sayısı

Kim ki baksa yüzine hayrān idi

Sanki yüzünde güne seyrān idi

Nie karudan göre durur idi

Eyle ardından dai götür idi

Zira nūrun öni ardı bir olur

İi taı āhibü't-tedbīr olur

Anun itün uyusa gözi anuñ

Uyumazdı gönli dir[i] özi anuñ

1165 Anun itün ara fere zeyn eyler idi

Anun için seyyidü'l-kevneyn²³⁰idi

Evsâf-ı Hâzret-i Risâlet Şallâhu Te'âlâ 'Aleyhi Vesellem

fâ'ilatün fâ'ilatün fâ'ilâtün fâ'ilün

Şâhibü'l-âyât Muhammed mu'cizât-ı sâtı'ât

Nâsibü'r-râyât Muhammed beyyinât-ı kâtı'ât

fâ'ilatün fâ'ilâtün fâ'ilün

Hem mübârek başı idi müstedîr

Cebhesinin sathı idi müstenîr

Gözleri de'câ idi a'lâ nazar

Sürmeliydi ince "mâ-zâga'l-basar"²³¹

Her gice sürme çekerdi gözine

Yatduğu vaqt resm idi kendüzine

²³⁰iki cihanın efendisi

²³¹En-Necm süresinin 17. âyetinden alınmıştır. Mânâsı "gözü kaymadı"dır.

1170 Kirpiđi uzun řaşı esnā idi

“Kābe kavseyn”²³²idi “ev-ednā”²³³idi

Kara idi hem sađalı sık idi

Şanasın boynı gümüş ibrik idi

Barmađı uzun idi hemçün kalem

Ne kadar vasf eylesem ‘aciz kalam

Ayası yassı idi yumşak harīr²³⁴

Allı²³⁵ 236yapışmazdı dibāc-ı serīr

Sadrı vāsi’di beraber batnına²³⁷

Kim ne bilür zāhiri ne batnı ne

217^a 1175 Var idi göğsünde biraz ince kıl

Bir kılı kırk yar kālī ince kıl

²³²En-Necm suresinin 9. āyetinde geçer: "İki yay aralđı kadar" demektir.

²³³Yine aynı yerde geçer. "Belki daha da yakın" mānāsına gelmektedir.

²³⁴ipek

²³⁵İlle (Muhammediye)

²³⁶alnı

²³⁷karnına

İki çigninde²³⁸ biraz kıl var idi

İçi taşı dobdolu envār idi

Hem yağrında celālet²³⁹ hātemi

Var idi derler risālet hātemi

Var idi²⁴⁰ keklik yumurtasınca ol

Günden ezhārdı risāletde Resūl

Derlese dūrler dökerdi dāneler

Müşgden eltāf idi ol dūrdāneler

1180 Ökçesinde az idi lahmı anuñ

Mu'tedildi lahmına şahmı anuñ

Yürüse kuvvetle yürürdü kıti

Ansızın gören iderdi heybeti

²³⁸ omuzunda

²³⁹ Celādet (Muhammediye)

²⁴⁰ İki (Muhammediye)

Kim otursa meclisinde bir nefes

Gitmeğe itmezdi  mrince heves

S ylese g yet bel ğ idi fas h

S zine susuz idi Hızr u Mes h

Hulle-i hamr  giyerdi g h g h

C bbe-i hadr  giyerdi g h g h

1185 G h iz r ile rid  g h²⁴¹ kab 

G h giyer idi kara  ıldan  ab 

G h giyerdi h tem-i huff na'l ol

G h kara d lbend sarıncı Res l

²⁴¹ G h  (Muhammediye)

Fî-Ahlâkı'n Nebî 'Aleyhisselâm
fâ'ilatün fâ'ilatün fâ'ilātün fâ'ilün

Şāhibü'l-āyāt Muḥammed mu'cizāt-ı sātı'āt

Nāsibü'r-rāyāt Muḥammed beyyināt-ı kātı'āt

Çünkü bildün ba'zı evsāfin Resūlüñ ey ulu

Diñlegil ahlâkıñı gör nicedür gökçek hūlu

Virmiş idi Ḥaqq kemāl-i ḥüsn ile hulq-ı 'azīm²⁴²

Halkdan a'lä idi amma itmez idi ol gulū

1190 Dirdi Yūsuf ag idi benden velī ben şīrinem

Bir kez anı gören olmaz idi aşla kaygulu

İki gözi arasında var idi bir nūr anuñ

Gözleri kara idi bādāmi sürme²⁴³ sürmelü

Niçe yüzi gökçek ise gökçek idi hulq[ı] da

²⁴² Azīz (Muhammediye)

²⁴³ Süzme (Muhammediye)

Yüzlerini cümle ʿālem ayacağına sürmelü

Hulķı Qurʿān idi zīrā heb tutardı hükümünü

Hem kemālat ile zātı olmuş idi dobdolu

217^b

Menbaʿ-ı ahlāk idi hulķ iderdi ʿālemi

Maʿden-i eltāf idi hāşā kim iderdi gulū

1195 Halķa iderdi tevāzuʾ ger şerīf ger vazīʾ

Nefsi topraķ gibi alçaķ gönli su gibi turu

Cümleden Allah yigrek bilüben ķorkar idi

Kendü nefsiyçün kakıyub olmaz idi hiç ʿadū

Ger gazab kılsa kılırdı Hāķķ rızasıyçün anı

Kibr [ü] kin bugz [u] ʿadāvetden idi gönli aru

Gülmedi hem kahkaha eylemedi hiç nesneye

Lütfla bessām idi yüzi gülünçdi mäh-rū

Birdi atunda anuñ Ha iinde cümle halk

Kimseye yüz görmez idi ger olular aralu²⁴⁴

1200 ızdan artudu hayāda hilmle mevsūf idi

Kimseye lā dimedi her kim ki gelse yalvaru

Kendü ehli hācetini bitürirdi kendü hem

Meskenetten ider idi iftihar ol bahtlu²⁴⁵

Dirdi “*el-faru fahri ve bihi eftāhiru*”²⁴⁶

Daima miskinler ile otururdu ol ulu

Hi ta’āmı yirmez idi diler ise yer idi

Söykinüb yemez idi ‘ucb ile tutmaz idi hū

Tutmadı pegİR önünde hi mübāhı yirmedı

Balı helvayı severdi anlamılardı amu

1205 Hem buyurmudur didiler sirkeye ni’me’l-itām

²⁴⁴ Kimseye yüzgürmez idi ger elü ger aralu (M)

²⁴⁵ Bahtulu (M)

²⁴⁶ Fakr, fahrimdir, onunla övünürüm.

Hem serīdi hoş görürdi hem kabak severdi o

Hem severdi koyunun yağrın etiyle olını

Arpa etmegın toyunca yememişdir ey amū

Gāh olurdu ol mūbārek karnına baqlardı taşı

Tā yūrek salınmayub olmayā alıkdan elū

Bir iki ay evlerinde yanmaz idi od anuñ

Niçe gūnler a geerlerdi meger olaydı su

Na'linin kendū yamardı hem libāsın vaşla ol

Sayrular sora varurdu ta'ziye iderdi ölü

1210 Varmasın mı rametelli'l- ālemīn idi o Őeh

Lālezār olur aarsa kurumuş yerlerde su

218^a

Şāhibū'l-āyāt Muammed mu'cizāt-ı sātı'āt

Nāsibū'r-rāyāt Muammed beyyināt-ı kātı'āt

Sadaka almaz idi hi ger gelirse armağan

Alur idi ider idi yirine ihsān girtü

Yirdi üç barmağ ile anı yalardı lütufıla

Suyı üçkez besmeleyle hamdeleyle diklenür²⁴⁷

Hem severdi dāima sağ yanını işlerde ol

Siyyemā na'l ü libās giymege yā alsa vuzū

1215 Sağ yanının üstine yaturdı istikbāl idüb

Her nefesde açılırdı aña bin gaybī kapu

Döşegi vü yastığı bir sahtiyān idi içi līf

Yatsa gice az uyurdu Hāḫḫa iderdi tapu

Vitr ile on üç kııurdı rek'atı dünle namāz

Hiç şehirlerde uyumazdı alurıdı reng [ü] bū

Gāh murabba' otururdı gāh çökerdi dizini

Mecmaü'l-ādāb idi mahfī 'ayān yüzi sulu

²⁴⁷ Dinlenü (M)

Tayyibi²⁴⁸ severdi okusu kendünün etyāb idi

Ger mizāh eylerse hak soylerdi eltāf bahtlu

1220 Özr iderlerse abūl iderdi özü lutf ile

Yođdu aqla atında hi keremden sevgülü

İtmedi hergiz itāb illā meger ta' rīz ile

Hi ehad incitmedi tasrih²⁴⁹ ile yā örtülü

Rıfka emr eylerdi afve sulha “alkı kındırub

Kazmayā tā kimsenün ardınca kimseye hic kuyu

Terk idüb dünyāyı ukbā ihtiyar itmiş idi

Arz olurdu her mahalde²⁵⁰ aña umađ [u] tamu

Hem binerdi nākayā at atır vü hem merkebe

Ardına kimse alurdu olur ise almalu

1225 Arpa bulamacına yahud paa sünüğüne

²⁴⁸ Tıybi (M)

²⁴⁹ Tasvīr (M)

²⁵⁰ Mahalle (M)

Da‘vet itseler varırdı tiz turur idi uru

Gel bu ahlākı işit gör sen de var mı birisi

Pes niçe ümmet olursun varsa göster gel bertü

Ne kadar varsa hazāyin Haqq mefātihin ana

Virmiş idi almaz idi eylemezdi ğam kayu

Söylese cümle cevāmi’ söyler idi sözünü

Her sözü üç kez dir idi tā ki fehm ola eyü

Tursa zikrullāh idi otursa zikrullāh idi

Kimseye virmezdi gönlün cānını illā ki Hū

1230 ‘Ömrini sarf iderdi fikre zikre tā’ ate

Kimsene bilmezdi anuñ şānumı illā ki Hū

218^b

Var mıdı bir lahza kim anmayadı sulṭānını

Ancılayın kim sever sulṭānını illā ki Hū

Şāhibü’l-āyāt Muḥammed mu’cizāt-ı sātı’āt

Nāsibü'r-rāyāt Muḥammed beyyināt-ı kātı'āt

fā'ilatün fā'ilātün fā'ilün

Ḥazretinde ʿilm idi hilm ü hayā

Sabr u savm²⁵¹ emn ü emānet bī-riyā

Hürmet [ü] ta'zīm sekīne i'tibār

Şevket ʿizzet ü vakār u istibār

1235 Meclisinde ref' -i savt olmaz idi

Mahzarında nesne fevt olmaz idi

ʿİlm ile fetvā idi onda kelām

Hilm ile takvā idi onda nizām

Çünkü kendü kāmil [ü] akvā idi

İşleri aşḥābınun takvā idi

²⁵¹ Savn (M)

Biri birine tevāzu' mekrümet

Uluyā ta'zīm kiçiye merhamet

Gelse muhtāc işleri īsār idi

Hulķ [u] luţf ihsān ile āsār idi

1240 Niçe olmasun bular şāhib-kemāl

Çün nazār kıldı keremden zü'l-cemāl

Kendünün mahūbını irsāl idüb

Cebrāil ile kitāb inzāl idüb

Bunlara ta'līm-i Qur'ān eyledi

Bunlara tefhīm-i Furkān eyledi

Pes severdi bunları gāyet Resūl

Öğredirdi ʿilm ile āyet Resūl

Yoķlar idi dāima aşhābını

Açar idi bunlara ebvābını

1245 Ululara ʿizz ile ikrām idi

Kiçilere fazl ile inʿām idi

Pes ederlerdi ona da bu kirām

Gāyetince ʿizzet ile ihtirām

Şöylekim toymazlar idi yüzüne

Hiç usanmazlardı ašlā sözüne

219^a

Şöyle kim abdesti suyun saklayub

Bevl ile ҡanın teberrük eyleyüb

Қanқısı kim bulur idi iʿtibar

Mālini suyā salardı oda kār

1250 Қanқısı kim ider idi iktidā

Başını cānını ҡııurdı fedā

İtmiş idi bunları ol agāh Hak

Kim Muḥammed dir Resūllah hak

Gönderübdür anı Rabbü'l-'âlemin

Ol mu'azzez cānı Rabbü'l-'âlemin

**Der Medh-i Hâzreti Risâlet Şallalâhu Te'âlâ 'Aleyhi
Vesellem**

fâ'ilatün fâ'ilatün fâ'ilâtün fâ'ilün

Şâhibü'l-âyât Muḥammed mu'cizât-ı sâtı'ât

Nâsibü'r-râyât Muḥammed beyyinât-ı kâtı'ât

fâ'ilatün fâ'ilâtün fâ'ilün

Niçe olmasun mu'azzez ol Resül

Eyledi çünkim anı aşlü'l-usül

1255 Hem kemâlince mehâsin virdi ol

Hüsnüne şems-i duhâsın virdi ol

Zîra kim aşlü'l-hakâyık idi ol

Mahzen [ü] kenzi'd-dakâyık idi ol

Pes Һabīb olmağa lāyık ol ola

Mazhar-ı Rabbü'l-halāyık ol ola

Evvel etdi kendüzine anı yār

Şoñra kıldı Һamulardan ihtiyār

Evvelinün āһirinün ʿilmini

Batınınun zāһirinün ʿilmini

1260 Bildürüb anı mu'allā eyledi

Çünkim a'lem kıldı a'lā eyledi

Çünki kendü efdāl-i eşyā durur

Ümmeti hem cümleden ʿulyā durur

Zıra Һul Mevlāsına göre olur

Alçağı a'lāsına göre olur

Nite bile akl anuñ māhiyyetin

Çün tasavvur idemez māiyyetin

Nesneler virdi kim idrāk eylemez

Bilmez anı her kim idrāk eylemez

219^b

**Meb'as-i Hāzreti Muḥammed Muṣṭafā Salavātüllāhi Aleyhi
Vesellem**

fā'ilatün fā'ilatün fā'ilātün fā'ilün

1265 Gel beru ey can ilinde seyr ktlan kasr [u] tak

Niçe kurdum gör hümāyün kubbe-i cevher-nitāk

Bir makāma kurmuşam kim sahn-i²⁵² firdevs bāğdır

Bir merāma kurmuşam kim 'adn-i 'inde'llāhi bak

Bir mücellā dür bu arsa kim Süleyman perdedār

Bir muallā dür bu dergāh tutar İskender Burāk

Seyr ider Dāvud makāmāt bu ḥayāt-baḥş ravzada

Devr ider Hızr anda sākī bāde-i Kevser mezāk

²⁵² Terkip i si yazılmış

Zîra ol sulţân-ı kevneyn yer yüzine iniser

Şark u ğarb anuñ olısar Mekke ne Şâm u ʿIrāk

1270 Zîra İbrâhîm u Mûsâ aña ümmet oldılar

Yolına Dâvûd u ʿİsâ qodılar baş u ayak

Ne qadar kim enbiyâ ve mürselîn kim geldiler

Cümle ikrâr eyleyüb fazlına itdi ittifāk

Gökden indi yüz mükerrem suhf anı etdi beyân

Etdi Tevrât [ü] Zebûr İncîl ü Furkân ittifāk

Haqq teʿâlâ fazlın anuñ etd[i] bunlarda ʿayan

Küllî ʿâlem ümmet olub etdi aña iltihāk

Bildi çün anın kemâlin yazd[ı] aşhâb-ı kibâr

Sîre ehli vasfını ketb eyledi bî-ihtilāk

1275 Cümle ʿâlem kâtib olsa yazsalar evsâfını

Yazmayalar illâ bir qatre denizden kara ak

Hikāyet-i Şeyh Abdullah

İşit imdi söyleyem bir hoş kelam

Tā buluna ol kelām içre merām

Vardı bir şeyh Abdullah adı

Yolına olsun anuñ canlar fīdi

Hacca niyet eyledi bir yıl o şah

Vardı haremde uyudu ol nigāh

Gördi düşünde Habibullah gelür

Ana izzet eyleyüb selām virür

220^a 1280 Dedi Hāzret aña yā şeyh böyle bil

Saña bir söz diyeyim eyle kabul

Varduğunda kıl selām Bağdadda

Behrām adlu bir mecūsiye ayān

Selamımı sen añã degüresin

Selām idüb anı varub göresin

Dehşetile uyanub ҡalkdı ʿaziz

Ғazret emrin yerine ҡomaға tiz

İllā derdi ne ʿaceb şāh-ı cihān

Göndere bir kāfire böyle   armağān

1285 Hele emrin yerine ҡomak gerek

Ne ʿameli var anuñ sormak gerek

Haccı idüp vardı Bağdada hemān

Buldı Behrām-ı mecūsi-yi ʿayān

Dedi Ғaққа lāyık itdün mi ʿamel

Dedi itdim ʿan ғarīb ulu ʿamel

Bir ҡızım vardı gayetle güzel

Hüsni yavlak hüb idi hem bī-bedel

Gayra virmege kıyamadım anı

Kendim aldım gelin etdim ben anı

1290 Didi hay hay bu ʿamel eyü deđil

Dađı var mı ʿamelin anı digil

Didi ol gice ziyāfet itmişim

Biñ mecūsiye ta'am yidirmişim

Didi ol dađı yaramaz bir eme

Eyüsün di bunuñ emsālin dime

Didi gerdek olduđum gice ahi

Eylemişim bir çirkin ʿamel dađı

Vardı qomşuda bir dulca qarı

Birkaç öküz qomışdı aña eri

1295 Gayet ile efqardı ol kiři

Sabr u teslīmidi anuñ pīřesi

Geldi ol “ātūn çerāğım uyarı

Yine o yana dönüb gitdi giri

Vardım ardınca o “ātūnun hemān

Evi içre girdügi gibi ey cān

Karşu geldiler aña yetimleri

Ağlaşub aqar gözünden nemleri

Didiler aña qanı bize ta’am

Açlıqla işümüz oldu tamam

220^b

1300 Ağlayuben hatun didi ey kuzularım

Hakkı bir murād Hakkdan diler

Hakkdan utandım ayru kāfire

Rāzum açam ol bana nesne vire

Bu gice sabr eylentüz açlığa siz

Yarın ola ki toyub nimet yiyesüz

Hakka Őukr eyleyevüz hamd idevüz

Hem zāhidler yolına biz gidevüz

Ol mecūsi dedi iŐitdim bunı

Ađlayurak tutdum evin yōni

1305 Geldim evden dūrlū nimetler alub

Kapusına vardım anun yalvarub

Didim ey konŐu gel al bu nimeti

Bu gelüb kılma minneti

Őeyh eydūr ben itdim ey kiŐi

Kabede gōrdüm idi ben bir dūŐi

Hakk Resūlü didi var Behrāma sen

Çok selām ilet Őefüm ana ben

Çünkü iŐitdi sōzin Behrām anun

Didi Hakk āzād ide cānın senin

1310 Bana telkin eyle müslem olayın

Varub ol dost likāsın bulāyın

Ağlayuben Lāilāheillallāh didi

Hem Muhammeddir Resūlüllāh didi

Ey karındaş sen ki iyilik idesin

Eyüler yoluna çünkim gidesin

Seni eyülere kata ol İlāh

Dostlarıyla kopara ol pādişāh

Yā İlāhī bize vir tevfikunı

Ola kim kalmaya bize hiç günāh

1315 Dostların yollarına gönder bizi

Tā ki habībün ola bize penāh

Lutfun olsun aşkını vir bize sen

Tā cenābuna bulavuz tođru rāh

Ebyāt-ı Yazıcıođlı

221^a

Muhammeddir Hakın sırrı m̄arif Őehrinin h̄anı

Őer̄ayi bahrine bahī hak̄ayık d̄ürr̄ünün k̄anı

Haberde v̄arid oldu bir acebsöz

Kim ol sözden cigerlerde yanar s̄üz

Çü çıktı Ādem ü Havvā ve Őeyt̄ān

Gelip yer yüzüne tuttular evt̄ān

1320 Göricek onu Mik̄āl ü Cibr̄il

Őu denli agladılar k'aydımaz dil

Hit̄āb erdi ki niçin ağlaŐırsız

Bu āh u derd ile mahz̄ün olursuz

Dediler korkarız mekrinden ey Hakk

Kim idevüz hilāf emrinden ey Hakk

Cevabmda buyurdu Hak Taala

Emin olman benim mekrimden asla

Niçin korkmaya Hak'tan ehl-i iman

Ki Hak'tan korkmayan olmaz müsülman

1325 Bize yetmez mi bu ibret kim Adem

Hak onu etmiş iken bunca ekrem

Ki ta hadda ana erişdi ikram

Melekler secde kıld1 etti i'zam

Ana bir has kulu tapmad1g1yçün

Ki bir kez sözünü tutmad1g1yçün

Pes ol has kulunu merdud kıldı

Onun çün ta ebed matrud kıldı

Şu denli eylemişken ona i'zaz

Makaam-ı alide etmişken ibraz

1330 Maahaza saghre işlemişti

Ki zira nehyi tenzih eylemişti

Pes ey akl ıssı kāmıl ma 'rifette

Nedir dersin bu işde bu sıfatta

Aceb bildin mi ahir mertebet ne

Ne mülkedir sefer ne menzilet ne

İşittin mi dedi sahib-kemali

Kimesne bilmedi ahir meali

Çü bilinmez niyin dehşet gerekmez

Çü haşyet yok niyin haşyet gerekmez

1335 İlahi bizde yoktur bize derman

Sen ihsan et ki sensin geri mihsan

Esirge sen bağışla bize tevfik

Habibin hubbina hakkaani tahkik

Zikru'l- Mısak Hz. Ādem Aleyhisselām

221^b

Hudavenda ne naks ola kemal-i mahz-ı hikmetten

Eger düpdüz cihan iye zülal-i feyz-i rahmette

Ela ey arif-i sur-i hakaayık

İşittin nice enva-ı dakaayık

1340 İşit varsa bu kez carunda eşvak

Kim Adem'den nice ahndı misak

Geliptir ibni Abbas'tan rivayet

Müfessirler onu kıldı riayet

Serendib 'de almdı dedi misak

Dedi hem Batn-ı Nu'man'd'oldu misak

Dedi Esbat ki Süddi eyle dedi

Ki goklerden dahi inmeden idi

Kısasta boyle denmiştir muhakkak

Ki zahrmdan alam ahd ü emanet

1345 Buyurdu kapladı onu melaik

Taaccüb kıldı bu şaru melaik

Geri korkuya düştü Adem ondan

Sanasm caru aynldı bedenden

Erişti Cebrayil sadrma bastı

Yuzün optü ona bildirdi kasdı

Pes Allahü'l-aziz kudret eliyle

Sıgadı arkasın nusret eliyle

Dedi ya Adem imdi pes nazar kıl

Kim arkandan kim evvel s:1ka gorgil

1350 Mukaddem kim hurilc etti cihana

Nüzul etti urilc etti cihana

Muhammed Mustafa 'run ri'ihu idi

Pes andan enbiyamn ri'ihu idi

Çıkacak Mustafa dedi ki lebbeyk

Ytlrüdü sag yana etti ki lebbeyk

Dedi hen ol kulam kim ettim isar

Ki vahdaniyyetine evvel ikrar

Şehadet ederem kim sensin Allah

Ki senden gayri yoktur halka mevlah

222^a

1355 Dahi verdim şehadet kim muhakkak

Benim abdin resülün sen hüve'l-Hak

Çılın evvel alemin misbüht ç1kt1

Pes andan milrselin ervaht ç1kt1

Bu kez kim ç1kt1 rUlm enbiyanm

Katma geldiler hep Mustafü'mn

İmamü'l-müttekin oldur hitamü'l-mürselin ol ah

Nizamü'l-alemin oldur hilmamü'l-ekmelin ol ah

Bulardan sonra ıktı yüzleri ak

Kamu mü'minlerin ervaht berrak

1360 Cemü dillerinde edip i'lan

Getirirler idi tevhd ü iman

Çü ıktı cümle rUhu asfiyanm

Gelip katmda durdu enbiyanm

Pes andan bir dahl sıgadı Fettah

Ki ıka arkasından geri ervah

Onırdü ıktı Kaabil übnü Adem

Ona tabi' olup ehl-i cehennem

Kamusu yüzü kara geldi onlar

Şemaline gelilben doldu onlar

1365 Hitab erişti ya Adem nazar kıl

Görüp oğlanlarım imdiden bil

Ki ta kim bunları ad ad bilesin

Dahl elkaabm edyamn bulasm

Nazar kıldı sagma güldü Adem

Soluna baktcak agladt an dem

Rivayet etti raviler Ömer'den

Ömer ravi Resul-i mu'teberden

Ki Adem zahnm mesh etti Allah

Pes ihrac etti ztirriyyet o Mevlah

1370 "Halaktü haülai" dedi Cebbar*

Bulan cennet ic;;in ettim isar

Amel klla bular a'mal-i cennet

Bulup rahmet olalar ehl-i cennet

Geri mesh eyledi ihrac ktld1

Buyurdu c;;linkim istihrac ktld1

Yarattım bunları ehl-i cehennem

Bunları işleye a'mal-i cehennem

222^b

Didiler pes niçün buyruldu a'māl

Kılındı çün ezelden işbu ahvāl

1375 Didi bir kul yaratsa rahmet için

‘Amel kılar ölünce cennet için

Dağı bir kul yaratsa nār için ol

Olur nār ehlinün işine meşgūl

İlāhī böyle der çün ne kılalum

Ölünce ağlayalım yakılalum

İşümüz hükmüne teslim kılduk

Saña vü dostuna ta'zīm kılduk

Hikāyet-i İmām-ı A'zam Rahimeh

Diñle İmām-ı A'zam dın ulusı

Vardı sâzende anuñ bir onşusı

1380 Her sa'at āvāz-ı çengi gūına

İrer idi ol mübārek sem'ine

Konşu hakkın sanuben tınmazdı

Niçün ırar deyüb incinmez idi

Bir gün ol imām dıdı ahābına

Daı etbā'ına hem abābına

N'oldı onşumuzu niye hiç görmezüz

Üç gün oldı çengini işitmezüz

Didiler hasta yatur ol yā imām

Ölmeye yakın durur ey nık ü nām

1385 Dedi alkın hātırını soralum

Niçedir hāli anuñ bir görelüm

Vardılar ahābla apusına

Anası geldi imām tapusına

Sandı ol pīr arıcık kim geldiler

Ođlını ovmađa mı birikdiler

Didi luf it bize mūhlet yā imām

Bir iki gün eyü olunca tamam

Ger ölürse kurtılursen sen ehā

Kurtılursa göçertüz eyle rehā

223^a

Dedi yā pir görmeđe geldik anı

..... sanma sakın hiç sen beni

Ol yiđit dedi dua et yā imam

..... ömrüm olmuş oldu tamam

Korkarım kalkdıkda tövbe mi sayam
Zıra ben bir hadden aşmışım āsiyim

Çün imam etdi teveccüh Allaha
Yigidin fi'l-hal canını aldı Hüda

Yudılar kefenlediler yiğidi
Nöyle ölmek kişiye çok yeg idi

Kıldılar gazi defn itdiler
Çok dualar eyleyüben gitdiler

223^b

‘İnāyet Celle ve ‘Ulüv

1415 Rivāyet iderler kim ol seyyidü'l-enbiyā
Görür ‘arşda bir kubbe ol es’adü'l-enbiyā

Mu’azzam kilitlü anı görücek didi ol
Ne ola bu kubbe içinde ‘aceb ahfiyā

Buña kanı miftāh ki²⁵³ idem anı görem
Hitāb irdi Hakdan ki yā ekmele'l-asfiyā

²⁵³ Ki den sonra “feth” var (M)

Kilidi²⁵⁴ anuñ sendedir kim şehādet getir
Şehādet getürdi görür zübdete'l- etkıyā

Ki kubbe içinde yatur bī-kerān bir deniz
Deniz ortasında bir ağac bitüb pür-ziyā

1420 Budağında bir kuş ağızında bir zerre toz
Ta'accüb idüb didi yā şāhibe'l-Kibriyā

Nedir bu didi rahmetim genc[i] deryāsıdır
Ne hadd irer aña ne baña tekebbür riyā

Ol ağac bu dünyā o kuş ümmetündür senin
O zerre günāhdır kim iderler andan hayā

Buların günāhı benim rahmetüme nazār
Budur nisbeti anla yā seyyide'l-enbiyā

Hudāyā çü sensin bize erhamü'r-rāhimīn
Nazar kııl sülük idelüm der-pey-i evliyā

Ve'llezine fi-ķulūbihim marazun mā-vaadena'll'ahü ve
resülühü illā gurūra²⁵⁵

²⁵⁴ Killi (M)

²⁵⁵

224^a

1425 Geldi pes Kur'ân buyurmuş Hakk teâlâ vahy idüb
Bildürüb ehl-i nifākın hâlini ada idüb

Kala'llāhu te'âlâ celle celāluhu

*Kūli'llāhümme mālīke 'l-mülki men yeşā'*²⁵⁶

Geldi hem Qur'ân *ķulil'lāhümme* didi emr idüb

Mālīkü'l-mülksün ki tü'ti'l-mülke digil *menteşā*

Menteşā'u ve tuizzü men teşā

Ve tüzillü menteşā'u biyedike'l-hayr²⁵⁷

Ya'ni kime dilerisen mülk[ün]i sensin viren

Kimden almak isterisen mülk senin sensin Hudā

1430 Kimi dilersen 'azīz idersin anı bī-nizā'

Kimi dilersen zelīl idersin anı bī-nevā'

Hayr u şer hükümededir her şey'e çün sensin Kadīr

Muktedirsin Kādīr [ü] Kayyüm [u] Hayy Zü'l-kibriyā

Gündüzün sâ'âtini artuķ kılıcak geceden

Gicenün sâ'âtini eksük kılırsın fi'l-mesā'²⁵⁸

²⁵⁶ Arapça yaz

²⁵⁷ arapça

Gicenün sâ'âtini artuq kılıcak gündüzün
Gündüzün sâ'âtini eksük kılursın der-ziyâ

Kudretünle yaradırsın ölülerden diriler
Dirilerden hem ölüler yaradırsın bî-hatâ

1435 Kime dilersen virirsın rızkın anuñ bî-ḥesâb
Zıra sensin Hâlik [u] Rezzâk-ı mu'tî pür-'atâ

Kasîde-i Ahsen Yazıcıođlı Muhammed Efendi
Rahmetullahi Te'âlâ 'Aleyh

Gel ey cân iste cânânı kim oldur matlab-ı a'lä
Habîbinden gözet anı kim oldur maqşad-ı aksâ

İşit bir hoş rivâyet kim demişdür Kurtubî anı
Anı tezkirede yazmış musahhah nakl ile eclâ

Demişkim 'Āyişe didi Resûlüllâh ki hacc etdi
Dönüben Mekkedden gitdi idüben şehrine ruc'â

Hacûna uğradı yolu varıcak anda ağladı
Mübârek hâtırından ğam gidüb açılmadı kaç'â

²⁵⁸ M. Fi kaynak muhammediye

1440 Anun ağladuğın gördüm anuñla bile ağladım

Pes indi nākadan derhāl o şekkerden sözi ahlā

Buyurdi yā Hümeyrā kim devenün tut zimāmını

Gidüb gözden ırağ oldı zamān geçdi olub ahfā

Deveye yaşlanub turdum biraz müddet karār etdim

Görem ki ay gibi toğdı yüzi bessām ferah ebhā

224^b

Dedim atam anam saña fedādır yā Resülüllāh

Sebeb n'oldı kim ağlardın melāletde çeküb belvā

Senünle bile ağladım yüregim oda tağladım

Bu kez geldün girü şādān tağılmış gussa vü şekvā

1445 Didi vardım anam kabrin çü gördüm diledüm Hāğğdan

Kim anı dirgüre Allāh pes itdi anamı ihyā

Çü gördüm anamın yüzün Didim imān getür ana

Getürdi sıdk ile imān ināyet eyledi Mevlā

Gerü gönderdi cānını anuñ cennet sarāyına

Sevindüğim budur Allāh ki fazl itdi aña evlā

Daği dir Kurtubî bir söz Süheylden nakl ider anı

Sahîh isnâd ile söyler anı isbât idüb akvâ

Didi kıldı diri Allâh atasını anasını

Getürdiler aña îmân pes oldı yirleri me'vâ

1450 Daği ider rivâyet kim işitdüm kim Resûlüllâh

Dirildi ʿammûsın adı Ebû Tâlib dürür eshâ

Getürdi ol daği îmân bu söze itmegil inkâr

Dirildi eyledi mü'min buları ol yüzi asfâ

ʿAceb midir Muḥammed ger ölüleri diri kılsa

Ki nice ölü dirildi işitdün dünyede ʿİsâ

Husûsâ kim aña Qur'ân gelicek hikmetu'llâhdan

Dirildi niçe ölmüş cân şifâ buldı nice merzâ

Sağırlar işidür oldı niçe dilsüz dile geldi

Niçenün gözleri gördi yürirken küfr ile a'mâ

1455 Niçeler oldılar aşḥâb niçeler oldılar aḥbâb

Niçeye oldı fetḥ-i bâb bulub dünyâ ile ʿukbâ

Niçeler ʿālim oldılar hakīkat Hakkı buldılar
Kemālāt ile toldılar buluban cevher-i²⁵⁹ Mesnā

Bu devletler kamu “alqa heb anuñ devletindedür
Kim ednā himmeti anuñ yücedir dehrden esnā

Ayağı basduğı taşlar mu’azzez tāk-ı Kistrādan
Makāmı ʿarşı a’zamdır merāmı Hāzret-i ʿulyā

Ḳamu ʿālem vücūdunun olursa toprağı ger yel
Konarsa bir ğubār ola eteginde anuñ ednā

225^a

1460 Anun yüzi şafāsından riyāz-ı ʿAdn bir gonca
Anun mihri hevāsından güneş bir zerredir suğrā

ʿİzārı ve’ d-Duhā ve’ş-Şems mu’attar zülfi ve’ l-Leyl
Kaşı mihrābıdır kavseyn ne kavseyn belki ev-ednā

Gözinün ğamzesi gördi unutdı sihrini fitne
Ebed ceng oldı ʿālemde bu nisbetden tolub şeydā

Anun laʿl-i²⁶⁰ zülālinden çün içdi çeşme-i hayvān
Hızırdan pes enīn içdi ledünnī ʿilmini Mūsā

²⁵⁹ Terkip i si yazılmış

²⁶⁰ Terkip i si yazılmış

Yanađı üzre müşğ3in hāl cemāli cismine nokta
Ne nokta nokta-i vaḥdet ne vaḥdet vaḥdet-i kübrā

1465 Eger ʿarz-ı cemāl ide ıpota yüz bin kıyāmet kim
Ki ıpodı ʿarsa-i kāmēt ne kamēt kamēt-i tūbā

Anun ʿāşıqları var kim anuñ gözleri ıpanıdan
Etegin çekdi bu kubbe ne kubbe kubbe-i mīnā

Niderler ʿālemi ansuz çün oldur mefhar-ı ʿālem
Gerekmez ādemi ansuz çün oldur gāyet-i mermā

Cemāli hem melīh oldur beyānı hem fasīh oldur
Ki sadrı hem şerīh oldur ki ıpalbi hem fasīh ađnā

Beşir ü hem necīh oldur nezir ü hem nasīh oldur
Ki hem dīni saḥīh oldur ki bürhānı sarīh ebkā

1470 Husūsā kutb-ı ıpurʿānı aña vahy eyledi Allāh
Olur bu merkeze tāyir ıpamu elfāz ile maʿnā

Mesnevī-yi Hüb[u] Mergüb

Çü söz işbu makāma irdi ey şāh

Diyelüm ger ʿināyet ıpıla Allāh

Ki ur'ānun havāssun nakl idelūm

Ulular gıtdūgi yolca gidelūm

İřitgil imdi Bismillāha tibyān

Kim oldur iftitāh-ı bāb-ı ur'ān

Resūlūllāh buyurdı eyle teslīm

Bir oqlana mu'allim itse ta'lim

1475 Ki Bismillāhirrahmānirrahīmi

Dise oqlan iřit n'eyler Kerīmi

Yazar oqlan iin Allāh berātı

Kim oda yanmayā bula necātı

Atasına anasına yazar hem

Kim anlar oda yanmayalar hem

Yazar hem hocasına bir berāt ol

Virir bu dōrdine oddan necāt ol

225^b

ü Bismillāhdan iřitdün fezāyil

İřit pes sūre-i hamde hasāyil

1480 Resūlullāh buyurdu içüben and

Baña bir sūre virdi kim “üdüvend

Ki Tivrāt içre İncil içre Kıur’ān

Anun mislini indirmedi Rahmān

Ki Kıur’ān-ı ‘azīm indürdi anı

Kim oldur sūre-i seb’-ı Mesānī

Eger Tivrāt içinde inmiş olsa

Nasārā mı olaydı kavm-i ‘İsā²⁶¹

Ve ger İncil içinde gelmiş olsa

Yahūdī olmayadı kavm-i Mūsā²⁶²

1485 Ve ger olsa Zebūr içinde mevcūd

Nitesi mesh olaydı kavm-i Dāvūd

Kim okırsa cihānda bir kez anı

Tamam hatme sevābın bula cānı

Dağı her kim var ise ehl-i İmān

²⁶¹ Yerleri değışik (M)

²⁶² Yerleri değışik (M)

Tasadduk eylese külline ihsân

Bu miqdâr ol kişi bula sevâbı

Aça Allâh aña bu kıutlu bâbı

Zihî fazl [u] kerem elhamdülillâh

Ki biz kıullarına kılmışdır Allâh

1490 ‘Alî eydür ne kim var idi esrâr

Koydu yüz dört kitabda anu Gaffâr

Cemî’in kıod[ı] uşbu dörtde Sübhân

Ki Tevrâtdır Zebûr İncîl ü Furkân

Bu dördini kıodı Furkân içinde

Ne kim vardır girü Kıur’ân içinde

Kodı hem Fâtiha içinde esrâr

Bulınur cümle Bismillâhda heb var

Ne kim var cümle Bismillâh içinde

Bulınur bâ-i Bismillâh içinde

226^a

1495 Ne kim var bâ-i Bismillâhda mahzûn

Anun bir noktasında oldu meknûn

Ben ol bir noktayım tahtında bânun

Ki remz-i vahdetem tahtında anuñ

Elâ ey ‘arîf-i sırr-ı hakâyık

Biraz diñle bu ma’niden dekâyık

Ki dimişler dürür ‘arîfler anı

Kim oldur zübde-i seb’-i Mesânî

Didiler nefsi sâlik olsa ezkā

Göñül âyinesi olsa musaffâ

1500 Toğar göñlünde envâr-ı ‘inâyet

‘Înâyetdir kılan feyz-i velâyet²⁶³

Hem olur nefsi anuñ Hâkka tâlib

Be-küllî keşf olur aña metâlib

Görür kim ni’metullâh bî-nihâyet

Görür eltâfına yok hadd [ü] gâyet

Sevinüb dir bu kez elhamdülillâh

²⁶³ Vilâyet (M)

Ana keşf-i hicāb ider pes Allāh

Bu kez bildi çü buldı bu kadar yol
Nedir ma'nā-yı Rabbü'l-'ālemīn ol

Pes anladı ki cümle māsivā Allāh
Görür fānī imiş bākī Hüvellāh

Halās ister bu kez aġyār elinden
Diyārı kor kaçır deyyār elinden

Güzer kıldı ise inkār elinden
Haberler irişür hünkār elinden

Seher yeli eser dildār elinden
Nisār ider nesīmi yār elinden

Dimāġına irişüb müşgi nesīmün
Erer eltāf-ı Rahmān ü Raḫīmün

1510 Erer bu kez celālinden bevārık
Cemālün māverāsından şevārık

‘Urūc ider hakīkī mālīke ol
Çün anuñ Ḥazretine irişe yol

Sülükunda irişür intihāya
Egerçi Hāzrete yokdur nihāye

Ana irince itdi ehl-i telvīn
Taleb kıılır pes andan girü temkīn

Ki tā temkīn ile bula İlahı
İlahī kııla tā anı İlahī

226^b

İlahī eylegil dir isti'ānet
İlahī 'ācizem eyle 'ināyet

İlahī matlab-ı a'lā olan sen
İlahī maqşad-ı aksā olan sen

Didin "lā teknetu min-raḥmetillāh"²⁶⁴

Ümīd ile kapuna geldim ey şāh

Ḳamu 'ālemlerin sultānı sensin
Ḳamu dertlülerün dermānı sensin

Kemāl-i luṭfunla meşhūr olan sen
Serāser kāyināta nūr olan sen

²⁶⁴ Allah'ın rahmetinden ümidi kesmeyiniz. Zümer/53

1520 Agisnā yā gıyase'l-müstegīsīn

Ecirnā yā ecīre'l müstecīrīn²⁶⁵

Ebyāt-ı Mergüb Yazıcıođlı Muḥammed Efendi

Bu sıfatlardır ʿibādet ehline muhkem esās

Bunları tutanları tutmayā ašlā nār-ı Ḥaḳḳ

Çün ŧerāyi' mahzeninden eyledik saña nisār

Gel hakāyık cevherinden idelüm īsār-ı Hak

Gel berü gör lā-mekān ŧehrinde yapdım bir sarāy

Kim muhakkikler görürler göremez ađyār-ı Ḥaḳḳ

Ol sarāyun sahnını çepçevre bāgāt eyledüm

Bāğun orta ravzasını eyledüm gülzār-ı Ḥaḳḳ

Tutdum ol gülzār içinde hayme üzre sāyebān

Haymede bir taht kurdum oturur dildār-ı Ḥaḳḳ

Karşusunda kurdum anuñ girü bir meydān-ı ʿaŧḳ

Tā ki ser-bāz oluben idem bugün izhār-ı Ḥaḳḳ

²⁶⁵ İmdadımıza yetiş, ey yardım dileyenlere medet eden Allah'ım.

Bizi kurtar, ey kendisine sığınanları kurtaran Rabb'im.

Şol perī-veşler getürdüm kim beşer anı göre
Turdu meydān ire saf saf aılub ezhār-ı Ha

anı imdi Ha nazār kim gzleye Hadan kemāl
anı rāgıb mşterī kim eyleye bāzār-ı Ha

La'ı ü altunun revācı bunda yokdur ey hoca
Bunda gz anı gerek altun benizl zār-ı Ha

1530 Bunda ol cān-ı cihān terkin uranlar irişür
Bunda ol mahv-ı²⁶⁶ vcd iden olur tayyār-ı Ha

227^a

**Faşl-ı Nasıhat Ebyāt-ı Yazıcıođlı Muammed Efendi
Rahimeh**

Ey²⁶⁷ gnl vāhib ‘al-ı ma’klāt
Ey gnl vāhib ‘ilm-i ma’lmāt

Rşen eyle ki sıđmaz idrāke
Gamz ider uşda sırrını zāt²⁶⁸

Varlıđına bu yir ü gk şāhid
Birliğine cemī’i şey-i āyāt

²⁶⁶ Vav yazılmış

²⁶⁷ Ey-a (M)

²⁶⁸ Zerrāt (M)

Şeş cihetden vücūdı müsteb'ād

Çār ʿunsurdan oldu ḥālī zāt

Gayretinden cihāna sığmadı gayr

Nūr-ı Hakk oldu pes vücūdiyyāt

Açdı nāgāh cemāli perdesini

Saçdı ʿālem yüzine āb-ı ḥayāt

Kanı ʿāşık kim anlayā rāzı

Dile gelmez ki harc idem esvāt

Cām gibi nümā düzetdi sini

Sende bildürdi ʿilm-i gaybiyyāt

Manzar itdi sini kemāline

Kıldı mazhar ki zāḥir ola sıfāt

1540 Yir ü gök saña nokta-i mevḥūm

ʿArş bir şemme zerre mevcūdāt

Kodı yelde kerāmet-i ʿĪsā

Her seḥer ʿāleme nefehāt

Döşedi bu zümründen ferşi
Virdi sudan hayāt be'īd²⁶⁹ memāt

Kasdı sensin saña kıla i'tā
Hür u dīzār ravza vü cennāt

Kadri kim virdi kadrini bilsen
Günlerün ĩd ü gice Kadr ü Berāt

Şāhı sürme bu nat'a kibr ile
Olmayasın bir piyādeye şeh māt

Bakma dünyā yüzüne güldüğine²⁷⁰

Kime virdi amān u emniyet
Kime sundı bu mülke tuğ u berāt

Çanı yüzler ki zār idi ĩālem
N'oldı diller dökerd[i] kand-ı nebāt

Germe göğüs cihāna aldanma
Hüsne māle ye ĩömre var mı sebāt

²⁶⁹ Ba'de (M)

²⁷⁰ Geldiğine (M)

227^b 1550 Felegi düzdi ser-nigün bir cām
İçirür ʿāleme şarāb-ı²⁷¹ vefāt

Şarğa garba benüm diyeni gör
Toprak içinde yir dilin haşerāt

Buña gelen benüm didi gitdi
Kılmadı biri sözüni isbāt

Zerre zerre yatur turāb içre
Muntazırlar ki ʿarż ola ʿarasāt

Gāfil olma çü böyledir ʿālem
Kālî terk eyle bulasın hālāt

Emr-i şer’a muhālefet zinhār
Olmasun senden ašlā menhiyyāt

ʿAkl-ı küllün var ise tut vaḥdet
Gelmez işe bu küllî cüz’iyyāt

Kaʿbeteynün çevirse yek cihetin
ʿAksi düşmüştür aña sitt[e] cihāt

²⁷¹ Şarab ü vefat vav yazılmış

Çāre bī-çārelik dur[ur] ²⁷²nāçār

İrmez aña çü fikr ile gāyāt

1560 Biñde biri kulağuma girmez

On iki ‘ilmi diñledim kerrāt

Zāhiren virdi zikr ü kuddüsi²⁷³

Bātinen fikr-i zahme-i nağamāt

Sā’at [u] lahza kormıyam hālī

Kılmayam āh [u] derd ile kelimāt

Nefs elinde İlähī koma esīr

‘Aşk elinden gerekmez ašlā necāt

Koma bu hamdi Yazıcıoğlu

Vir Muḥammed Muḥammede salavāt

Diger Ebyāt-ı Merğüb

Ḥazretullāhdan irişsin aña bin bin nefehāt

Gayb-i zāt-ı ehadiyet aña açsun sübühāt

²⁷² Durur (M)

²⁷³ vird ü zikr-i kuddüsi (M)

Sen buyurdın kim İlāhī ki sen Allāh Te'ālā
Kendü Resūline girü kendü virir deyü salāt

228^a

Hem buyurdın ki melāik salavāt ider ana
Pes buyurdun ki vire cümle-i mü'min salavāt

Viresin Hāzretine bizden anuñ elf selām
Öperiz eşigin anuñ ki bizüz ednā zerrāt

Erer Allāhım anuñ rüh-ı muḳaddes bağına
Seher esdikce şabā yeli añā āb-ı hayāt

1570 Ehadiyyetde odur kāşif-i envār-ı samed
Samediyette odur cāmi'-i esrār-ı sıfāt

‘Ālem-i mülk [ü] melekūta kuran oldur hayme
‘Ālem-i cefr-i ceberūta diken oldur rāyāt

Cezbetün min cezebāti'l-Hāḳḳ tüvāzi ki didi
Cinn ü insün ‘amelince birisidür tā ‘āt

Bu nesīm-i Medenīden ki şabā yeli eser
Bize bir laḫza irüşür andan bin cezebāt

Dileriz vech-i celālinle aña yüz tutasın
Hem aña nūr cemālinden açasın leme'āt

Küllī eşyāsı zikr itdikce anı zikr eyle
Cümle ālem saña şükr ettikce aña ac hazerāt

Ana virgil şu makāmı ki makām-ı Mahmūddur
Anı irgür şu yire kim odur a'le'd-derecāt

Anı şu resme 'azīz eyleki kıyātmetde kamu
Görelere rahmet imiş 'āsilere yevme'l-'arasāt

Çün odur Kāmil-i²⁷⁴ ādem pes anuñdur bu kemāl
Çün oldur 'ālim-i 'ālem yücedir bin tabakāt

1580 Biz aña nite salāt ile selām eylemeyevüz
Çün aña kendüz vire salavāt Hāzret-i zāt

Hem aña sordılar aşhāb ki bize eyle beyān
Bu sözün ma'nisini komagil içde haserāt

Kāla'llāhu Te'ālā “ve melāiketehu yusallüne 'ale'n-nebiy yā
eyyühe'l-lezīne āmenū sallū 'aleyhi ve sellimū teslīma”

²⁷⁴ Vav yazılmış

Didi bu söz ki sorarsız baña anuñ haberin
Budur ol ʿilm ki meknūn ola ol fi'l-āyāt

Sormasanuz baña andan dimez idim anı ben
Budur ol kim baña Allāh çü virtübdür melekāt

Baña қоşmuş durur Allāh ki bilün iki melek
Ki kaçan kimse salavāt itse baña her lemehāt

Bular anda dimez illā ki sini yarlıgasun Allāh
Şuçunu ʿafv idüb itsün saña mahv-ı ʿaserāt

228^b

Buyurur anda pes Allāh u melā'ike bile āmīn
Ki bu қula ola rahmet gide kahr u satavāt

Dağı her kim ben anılsam baña virmese salāt
Dimez illā bu melekler bunı dirler kelimāt

Ki sini yarlıgamasun diyüb Allāh ilenürler
Girü āmīn diyüb isterler aña pes derekāt

Bu sözi nakl-i sahīh ile beyān eyledi Keşşāf
Salavāt virstün ona kim dilerse cennāt

1590 Der Ebu'l-leys ki buyurdu o Resülü's-sağaleyn
Salavāt üzre kişi bulsa kaçan dilde sebāt

Baña Cebrāil irüb der ki fülān ibnü fülān
Saña oğudı selām eyledi şevk u²⁷⁵ azemāt

Ben daği pes direm o yerde ki selām olsun aña
Rahmetu'llāh irişün bulsın o mü'min berekāt

Hem buyurdu salavāt idici olun ki baña
Kıla Allāh salavātunızı size zekāt

Didi Cabīr ki Resül öyle buyurdu işidin
Kim ki yüz kez salavāt itse baña fi'l-lezzāt

Pes anuñ yüz dilegin ide revā Allāh da
Çün aña yaraşurki ide ki revā her hācāt

Bu yüzün yetmişini kıla revā ahret için
Otuzın dünyā için kıla mucībü'd-de'avāt

Daği didi ki baña oldu mülākī Cibrīl
Didi şād ol ki saña eyledi Allāh hasenāt

²⁷⁵ İ yazılmış

Buyurur her ki saña virse selām ben de virem
Salavāt itse aña raḥmet idem ben sadekāt

Ne bedi' ola bize imdi kemāl-i kereminde
Ki anuñ dostı için yarlıganursa bu ʿusāt

1600 Dilerem ben de İlāhī şı muḥabbet hakkıçün
Ki ḥabībünle senün var kim aña yoḡ gāyāt

Ki ḡulun Yazıcıoḡlı bu Muḥammed yüz urub
Şuçunu afv idesün der gözi döker ḡatarāt

Hem anuñ yarlıḡına aşlı vü fer'i cümle
Ki ḥesāb ile ʿazāb olmayā hem fi'l-ḡālāt

229^a

Faşl-ı Bahr-i āher

İşit kim buyurdu ʿaleyhisselām
Bu söze münāsib lātif bir kelām

Ki her kim salavātı virirse baña
Melek ḡodu Allāh irtürür baña

Ferah bularam çün erer bu kelām
Direm benden ilet aña on selām

Kıyāmetde saña şefā'at idem

Sini cennete bile alam gidem

Bu kez melek 'arşa ider su'ūd

Varır 'arşın altında ider sücūd

Bunı der ki verdi fülān kul salāt

Der Allāh kim irgürdü çün ol salāt

Erişdür aña benden on rahmetim

Bu resme olubdur benim hikmetim

1610 Ki bir rahmetimden irişse saña

Eded yakmayā od sini di aña

Pes andan buyurur firiştehlere

Salātın ki 'İllyine irgüre

Salavāt hurūfunca bir bir melek

Yaradur anda tolu yir yir melek

Anun heb kemālinedir her işi

Virir her bire üç yüz altmış beşi

Girü her başun san'atın gözedir
Girü üç yüz altmış yüzün düzedir

Daği her başda çünkim yüz yaradır
Ana üç yüz altmış ağız yaradır

Her ağızında girü yaratmış durur
Lisānı girü üç yüz altmış durur

İşit her lisānında kim neyle ol
Girü üç yüz altmış lügat söyler ol

Bular tā kıyāmet senālar ider
Sevābı salavāt idene gider

Faşl-1 Tercî'

229^b

Daği hem buyurdı 'aleyhisselām fi'l-hitāb
İşitsün bu sözi gönülden kamu şeyh ü²⁷⁶ şāb

1620 Ki her kim baña günde bin kez salavāt ide
Anun Hakk katında du'āsı ola müstecāb

Ki dünyādan ol çıkmayā görmeryince didi

²⁷⁶ İ yazılmış

Mekānını cennetde dünyādan ol bī-ḥicāb

Daḥi kim baña bir kez iderse didi salāt

Ana vire cennetde Allāh şu deñlü sevāb

Ki yākūt-ı aḥmerden aña yapa bir sarāy

Bu sözi hakīkat bilüb eylegil intisāb

Daḥi ibni ‘Abbās rivāyet ider kim Resūl

Buyurdu bu sözi işitmege bağla rikāb

Ki her kim baña her şabāh her gice on salavāt

İderse şefa’at kılam aña yevme’l-ḥesāb

Salavāt kıyāmetde nūr olısdur didi

Sırātun karanulığında iderken zihāb

Daḥi didi İsrāfil eidi baña didi kim

Ki cennetde bir kubbe var benzemez hiç kībāb

Kim üç yüz yıl ol kubbenün ginligidir didi

İçinde eser hem kerāmet yili müşg-i nāb

Ana girmez illā saña çok salavāt iden

Saña çok salavāt uran görmeye hiç itāb

1630 Dağı üç bölük tāife zıllı-ı ʿarşda ola
Şu gün kim harāretten ola cigerler kebāb

Didiler ki kimlerdürür anlar buyurgıl bize
Buyurdu pes aşhāba ol dem bu resme cevāb

Biri bu durur gidere ümmetüm gussasın
Biri sünnetim dirgüren olmuş iken harāb

Üçüncüsü bu kim baña çak salavāt ide
Husūsā ki taʿzim iderse olur çok müsāb

Yaradır salavāt Allāh anuñ bir melek
Var iki kanadı açar anı müşgīn nikāb

Birisin açar maşrıka birisin magribe
Ayağı yedinci yir altında tahteʿt-turāb

Başı ʿarşın altında boynun egüben turur
Hitāb irişür Hakkdan aña işit müstetāb

Ki kulum resūlüme çünkim itdi salavāt
Salavāt it sen de aña olunca metāb

230^a

Rivāyet iderler ki bir gün ʿaleyhisselām

Gelüb minbere çıkdı işit nedür dir kitāb

Bir ayağına basdı āmin didi çıkdı hem

İkincide āmīn geldi dedi ol duʿāsı mücāb

1640 Üçüncide āmīn didi sordu aña Muʿāz

Didi Cebrāil geldi didi bilā-irtiyāb

Ki sen yā Muḥammed anılsan kaçan bir kişi

Salavāt itmedin ölse olısar tebāb

Oda yaksun Allāh aña itmesün rahmeti

Ben āmīn didim pes irişir aña ʿıkāb

İkinci ayağında bunu didi Cebrāʿil

Ki her kim oruç ayına irüben itmese ihtisāb

Oruç tutsa olmasa makbül pes ölicegez

Oda yansun ol didi görsün eşedd-i ʿazāb

Ana daḫi āmīn didim çıkdım üçünciye

Didi kim atayā anayā itmese feth-i bāb

Bulara eđer iylik etmeden lr ise
Cehennemde yansun nitekim yanarlar rikāb

Ana dađı āmīn didim yle olsun didim
Bu szleri ıoş anlađıl eylegil irtikāb

Faşl-ı Bahr-i āher

Buyurdı ki didi baña Cembrā'il
Ki muhlislern bu durur şānı bil

Ki halvette saña salavāt ider
Mnāfıklar itmez hurāfat ider

1650 Dađı iki m'min irişse didi
Salavāt idben grşse didi

İkisi dađı yarlıganur didi
Şu kim m'min ola inanur didi

Bu sz rivāyet kıılır Āyişe
Be-gāyet dirāyet kıılır Āyişe

Didi bir kez ignem yitrmiş idim
Anı bulmađa mum getrmiş idim

Bulamadum idi Resül geldidi
Bulub anı güldüm ne güldün didi

230^b

Didim igneciğim yitirmiş idim
Bulumadım anı oturmuş idim

Mübârek yüzünden gözüm gördi nūr
Girü buldum anı çü berk urdı nūr

Didi vāy aña baña irmeye ol
Ki beni kıyāmetde görmeye ol

Eytdüm kim ola sini görmeyen
Bahıl ola didi beni görmeyen

Eytdüm bahıl kimdür eyle beyān
Eytdi anılsam salavāt itmeyen

1660 Namāzın kim iderse farzın edā
Baña her kim on kez salavāt ide

Anun Hakk namāzını makbül ide
Namāzını ʿilliyine ilede

Nidā ider anda aña bir melek
Ki hācet dile kim revādır dilek

Faşl-1 Mergüb

Rivāyet iderler dilinden akıttı zülāl
Şu resme zülālî kim anda zülāl oldu zāl

Buyurdu ne yirde anılsa Muḥammed adı
Adum kim işidüb eger tutar ise mişāl

Ki baş barmağıyla yanındaki barmağını
Gözine sürüb anları eylese iştimāl

Göz ağrısı görmeye didi ebed ol kişi
Anun gözlerine irişmeye aşla zevāl

Rivāyet iderlerki bir kişi geldi ana
Didi iderim Ḥazretüne senün bir su'āl

Şu gün kim gönüller olısar benüm olmasa
Buyurdu eger olmasun dir isen lâ-yezāl

Digil günde on kez ki bu sözü yā Hayy
Yā Kayyūm salavāt idüb her gün on bī-melāl

1670 ʿAcib mi şol kişinün olmazsa gönli anuñ
Kim aña salvāt ide görmeye hiç vebāl

231^a

Rivāyet iderler ki Tivrāt içinde gelür
Kim Allāh ʿazze ve celle Ganī zü'l-celāl

Ki vahy itdi Mūsāyā ʿizzi celāli ana

Ki kurb [u] rızāmı dilersen ʿalā külli hāl

Saňa ben de yā Mūsā akreb olam şol kadar

Dilinden de sözünden de işit bilā-kīl [ü] kāl

Yakın olam ağzın yarından daħi ben saňa

Gözünün karasından ağına hem bī-makāl

Daħi cismün içinde cānundan olam yakın

Daħi gönlün endīşesinde yakın bī-cidāl

Diler misin olam saňa ben yakın bu kadar

Dedi budur istedüğim yā Kerīme'n nevāl

Didi pes Muħammed ħabībime çok vir salavāt

Kim akreb olam saňa ki hic itmeyem infisāl

Zihī kadr-i aʿlā ki virdi ḥab̄bine ol
Ki Mūsā gibi kiři bulur adile menāl

Kıyās it ki Mūsā Kelīmine bu olıçak
Ḳamu enbiyāyā pes nite bula ansuz kemāl

1680 Anunçün buyurdı bu sözü ʿaleyhisselām
Duʿasında her kim baña itmese intikāl

Duʿası anuñ nitesi müstecāb ola çün
Vesile benem olmağa raḥmet ittisāl

Anunçün didiler namāzın içinde kaçan
Tahiyyāt oқunsa salavāt gerek bī-mecāl

Bizüm mezhebümüzde sünnettir anı dımek
Velī farz durur Şāfiʿide bilā-ihtimāl

Ve ger ğayri yirde anılsa mübārek adı
Didi baʿzı bir kez olur vācibe irtiḥāl

Didiler daḥi²⁷⁷ meclisde tekrār anılsa Resūl
Nitekim mükerrer toĝar şems [ü] bedr [ü] hilāl

²⁷⁷ Kerhī (M)

Salavāt itmek işidene vācib dūrür

Velī bir kez olur anuñ farzına imtisāl

Tahāvi demiştir ki her gāh kim anıla

İşidene vācibdūrür açmak aña perr ü bāl

Dedi nakl-i Keşşāfda kim bu durur ihtiyāt

Ki zirā ki lāyık durur ol şerifü'l-hisāl

Buyurdu ‘Alī kim salavāt idicek ana²⁷⁸

Du‘ānun önünde ideler kıutlu fāl

231^b

1690 Ki zirā kim aña salavāt idicek kişi

Hak anuñ salavātın ider revā bī-muhal

Pes andan ne kim dilerse kıkabül ide Hakk

Ki zirā kim evvel sözi geçdi bī-ihtilāl

Kişinün kaçan bir sözi geçse bir yirde pes

Ümıddir ki bir sözi dađı giçe bī-hilāl

İlāhī senün Hāzretinden budur hācetim

Ki beni esİR itmeye aşla zıll-ı hayāl

²⁷⁸ Kişi (M)

Ki deryā-yı ʿaşkında bir ıatreyem ğark olub
Nite bī-nihāyet denizde bulam ben vişāl

Habībün baña dest-gİR eylegil yā Gıyās
Ki gözüm açub göstere tā ki nūr-ı cemāl

Bu salavāt-ı şerīfi her kim bir kerre okısa anuñ dīvānına
otuz bin salavāt sevābı yazıla

Allāhümme sallī ʿalā Muḥammed * Ve ʿalā ālihi ve ezvācihi
ve sahibihı ve sellim. Küllemā zekereke'z-zākırūn. Ve ğafele
ʿan zikrike'l-ġāfilūn* Allāhümme sallī ʿalā Muḥammed in
mahtelefe'l-melevān. Ve te'ākabe'l-'asrān. Ve kerra'l-
cedīdān. Ve's takbele'l-ferkadān. Ve belliğ rūhahū ve
ervāha ehli beytihi minnā't-tahiyyete ve's selām*²⁷⁹

232^a

Kāla'llāhu te'ālā ʿalimet kelimetehu “vehüm yahmilüne
evzārahüm elā sāe mā yezirūn²⁸⁰

ʿĀyişe eydür su'āl idem Resūlu'llāha ben
Kim halāyık nicesi ḥaşr olısar ey ʿālī-zāt

Didi ḥaşr ola ıamu başı kaba yalın ayak
Ben didim ʿayb olmayā mı avrete uşbu sıfāt

Didi yā Sıddīk kıız ı ol gün şu gündür ki işit
Kendüye meşğül olısar cümle “alk-ı²⁸¹ mümkināt

²⁷⁹ (salavāt-ı melevān)

²⁸⁰

Gözlerini göğe diküb duralar kırk bin yıl tamam

Yemeyeler içmeyeler ideler yirde sebāt

1700 Derlere ğarķ olırsardur cümle kâfir kimisi

Başına dek ağızına dek karına dek hep ʿusāt

İllā mü'minler otura her biri bir kürside

Gölgeler ide bulutlar günleri ʿid ü berāt

Ol kıyāmet günü bir sâʿat gele mü'minlere

Devlet anuñ kim namāza durısa vire zekāt

Nakl ider Keşşāf kabirden tā girince cennete

Bir namāz miqdār ola her kim oķur ve'n-Nāzi'āt

İşbu sözün kadrini tallāhi bilmezsin nedir

İşbu resme Hızr saña suna mı āb-ı hayāt

Kimse bu devlet sarāyına kaçan yol bulısar

Tā meger ola şefi'i anda Fahr-i kāyināt

²⁸¹ I yazılmış

Ahvāl-i Mahşer

Zühr-i ʿālemdir Muḥammed sādıku'l-va'di'l-emīn

Fahr-i ʿālemdir Muḥammed raḥmetellil-'ālemīn

İbni ʿAbbas didi çünkim ḥaşr ola

Her kişi ḥāline göre neşr ola

Ma'siyeden tevbesüz ölen kişi

Ol olırdur hacīl olan kişi

Kim ki sekrān ölse sekrān olısar

ʿAciz ü ğam-nāk [ü] hayrān olısar

1710 Ayıg ayıg ola mestinde ḳadeḥ

Destisi destünde²⁸² destünde ḳadeḥ

Cīfe gibi ḳoḳa la'net ideler

Ejdeḥālar soka la'net ideler

Kim ki çalgu çalar olsa çalısar

Utanub çalgıyı yire çalısar

232^b

Lūtlar²⁸³ yirden ḳatışmış ḳopısar

²⁸² Boynunda (M)

İt gibi bunlar çatışmış opısar

Her ki ʿasī olsa rüsvāy olısar

İşi āh nāle vü vāy olısar

Tevbeye gel tevbeye gel tevbeye

Geçdi ʿömrün irisersin nevbeye

Her kim ki anuñ işi istiğfār ola

Destigīri ol Ganī Gaffār ola

Faşl-1 Ahvāl-i Mahşer

Pes nidā idiser andan pādīşah-ı Müstegās

Kim anı şunlar beni bilmezlerdi şāh-ı Müstegās

Kandedir düşmenlerim diye melekler eydeler

Kim dürür düşmenlerin di yā İlāh-i Müstegās

Eyde düşmenlerüm şunlar durur kim dünyede

Kim benüm ile yalan sözler ile iderdi bihās

1720 İftirā iderlerdi baña ol kezzāblar

Ben münezzeh Tañrıyā bu resme giderdi bihās

²⁸³ Lütiler (M)

Hem gele ur'n gzke eyde ur'n ehline
Hi beni bilr misin Őevun ider mi inbi's

Eyde kim yo bilmezem pes aa ur'n eyde kim
Ben senn Őol yrnem zevun ider mi inbi's

Ben Őu ur'nım ki baa cŐı olup dyım
Gndz ourdun²⁸⁴ susuz iderdin iltihs

Giceler uyhunı saa o harm itmiŐ idim
Gh hazırda gh seferde kim giderdin iltihs

Eydeler bu gn gerek her tcir assı eyleye
Hırmenin aa getre gre kimgtre kim itdi hirs

hret tacirlerinden sen ziyde olasın
Hsılını artu alasın n uŐ bitdi hirs

Pes verile ehl-i ur'na Őu resme saltanat
Kim germezdi haylinden bu vech ile trs

Uralar hem baŐına cevherli bir tc-ı vekr
Kim uurtmazdı haylinden bu vech ile trs

²⁸⁴ Beni var (M)

233^a

Atasına anasına hulleler kim vireler

Ermeye hiç kıymetine dünyede mülk [ü] esās

1730 Eydeler kim ne sebebden virdiler bize bunu

Virmedükdi kıymetine dünyede mülk [ü] esās

Eydeler kim andan ötürtidür ki sizin oğlunuz

Gözlemezdi dünyede mesnā rübā' iyle sülās

Dāyimā Ẕur'ānı yār idüb oğurdı 'aşkla

İstemezdi dünyede mesnā rübā' iyle sülās

Pes dönüb Ẕur'ān oğuyana diyeler kim okı

Ḥaqq sini esirgeyüb virmişdi Ẕur'ānı Gıyās

Cennet içinde oğudukça merātib bulasın

Devletüne çün sebep itmişdi anı Gıyās

Ne kadar oğursa anı ol kadar 'izzet bula

Rahmet için anı kılmışdı erzānı Gıyās

Gönderibdür bize sulṭānū' s-selātīn Ḥazreti

Kendü maḥbūbı ile lā-şekk o Furkānı Gıyās

Züher-i ʿālemdir Muḥammed sādıku'l-va'di'l-emīn

Fahr-i ʿālemdir Muḥammed raḥmetellil-'ālemīn

Gözükiser hayr u iḥsān [u] zekāt

Ahsen-i suretde hacc savm [u] salāt

Hayr u iḥsān bir yeşil kubbe ola

Sāyebān ola eger habbe ola

1740 Bāri her a'māl kim insān işleye

Ḳanḳı vech ile kim iḥsān işleye

Heb muşavver olasırdur yarın ol

İsteyiser yarın anda yārın ol

Zī-sa'ādet kim ʿibādet eyleye

Dün ü gün hayrāt[ı] ʿādet eyleye

Devlet anuñ kim fütüvvet eyleye

Hayr ide dāyım uhuvvet eyleye

Tā ki hayrı dest-gīr ola ana

Başına bir gün gele anı ana

Çünkü halka yirden opısar bī-kemān

Birbirini bilmeyiser bir zamān

Sanra avāl-i kıyāmet olısar

Kim melāmet kim selāmet olısar

233^b

Kāla‘llahu Taālā “ yevme yenfehu fi’s-sūri fete’tüne
efvācā”²⁸⁵

Nakl ider Keşşāf Mu’āz bin Cebel bir gün gelüb

Kim Resūlullāh atında itdi söze iftitāh

Didi “yevme yenfehu fi’s-sūri” bildir yā resul

Didi itdin yā Mu’āz emr-i ‘azīmden iftitāh ²⁸⁶

Andan ol iki mübārek gözlerinden yaş akub

İşbu resm ile cevāba sadrı oldu inşirāh

1750 Didi bil kim opıсарdur ümmetinden on bölük

Ba’zısı maymun sūratlı ba’zısı tonuz kıbāh

Ba’zısı ayakdan asılıb süriniserdür yüzün

Ba’zısı gözsüz ba’zı sağır dilsüz eyleye niyāh

²⁸⁵

²⁸⁶ İnfıtāh (M)

Ba'zı dilini çiyneyiser göğsüne sarkub dili

Aka ağzından irinler bulmayā andan felāh

Ehl-i mahşer görüben hālinden anuñ iğrene

Ba'zısı elsüz ayaksız opısar bulmaz necāh

Ba'zı boğazından asıla tamu ağacına

Ba'zısı cīfeden artu okısar ender-bitāh

Ba'zı atran cübbelere giye tenine yapıub

Bunları bir bir beyān itdi gel anla ıstılāh

Didi maymun şüretinde opısar ovovlayan

Hem harām yiyen tonuz opa ki yimezdi mübāh

Ayağından asılan şol kişidir kim yerdi ribā

Gözsüz olan cevr idendür hüküm içinde bī-sıhāh

Şol ki sağır dilsüz ola kendüzin gören durur

‘Ucb idüb a’māline dünyāda iderdi mizāh

Niçün ulu düşe kişi ‘ucb ide a’māline

Ululuk kimin idügi olısar zāhir şabāh

1760 Siyyemā kim nūr-ı izzet kablayubdır ʿālemi
Gözlere envār-ı zāti olısar zāhır şabāh

Faşl-ı Faşl

Anunçün berk urur nūr-ı kemāl-i Kibriyā
Zīrā işrāk idiser nūr-ı cemāl-i Kibriyā

Şol ki dilin çiyneyiser yarın ol
Diñle anuñ çün ne buyurdu Resül

234^a

Didi anlar şöyle ʿālimler durur
Biri şol kussās zālimler durur

Kim muhālif ola kavli fi'line
Çün muhalifdir kim uyā kavline

Şol kim el ayak kesilmiş gideler
Anlar oldur qonşusın incideler

Şol tamu ağacına asalar
Beglere gāmmāz olub qo yā salar

Cīfelerden şol kim artuq qoqalar
Nefslerini mühmel işe soqalar

İşleri murdâr ile lezzât ola

Nefslerinün lezzeti şehvât ola

Hem zekâtı vermeyüb men' ideler

Niçeme kim sîm ü zer cem^c ideler

1770 Şol ki kıatrandan giyeler cübbeler

Kibr [ü] fahr ile yapalar kubbeler²⁸⁷

Halka kibr ile dimağ eyleyeler

Hışm [u] darb ile çomağ eyleyeler

Faşl-1 Kasīde-i Merğüb

Çünkü bu aḥvāl[i] bildin anladın tutdın ḳulāh

Pes sakın işbu sıfatlardan pes ol zinhār irāh

Belki sa'y it kim ulular zümresinden olasın

Tā ki zerrīn tāc urunub giyesin zer-bāfi nāh

Şeyh Gazzālī rivāyet ider İhyāda işit

Kim kıyāmet günü bir kavm olısar gāyet ināh

Yüzleri yıldız gibi tā bende ola bunların

²⁸⁷ Kuppeler yazıyor

Eydeler nice ʿamel iderdünüz siz intisāh

Eydeler çünkim ezānun işiddirdik ününi

Turub abdeste giderdik itmez idik intifāh

Bunların ardınca girü tura bir hoş tā'ife

Yüzleri sankim kamerdir kim felek aña qonāh

Eydeler kim ne sebebden yüzünüz ay gibidir

Eydeler abdeste vaqtünden ön olurduk irtisāh

Bunların ardunca girü qoyalar bir tā'ife

Yüzlerinden san güneş olmuş hayādan iki şah

1780 Eydeler kim ne sebebden yüzünüz gün gibidir

Eydeler mescidde tutarduk biz ezāna qulah

234^b

İşbu sözde imdi sarrāf ol benüm diz dürlerim

Zīra deryādan çıkub ister çü dürdāne qulah

Didiler kim yā Resūl nite bilesin kāfiri

Niçe buyurdu diyem tut söze merdāne qulah

Didi kim yevmü'l-қыāmette geliser ümmetim

Yüzleri ak kolları ak tut o sulṭāna ḳulah

Zīra abdest suyunun iriser āsarı didi

Andan ötrü aḡ olur didi tut ol hāna ḳulah

Süriserdür bunları ʿĪsā Muḥammed yidiser

Öyle buyurdu tut ol derdile dermāna ḳulah

Hem buyurdu ḥālayık olısdur üç bölük

Niçe olısar diyem tut sırr-ı Rahmāna ḳulah

Bir bölügi yayan ola birisi ola süvār

Bir bölügi yüzi üstine tut ol cānāne ḳulah

Didiler kim niçe yürürler yüzünün üstüne

Eydeyim kim ne buyurdu tut o cānāne ḳulah

Didi kādirdir ayaḡı üzerine yürüden

Yüz üstine yürüde tut bu ʿirfāne ḳulah

1790 Ḥaḳḳ buyurmuşdurur Resūlullāh ki Ḥaḳḳ kādir dūrür

Topraḡa cān virdi hem ʿilmine Ḳur'āna ḳulah

Katreden yüzler düzüb göz virdi tā göre yüzün

Hem sözün işitmege virmişdir insaḡa ḳulah

Anun için berk urur nūr-ı cemāl-i Kibriyā

Zīra işrāk idiser nūr-ı kemāl-i Kibriyā

Çün bu hāle ere insan tal'atı

Enbiyāyā giydüreler hıl'atı

Hil'atı evvel Resül görmüş idi

Şol zamān kim kabrden turmuş idi

Andan İbrāhim ola hıl'at giyen

Böyle nakl itdi bunı böyle diyen

Zīra dünyāda bu uryān oldıdı

Hakk yolunda odlara²⁸⁸ atıldıdı

235^a

Anun ardınca giyeler enbiyā

Anların ardınca cümle evliyā

Anlarıñ ardınca pes cümle şehīd

Anların ardında pes cümle sa'id

İşbu vech ile merātibce tamam

Tonanalar ehl-i imān hās [u] cām

²⁸⁸ Otlara şeklinde

1800 Begler ayaklarda zerre olalar

Kādılar anların ile alalar

Ođlı len kiři bulısar viřāl

Viriser ođlı aa āb-ı zūlāl

Gre ođlancuđını řādān ola

Ol yıılmıř gnli ābādān ola

Ebyāt-ı Mergūb

Tvbesz olse kiři dedi Resl

Turıardur her birinde bin yıl ol

Gelbert insāf it imdi ey ‘azz

Kopıardur nkim ahir dosta hz

Bu degl mi yigreki kim ādemi

Kim řo ucı bula řol kutlu demi

Kim ere yz aklıđıyla Hāzrete

Rahmete đarđ ola gire cennete

Yā İlāh rahmetn erzāni kl

řol ki layıktır sana sen anı kl

Biz kuluz

Pādişahsın senden itālar yaraşur (?)

Kulun işi sehv ile küfrān olur

Şāhun işi afv ,le gufran olur

1810 Bir nazarda gögi devvār eyledün

Bir nazarda yirleri var eyledün

Bir nazarda yirde insān eyledün

Bir nazarda aña ihsān eyledün

Hikmetüni aña āsān eyledün

Rahmetüni aña yeksān eyledün

Yoğ iken bu resme eltāf eyledün

Yoğ iken bu nev'a a'tāf eyledün

Şimdi kim īmān virüb kıldın ʿatā

Pes ʿaceb mi ʿafv idersün ger hatā

235^b

Şimdi kim ʿırfan virdün kemāl

Pes ʿaceb mi keşf idersün ger cemāl

Şimdi kim K̄ur'ān virtüb virdün beyān

Pes 'aceb mi yüzünü görse 'ayān

Şimdi kim buldı çü bu bürhān ol

Pes 'aceb mi bulasın sulṭānı ol

Fī Beyān-ı Ahvāl-i Cehennem

Rāviler eydür kaçan kim evvelīn [ü] āhirīn

Bir yere cem' olalar heb sığār ile kibār

Turalar saf saf melā'ik kuşadalar 'ālemi

Ḥaqq te'ālā emr ide Cebrā' ile kim yürü var

1820 Var getir gelsün cehennem şimdi vaqt oldu ona

Vara eyde yā cehennem gel kim oğur Kirdigār

Korka bu sözden cehennem eyde kim nider beni

Kim 'azāb etmek içün mi baña etti i'tibār

Eydeler kim yok anuñçün kığurur şimdi seni

Vardı dünyāda bunca kāfir ü 'āsī şirār

İntikam etmek diler bugün seninle bunlara

Seni anuñçün yaratmışdı ki yana ehl-i nār

Pes çekeler anı yetmiş bin zimām ile bu kez

Her zimāmın olısar “alķası yetmiş hezār

Halkanın birine yetmiş bin zebānī yapışā

Şol zebānīler ki biri idedi tađı ğubār

Pes cehennem su sıđırı şüretinde yürüye

Tütününden çıķa odlar²⁸⁹ sıda ödler tārumār

Çünkü bin yıllık yol ire yürüye “alķ üstine

Boşana nāĝāh zebānīler elinden ıztırār

İşbu ķorkudan cemī’ enbiyā vü mürselīn

Dizlerinin üzerine çökeler bī-ihtiyār

1830 Yapışā pes ‘arşā İbrāhim Mūsā ķorkudan

Hem yapışā ‘arşā ‘İsā ķorkudan ey şehriyār

Unuda İbrāhim anda ođlu İsmā’īlini

Kardaşı Hārūnı Mūsā Meryemi ‘İsā i yār

236^a

Aydalar yā Rabbi nefsi nefsi bize kı1 meded

Ancak onu isteriz kim kı1ma bizi şermüsār

²⁸⁹ Metinde otlar şeklinde

Cümle nefsi nefsi diyüp yalvaracak Tañrı'ya
Pes Muḥammed Muştafa^bu resme ede i'tizar

Kim gerekmez nefsimi yā Rab dilerven ümmetim
Bunları eyle selāmet ver necāt ey Bīr u Bār

Nefsini kurbān idiser ümmetiçün zī-kerīm
Cānını isār idiser Rabb'ine kılıp nisār

Ebyāt-ı Mergüb

Sırr-ı ekberdir Muḥammed seyyid-i kevn ü mekān
Nūr-ı ezherdir Muḥammed es'ad-ı hīn ü zaman

Pes tamudan yana tuta yol Habīb
Tuta zincirinden onu ol Habīb

Ayda kim ıo yā resūla'llāh beni
Hak harām etmiş durur nama seni

Yā Muḥammed sensin ol Sādık Emīn
Kim ḥabībim dedi Rabbü'l ālemīn

1840 Çün beni Ḥaqq eyledi dārü'l ikaab
Ko beni kim eyleyem "alqa azāb

Bir nidā ere ona arştan satī
Kim ḥabībimin sözüne ol mutī'

Çün cehennem bu nidāyı işite
Götrüle arşın şimāine gide

Cümle ālem ḳorkudan ola emīn
Hem biline raḥmetellil'ālemīn

Fī Beyān-ı Ahvāl-i Su'āl

237^a

Olubdur sarāyı harāb [u] harāb
Sarāy ıssı oldı turāb [u] turāb

Bu kez baykuş öter ki Hayy lā-yemūt
Bu kez perde-dārı durur ʿankebūt

Bu kez topraḳ oldı be-küllī hebā
Bu kez āḥiret geldi uş merhabā

Bulunmaz birikim meded eyleye
Başına gelenleri redd eyleye

1870 Dirîgâ kıanı göz ki idrâk ide
Göre anı kim ‘aql-ı derrâk ide

Göñül virmeye dünyenün cāhına
Ki zîrâ düşer şoñ ucu cāhına

Yeter lokma hırka bir içim şarāb
Kalanı durur zîra anuñ serāb

Helāline vardır hakîkat hesab
Harāmına vardır ‘azāb [u] ‘ikāb

.....²⁹⁰ sözleri eyledün istimā’
Bu söze münāsib geri bir sözi kıl semā’

Gelir nakl-i Keşşāfda kim Hakk firiştehlere
Buyıra getirün berü hāzır idün zirā’

Anı kim virdilerd[i] dünyā sulţānlara
Hem a’vānına bunların isteyib irtifā’

Pes ol bedevî atları hem nefis tonları
Getireler envā’-ı māl ile elvān metā’

²⁹⁰ Çü bu nükteli (M)

Buyura gitirün baña imdi virdiklerin
Benim yoluma n'itdiler göreyin istinā'

Getireler bular pāre etmek bakır akçeler
Ya bir pul yā eskice tonlar yamalı rikā'

Kālaʿllahu Taālā “ Ve yec'alūne li'llāhi mā yekrahūn”²⁹¹

1880 Ferişteler eyde revā mıdı kim Tañrı çün
Bunuñ gibi hor nesneleri idesiz zirā'

‘Abes yirlere nāzenīn mālī çüridesiz
Riyāyā fesāda varasız diyār u bikā'

Çü Hakk yolına az viretün bu ola işi
Cihānın²⁹² nite ola hāline kıl ittılā'

237^b

Diye şol kim isrāf ide mālını yoğ yire
Ne Hakk rāzı ola ne kendi ide intifā'

Anun gibi bī-devletün mālını²⁹³

Ya vāris yiye yā ziyāna gide bī-nizā'

²⁹¹

²⁹² Cigānın (M)

²⁹³ Dünyāsını (M)

Dirīga ki cāhil gözün açamaz kim göre

Ki burnına yel girdi etdi aña ittibā'

Sağalın serper bıyığın burar ya'ni kim

Begem nāyibem bahādırven idim şücā'

Dimez kim ecel irtüşür bir gün öliserüm

Bu māldan baña n'ola hāsıl heman bir sudā'

Çü 'avrat oğul kız baña cümle düşmen imiş

Niçün eyleyem mālımı düşmene ben ziyā'

Bilir misin ey 'ākil²⁹⁴ işbu neden yel kıovar

Savul yurt ider dünyede 'ucb ile ibtidā'

1890 Anuçün dürür urd[ı] burnuna şeytān hevā

Tutar buyruğını ider sözine inhidā'

Bu dünyā çü gölge gibidir kaçarsan kıovar

Kovarsan kaçır kıovmağıl itmeye tā hidā'

Bugün niçe yohsul hor göre agniyā

Yarın kendüler de ider dünyeden inkitā'

²⁹⁴ Gāfil (M)

Buyurmuş durur hod işit Seyyid-i kāyināt
Ki yohsul [u] bay itseler tā'ate ictimā'

Beraber degildir meger her 'amel başına²⁹⁵
Bay on bin derāhim²⁹⁶ kıoyā bī-ictimā'

Rivāyet iderler kıyāmetde dervīş-i Hakk
Katına kıgırıp aña 'öZR idiser şiyā'

Ki 'izzüm celālüm hak için saña dünyede
Niceme ki virmemişdim bikā' [u] kıla'

Anuñün degildi ki kıatımda sen hor idin
Velī anuñün iderdim saña ihtirā'

Ki bugün vereydim kerāmet fazīlet saña
Vereydim saña kıudret elümle ben rezā'

Var imdi saf saf itse şu kıullarımı
Ki bir lokma virmişdi saña yahud bir zirā'

²⁹⁵ Yanına (M)

²⁹⁶ Gümüş kelimesi var (M)

238^a

1900 Şu kim vird[i] dünyāda saña ta'ām libās
Benimçün içirdi bir içim su yā bir fukā'

Eline yapış al git anı bugün uçmağa
Bula bir bir anları pes eyleye intizā'

Fakīri sever Hakk fakīri sevenler hem
Ki zīrā fakīr eyleyübdür cihāna vedā'

Çün el-fakru fahri buyurdı Habībullāh
Anun sözini 'aqlı²⁹⁷ olan ider istimā'

Çün oldur Habīb pes odurur Seyyid-i kāyinat
Çün oldur şefī' pes odurur mesned-i mümkināt

Ebu'l Leys ala şeyh Gazzālīden
Dürüst söz dürür bu iki 'ālīden

Kıyāmetde dört sına hüccet ider
Ki dört enbiyā ile işit n'ider

Ki tā bilesün 'ādetün Rabbünün
Becid kılasun ta'ātin Rabbünün

²⁹⁷ 'ilmi (M)

Ganīdir biri eyde verdindi māl
‘İbādetde itdi beni iştigāl

Diye kim Süleymān daḥi bay idi
‘İbādetde anuñ beli yay idi

1910 İkinci diye ḳul udum hor udum
‘İbādetden anuñçün dūr idim

Diye olmadı mıdı Yūsuf da ḳul
‘İbādetden usan digil idi ol

Üçüncüsü eyde kim yohsul idim
‘İbādetden anuñçün soludum

Diye senden efkārđı ‘İsā ḳulum
‘İbādetden aşlā ḳomadı yolum

Bu kez eyde dördüncüsü hasta idim
‘İbādetden enin dem-beste idim

Diye kim işiddin mi Eyyūbu hīc
‘İbādetden oldu mıdı hīc pīç

Bu resme ḥesāb eyleye harf harf

Velī ide deryāları jerf jerf

En evvel sorulan namāz olısar

Kılan eydiser kim nem az olısar

238^b

Namāzı tamām ise buldı felāh

Tamām olmaz ise bulamaz necāh

Farīza eger naks ola kişiden

Ḥayātı gidiserdür endīşeden

1920 Buyura ki kıluma kılın nażar

Tatavvu'dan anuñ namāzı ne var

Anı anuñ ile tamām idinüz

Anı bu sebebden hümām idinüz

O gün şol kadar ihtisāb olısar

Ne itdiyse kişi ḥesāb olısar

Ki hattā Fetāvāda gelmiş durur

Anı ehl-i ʿilim ʿaqla almış durur

Kişi kim cenābetde bir kılını

Teninden giderse işit dilini

Bu kıl eyde kim yā İlāhī niçün

Giderdi beni yıķanıardı çün

Cenābetde niçün giderdi beni

Sor aña ki bu işi n'iderdi beni

Bu sözler girdi mi sem'una hic

‘Aceb od erişdi mi şem‘une hic

‘Aceb var mı yürekde yāren senün

‘Aceb var mı gökde sitāren senün

Niçün korku gelmez senün ıalbüne

Sanırsın ki bakmayalar ıalbüne

1930 Ki tallāhi kıl kıl hesāb idiser

Kakırsa şoñ uci hesāb²⁹⁸ idiser

Sözün tutmazdın²⁹⁹ sen eyle salāh

Eger harc iderse hezār ıstılāh

²⁹⁸  azāb (M)

²⁹⁹ Tutma rindin (M)

Eger eydür ise o nittügimi

Didügimi tut etme etdügimi

Diñlekim degil tal'atun sātı'a

Ki ur'ān durur hüccet-i kātı'a

İlāhī bize pes 'ināyet sen it

Çün azduk yolundan hidāyet sen it

239a

Ganīler ganīsi Ganī Tañrısın

Şu kimse kim bildi seni Tañrısın

Ne ğam gussa ayruk cihānda ana

Bulamı belāyı bilen Tañrısın

Nasīhat-i Yazıcıođlu Ebyāt-ı Mergüb Rahimeh³⁰⁰

'Aceb bu sözden aldın mı nasīhat

Eger almadun ise zī-fazīhat

Bu sözden göñlüne düşdiyse dehşet

Yakīn bil 'ālim oldun gitdi vahşet

³⁰⁰ Ođlu ifadesi fazla

Kāle'llāhu celle celālehu "İnnemā yehşe'llāhu min 'ibādihil
'ulemā'i" sadaqallāh

Ki ya'ni qorkmaz Allāhdan meger şol

Kişi qorkar kim ol 'ālim ola qul

1940 Ne bilsün qorkusun her cilt [ü] zeyyāt

Ne bilsün qorkusun her hulf [ü] neffāt

Ne bilsin Hāqqı āteşdānı elves

Ne bilsin Hāqqı her muştı gil eş'as

Önün 'aqlı olan ider tasavvur

Şoñun fikri olan ider tedebbür

Şu kim bilmez müzehhebden mühezzeb

Bulardan şoñ ucı olan mu'azzeb

Ki 'ömri mālı zāyi' eylemişdir

Diline ne gelürse söylemişdir

Meger Allāh ide girü 'ināyet

Ki fazl ide bağışlayā cināyet

Velī ʿafvın ʿazābın kimse bilmez
Anunçün ʿaqlı³⁰¹ olan gāfil olmaz

Anunçün qorkar azgun ide rāhı
Anunçün qorkudan ol idertür āhı

Bu sözi dimedi mi bak teʿālā
Resūle dimedi mi Haqq teʿālā

Ki her ki qorka olısar emīn ol
Emīn is olısar der-kemīn ol

1950 İlahī qorkulardan eyle āzād

İlahī eyle irşād eylegil şād

239^b

Bizi hikmetlerinden itme mahrūm

Bizi rahmetlerinden eyle merhūm

Şoñucı rahmet evvel ümmet eyle

Resülün hürmetine hürmet eyle

Bize gelgil deyü eyle işāret

Bize gelgil deyü eyle beşāret

³⁰¹ ʿilmi (M)

Ahvāl-i kavm-i günah-ı sagāyir

Eyā seyrān iden esrār-ı ‘acāyib

Temāşā kılan āsar-ı garāyib

İşitgil girü cānlar yakıcı söz

Ne cānlar yakıcı beklim cihān-süz

Ki n’olisardur aşhāb-ı kebāyir

Ne hāle iriser ehl-i sagāyir

Anı Mansūr-ı kāmīl Mātūrīdī

Kitabında yazub bir bir getürdi

Didi didi ‘alā-i Zendüvesti

Didi didi sa’id ol Tañrı dostı

Didi Kelbī Ebū Sālih didi kim

İşitdim İbn ‘Abbās söyledi kim

1960 Şu meslisdeki tefsīr eyler idi

Bu āyet ma’nīsini söyler idi

Kāle’llāhu te‘ālā “Rubemā yeveddü’l-lezīne keferū lev kānū müslimīn”

Didi bir t yife mahb s olısar
Bu  mmetden Sır t  zre  alısar

Res l ll h diyiser Cebr 'ile
Ki ni t n  aldı bunlar Cebr 'ile³⁰²

Diye All h bil r kim oldur a l 
Pes andan emr idiser H k k te al 

Ki gizlen bunları siz v dilerde
Ki t  olsun Mu ammed  adilerde

240^a

 u gide  mmetiyle cennete ol
Tuta her biri yerli yerine yol

Buyura bunları c mle s reler
Tamunun M likine irg reler

Diye y  e kıyanın ma' erisiz
Nesiz kimseye kim n ma' erisiz

Ni t n yok boynunuzda hic sel sil
Ni t n olmay  zincir   hal hil

³⁰² cebra ile (M)

Niçün yođ ellerinizde hic aglāl
Niçün ayaklarınızda yođ engāl

1970 Niçün kara degildir yüzlerünüz
Niçün erzak degildir gözlerünüz

Bular eyde bize sorma su'āli
Ki utanuruz dimeđe vasfi hālī

Velī bil bizi şol milletden idik
Ki Qur'an ođuyan ümmetden idik

Oruc tutub iderdik hac gazā biz
Zekātumuz ideridik edā biz

Yetīm olanlara ikrām iderdik
Fakīr olanlara in'am iderdik

Kılanlardan idik beş vađt namāzı
İdenlerden idik Hađđa niyāzı

Bu kez Mālīk diye yā ehl-i 'isyān
Nite men' itmemişdi sizi Qur'an

Diyeler bize tevbih itme atı
Ki biz andan henüz bulduk necatı

Kim Allāh eylediler serzeniřler
Firiřteher idibdi ileniřler

Bu sözdeyken nidā ide münādi
Buyura Mālike Allāhu Hādi

1980 Ki mālīk buları odlara sal
Yukaru apusundan eyle īsāl

Diye Mālīk iřitdünüz mi kālī
Ne didi anladunuz mi makālī

Diyeler kim iřitdik ol kelāmı
Ne denildiyse fehmi itdik tamāmı

Velī luřf eyle bir sāt emān vir
Ki nevha eyleyelim bir zamān vir

Ki tā biz aęlařalım cānımızün
Salar oda bizi sulānımızün

240^b

Diye mālîk aman gelmez elümden
Yarım laḥza zamān gelmez elümden

Nidā iriŝe Rahmānî tarafdan
Ki mühlet ire Sunhānî tarafdan

Ki yā Mālîk o aḡlaŝsun bular der
Ko döksün gözleri yüze sular der

Seçile pes bular saf baḡlaŝalar
Fiḡān [u] zāru idüb aḡlaŝalar

Seçile bir tarafda ehl-i Kur’ān
Döke gözler yaşını kıla efgān

1990 Seçile bir tarafda hacc idenler
Harām mālî döküb hacca gidenler

Seçile bir taraf oruc dutanlar
Harām aŝı boḡazına atanlar

Seçile bir taraf gāzî olanlar
İŝi lillāh degil dünyā olanlar

Seçile bir taraf viren zekâtı
Kim isterdi harâm ile necâtı

Seçile bir taraf kılan namâzı
Riyâyıdı yahud yanlış niyâzı

Seçile bir tarafda hem havâtin
Hazân irmiş sola düşmüş besâtin

Seçile suc idüb saçın yolanlar
Güc idüb gücünün öcin bulanlar

Seçile saf saf esnâf ide zârı
Ki soldu ʿömr ilinün lâle-zârı

Ebyât-ı Merğüb

Akar gözlerinün yaşı şanasın lülüdür lâlâ
Ne lülü lâlâ deryâdır ne deryâ an durur lâ lâ

Diyeler şabrumuz yoğidi güneş ıssına hergiz
Nice şabr idevüz odun bu gün ıssına ehlâ

2000 Diyeler kim harîr atlas giyerdük dürlü nâz ile
Nice şabr idevüz atran libâsına bugün sehlâ

241^a

Diyeler kim latîf hūnlar yer idik dürlü dād ile
Niçe şabr idevüz zakkūm acısına bugün ʿaqlā

Bular bu nāliş içreyken irişe bir nidā ʿarşdan
Ki yā Mālik oda koy tiz buları virmegil mehlā

Diye Mālik ki bu sözi daḡi iştdüniz mi hīc
Ya kimün ümmetindensiz haber virün baña kavlā

Bular eyde kim istihyā kıluruz dimege anı
Ne yüzlerle bakub saña ne diller söyleye naklā

Pes andan emr ide Mālik süreler bunları oda
Ne kimse merhamet ide ne ḡürmet ideler meylā

Önünce gideler pīrler anuñ ardınca yigitler
Anun ardınca ʿavretler döküb yüzler suyun bezlā

Kanı ol dürlü fahr ile muʿazzez yürüyen server
Kanı ol dürlü nāz ile salınan serv-i kad-bālā

Kanı ol taht [u] baht [u] raht kamu zīr ü zeber oldı
Kanı bevvāb [u] hādimler qanı dāye qanı lālā

Kanı gün görmeyen yüzler yüzün düşmüş yolar saçın

Kanı gül yüz benefşe zülf olubdur kan ile illā³⁰³

2010 Kanı ol gözleri ala ki saçmışdı benin dāne

Kim idi gönlünün kuşın elinden al ile ala

Değer miydi şu izzetler soñucu işbu horluğa

Yarar mıydı pelās ola libās iken ol al ala

Bular dünyā sarāyında meger kim Hāḫḫa āsiydi

Anunçün ol daḫi ider cezāsını bugün ʿadlā

Gele bārī bular çünkim cehennem kapısına heb

Çıka karşı zebāniler ki yoḫ şefkatleri aşlā

Buyura anlara Mālik ki bunları atun oda

Yuḫarı ḫatına odun ḫoyalar bunları illā

Kimisin tutısdur od topuḫına irişince

Kimin dizin kimin belin kimin sadrın tuta fi'lā

Kaçan kim kasd ide od yaka yüreklerin yüzün

Nidā ire ki yā Mālik odı men' eylegil faşlā

³⁰³ İlla:vallā

Ki bunlar niçe yıldır kim dil ile ikrār ederlerdi

Göñüllerle bilirlerdi ki yokdı hīç baña mislā

Bular dünyā hayātında niçe secde iderlerdi

Benim dergāhıma yüzler sürüdiler idi vaşlā

Nidā işidecek bunlar resā āvāz ile dübdüz

Diyeler yā Muhammed āh meded kıl irgürüb fazlā

241^b

2020 Meded kıl yā Ebe'l-Kāsım bize yā Aḥmed āh iriş

Veyā Fahr-i kıyāmet gel ki kılma bizi tehčilā

Eyā cennet kapuların açıcı gel Muhammed gel

Veyā ümmeti şefī'i gel vir oddan bize temhīlā

Za'if ümmetlerindeniz ki yokdur şabrumız oda

Gıyās eyle şefā'at kıl bize fazl eyle tafdilā

Veyā Mālik işit bizi Muhammed ümmetindeniz

Virirdik biz salāt aña iderdik Ḥaḳḳ a tehlīlā

Çü Mālik işide anı teveccüh kıla uçmağa

Nidā ide kapusunda yüce savt ile tertīlā

Diye kim yā Muhammed sen tena'um içre uçmakda

Za'if ümmetlerin bunda olubdur oda tenzīlā

Kaçan kim işide anı yerinden tiz uru tura

Burākına bine fi'l-ḥāl irişe ide tahsīlā

Erişe çün cehennemde işide bunların ünün

Mübārek gözlerinden yaş ola yüzine tesbīlā

Diye yā Mālik imdi tiz çıkargil ümmetim otdan

Ki bunlar oda katlanmaz 'azāb eyleme tenkīlā

Diye kim yā Resūlüllāh elimden nesne gelmez kim

Buyurmayınca tā Allāh kılām mı işe ta'lilā

Teveccüh ide pes andan irişe sākına 'arşun

Burākından ine yire sücūda vara teclīlā

2030 Diye yā Rabb sen va'de kılıbdın ümmetimden kim

Oda yakmayadın aşlā pes it 'ahdüni tekmīlā

Hitāb irişe Allāhdan şefā'at kıl gel imdi sen

Bağışladım saña küllī ki yoq va'demde tebdīlā

Gelir ba'zı rivāyetde ki Cebrā'ile emr ide
Göre kim kalmıř od içre kim olmuř anda tesfīlā

Ana hod nesne yođ gizli velī emr-i³⁰⁴ ulūhiyyet
Bu resme iktizā ider k'ola hikmetde tecmīlā

Cehennemde gele sora diye Mālik aña bir bir
Gele pes sākına 'arřın ide secdede takbīlā

Diye yā Rabb ki ma'lūmdur senün dergāhına işler
Diye vardı ħabībūme řefī' olsun o tebcīlā

242^a

Gele göre ki cennetde bir incü hayme içinde
Diye kim Resūlüllāh revā ola mı ta'dīlā

Ki sen bundan tena'umda za'f ümetlerin odda
İřde pes ide secde bu işde ide ta'cīlā

Diye Ĥađđ yā Muhammed kim götürgil başını yirden
řefā'at kıl kĥabūl idem sözüñ olmayā ta'tīlā

Resūl eydür diyem yā Rabb za'f ümmet 'azāb içre
Diye var eylegil ihrāc sözüñdür akvem[u] kīlā

³⁰⁴ Terkip i si yazılmış

2040 Anun kim gönli içinde ola bir zerrece imān
Ya hardal danesi miqdār çıkar hīç itme taklilā

Geri secde idem anda geri emr eyleye Allāh
Ki hardaldan daḥi kemter olanı etme tahyilā

Geri secde idem eydem ki her kim didi illallāh
Çıkar anı cehennemden İlāhī kılma tadrilā

Diye izzim celālimçün cehennemden idem ihrāc
Anı kim didi illallāh ki tahkīkān ve te'vilā

Gelem pes Cebrāyil ile göre Mālik tura uru
Diyem aç kapısın odun sözüme eyle ta'vilā

Aça çünkim kapusını görem kim ümmetim odda
Kömürler gibi yanmışlar şanasın odda kandilā

Beni bunlar daḥi göre tazarru' ideler dübdüz
Yapışam bir bir elinden çıkaram cümle tafzilā

Alam uçmaktara gidem yuyam ırmaklarından ben
Yeni ola bedenleri ki san olmadı tezlilā

Gözet imdi Resülüllāh ne resme ola fazlullāh
Ne eksik koyā ol Allāh çün itdi aña tevkilā

Muhammeddir ki ʿilminden bilindi mersad-ı āyāt
Muhammeddir ki aynından bulundu maqşad-ı gāyāt

2050 Cehennemden çıka çün ehl-i İslām
Bu hāli ideler küffāra i'lām

Diyeler kim dirīgā kim n'olaydı
Bizim de dīnümüz İslām olaydı

Nite bula mu'āfāt ehl-i āfāt
Çü fırsat zāyi' ola fāt ü māfāt³⁰⁵

Gelir tefsīr içinde bir rivāyet
Dirāyet it ri'āyet it be-gāyet

242^b

Ki didi ol Resülüllāhi'il-a'lā
Buyurısar pes andan Hāḳḳ te'ālā

Melekler eyledi benden şefā'at
Hem etdi enbiyā andan şefā'at

³⁰⁵ Geçen geçti.

Şefâ'at eyledi hem ehl-i îmân
Kimesne kalmamışdır ille Rahmân

Benem ki rāhīmīnin Erhamiyem
Benem kim ekremīnün ekremiyem

Pes andan suna kudret kabzasıyla
Kemāl-ı luṭf-ı Hāzret kabzasiyle

Cehennemden suna bir kabza ala
Veyāhud iki kabza aña sala

2060 Şu kavmi çıkara andan ki cem'ā
Ki hayr işlememiş 'ömrünce kaç'ā

Kararmışlar kömürler gibi yüzler
Belirsiz baş ayak yüzler vü gözler

Gele bunlar çü cennet kapusına
'Atā vü luṭf u devlet kapusına

Ereler konalar bahrü'l hayāta
Gireler yunalar bahrü'l hayāta

Çün ol mā'ü'l hayāta yuna bunlar
Latīf ağ incülere döne bunlar

Kömür gibi o qarārmış bedenler
Bite otlar gibi burclar bedenler

Velī alınlarında yazılısar
Şanasın mermer üzre kazılısar

Ki bir kavm idi bunlar odda bī-dād
Velī raḥm etdi Rahmān etdi āzād

Kalellāhü hāulā'i cehennemiyūn ʿutekāü'r-Rahmān³⁰⁶

Pes andan emr ide luṭf ıssı sulṭān
Girin cennetde siz de tutun evtān

243^a

Ne kim istersenüz yā görsenüz siz
Neye kim ʿaqlınız ırgürsenüz siz

2070 Kamusını size i'tā idem ben
Bulardan yig daḥi intā idem ben

³⁰⁶ İşte o cehennemlikler, Rahmān'ın azatlılarıdır. Buhari, Kitābü't-Tevhīd, 34.

Diyeler Rabbenā etdin ʿatālar
Bağışladın keremlerden hatālar

Bize şol nesnelər i'tā edibsin
Ki ʿālem “alkı görmedi birisin

Diye ʿatımda bundan efdali var
Bu heb virdiklerimden ekmeli var

Diyeler bundan efdal nola yā Rabb
Bu virdigünden ekmel nola yā Rabb

Diye Hakk kim rızām efdaldır andan
Ki size tā ebed hışm itmeyem ben

Çü bunlar cennete bārī gireler
Alınlarındaki hattı göreler

Egerçi hūb [u] mevzūn olusarlar
Velī bu hāle mahzūn olusarlar

Tazarru' ideler Allāha bārī
Ki tā yazılanı mahv ide Bārī

Pes andan Cebrā'ile emr idiser

Kanadıyle silib ol hat gidiser

.....

2080 Elā ey cānumun cānı elā ey cān ilinden yār
Nisār olsun sana cānlar gel ey cānān ilinden ey yār

Seni çün 'ālemü'l-esrār salıbdur gurbete nāçar
Düriş sa'y-i belīg it var sakın aldamasun agyār

Kaparlar sürme-i nürdan öperler şemme-i sūzdan
Çaparlar şāme-i yüzden çapanlar çābüik-i 'ayyār

Senün benün hevādarun belādadur kafādarun
Cefālarda vefādarun sana benden yeg olmaz yār

..... cismāne irişdüñ ferd-i rindāne

Bir iki gün yedin dane [çün] olursun girü tayyār

2085 Gel işit mülk-i evlādan huşūşa yüce Mevlādan
İşitseydüñ ol a'lādan olurduñ tiz aña seyyār

3. SONUÇ

Yaptığımız tez Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi (MESTAP) kapsamında hazırlanmıştır.

Bu tezde Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi M.Seyfettin Özege Yazma Eserler Koleksiyonunda bulunan ASL 582 MC-40 numarada Mecmū'a-i Eş'ār ismiyle kayıtlı şiir mecmū'asının 70 yaprağı (174a-243a) "Mecmū'aların Sistematik Tasnifi Projesi"ne (MESTAP) göre ele alınıp transkribe edilerek incelenmiştir. Bu doğrultuda elde edilen bilgiler gerek MESTAP çerçevesinde tablo halinde gerekse de dipnotlarda gösterilmiştir.

İncelediğimiz kısımdaki manzumelerin ait olduğu şairler, kullanılan nazım türleri ve vezinlerde tespit edilerek kaydedilmiştir.

Mecmū'anın incelediğimiz kısımdan farklı yazı stillerinin bulunması eserin farklı kişiler tarafından kaleme alındığı düşüncesini oluşturmuştur. Eserin müstensihine dair bilgilerin bulunmaması da bu konuda net bilgiler vermeyi zorlaştırmaktadır.

Çalışmamızdan elde ettiğimiz sonuçlar ise şu şekildedir:

- İncelediğimiz bölümde 16 gazel, 1 mesnevi, 1 kaside, 2 müseddes, 1 müsemmen, 6 murabba, 3 tahmis, 1 terci-i bend, 1 nazm ve 11 de matla' bulunmaktadır. 4 metnin ise nazım şekli tespit edilememiştir.
- 25 yeni manzume tespit edilmiştir.
- Muhammediye mesnevisinin yayınlanmamış yaklaşık 1300 beyti tespit edilmiştir.

Bu çalışma ile Klasik edebiyat çalışmaları açısından önemli bir yere sahip olan mecmū'alardan biri daha araştırmacıların dikkatine ve hizmetine sunulmuştur.

MESTAP kapsamında yapılan ve yapılacak olan diğer çalışmalarla özelde Klasik edebiyatla genelde ise Türk edebiyatıyla ilgili yeni ve önemli bilgilere ulaşılabilecektir.

4. KAYNAKÇA

- AK, Coşkun; *Bağdath Rûhî Dîvânı I-II*, Uludağ Üniversitesi Basımevi, Bursa, 2001.
- ALTUN, Kudret; *Gelibolulu Mustafa Âlî ve Divânı*, Özlem Kitabevi, Niğde, 1999.
- AKYÜZ, Kenan-Süheyl Beken-Sedit Yüksel-Müjgan Cunbur; *Fuzûlî Divanı*, Akçağ Yay., Ankara, 2000.
- ÇELEBİOĞLU, Âmil; *Muhammediye I-II*, MEB Yay. İstanbyl, 1996.
- DEVELLİOĞLU, Ferit; *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi Yay., Ankara, 2007.
- GIYNAŞ, Kamil Ali; “Şiir Mecmuaları Hakkında Yapılan Çalışmalar Bibliyografyası”, *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, S. 25, s. 122-137, 2011.
- GÜRBÜZ, Mehmet; “Şiir Mecmûaları Üzerine Bir Tasnif Denemesi”, *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII, Mecmûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*, Turkuaz Yayınları, İstanbul, s. 97-113, 2012.
- KARAGÖZ, İsmail; *Dinî Kavramlar Sözlüğü*, DİB Yay., Ankara, 2010.
- KÖKSAL, M. Fatih; “Metin Tamiri (Usul ve Esaslar, Uygulamalar ve Bazı Teklifler)”, *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, İstanbul, S.1, s. 169-190, 2008.
- KÖKSAL, M. Fatih; “Metin Neşrinde Vezinle İlgili Problemler, Bazı Tespit ve Teklifler”, *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, İstanbul, S. 3, s. 63-86, 2009.
- KÖKSAL, M. Fatih; “Şiir Mecmualarının Önemi ve Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi”, *Eski Türk Edebiyatında Tenkit ve Teori*, Kesit Yay., İstanbul, 2012.
- KUT, Günay; “Mecmûalar”, *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*, C. 6, Dergâh Yay., İstanbul, 1986.
- KÜÇÜK, Sabahattin ; *Bâkî Dîvânı Tenkidli Basım*, AKM Yay., Ankara, 1994.

- LEVEND, Âgâh Sırrı; *Divan Edebiyatı Kelimeler ve Remizler Mazmunlar ve Mefhumlar*, Enderun Kitabevi, İstanbul, 1984.
- LEVEND, Âgâh Sırrı; *Türk Edebiyatı Tarihi Giriş*, TDK Yay., Ankara, 1984.
- Mehmed Bahaeddin; *Yeni Türkçe Lügat*, Akçağ Yay., Ankara, 1997.
- Şemseddin Sami; *Kâmûs-ı Türkî*, Şifa Yayınevi, İstanbul, 2012.
- TARLAN, Ali Nihad; *Necatî Beg Divanı*, Akçağ Yay., Ankara, 1992.
- TARLAN, Ali Nihad; *Şiir Mecmualarında 16. ve 17. Asır Divan Şiiri, Rahmî ve Fevrî*, İstanbul Üniversitesi Yayınları, Fasikül 1, 1948.
- UZUN, Mustafa; “Mecmua”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C. 29, s. 265-268, 2003.
- ÜNVER, İsmail; “Çeviriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler”, *AÜDTCF Türkoloji Dergisi*, Ankara, C. XI S. 1 s. 51-90, 1

5. TIPKIBASIM

غزل عالی افندی

صد هوار از هوار اردل لبتا بیکدی
 کوی بچ سعادتی غزل آلی بیکدی بر
 نوع کوی بیدلر عاشق باشم
 صابنر طوفان او و جوتان بیکدی
 بیکدی بر سما کلمه و جوتان
 فتح او تو بیدلر کلمه بیکدی بر
 ای غزل از حور ابرو عالم کز کون
 آج کوزو که تیبیا اولور سوال بیکدی
 اله ایکن تاریخ بخت نظر کلن
 اولور ای عالی یوزوز زینکنا بیکدی

غزل

بیکدی اولدی بو عالی سوتلوسم ز کلدی
 بویله بو عفتا بو توتوق تکیا بیکدی بر
 قصه جوی نولا انیم کجایت بیکدی
 عرض حال بو شو اولدی جویک ز صفت بیکدی
 داغیلر حق ای چکرها عشق
 بیج بر برای تکی بیکدی لاشتن بیکدی
 بیکدی بیری بوی هم ایکن زاری
 حال ضار زین ی صفت بیکدی
 بیکدی کیشیرا بر صفا اولور
 اولور ای عفتا یار بیکدی بیکدی

غزل

عبدیا قیج کنا سندن کما اولور مشاک
 چون ای کوی بولنمزا استغافنه بیکدی بر
 بو کون بر مملکت کوردم جان باغ ضار
 بکی قلندر بوسه کجا خوار اولور
 جای شتوی کوزر کما ز قنادار جا کوزر
 مدلم عاشق لری کوزر کوم صاحب
 بوزر شو شیدنا با ندر قرحه صیور
 کلختنه طهارت عزیز و کامر اولور

غزل عالی افندی
 کوی بچ سعادتی غزل آلی بیکدی بر
 صابنر طوفان او و جوتان بیکدی
 فتح او تو بیدلر کلمه بیکدی بر
 آج کوزو که تیبیا اولور سوال بیکدی
 اولور ای عالی یوزوز زینکنا بیکدی
 بیکدی اولدی بو عالی سوتلوسم ز کلدی
 بویله بو عفتا بو توتوق تکیا بیکدی بر
 قصه جوی نولا انیم کجایت بیکدی
 عرض حال بو شو اولدی جویک ز صفت بیکدی
 داغیلر حق ای چکرها عشق
 بیج بر برای تکی بیکدی لاشتن بیکدی
 بیکدی بیری بوی هم ایکن زاری
 حال ضار زین ی صفت بیکدی
 بیکدی کیشیرا بر صفا اولور
 اولور ای عفتا یار بیکدی بیکدی
 عبدیا قیج کنا سندن کما اولور مشاک
 چون ای کوی بولنمزا استغافنه بیکدی بر
 بو کون بر مملکت کوردم جان باغ ضار
 بکی قلندر بوسه کجا خوار اولور
 جای شتوی کوزر کما ز قنادار جا کوزر
 مدلم عاشق لری کوزر کوم صاحب
 بوزر شو شیدنا با ندر قرحه صیور
 کلختنه طهارت عزیز و کامر اولور

حاراند چار

جهان باغند خرد و حرم و قورک ای دلبر
بوی کلدی بوی سیر بوی عیسی بوی عری
خیال هست در دوزخ کفای طبع دل
قرار عجز و صبر و فکری بغافلدی بوی سیر
المن تری و کون آن دله نار و سوزن خاک
بکافدی بوزن عارضی و خرد و خط و عین
بجسکه بوی روالفاظ و بوی کفایت
دل را و صفا کجش و صفا افراقی بوی سیر
بجسکه بوی عیسی بوی سوزن و سوزن و سوزن
جهان بوی و صفا کجش و صفا افراقی بوی سیر
بعل و در دوزخ بوی زلف و صفا کجش
اول و بوی عیسی بوی سوزن و سوزن و سوزن
بکافدی بوزن عارضی و خرد و خط و عین
بجسکه بوی روالفاظ و بوی کفایت
دل را و صفا کجش و صفا افراقی بوی سیر
بجسکه بوی عیسی بوی سوزن و سوزن و سوزن
جهان بوی و صفا کجش و صفا افراقی بوی سیر

سیر

داده
سیر خانم اولو بوی سوزن و سوزن
صدا قلم هان با نوا صدا خنده شکر عالم
اول و بوی سوزن و سوزن و سوزن
زبون قلم سوزن و سوزن و سوزن
بوی ایوان بوی سوزن و سوزن و سوزن
کسب و کسب در راهی اجرتی و سوزن
سوزن و سوزن و سوزن و سوزن
صفا کجش و صفا افراقی بوی سیر
اول و بوی سوزن و سوزن و سوزن
سوزن و سوزن و سوزن و سوزن
ایسک سوزن و سوزن و سوزن
سکا طلق و سوزن و سوزن و سوزن
شاه کل سوزن و سوزن و سوزن
زبانیکه سوزن و سوزن و سوزن
زیاد است و سوزن و سوزن و سوزن

ایست بوی سوزن و سوزن
شاه سوزن بوی سوزن و سوزن
بوی خاقان بوی سوزن و سوزن
خرد و سوزن بوی سوزن و سوزن
اول و بوی سوزن و سوزن و سوزن
بوی ایوان بوی سوزن و سوزن و سوزن
کسب و کسب در راهی اجرتی و سوزن
سوزن و سوزن و سوزن و سوزن
صفا کجش و صفا افراقی بوی سیر
اول و بوی سوزن و سوزن و سوزن
سوزن و سوزن و سوزن و سوزن
ایسک سوزن و سوزن و سوزن
سکا طلق و سوزن و سوزن و سوزن
شاه کل سوزن و سوزن و سوزن
زبانیکه سوزن و سوزن و سوزن
زیاد است و سوزن و سوزن و سوزن

فق

بایور

نوالطف و سخن خود امانت بر ما هم که با خسته بدن عریان و کوز در کربان
 غیب و بی نیو بچاره و شغفه حال اولدم بوم راه غمدم زاده و عوازم رهبر
 شاعر دیده ادر معصوم و ابتکاره کمال اهل و کمال فضل و نوری طبع و بحر
 بود کلو قوت نظر و نو کلو لطیف طبع با ما فطریه جای یادم پیر و انوری
 و عایله شایسته فضا صدمه با غنله قصیده و ششمی نظیر و مثال
 ندم دور مهوری شب فراوله عالم ندم بوم بزم زینت و آرایش

خداوند اول و اول و اول و اول و اول و اول و اول و اول
 میرا اوله ساکت و کت و کت و کت و کت و کت و کت و کت و کت

باغ عالمه کیمه سیر و کنار اکلیمه کیمه سیر و کنار اکلیمه
 کشتن ابرو کله زار و غول اکلیمه کیمه سیر و کنار اکلیمه
 فواجیمه روزنانه کار و اکلیمه کیمه سیر و کنار اکلیمه
 رزمی بخوار که نراب و کوار اکلیمه کیمه سیر و کنار اکلیمه
 اهل درک بوق دکله و کوار اکلیمه کیمه سیر و کنار اکلیمه

هوک ضایع دکله جاننی و ارا اکلیمه
 بلکه کل عاشق کلزار یار اکلیمه

دمدم کوشم تو عجز کیمه کربان اولدم خاطر عاشق کیمه بریشان اولدم
 غم نوزنه چکره خط بریان اولدم جانلوتن در بیکه کربان اولدم
 سایه و غم ششم نزارم تکان اولدم او کیمه دوق باشم زده کشته غلط اولدم
 قامت کیمه کوی غم جو کاز اولدم با سینه و خطه قطره دیرای غم اولدم
 صحنه عالم استر آج بول طوفان اولدم بوق بزم کیمه کیمه نال اولدم

هوک ضایع دکله جاننی و ارا اکلیمه
 بلکه کل عاشق کلزار یار اکلیمه

بر صحنه عالمه قدم نظر بن مبتلا کیمه سیر و کنار اکلیمه
 شویله اذغان ایلدوم کیمه فالق کیمه سیر و کنار اکلیمه
 کیمه محتاج آج ایتیم کیمه سیر و کنار اکلیمه
 کیمه نلتمه کیمه نوره دیت رهنما کیمه سیر و کنار اکلیمه
 کیمینه فخر و فلک کیمینه برمت کیمه سیر و کنار اکلیمه

هوک ضایع دکله جاننی و ارا اکلیمه
 بلکه کل عاشق کلزار یار اکلیمه

کیمی فلک و شمع رای سال کیمه سیر و کنار اکلیمه
 کیمی سیر و کنار اکلیمه

کیے افتاد کیے اٹھاریلہ اکواہ کیے نغلام کیے اشات الا انہ
 کیے آئندہ روز کیے کم راہ کلبہ تحت کینکری کیے فرکاہ
 کیے پروٹی اون ہویاے بیانیہ اھل دنیا عت خاکہ حاجات
 کیے مصوبہ کیے سو ای عوجاہ جھوڑن جو کیے در اھلے فناواہ
 ہو کے پایے دکھ جانیم وار اکلیم سے

بلبلکہ کل عاشقہ کلزار یاد اکلیم سے
 اول زمانم عنیا ہور لہ خیر صد اولدی جو کس وقتہ شو عالم
 کیے اولن فنا او تنکند اسکندی کیے سام و کم بر میان کیے دھور
 جمع ایرنارایتہ خیل و خمدہ عسکری بیچہ مد جلد بد شمشیر پیکری
 اولدی ہما و کوکلرن شاہ عشقہ کیے الموقد دیو کالای عشق دلہوی
 کیے جازیلہ تاع و صلابا و مشتری کایناتی ضمہ بازار فناہ سرسری

تس ہو کے پایے دکھ لاکھا جانیم وار اکلیم سے علوی
 بلبلکہ کل عاشقہ کلزار یاد اکلیم سے بولہ م
 صناسخلمین دلہور عنابو نیم باغ صنک کیے برافندہ تماشا
 رادو بیچہ اچھہ کوکلم کیے شیرا بولہ م سکارانم دیمہ م کوہ ستا بولہ م
 عرصہ حال اینکہ ہو کر نیی تنہا بولہ م
 سے تنہا بولہ بیچہ کندو بیچہ اصلا بولہ م

آہ ایسہم اچھہ رانے عارم قلماز ویورین خاکتی باہ غبار قلماز
 خلقتہ رسوا یو لویرس عرصہ وقارم قلماز کو یو کاغذ ایرین صبر و قرار قلماز
 عرصہ حال اینکہ جاناسی تنہا بولہ م
 سے تنہا بولہ بیچہ کندو بیچہ اصلا بولہ م

لال
 سی اغیاریلہ کو کج کور قلب مال خیر تمدن اولور اولمدن دل ناطقہ
 کوہ کیے یا کوز اہل م عرصہ حال بشلم جاپے تقریر کور خلقتہ مال
 عرصہ حال اینکہ جاناسی تنہا بولہ م
 سے تنہا بولہ بیچہ کندو بیچہ اصلا بولہ م

سوزیلہ نامہ بزم کجا عالم طی شعور کلا و نور طامہ و کاندل و بوغ طہ
 سویلم کر سوز و مکر سوزیلہ م بوم بلکہ سوزوم ایسیدن آدم شو
 عرصہ حال اینکہ جاناسی تنہا بولہ م
 سے تنہا بولہ بیچہ کندو بیچہ اصلا بولہ م

حسرتی لعل کجا کج کور اول خاطر غصہ عجزانہ عجز اولہ بیچہ
 لیلای زلفہ علوی کیے عجز اولہ بیچہ
 عرصہ حال اینکہ جاناسی تنہا بولہ م
 سے تنہا بولہ بیچہ کندو بیچہ اصلا بولہ م

تخمیس

کمان غلجخت حجت یار و جاغندر
 بوی رود لبم سینه خیال دلستان غندر
 الفار شمع شوق سینه آتوز شمع غندر
 نوالم غصه و غم داغ دروغش ناغندر
 کبایم بزم بکرایه ریاب آه فناغندر
 دل بر خن صراحتی دین باغ جام غصه
 شایم بزم غدا اشک چشم خون فناغندر
 بی حجاب دین لونه اندو کم هب کدو فناغندر
 محبت شاهیم کوی فناغندر
 بشده نایح زر بر آتش آه دروغندر
 شفق اطللس کردون لبس لاله بوندر
 او کوی توغ ام غم بونده آه غوغندر
 سپاه اشکرا غم قوی کوی کوی غوغندر
 غری و در عد محبت لونه قبل ضیوعندر
 شمع غم بلا چرخ اوتاع بی ستوعندر
 سنج بعثت بستم اوزن مملکت سباباغندر
 کوردم سن کوزی فانز و چاه صوغندر
 قوما دم بزم اولدم در لدم آه افغان
 بلای مجرای جوی دمدانند چشم کوی
 ولیکن اندک هوکز طیم بزم در مای
 قیکه ویره جگر آفر بلای مجرای
 محکمه بون جانان فی جان بی مای
 سکر کوی بزم طوم اندی صمده دندای
 دهانند کورین ریزه ریزه اشغوغندر
 منوره در رفدای مجرای شمشیر
 ولی مقدار زده کوردم مهر و وفادار
 فراغ کله کور کور تندی نهادوش بون
 جاکسز جهای بیلم کورم بوشیدن
 رضه فکری اوسندوی ای کور کورند
 دهانده مجرای الدی طای ای خیر لب
 عیب کلکینه بستم قلدری نام شان بیدن
 اشید بلیع همان شمدی بزم آه و فناغندر

مهی تو کدری کجای دکشا ریزن کچر
 نه که بیرو او بلیور او که بقار
 صاق کور و چشم او فکالت
 هم مستقی دهل و هم دیره صدر
 بطور شمار و شعر او فزماقت بیلور
 صوبه بتار و بقله صلا رعالمت بیلور
 دور لیدی دفتوی صفا کله کله و ارامدی
 ابوشدی آفر کچر
 صفا کله کله و ارامدی
 کلمتا کفران اولدی
 یوزکه نوری نیان اولدی
 قوعیبک عیان اولدی
 صفا کله کله و ارامدی
 خزان اولدی صفا کله
 قندری خنده دن آدک
 ابوشم دای فریاد و کله
 صفا کله کله و ارامدی
 هارک موسی کچدی
 کله کله و ارامدی
 کولک بر تازیه دوشدی
 صفا کله کله و ارامدی
 قول اولمشدی کما شایع
 جگر که در دینه آچی
 دوشم کما صد و ک آچی
 صفا کله کله و ارامدی
 نه خوش بیمار او نورین
 سوالیکه ناتوان
 قوجایه ایکن او اولدی مهربان
 بوجرا کرایه چشم بر وادید پروازی
 کولک کوی ضیوع خطایه راهو صبان
 تجملدن تجملدن دینلر اولدی عارف
 ببولدن سانه شیار کوسایان
 دلده تیوصان و کفر قیل حاله یار
 شکار زخم ایو کورده صیاد چونکله قان
 خیال فرض خورشید همکدرای کلسیدر
 فکله ایلتوشم شکایت حوزان کوزر

غزل هو اتوکیان ضعیف

بوسه لافست ایلم یوس ازی بکلور
 منصفه ایدیم دیو بیضی باری بکلور
 شو سوز مشهور دور تو کجوا ایضوی
 تو که اگر منشا شود هو که نه کردادی
 هو دکلو منم اوله نوز کلیم اقلتر
 زره دکلو بی نظر افتد اوله کلمتر
 مو فتند هو سوز کم سویل برج دکلمز
 تو که اگر منشا شود هو که نه کردادی
 عاقل اوله ضعیف تو کجوا ایضوی
 آنالیک ایلم دیو تو کجوا ایضوی
غزل نوز که ایلم کله جانرا له آد مکه حال
 نوز که اگر منشا شود هو که نه کردادی
 است یار طاش طاشی از فکله ناره جان
 کور کجی تو صبح یوز آغی عاق
 سوسو کجی یوز صفالی ایرق شهر
 نه اولور کجی اولور کجی نوز که اوله
 برالاش یوز جاب یوز فالنفل اوله
 کور کجی بایه اوفا او کجی نوز کجی
 دیو کجی کجی کجی یوز ایضوی
 نه اولور کجی اولور کجی نوز که اوله
 کور کجی یوز مسجری غوغایه ایلم
 نه اولور کجی اولور کجی نوز که اوله
 حلیق قادی قادی ووتر طایه ایلم
 قتی ناقابل بار یوز کجی کجی جانان
 روش کونینه برالای کجی کجی کجی
 نه اولور کجی اولور کجی نوز که اوله
 طاعنه در نیند اولی جان یوز کجی کجی
 نه اولور کجی اولور کجی نوز که اوله
 ناخدا سراز کجی کجی طاط قاز نیند اول

کاز

بوسه لافست ایلم یوس ازی بکلور
 منصفه ایدیم دیو بیضی باری بکلور
 شو سوز مشهور دور تو کجوا ایضوی
 تو که اگر منشا شود هو که نه کردادی
 هو دکلو منم اوله نوز کلیم اقلتر
 زره دکلو بی نظر افتد اوله کلمتر
 مو فتند هو سوز کم سویل برج دکلمز
 تو که اگر منشا شود هو که نه کردادی
 عاقل اوله ضعیف تو کجوا ایضوی
 آنالیک ایلم دیو تو کجوا ایضوی
غزل نوز که ایلم کله جانرا له آد مکه حال
 نوز که اگر منشا شود هو که نه کردادی
 است یار طاش طاشی از فکله ناره جان
 کور کجی تو صبح یوز آغی عاق
 سوسو کجی یوز صفالی ایرق شهر
 نه اولور کجی اولور کجی نوز که اوله
 برالاش یوز جاب یوز فالنفل اوله
 کور کجی بایه اوفا او کجی نوز کجی
 دیو کجی کجی کجی یوز ایضوی
 نه اولور کجی اولور کجی نوز که اوله
 کور کجی یوز مسجری غوغایه ایلم
 نه اولور کجی اولور کجی نوز که اوله
 حلیق قادی قادی ووتر طایه ایلم
 قتی ناقابل بار یوز کجی کجی جانان
 روش کونینه برالای کجی کجی کجی
 نه اولور کجی اولور کجی نوز که اوله
 طاعنه در نیند اولی جان یوز کجی کجی
 نه اولور کجی اولور کجی نوز که اوله
 ناخدا سراز کجی کجی طاط قاز نیند اول

کاز

بوسه لافست ایلم یوس ازی بکلور
 منصفه ایدیم دیو بیضی باری بکلور
 شو سوز مشهور دور تو کجوا ایضوی
 تو که اگر منشا شود هو که نه کردادی

بوسه لافست ایلم یوس ازی بکلور
 منصفه ایدیم دیو بیضی باری بکلور
 شو سوز مشهور دور تو کجوا ایضوی
 تو که اگر منشا شود هو که نه کردادی
 هو دکلو منم اوله نوز کلیم اقلتر
 زره دکلو بی نظر افتد اوله کلمتر
 مو فتند هو سوز کم سویل برج دکلمز
 تو که اگر منشا شود هو که نه کردادی
 عاقل اوله ضعیف تو کجوا ایضوی
 آنالیک ایلم دیو تو کجوا ایضوی
غزل نوز که ایلم کله جانرا له آد مکه حال
 نوز که اگر منشا شود هو که نه کردادی
 است یار طاش طاشی از فکله ناره جان
 کور کجی تو صبح یوز آغی عاق
 سوسو کجی یوز صفالی ایرق شهر
 نه اولور کجی اولور کجی نوز که اوله
 برالاش یوز جاب یوز فالنفل اوله
 کور کجی بایه اوفا او کجی نوز کجی
 دیو کجی کجی کجی یوز ایضوی
 نه اولور کجی اولور کجی نوز که اوله
 کور کجی یوز مسجری غوغایه ایلم
 نه اولور کجی اولور کجی نوز که اوله
 حلیق قادی قادی ووتر طایه ایلم
 قتی ناقابل بار یوز کجی کجی جانان
 روش کونینه برالای کجی کجی کجی
 نه اولور کجی اولور کجی نوز که اوله
 طاعنه در نیند اولی جان یوز کجی کجی
 نه اولور کجی اولور کجی نوز که اوله
 ناخدا سراز کجی کجی طاط قاز نیند اول

کاز

غزاجار ابو

سوزک عقله ای دلبر کار چایکین
کوزم یو جیکو کورک غلک دیم خیر
بوزک کلوا جسته بودت نین جرم
بوی خند بر خلق کوی غلک بر غز
سکا ربه نه شئی اوله بر بیکیم بقدر
بوی کلر بر سینه بر کس بر جان
سکا عاشق اولدین بکاز نه بار اوله
بوی جسته بر وقت بوی که بر آفت
سعی نین ایورانی کورم کز نه در ایور
بوی دین کور دنیا بر سخت بر جوی
سوی کیم شهنشور کورک ایور
بوی تویت بوی اخیل ووز بر بوی وقت

بودت او جیغون باب ابرمه یاروی بند
غزل بر بوی بوی کلمه بوی نیکم بوی زندان
دیمی

بوقالک شمع پروانه کلن بودوز
خانه قاه شئی ایچ با نه کلن بودوز
نیغ جور کله کل دستم بوی ایتیه صالک
عید وصلو که سر خزانه کلن بودوز
دکله باشی کوی بزم احوال ووز ایش
در و مورس باد هم با نه کلن بودوز
نیغ جور و یارن تر شو و روز نرد میا
عالم عشق بکون مردانه کلن بودوز

کاکلر جوکان کور سودا سیدر دستم
غزل باشی طلب ایلیش میدانه کلن بودوز

کوکله آندیرا شئی برفنده
هجو قول اندی بر سیه جرده
وار سیدر ای طیب در سان
او غزده عشق آدلو بودرده
الوم اییز سورم ای اغینه یوز
بنم او دولتی و ادسورده
کوکله کرمکاس توم یاروک
اون بویجه جهاندن مر حرده
سوزکم بر سیاچی د لبو بیدر
خندک میثم بقدر بویس ده

ای

غزل

ای جسته قالمم هیستلو بر نام حین
بوفلا کتمنلا ایتیم نین جام حین
زیر کوی خلدن بوقلم انه جانانم
چک سینه ای بر ستم لطف کتیر کوی
ابرو کغام آفتم دولو سلطام حین
اکو او کاسینک کویک ما نندنیسا
طوغرو اوله بتروش آفت بیانه دایما
لا یغنیه خایضت یوم قیور اومتی شها
غم تیرنه یار ارایید ز کلکته ویران ایضا

ابرو کغام آفتم دولو سلطام حین
چونک کاندک سنک قورقم در کور
او سینه نوره میوب نونه کلر
یا قانم کله کله با شئی اکر قواسمان
انز بوی دکر کجاریا استکرایه میوز

غزل ابرو کغام آفتم دولو سلطام حین
نذر حاق بویله اچنکدر بر سیدر ایطام
او بوی کوز کورن او سن غریبک الله
دوشتر می اوسیه ولسایه می با کورنی

ای بوی کیم سلاکم کیمت قرا اوج کلر
طویوردن مستدام اولضوا شکر
خلمایه بویجور کاندک سر یه لطف ایت
کلا اوله جان اولمونه اچیا به سلطام
بن او نورم فراقله ای دل
یارن بو مستلایه اکر اولور
کل شئی حسنه اول غیو شکر
بیلر ضوع نوایه اکر اولور
نه صوره سن خلیله اغلده و عشر
یاریده ما جرایه اکر اولور

ایقالتن اوله کسک خاتم بوزنار
ایقالتن عالمن کامله هدم اول
سعی مویسه اکر او قیاصطام وار
ایقالتن عالمن کامله هدم اول

مدرب فضول

بريشان حال اولدم مورر كچايي بيشم غلدر درده دورم قلدر كرتير و دردم
 ندرن روزگارم بوبليريه كچون بنجام
 كوزم جام افندم سودم كم دونلو سلطام
 اسپردام عشق اولمايچي سندن دو كوزم سي قوزدن كوزم اهل درن آشنا
 وفا و آشنايچي سندن سندن جلد كوزم
 كوزم جام افندم سودم كم دونلو سلطام
 دگره دم و قارن خرج بايكدنه بايكر اوقا كوشم ايلكم اندوز دردم چوق
 سا قلدي مرون سندن افندم كچي قسم بوق
 كوزم جام افندم سودم كم دونلو سلطام
 غي لوكله كندن بولم چ اده راغيدر كوز لوس كچي اولماز صغندر نه
 سندر كچي نازنينه نه نازاته مناسبدر
 كوزم جام افندم سودم كم دونلو سلطام
 كوزم دم دمدم بوم ارق باشم كچي سي نورا بزم جومن من سندا تو نورا
 ايكين هم ظالم اوله بن كچي مضلوجي ايتتم
 كوزم جام افندم سودم كم دونلو سلطام
 فضول سيموه زفنا ركب تو بركدل بكدرد دور و خنجره كويك بويندن خاكبايكدرد
 كوك اولدر كوك تو صم كچي زاي راي بكدرد
 كوزم جام افندم سودم كم دونلو سلطام
 اكر عادت اكر قانون اذ لدرن صوم وفا كلويي دك كوز لدرن
 صغون المهن آهين غريبوك مود كچو بكدرد عاييه اولغيبكرد

يا الهي اولد حسيك صديت يارين اول چونكم ديري و امتي
 امثيله بيلاه حشرايله بيوري او غيلر
 ايتبا مرغوب اهل بيسته تو بر جمله نوزي حضرت ياروچي
 كلامدي اعتبار ايت اشو حاله بو طالي المغلسن ايشو حاله
 نلبيدي بن جهان كليديم چكلام باري انان اوليبيدم
 چون اولدم عشق شورا اوليبيدم چون اولدم باري كچو اوليبيدم
 چو عجران ايله اولم كر ميادم چكورم قبرا چيپينه كر ميادم
 چو كيرم قنوره صبح نشو اوليبيدم چيغم باري صبح حشوا اوليبيدم
 چو حشرا اولم معاتب اوليبيدم چون اولورم معاتب اوليبيدم
 چون اولدم باري مردود اوليبيدم چهتموده مطرود اوليبيدم
 كه زيرا اندوان قلدر كچو حجب حبل اولن اولر محبوبه محبوب
 الهيين قلوبني چي حجاب ايت رسولكچا بوسنده فتح باب ايت
 بكانا ستمدايكد قلدر كه احسان حوتيد قلدر سمن ريب حجاب
 كه تا تو قيتك اوله باكه يولدر اسي كه منزل كي اوزق بن يار يولدر
 دلرون چي نهايت يولم كيدم او مرون سندن ارشاد اولدم

اوصاف حضرت رسالت صلی اللہ علیہ وسلم

دکله سلطانکم اوصافی
 خلقه یخیری اخلاقی
 کرم سلطانیدی جمله عالمک
 جایی ایچره جانی ایدی ادمک
 بیکدو کسه تواضعی ایشی
 خلقیله آنول فولیدی هو کینی
 کونلواچن برکوز اول سلطانین
 دوری دافع الیدی الینه اول
 ناکه آله اهلین کولمک ای شاه
 بر فخر کندی اکا اول کله
 بیروی و بیروی فخره بیوسین
 و بیروی بر بور جلویه قلدی ایچن
 کوردی بو جاریه اغلار بیدی
 اینده نیلادی کور اول سروری
 ددی نوکله سن ای سکس دی
 ایشیدانکی یون کن طفلار بیدی
 در دوکا در مان اولام برسکا
 ددی با اعمدا و اوتتم دیتی
 دو ششم طوغول بتم بودستی
 قوزقم بی دو کرم سیدم
 کم بقدر بتم قند کیدم
 سن شیخ من ایله در مار درده
 کرم ایله بی بودرنه قی م
 اول قلان دایغه الیدی اول
 بویکی دیج دی اندن عظیم
 طو لور ب صوا وغیرین الیدی اول
 ددی یا جاریه آوه قند یول
 ددی یا جاریه آوه قند یول

جاریه

جاریه دو شدی اوکیه صفرنگ
 کوردی او ایته اول خاتون آن
 اغلاب باشی سیدیه قی
 کلری صفره ددی یا اهل بیت
 روززدن اندی فاتور کورین
 ددی سلطانم ندر بو خلقینه
 ددی صفره ساکمه وار بر بلکم
 ددی خاتون بن ازاد انتم آن
 داچینه قدر غلام و اریس
 تاکه یار دین دیلا کده امتک
 دیرین یارت برضات کیش
 دیلاکم ایق قول قلدی ازاد
 سن کرم سن رشتو کویوق قیل
 چونکه بر عورت بو ایسه اشلدی
 اومارم سندی جمله قولورک

او خورنن دسئی او اجاز الی
 ارفه ندره صفرنگ سستی بی
 باکه بودولت ندر یارب ددی
 اوج کوره دک اول خاتون الماز
 آیفینه صفرنگ دوشدی صفرین
 بن کدا ندر کاس سن اوینه
 صوی باغشله بو جاریه نوک
 چونکه کوندری حق باکه سی
 آزاد اولسون هر بی دیلاک
 جمله سیننه بغلده حق کتک
 وارد و غمده اشکاشد بر ایسه
 نه قدر قوی و اریس اندی داد
 یچی اوله خلوقا کسا که قلیس
 جمله قولیبی باکه باغشلدی
 صو جلوی بی غفور ایس انلورک

ددی یا قون او وار صفرنگ
 اول صفرنگ بیروی
 الیدی اول صفرنگ
 بی سلا کله تا م
 بی سلا کله تا م
 صفرنگ کا ددی بیچون ای حجام
 صفرنگ کا ددی بیچون ای حجام

جمله موزي که باغشله شها داميني اينوزانوکه رها
 بوجج بازي بواج طيراجي باغشلا ريسک
 سنکد کلمز بيلورزاي خدل افشاره
 زيره فقه نورس کولم دريادوش شمسندالاد رکوکورس نور
 کر نسيم صبح اورس بلديا طوع نشش کر نغش آهياوسم بلديا لدر
 کر بلم لاله زار و کل شيا دايدن حشر جان الله جانينو ايدر
 اي در عاقل علم انديغا کولک کر زور قلدي حيا لند قز نقش کار
 عار برونوري وارده جانينو کجا کر کر اولدي حيو خلق اي شير پار
 بوقاطي يي کاکا گاه جانوک اوپوزکر اينکچو هما نوک او طابا نايه اقرار
 پس کر روعقت دريا سينه عرف اولک صلي الله عليه وسلم
 اخلاق تابکلس بود کر بقدر حد و کنار حضرت رسالت
 دکله بر ظفني سلطان کرد جي پنج ايردي تواضع اي اجي
 پنج کاجينوردي اولاد بيل اول حج بودي کلا نور مير اول بر اول
 جاده علماره اول سلطانيک هم ايکي جهانده اول برهانينک
 طليله تواضع انوک پيشه يسه پنج استسبين باق اي نکر جي
 سنکد

سنکد ايشکر بويده عصيان تو سنکد ايشکر بويده عصيان تو
 کوندا پاجوه برکون اول شا کوندا کوندا پاجوه برکون اول شا کوندا
 حسيله حامين کردي ايجو حسيله حامين کردي ايجو
 ددي حضرت ينه اغلر قورولو ددي حضرت ينه اغلر قورولو
 دد بيلوره قريش او غلنار دد بيلوره قريش او غلنار
 بيونه دروس زشعه ايلاد بيلو بيونه دروس زشعه ايلاد بيلو
 داده کوز ديدريننه حق ديدار داده کوز ديدريننه حق ديدار
 قادر اوما ز سيره دونه کلقم قادر اوما ز سيره دونه کلقم
 بيزي کوروک در تو قفنان کپوزه بيزي کوروک در تو قفنان کپوزه
 دنيم دروصفا لوسوره روز دنيم دروصفا لوسوره روز
 اي دده هرز وارا اي شنه اوقه اي دده هرز وارا اي شنه اوقه
 حضرت ايدر غلوق اي نوز عي حضرت ايدر غلوق اي نوز عي
 بن بيم داوه لوند انلر وک بن بيم داوه لوند انلر وک
 پس همان جکر دپوس اولدي اول رسول پس همان جکر دپوس اولدي اول رسول
 بود و بيري حضرت او ايجده بود و بيري حضرت او ايجده
 قورقم که بيرک او بير طمو قورقم که بيرک او بير طمو
 او نوزدي خانه منده بالکوز او او نوزدي خانه منده بالکوز او
 اغلا اورق طور ديار قشواور اغلا اورق طور ديار قشواور
 ديدک کاکم کو کلوز بيشي ديلو ديدک کاکم کو کلوز بيشي ديلو
 کو کرامش دوه يه بنمغ حور بيري کو کرامش دوه يه بنمغ حور بيري
 طعن اير و بايه بيژه سويلا ديلو طعن اير و بايه بيژه سويلا ديلو
 قوليد ايشه عجب زبون دور قوليد ايشه عجب زبون دور
 قتلا اورغي بتم اشبو يولوف قتلا اورغي بتم اشبو يولوف
 النوحى اقره دايم صبايم روز النوحى اقره دايم صبايم روز
 فر و کوز له سيوري دايم بيوه روز فر و کوز له سيوري دايم بيوه روز
 بيزي ساوندور ايلکي هر روز بيزي ساوندور ايلکي هر روز
 باک بيشکر سو کلک اي قرتين باک بيشکر سو کلک اي قرتين
 درکيم کدر لکندن انلر وک درکيم کدر لکندن انلر وک
 بنديلا و ستم اولاد بقول بنديلا و ستم اولاد بقول
 کوکه مکله در بيري هايها کوکه مکله در بيري هايها

سنکد ايشکر بويده عصيان تو
 کوندا پاجوه برکون اول شا کوندا
 حسيله حامين کردي ايجو
 ددي حضرت ينه اغلر قورولو
 دد بيلوره قريش او غلنار
 بيونه دروس زشعه ايلاد بيلو
 داده کوز ديدريننه حق ديدار
 قادر اوما ز سيره دونه کلقم
 بيزي کوروک در تو قفنان کپوزه
 دنيم دروصفا لوسوره روز
 اي دده هرز وارا اي شنه اوقه
 حضرت ايدر غلوق اي نوز عي
 بن بيم داوه لوند انلر وک
 پس همان جکر دپوس اولدي اول رسول
 بود و بيري حضرت او ايجده
 قورقم که بيرک او بير طمو
 او نوزدي خانه منده بالکوز او
 اغلا اورق طور ديار قشواور
 ديدک کاکم کو کلوز بيشي ديلو
 کو کرامش دوه يه بنمغ حور بيري
 طعن اير و بايه بيژه سويلا ديلو
 قوليد ايشه عجب زبون دور
 قتلا اورغي بتم اشبو يولوف
 النوحى اقره دايم صبايم روز
 فر و کوز له سيوري دايم بيوه روز
 بيزي ساوندور ايلکي هر روز
 باک بيشکر سو کلک اي قرتين
 درکيم کدر لکندن انلر وک
 بنديلا و ستم اولاد بقول
 کوکه مکله در بيري هايها

اخله شور لودي ملانکه بسوزن
 چونکه حضرت سوز ربي ايشدر
 بر کوبين عفو ديوبن آه ايلدي
 حق قائله ددي واريا صبر بل
 بوزن ديد و کله جمله عايبيلر
 بردي دبريسم جمله عالمي
 ليک ادر قسم ايتيشدم
 آنم اولمه بنفردم قانو
 جوشل کلدي سله انتي اکا
 ددي برداي ديسن يار شو
 چونکه فخره صبر ابرسن يايين
 ساکمل کار خسر قلدي لر
 جمله عالم سوکوندر قمو
 قال الله يا الهی اول حبیبک صومتی بیع لیب
 ان الله عزتینم بیره ایله رحیمتی بازوی و غنم

نا اوله حضرت شیع جمله موزه
 کولکه امد اوه کر چون ایشدر
 بردي دیکر چون قصد ایلن
 بردي دیکه اوله سوز سبیل
 او ددن آزاد اولدیا قبول
 قونیم طامو بیج بر آدی
 کافر اولنلاری ناره آتیشدم
 اولمیزی آره بیور بیج طوا
 بقدی ایشم آنکه قلدر بکجا
 بیج قلم از طامو بیج از ووله
 ساکینه اولدی جمله عالمین
 حق قنده قدر و کله بیله یلو
 یاردلش جمله او جماع و طو
 یا الهی اول حبیبک صومتی بیع لیب
 عزتینم بیره ایله رحیمتی بازوی و غنم

روايتدرم حق آیدر خطاب
 ديه جوشل یا محمد کنه
 بی اول وقت شاخ ذی برین
 دیا کره یا احمد آه بیدن لم
 رسول ایله یارب امت صغیر
 که طبراق بلار که اتن دن زدی
 بوکر سیدی درنگه و پرکری
 چوشنسیس حکیم ابره کور اعتر
 قیزم فاطمه اولنلر اولنلر و مده فیری
 خدیج فیری عایتم صغیرین
 بسوزن پس علی الله علیه السلام کرمی
 قوا نیسا اعلیٰ یغنی عننی ديه
 محمد مبارک ربین بحیدره قیومین
 که سنده ذمت درون بوکون برق
 اگر امتی غم ایلر ایلر سندر بکون

که کلمون بوکون و رسوله ذمت
 کتور امتونک حساب بیورین
 قلائی قوی بیورین چو کولر
 بو صایله بز قنجر و کین لم
 نقلسون بده حق نم صغیر
 سلو کلاری بی خود ترا ایلدی
 بو صایله کم ایلیه احسنا
 چوشنسیس حکیم ابره کور اعتر
 که بونارب اچه تا اولیه انقیاض
 که نام صغیره اتم بولیه انقیاض
 بیدی کور ککلر دورده صکر کور
 دور بوجیم جیغیسه بیور بوز صناد
 ديه یا الهی بی ایله انقراض
 درونکه سنده بی ایله انقراض
 قوطاعتم ایله بونولاره صفا

که کلمون بوکون و رسوله ذمت
 کتور امتونک حساب بیورین
 قلائی قوی بیورین چو کولر
 بو صایله بز قنجر و کین لم
 نقلسون بده حق نم صغیر
 سلو کلاری بی خود ترا ایلدی
 بو صایله کم ایلیه احسنا
 چوشنسیس حکیم ابره کور اعتر
 که بونارب اچه تا اولیه انقیاض
 که نام صغیره اتم بولیه انقیاض
 بیدی کور ککلر دورده صکر کور
 دور بوجیم جیغیسه بیور بوز صناد
 ديه یا الهی بی ایله انقراض
 درونکه سنده بی ایله انقراض
 قوطاعتم ایله بونولاره صفا

ددی اغایا یوبین فاطمه اکا
یوبی ایشدوبین سلفا طوری
بوتر فاطمه طوری اوده در حال
بولوما دیکر وال بولدی بصدق
مکریا یا سیه کلس اولدوغندک
که فرهادن اورطدی اورویج
آخی جاریه نکر وپردی الینه
دی شتاقریا بام اول حضرتینه
اشدی یوبکر چون بوسوزری
دکلمه قزاقی قلدی آغاش
همان او بقلدی آنه انجمله
وروی سجده بوجا غینه او توری
چوسلفا قلدی غازی نامت
یوزین دوندکه کوردی جبارک
ددی یا قوتیم جویر نولدرک
عندای اندیکر او توموزده چشم
ددی بیله دکلمه بیل بار سول
ابوبکر تشبه در بوجالت

بوندن ستمه جوز بوق و پیریم اکا
طلوعوب محمدیم دکر یوکوردی
کبروب ارادی او اچینه لالا
بوسوزلار و سمن ابله تصدیق
جائز و پرمشدی آخی که آنه
سکوب آنه همان اولنکری خا
ددی وار قلسلای اولدوقرینه
بوی کبک بیج وار سو قینه
همانم طولدی یا شید کوزری
ابوردی یوزینه بقاغ آنوک
همان در حال یوله کردی اولجمله
کیوده طور وین غازن اویدی
دونوب حوالیه اندیکر خسته حلیا
اوتق عیان بورغی برکلی
نه حالت واکه بویل نه کلدرک
عضی اندیکر حوالا بیزه چشم
اومار و زایلده حق بوی قیول
ملکله کیدی جمله جول نامت

ابوبکر

ابوبکری بوجده کوردی سلفا
کورد بوجول نور و تمغ اولدو نور
واروب جمله صحابه کیدیلر جول
رسول الله دیز بوجول بوروزدی
ددی صبر یار حق ایر سلاج
بی را حیدر سینه او قولیم
ابوبکر ایشدوب اغلادی در حال
در وصف حضرت ابوبکر الصدیق رضی
دکلمه بوسوزدی یا عساکه اچی
چونکه و پردی جمله وارین بویک
کونلی اچیه کلدی بر سائل اکا
ددی بقدر ستمه موز اولدیکر سبل
ددی واند دو نوم پوش و تپای
ددی قچر بور جودری سن ایاز
ددی طور سن وارین بی قیزومه
الله واردر قمن آخی اودا باین
واردی لم المؤمنین عایشه بیه
ددی قیوم وار س اقرامین ایله

اوتور خوززند یا شیمه قان
همابه جمله تکبیر کتور و در
ابوبکر تشبه اندیلر ازوبول
باشینه اسیکی حمامه اوروندی
ابوبکر دیمون پی بوکلای
کربن انده اوتق رایغ و اوتقم
ددی رایغ ع الله یوق قیل قال
ابوبکر الصدیق رضی
طاش دکلمه اغلیه سن سندی
حق اکا طمعه ایروین سلام او قور
ددی بورجم وار او داین دیریک
یوض محروم ایتدی کربولم بیل
اوداچی و پیر سور سیکر اللهای
ددی ایلکوز دینی الله دیسار
اولکم رع ایلیدی اورنومه
یوضم اکا کور برایشی این بین
ددی اوله بابا او غول یا شیمه
قورترالم اول قیوی جبار کور

ددی واند با ایتدی صبر نور
ایک تشبیر نا کورنم و سوز
چندی الله بوکلای بوزق
واردی کورنم آک او بوزق
دیز الله عایشه دلیس

ددي شمعون و يوروم اذ سكا
زيره بيلوردي نوک فخر خي اول
ددي نوک سوزوک و لسوزو
الدي التون و بردي اول کس
اوج کون اولور نسه بوق کلور
ددي وار اين قيزو دي کورين م
اولکم شمعون افر قلاره صلا
وارين برد اچي کور اين يوزين
اول صبيک يوزينه تريا قين
واردي اغلا يوزينه کور اوينه
ددي بابا اغلامه نه سب
ددي قيزم کلور و سرنا سلوم
برد چي کور ميسون بابا کي
سر ماشوب فر ياد ايدو اغلامه
بوکرا اچدي الی طندي باشن
ددي سور اين يوز و من بوي
کوردي ابيک حله باشي اند چي
ددي نوکراي قيزم اولغل فرح

اوج کون اچره بولمسک قول اول
دېلديکم ان کدويم ايت قول
اوج کون اچره بوج ايتوم ادا
اولد چي التون اندي ر کيس
اغلا يوب نوکرا عايشه کيدر
حتر اولورين ان برکور ايم
اشبوکوز لارم اکا حشر قل
باقين يوزينه ايشيد و سوزين
صکره تقيرنه ايس چاکه بين
قيزي کوردي بابا س اغلامه
بينه در فر قندره در طلب
در ديله اه اير و بن اغلامه
شدي بودر کور و شکر اوي صوي
اول خدابه التومي اچديار
عايشه نکوز نيداقن باشين
اولکم رحمت ايدق قادر عيبي
ابک صوه اولدي اول قطع اي جا
حق نقايه بابا که و بردي فرح

کوروب

کوروب محمد ابلد ياد ايلکيس
الوبن جوهر ي کلدي او شاه
يشوز التونه جاه صاندير ان
يتدي يهودي کور را ثوناري
ددي يار اقدنه بوکرا سونچي
ددي آل التونکي صورمه بکا
برکزين صيقع يير يهودي شها
ع محمد حق رسو ليدر انوک
حله التونک اکا باغشاري
مکده حق يولينه تروايشي اشليه
فرصت الديکين ايله خيوردکي
عاقلا اولان کدو ياپر طور اغن
در ص حمله موزه حق غنايت ايلديه ابو نوکرا الصديقي
حضرت رحمتله قاموز ي طويليه رضي الله تعالي عنه
اندي او بلور و ايت اي اچي
واردي انده کرامت کونه کون
دکله کل حله کور امتد ييري

بويله اولور حقه قول تير ي حصه
کوزيشي اولما زيشي آبي تنباه
کوزوب يوديه و يوردي اچي
بي شهادت يار بيلوسک تری
ديو و بر اصلن بکاشاد ايتي
ددي اصلح دي بو نوکرا قلم طکا
مسلمان اولدي دي يور خلد
باله دي و بردي بوي التونک
ماله و بلکن حله سن باغشاري
حق برينه يچي بيک باغشايه
صکره کح اچيسوز نا حو کي
الي ايله کوريس اول ياز غنيم
معدن لطيف دي نوکرا سخي
زيره طاعت ايدري ايشه دوزون
واردي عمر نزه بر طوط قري

کوزيشي اولما زيشي آبي تنباه
کوزوب يوديه و يوردي اچي
بي شهادت يار بيلوسک تری
ديو و بر اصلن بکاشاد ايتي
ددي اصلح دي بو نوکرا قلم طکا
مسلمان اولدي دي يور خلد
باله دي و بردي بوي التونک
ماله و بلکن حله سن باغشاري
حق برينه يچي بيک باغشايه
صکره کح اچيسوز نا حو کي
الي ايله کوريس اول ياز غنيم
معدن لطيف دي نوکرا سخي
زيره طاعت ايدري ايشه دوزون
واردي عمر نزه بر طوط قري

الاسخه غزا ايتنگ د بيلو
 قورتر مکه بر خطا ايره اکا
 الا حقيله سکا اصمور لم
 ددي حضرت ابي صليله خذل
 بويله د بوب بوله کرد بيلو روان
 حلت الله اول بکت شهيد اولور
 در رسوله نه خبر ويرا يهر
 بويله د بوب چي دعا قلدي کاکا
 چونکه لشکر و ندي يينه برينه
 قرشو چند يکر بو کز خلق حضرت
 اوک بولندي رسول حضرت
 ددي کپروه در او عکله بوسند
 بقدي کوکليي قار نيدار شاه
 د ابي صکره عمره بولندي اول
 ددي عمره عديکي بالان او شاه
 علي ابي بويله ددي سکا
 زيره اوله وکيمي بلبلر ادي

صکر

صکره بوبکر صدیق کله ي ايلور
 در کينين الدير آتينا اول قري
 ددي حضرت ايجايي د بيلور
 چون اشترک بولموزي اول ايجي
 اول رسولي س بلان چقر غل
 بوزوي طوت در کهنه اول شهکد
 قادرو مطلق در بلک ايجي
 بويله د بوب بوزي طون زيرضا
 س جيسوي بلان چقا غل
 قار نيدار علمي کله ر يا الکه
 الي بوزينه سورده که جهان
 ددي اولنگار شته کله ي اولور
 اغليي ممشدي اول علميه قري
 باله ابي س بزي ايو غل
 در وصف او قوبابي دکليم ني يا زاني الصدق
 صکر اولور بولغا غل جمله جوزي يا عيني و جنان محمد

بند حضرت او بهی دیزدن هم
 بو بوی باشی کوبتوب اولدی
 یاره لادی اول مبارک ردا سی
 آقا بر بام قلور بتمز ا کا
 بویلا ن وادی بی بیکر اول
 ددی بیکر بیکلم بن اول شمی
 بویلم دیوب صوقدی انک آغین
 کوزی یایه صقون بوزینه سی
 ددی یخی تور قور با امین
 ددی قورقم لیک صوقدی بوی
 ددی صفت یا عوزی سن باره
 حق نقاله دیل و پرو بیلاناره
 برا و عوزن انزیل نو حیدر حق
 بوسنگ جا کوا کما ستا قلا روز
 بو بوی کوسومدی حق بوزوی
 بزقوز قورده خطا زیاره شور
 بویلم دیوب قلدی اغان و زار
 اول مبارک آغزی یاری سی حق

بوی

کوردی بویکریان چیان بویلم
 ددی بویکرا و نور که بی زبان
 دینادی بام لادی یاره سن
 اکرده او کیه سی اندی دفا
 کویلمکون حضرت بکلادی اول
 شمدی عجم قلرم بن و الهای
 آجیدی اغلادی کما دی آغین
 اندی آغدی او نبی در حق سی
 حق بویلم بیلدر اولور معین
 اغولوا فخری و عزری و بدخ
 بند صوقدی سن هم بود ارومی
 هم جمیع زبان و پرو او ایلاره
 ددی بیلدر دو اسنسی حق
 بیچ بیلدر سی بیچ کلوروز
 دخی اشدر مدی حق سوروی
 سن اقدیس عطا زیاره شور
 حضرت او بیکر قلا دی خوار
 سوردی یاراسیم اول و اقلین

کوزل بوزدی عجم ایلدی بوزدن عجم
 و لکن بن تو انیز کتبت بهمان بن
 او زکره در تاره در مان و فایز انلیا
 جو کس بن حیدر اجل احمد یاق بر این
 بنم قانکره یان آج او توره ضلی بن
 جهر الله الکرول سزیه طوت صحابین
 قلم جانی نثار کا سوم در کاهم حدین
 سحر بوند اندی که با هفت بهادین
 بنه عتقا اودینه سیوه نیارین نویسن
 هوقینه کله او از که کو حقه بجاری
 اسیرم خورم کرد ان غیمم غی انسی بن
 کولطان عتقا و دنره ادر کالین

آجی دکی همان لخالانک
 آجی و بوی باجه لاری آنلره
 کجه کم اولم بو عتقا نوی
 قصیده حقه یا الهای بزیله
 البی حه روز شب بود نیازم پس کما افعل
 الالبی سرور رحمت مالین الی الامین
 بوزکر بنون شایه بر راه غیب انید
 سکر حکمت ایما بویکر رحمت و رحمان
 جو سنین اسعد اوی جو سنین خصل علی
 رد الوانکر کوزنج قوشا هر کما محتاج
 ایا کولر جو صبر اور قوخله بی بر اول
 کر تا کوزکره انون سرل انید بکلیسین
 نیاز اجه قوسنده بوزوم طیرا غم قوسم
 که جو عجم این بون کورکم دینه دیزین
 هو اردن اول او عوا ز هو ادن اده پرواز
 فنان الله که با حوب جلال ایشکندره بن
 کورس کوزرم باشین اقل تا کم کوز بوزکر

بسانه طغری شمشاد کولک زانکاف
انرفلا در جمع نهی هم بر علی طبرانی
که با همراشون بوی کرم دیرم بو عالم
قونم ز لیل طور خضوع ات الی زنبلو
چو بارانک بزی باره نظر قلبس اغیاره
رصاصه نکر کرس او تور و صحرایند
کدیزو گم بوزن دو ااسم مژدین
وصال و نزل اندام چه خیالند
ستاق شسته اچی قواری تم احیانی
پس لدم مشرب صانع شراب سلسبیلند
بکوشدین که اچر سه نباء فر نزل بولدی
تجلی زانته حقا علی ز صعبه حقا
چو کله ی تیر الابرار سر ز سوز کالار
که تاحی بین نظر با بر محمد که دریافت
در بیان چوس من رحمت رحما چوس من رحمت
وفات نینچو اغیلند یا زامع انی قورتر ملاکین الصدیقین
بسانه قلدی بو بکر خامت

طهر
و جد کجا محو اولدی صونه ایزر انسیا
خطاب اندری بو کرمی نوابه بالی طهرین
تخیره قالو راجی اداغ اطلای عین
کنالم غینو جز ساکای عیلا اولد بلا عین
نورکدره دیاره دوسه انکشا فین
کنا وصلت شرا میده صونا و زورور
دوازده فرزا که کر جا به هلاکین
جهان نور قمانند ان اکا وصالین
کتابن هفرو لم جام عین بی لایین
کسوریم بر ذلالیکم اچر تو کرایین
و صون ایلدی طاهر بضای و بی داوی
جب الحق حقیقا فاشا غولهمین
چطوغدی سوز کال نوار تجلی طلالین
حیات انکار باز اید بخای بین یا کوسین
ایکی بردت ای اندری هم خلافت

صیغ

صیغ اولدی بلسی خانی حاجی
بنایت اشتیاق اندری لغایه
رضه اوردی و سخن اولدی رغایت
صحابه لر کلن کوردیکو آچی
که زاری قیلوبن جوقا اغلدیلو
ایلار و کلدی عباسا جدیر نوزین
دیدیکم یا امیر المؤمنین سبل
جهان چونکم دوراچی یوردکلر
رسول الله قیوب کندی بیوردی
چوس کمال کوه او ایدی فرها
که تا بور ولیه بورکن اسلام
ابوبکر ایشدب عین سوروی
ددی یا عی و کلکل اندر کلکرس
بوشی قورینم ایله آدای
هلاسی می ابتداء ایله بدیر
بسی حد کرا بسینی و تده الد
و هم سؤل وقت بو جام قوشما و جا

دیور فایده ایند ارتحالی
که فایده کیده دار و بقایه
و هم عینه ابر شدی نهایت
یقین نلشی خروج اینکه حاجی
خراقله چیکور طفلادیلو
ابوبکر کینینه چو کدی دیزین
بواصحاب تدریرین بونک ایلک
ساوب کول ویر اچر یوردکلر
که نزه کالیز دیو بوردی
یور و کله خلیفه نصب بکن ای ص
انله بیو بسینی قلند اعلام
عین باکر دو ندردی یوزون
بیرومده خلفه دکدم بل سنی بن
قوفعلکده ذکرات س ضلای
دونوبن سو کونج ایله تکر
دیو هم صی خلق و تده دل
فنادن اول بقایه چونکه کجا

در این کتاب
بسی حد کرا بسینی
و تده الد
و هم سؤل وقت
بو جام قوشما
و جا

کوزمک شیلری کیله بوقدن
کفنا ایرون او کیلی بی کاسر
دیچ چونک غاروی قیلنر
ایلار و وارنر بویکوز آنه
کتورک شول ایریکه حالدا شکره
اگر زمان او تورسی بی سز
اگر استا فرایه بی اولخان
بوی بویله دیون اول خوش قنایه
که ناله ایله دی جمله صحابی
دیچ هم عایشه زار ایله دی حوق
دری بی ای بابا کور حور توی
رسولک حور چون اغلو بییم
عرب و هم یتیم قلدیم جهانده
بو وجهه چو کرمان ایله دیلو
دیله چاره نرا مرقد
جهاندرسم بودر بکل ای شاه
بوی دیو ابوبکر یور دیلو

بکاحق حضرتده اول طاقونده
که خوشن ایدن ز آنده بی سز
جنانم روضه او کنده قویلنر
دیله یار سولانه که بوند
خفا ره یولگرنه یولدا شوکیدی
اچار و قویون دفن ایله سز
بقیم ابلتوب دفن ایله یطای
شهادت کتوروب کندی قنایه
درکوبن کوزرنه آچی آچی
دلیم آه ایرو بانه اغلری حوق
قیوبای و کندن بن پندی
کوکلو حوکم سنکله آکلوریدم
عجب وقت اولانم پین آنه
چکر لاری بریان ایله دیلو
که حکم انکدر هیچ شیم بقدر
کمنه قلبیه آله هو الله
و چنین برینه هم قو دیلو

غارین

غارین قلدیلر اندن غاچی
کتوریدر ابوبکر ایرو ب قوش
فوزیلر روضه نکرا و کنده آچی
الار و واردی اهل باکر بریسیه
کتورک شول کسه حالدا شکره
اگر جهان ایدر سک خوش آله
قبول ایجاز سید بران سلطه
بوی بویله دی روضه ذنبیل
رسولانه اچار و درن قوشی
کتورک ایچ و سز آچی هله
ایوشیدلر بوا مره چنک اولدم
کورد رزم رسولک صول بینده
قرنلس بر قیور کوز دیلو آنه
ایرو کلدی ایدن شو و مرغان
برال جقدی رسولک روضه ندن
بوی کور و بی خوش خیر ایدی
بی انده جمله آچی قلدیلر آه

توجع اولدی خلقک ضار و علی
درو بن روضه ایشیدیلر قوش
امام المؤمنین اول کور کوما
دی ای جمله مخلوقک اولویسه
خفا ره یولگرنه یولدا شوکیدی
اچار و دفن ایدن لم خوش نیگه
عزیدلر کورینه النالوم ای صان
قیوا جلدی اشتدی قوا بیل
کتورک دو تنوی دیوب بیوردی
براسور و سبی کور و سبیله اول
اچار و قیدیلر بویکر اولدم
مبارک کور کسندر بوا بوند
اچاق قوشی کالور ایدن
ابوبکر برینه قوی ای صان
ابوبکر قوشقلا دی بونیندن
آچی دفن ایرو بی جقدی کیدر
طعیلوب دیریلر حکم ننه

الهدوسو لکنه رتو کایت
تجیات که آن ایامه ستر
چو عصیان دلیونند یا رتو
الهدی سوز صفتک بود حاجت
که در بای عشقک بر طهرم عرف
در بیان جیوگ کاد سیکر ایگار یا غیثات حضرت عمر
عدله که کوروم اصب کترة تاکه تور جمال رضی الله عنه
ایشد کنه کپو و بر خوش کجایت
ابو بکره ابرشدی احرف زمان
عج کجیر بوز آنوک برینه
عدلی سجا غیبی الدن کتور
هوا یشد اصلی شویله ایردی
است عدل آنوک نقر بر این
برادغ واردی هم صوب و مرغوب
اکا و بر شدی ن سجه آدی
بغایت صفت اولدی بر کور اولغان
عجله حاجت نذر اندر نیکان

آنوک یوزینوک بر تو عکینه غبار
که بونله بجم همدانند ز شمسواد
چیق یوزینوک یوز صومنه ای پیرو باد
که بی اسپر غنیه اصلا نظر خیال
نتیجی نهایت ذکرده یوزم بن صالح
در بیان جیوگ کاد سیکر ایگار یا غیثات حضرت عمر
عدله که کوروم اصب کترة تاکه تور جمال رضی الله عنه
که را و بیلر اینر شویله روایت
فنادن اولقانیه کو چیرک ای جا
برینه عمل و لکه کم برینه
خلافت کتخته کچه را و تور دی
شرفیته قلم اول قق یوردی
طبوکا بر ج کجیر ایداین
که صوب اواری و غایتن خوب
شکر کیمی و پر روح سوزی داری
عجله حاجت قلدیلر ارضان
اگر ایوا اولور سه استوا و غلمان

که بر قوی آنوک بولینه بکمل
چوندرانندی انا انا بی اوله
ازادلیق و بر دیلو تو کد برینه
عج کوردی آن شاد اولدی کلدی
او نوز دیلر زیارت ایدر آن
که قران اوقدی شیا ایکن جوق
رسو کلا ویننه بکزدی او ی
کیش دا اولدی عمر کلا دیر ائی
ددی شجایه عمر دیکه بدن
ددی شجایه بالهینه بو بیگم
که اندک غیری کوز دیکر بیل
عجله نندی جور شجاسوز وینی
الهدی ددی در دمه دو ا قیل
بی بویله دیدیلر طودیلر خوش
عجله کندی ایبار و چونکه اندک
یولور عجله ایدر اندک بر جموع
ددی شجایه کم بلکر ک صور در

ازاد این وزای حو طاول اولور
که تحت و پردی اکا حو تعالی
نذر لری همان کلدی برینه
رسو کلا تور برینه آدی کلدی
دیدی شجایه او قوا شوبور دین
او ز رضوب و هم آواز دادا شج
صبا به ایشدب قلدی فضا فی
ضاسندنه طو توش کیندی مایه
نه دیلر سکر و بر این ساک جاندن
ضکر دیر این استوا شوبو کلم
بکاهت ایدر ائی دیله کل
و دروب حضرت دور دردی دور
که او غلم حاجتیی سن رواقل
اوه ککمل کچون اندیلر خوش
بو شجایه اچی کبدر کن اوشاندن
تینین واردی هاندم اولور
کلاوت ویرنکه درد کور ایدر

انا ندی شجایه اول ایشد سوزینه
در ایلح ایدر در دور کوردی
خبر صاندی کله و اوزینه
الا دوب اوشه خوش سجه ویری

آی بلادی شجاکم نه در خوش
ایچین عقر زایرا اولدی لال
در بست اولدی و کتر زین
او قزله زنا ایله دیلر های
حامله اولدی قیزانده دکل
تمام اولن بئشدی چون تم
طغوروب براونغا چون کرلدی
دی ای دین عیونک خلیفه
بس فیتیم بایمازم بوی
مکرا اول عورت رسوکر یارینک
چون ایشدی آئی عمل ای اتا
کندی عورت خودی عمل تیر شو
عرا بیره یا اوغل طغزو دکل
شور و قنک سنکله طور دغید
بس اندیضکر نه قلدر ایلمی
بوکر نوا دی زینه شجا حاجی
آرچیکم کناهه یوز بکتدم

هان قلدری آئی چون نوش
او کافر قلدری بوکا کویله ال
که برقیوه صناسدی یولده ای
دو خوب پشمان اولوس دیر بولدی
دچی نه اولدی صکر جان دکل
اشت امدی دیر اول عورتی
کوترب عی قینی اولدی
سنکرا و غلکدر بو او غل آتسه
اوشن کوردیم آتینه او غل
قیوی ایلیک انده بر افساد بیکر
و بر دی برز نغمه اول عورته
کوردی بو شج او نور راوه خوش
ساکه بر ننه صور ادم سو بیکر
رسوکر تربینه کله و کیدی
نه بیرو وارد و عی زین ایله صلدم
نکم آتدیب بروردی آئی
واله ای بابا بن توبه اندوم

ع

عرا بیره کاهه اوهی کرلک
ایر ای بابا بن اولدور بوم
دیریکم او تنما یوب قیلن زنا
یوز قرا بیه ساکه بل اولدین دی
شدمیک سو چون اود انور ای اول
بولد دیوب الی شجا الینی
ایشدوبن جمله خلق دیر بول
بر قوی واردی افلیخ اذو حو
چرمیچ کوردیلر او غلای تمام
چونکم افلیخ بلدی دو مکر که
چونکه طرا بودی شجا نیننه
یلدروب اغل تیرلکم یا عو
عرا بیره سو بیکر حکمک امکر
عرا بیره افلیخ اسر که اور
چونکه قی قرقه دکلو یورودی
باکه بر اجم صور یورونار بیور
عرا بیره مو ایل صوصیه

ع بوسوزی خلق طغور توکرک
خلق طغور بیا که بن اوتا نوم
حد او ریج ع او تنما بیه نیا
اول کناه اشلا دو کوز نماندی
خلق ایچنده بکلر دوسوزی قغزل
دندی میدان ای کوه اولدم بوی
اول سیاست میدنینه کلدی
و بر دی طرا بی الینه اتر کوی
صویدیلر طونلادی بی بی هام
تکر ایلمی تربینه کلکر لکه
جمله یار نلدر دلدی یا نیننه
دو یماز بو شجا طاب او ز ک بیه
تکر ایلمی تربینه کلکر کرک
تکر بیکر ایلمی تربینه کوز
ایر ای بابا دماغ خورودی
که بله اولم بی صوبه طغور
صود بیا یه آله و بر بیه

دیر ایلمی شجا نام
کوردی بوسوزی بی او نماندین
دیک کون خلق کور سوزی ناری
بنا کرا و اکر کور حوشت قنارین

تبیح و مع الذل کرمی عجیب
دیدی بویستی دوش من ای قیوم
ال در کشنده او کون او نوکی
برک و شان بوقوشانی با ما
بویله کرک با که باش قوش تنها
ر بیست کردی یار این بی
اغلیه اول دایم لید و نه بار
طوتدی سوزین آتینک اولانا
دیدی ای آتم خدیج کورسی
بویتم چلبی قیروکی کوردی
بن غریبم کم کور احوالی
نوله ایتم نند او لیدم انا
بقدر رخ نام بنم بوقالوم
او اوچی نسم تابع اولم
ارومد حقایق پرینم قوسیم
بویله دیوب نوبی طوتریضا
ای نمودن شکرک ان طوتان

دایچی اچدی چناق بر بویست
دایچی طام قی حقیق طوتوسم
تبیحیه زبو کا قیل بویوکی
دیل سیک بویسن اند بوی
ایته صوم اولاصلو هم دعا
سحریدی روزش داریینه
قرقره حقد ایله اخانیله زار
کردی اوه اغلیوب یانه یانه
صاخ اولایکن کورت ایرک سبی
صرتوکنک حقه جانک ویردک
ساکر بلدرس خدل بوقالویج
دوسته اولاشوب بولاییدیم بقا
الاعلمو بدر حال اولعالمه
اوینیم حتی بوس معبون اولام
عایه اولم زعمد نس اولام
جلد اشده ساکه صفندم صفا
ای علم الله قادر دو المان

ای

ای قوادشکره بول کسزن
سه بیلورس او کوزین بیچاره بی
صفله نهمید شیطانن بی
بویله ایبری صلیح اولاننک
دکلر کوزنه واخ اولدی ای حاجی
کوندا ایچره برلونا ای صاصعقل
ورانایه اصحابیله تیراوی
کلکلیه او ووز اول تیریا
دعوت ایوب جلا اصحابیله
صکره تیمی قوی قارشوب دیزر
علی انب بیلد ایری ای جمعو
ددی بچی اعلمکرس ای بیل
بابکی اصحابیله خوتوقلدی
بند بوکوباکوسه سیرج اول شکر
کویصورت نیت کوریرک ایچی
فاطمه ایشدی چونکه بوسوی
ددی اصحابیله باباچی او قور

ای قودر زتلورنه درماز ویرن
عشقکیده بن قلوکن اوارده بی
صله اوده بیس قادر غیبی
اشته اشندک برز طالن انک
عبوت الغلا اشدرنه کسندن بی
عثمانه ددی رقیه سؤیله بیل
تاضیاحتله بولا وروچی
اولکم لطفه ایلیه یازنه لطیف
در لوعونلو ویردی حج کلز بیل
آدوچیا شینه قول آزاد ایر
اغلیورت فاطمه به کلدی او
ددی وردی قره شکر یاکه بولا
صکره تیمی قولین آزاد ایلد
سندره قرینسین کیمی اولامند
بولسینه ویریرک اندنر حاجی
ما شیده طولدی جهان انک کوزی
تاکه خوتقلایه وزنومه ای اولو

دیدی بویستی دوش من ای قیوم
ال در کشنده او کون او نوکی
برک و شان بوقوشانی با ما
بویله کرک با که باش قوش تنها
ر بیست کردی یار این بی
اغلیه اول دایم لید و نه بار
طوتدی سوزین آتینک اولانا
دیدی ای آتم خدیج کورسی
بویتم چلبی قیروکی کوردی
بن غریبم کم کور احوالی
نوله ایتم نند او لیدم انا
بقدر رخ نام بنم بوقالوم
او اوچی نسم تابع اولم
ارومد حقایق پرینم قوسیم
بویله دیوب نوبی طوتریضا
ای نمودن شکرک ان طوتان

وادي علي دديگار با امين
قزليگوز دغتي ايدر جمله كوزي
ليز لوجم ددي علي به بيلورين
ددي بلم قزليگوز ددير بوي
ددي بيجار كلار يارا نلوروم
بوي بيرونه با قزب اصح همان
علي خيول كشمير بيلوروز
چونكه اصحا بيله او توروز
اچي وركدك او اول سلطان همان
مولا سینه يوز طوقن ال قلدور
در كه اي مولا يوزم طوقن كا
نور عثمان حالينه طابنديه
بن سركبول رحمتكده ايتوم
بي لطف ابرو جيل اتغني
اي خود شمشك اولن طوتان
بود وكون مجلوم حوتينه
بابا مكرولن يوزي حوتينه

طور كيدالم اصحا بيلين همان
دشمنيدرك قلدور كه كلار بوي
او بيلوزم سنه فخر بيلورين
سز سن اول لطف و كرامت حوتينه
فاطمه دغتي ايدر هب وارن لم
دير بيلكم نه بيدور داران
الا دغتي اتدي اجابت قيلوروز
ددي واريم قير و من بويول
كورديكم اچشي باشي اول امين
سجده يوز يا شيله طولور
دغتي حوتيني اندر كلر كا
بيعت اصحا فغنديه قندس
سن بر عرس رحمتكده او مام
چنه انفل فتمه تنومده جوي
اي خود شمشك اولن طوتان
بود وكيلا با شلم حوتينه
هم انوك طفوسوزي حوتينه

او كوزم

او كوزم ۴ غزيم يوقا كشم
كوزي حضرت او و كباي طوقلو
ددي اي جانم قوزم نه بونياز
ددي بابا دو نكدر بوسنك
چونكه اصحاب بيدار همت بيل
صركه كورديكه جوي بدهمان
ددي حضرت اي اچي فولدركا
ددي صح اندي سلم ساكراي
هر اديك باشنه بتمعي بيكن
زير فاطمه بيرونه اصهار دي
بن اكا هب غزنيه ويوشم
ديلد وكيي ازاد اشوتين
ريز در زمان ديلاال اچان بيرونه دوتنوكي بوو حاجنه الوهوي
اوصاف الاله طولو دوتوي اولو ربيو الله تعالي
دكلاه بر وصفي داچس انك
زاهد بيري عابد برك اول امين
انه سندن قلمشدي او ك اول

در كه مكره ايه بوسم بن دوزم
اولدي طلقه خزين هب
نه در رويوناشي و اشونياز
چشمه لايغي دكولم سنه نك
جمله حنت قوقسي طوبيدلو
بر ما غين صايقن كلر قار شونبا
بند صايقن بونكدر يكلر كا
فاطمه قول ازاد اشوتين
ازاد انتم احسكده اي امين
اغلبون بيرونه بالشي ايلدي
قولكوييه كه بنده خاشتم
نه دياره اكا ويوم با امين
ريز در زمان ديلاال اچان بيرونه دوتنوكي بوو حاجنه الوهوي
اوصاف الاله طولو دوتوي اولو ربيو الله تعالي
دكلاه بر وصفي داچس انك
زاهد بيري عابد برك اول امين
انه سندن قلمشدي او ك اول

● كايون بيرونه در روي ايت
● ديزيل حوتيني فاطمه و اي
● كايون بيرونه در روي ايت
● ديزيل حوتيني فاطمه و اي

کلوزکم بابینه وارب استیالوم
دینوزحق دیوبابایه بر فایز
واردیدر سلطانه رعنی اندیلر
دی سلطانی قیوم س پوری وار
فاطمه اغلادی ایدلای بابا
باک کوشماکه کلر پرر بولار
ددی ای قیوم پوری وار رعنی
اغلا بورق فاطمه کوردی یوله
قیولر ایدر برینه بقایه لوم
کوشلم سطحه ایدر نالوم
فاطمه اغلر پورور قدم قدم
صاغ اولدیر کیدور یرک س بی
واردی کردی اوستیورنه او کوزله
حق نلا شو بکله کوردی ای رعنی
بر برینه بافتنق سو بیلدیلر
تر شو کلدی هله یه تعلیم ایدر
جوخی کلدی ایمانه پاول زمان

دو کونه کادیوب آتاکونه لوم
دایا بیوی دینینه اول وقور
فاطمه دو کونه ویر دیدیلر
دو کونه بونلر ایدس بیله وار
چلیغ بون قیوم هم ای ات
یخ کلر سو کویه اکله بولار
دیلم حق سنک عیب ستر اید
دردی اون ای ای کلر دیله
کالو یسه فاطمه قلقایه لوم
بونده بکون که بوا بی ایدلم
درکه ای انکجا باق جوم
هو ی شکر سکه ای قادر رعنی
کوردی کیشلر اولار قیولر اول
بر فغان ایزدی جمله حب قور
جمله یه هبلایغ اوزر قلدیلر
اوستیورنه الدیر تکوم ایدر
فاطمه کلدی بابا سینه همان

ددی

دیوبابا اولدیلر حیوان قور
اغلاری حضرت دیری ای فاطمه
دوستی ایتمز جملر اولار
ایستو بونلر درکها کرک اولان
دینا بونلاری قورسه حب یلان
حقیق بلدی جمله اهل ادیان
خصوصا محلی شمس اظهر
خصوصا محزون اسلر صالات
خصوصا علم ای صح دلالات
نبوت تاجنه در همان اولار
چون اوزر کاینانه محض رحمت
پنجه کما تسع اعنیا لور
پنجه علمن کما لور یومعیا لور
داستان شورگم اومیا ز بلیمیا لور حضرت فاطمه الزهرا
عروس شورگم بلیمیا لور رحیمه تعالی عنده
دکله کل فاطمه زکرا حوالی بی
اندی یه خنجم چونم اولدیردی

دیدیلر بونلاری قنده بولر یو
طاعت کور سیر اول غصه بیله
دوشمنینه باجه ورتن اولر
یا ز کجا اوغی
رحمت الله تعالی
که ویر شدر کما حق دینو دیان
خصوصا سینک تور ازهر
خصوصا معدن کلر محالات
خصوصا ابلغ افضح مقالات
رسالت تختنه سلطه اولار
پنجه اولمایه رسد کما اومت
پنجه کتورک بون کتمیه لور
شورگم طومعیا لور یومعیا لور
حضرت فاطمه الزهرا
رحیمه تعالی عنده
فاطمه کوردی اولدیردی

ایستو بونلر درکها کرک اولان
دینا بونلاری قورسه حب یلان
حقیق بلدی جمله اهل ادیان
خصوصا محلی شمس اظهر
خصوصا محزون اسلر صالات
خصوصا علم ای صح دلالات
نبوت تاجنه در همان اولار
چون اوزر کاینانه محض رحمت
پنجه کما تسع اعنیا لور
پنجه علمن کما لور یومعیا لور
داستان شورگم اومیا ز بلیمیا لور حضرت فاطمه الزهرا
عروس شورگم بلیمیا لور رحیمه تعالی عنده
دکله کل فاطمه زکرا حوالی بی
اندی یه خنجم چونم اولدیردی

و دي قديم فاطمه كابين سكا
سويلا دي فاطمه كاسورين
جبرئيل كلدي جسيم اترين
ددي فاطمه ابي استامزم
الا فاقين سن شاعت قتلين
بنده دييلارين ديلايهين
كثيري جبرئيل كلدي اترين
فاطمه ديدي بكا حجت كرك
جبرئيل كوردي اكا حجت
قيدار كابين اكارلي جمعو
چندي هممازي انك بربين
ال درماني و پرست حقيق
كز لو طونه برعاليو چاريد
واردي عا اوبه اور زور
بو كه هفت كج جارا درها
حضرت معلوم اولور انك چاي
بو پر و غنده اولور انكس ي قديم

الموج و لوشن مجرا و لوشن
اغلايق بعل ايردي ايكه كوزين
جنتي اكا كابين و بدي سلام
كابينچون غيري ديلا نمزم
اوله صا دن امتد ديلايه سن
او و دن انلاري ازا ديكيهين
ددي حقي ديلايهين قول قلام
ان حقي دايمالعه ايكه كرك
فاطمه كز وده ابي صفا دي
حاضر اولدي مجله صحافه
طوت قولا عكر هممازي هوسين
برايچ چاق و سبيج ايصدي
قادريكي ديدن چا چاردي
اغلايق اندي نماز اولشروع
بر بويه نصيبك نمادي لغت
ددي فاطمه به ارو كر عيله
سكه واجد بربن طوتغل سورزم

ددي

ددي اير بابا بنم قور قوم بود
قصيده ددي حقا استه كل ايم رها حضرت يازكو اوتيا
مرغوب هرايشك در ارضه اولر ب حبل رحمة الله رها عليه
ايكهار قورنك لوصنه عالم برضبال
عالمو طبعي خياليه نيت دركاليه
كم اولانوصيد حقا نيدن الا هوديه
برك ليدرتو عالم چا لوك نورين
ساكان در كهمنا احو و عالم بركشي
بولوريم بركون بوسه صندك انو
اي بويوسو كلم كيدر كلم اوليا نجون
اي بويوسو سچ اوكن سياست ايلدي
حور سينا قورنك فاطمه قورنك كليل
بنم اولم حجه بيان صفا كور و نصيلايم
ينك بولم و صا كورنك بربنم يول
بليلم فرد و غنده سر و م اصبيا
بن عاي حضرت طيرق دكله حورم
طابو قديم فكر بربيدر بربيدن كم

لذته نعم روشن حق اويند
وي صلا حضرت اولم غنده آدم خيال
چونكم اولور كورنك قلا يه نوار جمال
بشي بيش كورنك بويوسو حقي ديلا مال
كته تا انكاسه عرض اولور بويوسو جمال
والها حضرت اولر ارضه و جنت طلال
بوسيدن طيدن اوسه بر صند سبال
ددي اير في سن نواليه اشدر كير
صيكه خيزنه هممازي اولر قورنك
ابن سينا كورنك كورنك سبال
ذاتك خود عقل ابرو كورنك بلكر
او حرم بولدم هويتده هوايه چون
پس كرك حصن زلالا ايدم دم سحر جمال
كبرج نوراغ كورنك ايدم بو طير اقدن
تقم عنقاسه كورنك ادير رير و بال

ددي اير بابا بنم قور قوم بود
قصيده ددي حقا استه كل ايم رها حضرت يازكو اوتيا
مرغوب هرايشك در ارضه اولر ب حبل رحمة الله رها عليه
ايكهار قورنك لوصنه عالم برضبال
عالمو طبعي خياليه نيت دركاليه
كم اولانوصيد حقا نيدن الا هوديه
برك ليدرتو عالم چا لوك نورين
ساكان در كهمنا احو و عالم بركشي
بولوريم بركون بوسه صندك انو
اي بويوسو كلم كيدر كلم اوليا نجون
اي بويوسو سچ اوكن سياست ايلدي
حور سينا قورنك فاطمه قورنك كليل
بنم اولم حجه بيان صفا كور و نصيلايم
ينك بولم و صا كورنك بربنم يول
بليلم فرد و غنده سر و م اصبيا
بن عاي حضرت طيرق دكله حورم
طابو قديم فكر بربيدر بربيدن كم

يا زياره و غيا بلبله چون فنا از فنا
دلم نم اول ز سلطان ممد و
کم کاک لور کاجن او در باشنه
بن او بن بيه بي ايه کمالان وي
دانشان قل کجا يسلو العدين نو قيقون رفيق فاطمه الهوهي
حضرت سنده از توفيق توري نور اور حسيون لا يوال رضي الله عما عمنه
کونل ابحر برون اول شاه رسول
عادني ايدي کيو وارق اکا
واردي کودي فاطمه نراوينه
فاطمه نرا عا ديه ايدي شها
بوکرا کاجندي و شوي ليو
ايرو وارد ي سلام و بر ي کون
دي و حوز و اولسون اي باکا
آچلقدن کوز لارم نوري شها
اغلا بورق ددي سلطان رسول
اچي و بردي اول مبارک کوننه
ايکده اوج طاش بعلاشي يوراکنه

بين اندر مقام و لزان کس کمال
الا قامرون نه نيز ترايلم اندر مقال
اکالولار خلعتين بن کيرب و کوله
از قلندي کجا سنده انتم انتم انتم
دانشان قل کجا يسلو العدين نو قيقون رفيق فاطمه الهوهي
حضرت سنده از توفيق توري نور اور حسيون لا يوال رضي الله عما عمنه
فاطمه نرا ديه لقمه يي بول
حاليه صور و درين دکا
کور و بانے آنه جانيه ساوينه
کلد و کنده قهوشو صيف دي اکا
داچي قلغادي يورنک اي عو
اغلا بورق قلغادي اول اصل
اکلادي کوز نرم سي بابا
ايله زوق کوسمه لطفه ايله بجا
بابا کاکا چلغمني کور کل بتول
کمه بلادي انکجه قدر يي
تاکه آچلغينه بيزر طايينه

دد

ددي قيزم کچالهم آچلغادي
تاکه محشره شاعت قبله و ز
سین ديشي سن ارکاکن بن ديلم
فاطمه ددي بابا بن رل ضميم
صص و سين قيني آچلقدن در
شدي قارنلاري قايه آچدر
ددي حضرت اي قيزم بن وارن
چندي اودن اغلبوا اولمايد
واردي صفة ددي اکا اي عو
چاکيم تيمی قوغا صوبن سکا
راضه اولدي عرب تولينه انول
چکدي انتمی طغوزين حضرت عي
او يکلند کولار عيل غره او ز کير
ددي حضرت يامبارک سن بي
زيره صبح انتم قتلک بن سمد
صونيزان قيو به جم اولدوسو
کونام تيمی اوليدي بوعد

سین کله دايما بو قلغادي
امتی صدق همين ديلايه روز
انلاريچون مولايه زاري قيلام
يکدا و غلله رومنه نيمه قيام
بونلارک حله حينو قلغه در
تکريد شکوي کجا يکد صوجدر
نه بونورسم وارين کتور سين
کودي برا عرايه صوجک ارا رو
اجرتيله بن حکام سکه صول
برقع خزها وير سين بجا
ددي نوله حقي و برم سندن
ايي قويلدي قوغا دوشدر عي
اول مبارک ديشينه کادي قيني
اورد و کيلر ميام هن کز سبي
قوغا دوشدر بقال اولدرايت سدر
الدي قوغايه ديدري آکل قول
سحق اولاييدم خزهايه بن

• ددي اي حاتم بابا اولدرايت کجا
• ددي اي حاتم بابا اولدرايت کجا
• ددي اي حاتم بابا اولدرايت کجا
• ددي اي حاتم بابا اولدرايت کجا
• ددي اي حاتم بابا اولدرايت کجا
• ددي اي حاتم بابا اولدرايت کجا
• ددي اي حاتم بابا اولدرايت کجا
• ددي اي حاتم بابا اولدرايت کجا
• ددي اي حاتم بابا اولدرايت کجا
• ددي اي حاتم بابا اولدرايت کجا

بوید درین قابوقا خلیفه جهان
 سکا اول عرب فکر اینی ایلی
 دیشید کی بو حوق اولم اکر
 بوید دیوب ایلی کدی جها
 فاطمه دیو بابا بر سر پرو
 ددی صفر در مندرش کی
 چقد کی صفر کوردی سمش
 دیدی صوم دیلمی کلرم سکا
 دیدی صوم سلم اول کلبر
 ایما شیخ سلمان اولدی عرب اولدم جهان محمد قندی
 با زنجیر ایله سینیه بندی اتم کلر کسان لکن الله علیه
 چونکه منصور اندریض نصر غریب لایله
 بر نظر قلندریه آکا کم طلعتی
 کیویاء صفر ایرو نفا ملکند اول
 کم سوردی ویریم جی نماز اول
 حتی مطلق کی ایمان صقیق پروسیه
 مرکز شیخ اورز طالب پش آیاغی

دور

دورالین بو کار و شایسی کزیم کزوف
 نوزار توغ ایس یغینی دوروب
 شهنه کوز بو کوشه صقیقده لری
 نه الحقیقه کلمه سفاد اوله ارترا کجا
 ازن او ترو حوق و خا خیر بی بو سیکم
 سوبله عتقار کلمه لیم خبر
 بو کز کوز بو کز بر صتمه صایز نخ
 باله یاز کجی او غلم محمد تم اوله
 د استیاس ایله انوک چوسندک سر بر د ایلمه فاطمه لری
 جاور صر یا اله العالمین اندی قیو کجا اعتصام و صوابه عنه
 دکله فاطمه انا هو الیسی
 چونکه کوچدی قیا ملکاته سیه
 وارندری یا با سینک قوبینه
 بر کون آکا غاب او حوصری
 بر هدی و کتوسه واردر اکر
 و زدی بر جا کلمندی انداز صفا
 اغلیبه در دینی اکم بر زمان

استدکون کوز بو قوبه خلیه اجام
 اولمدر قله احاطه ایم کخیزه ضلم
 حوخت فغدا در حوق آکا کجی
 تا کجی فصلیم اولمدر
 فیهم ایدر حوق و نبلان قی لا نیام
 زینا اناری نهایت ملکدر ارتغنام
 زینا اولمدر حوق و صود انیز انصاف
 کم محمد قولدی بیکر قولیمه اوله غلام
 ایلمه فاطمه لری
 دی یایم سا که انوک بر طایفه
 اغلری دیدیم اولتکر یخایجه
 اورتونه کور بو لری یا شینه
 سکل او حوراجی بابا قوقی
 بو قوقی وار دی اول یهود اند
 تا که قوبوی کور شا کعبان
 اولم کوروشی کبی یا کلبان

دورالین بو کار و شایسی کزیم کزوف
 نوزار توغ ایس یغینی دوروب
 شهنه کوز بو کوشه صقیقده لری
 نه الحقیقه کلمه سفاد اوله ارترا کجا
 ازن او ترو حوق و خا خیر بی بو سیکم
 سوبله عتقار کلمه لیم خبر
 بو کز کوز بو کز بر صتمه صایز نخ
 باله یاز کجی او غلم محمد تم اوله
 د استیاس ایله انوک چوسندک سر بر د ایلمه فاطمه لری
 جاور صر یا اله العالمین اندی قیو کجا اعتصام و صوابه عنه
 دکله فاطمه انا هو الیسی
 چونکه کوچدی قیا ملکاته سیه
 وارندری یا با سینک قوبینه
 بر کون آکا غاب او حوصری
 بر هدی و کتوسه واردر اکر
 و زدی بر جا کلمندی انداز صفا
 اغلیبه در دینی اکم بر زمان

کلید در دیکه که بودی کا
اشو صالحی ایکن یاول این
چلباقی فالور اسلطان کزین
در که ای طایبم کور حالوم
بوغی به سیمه چلبتی قیوک
قلدی چلباقی طوریه چلباقی اول
بویله در کس ناکهان کلدی کیری
مکرو اول سلطان ابوبکره وارور
دیگره فینم قلدی چلبتی ای ایچا
الدی چاریسی قلدی عریاز اول
که بو چار کندی صاص کرم
اغلیورفا بو بکره کوردی چمان
الدی بو چار لایله وار دی ایرو
الذی فاطمه چاری کیری شها
حاکم بویله ای ری کیر لانه نک
سند وار یی اشو خالد برتر
باله اولانه صور چایین

او قوری قران دیجاتی تینا
کلدی چارایتی الور چارین بین
نوریه ایچنده فالور اغلر خیزین
سکه بلدرین صد اولوی
سکه سیور غایوبویا نوسون
دره در مان سنین ای اصل اول
قاپورن اندی چری بر چاری
یتورینک دو شیمه انکر کیرور
کلشیدی کر که بی اول سچی
زار و کرمان او قور ریلون بول
بنده اند سکه بر حله و یورم
دد یارب الامان والمانه
آنتی قاپورن چار کوردی کور
دد یارب اوله بو چار بهها
ایشه ایشترک بر زمان آنور
قنده او شوق اکا ای قیو چدر
که و پر دو کفر فاضلین

بویله ای ری کیر لانه نک
سند وار یی اشو خالد برتر
باله اولانه صور چایین

اول آخر ابد الله در
احمد محمد محمد در حبيب
ایا ای صفا قندر چکلک کت اعلا دن
شناعت صفا قندر که نورینه قندر
نشاندک بولدی صفا جانم نشام قندر
قیو کرمسند دستیم قابله بر طبعوا
بر کده او د کونزله بی شمره خال المدهیل
کولوسه امتم قرا او دینه نیشدر
کدنا شرح و اقا ایتم بیان ایشنا ایتم
شوکم علم سزاه که مستوحا ایلنه کینه
شلم عرفه اصیون که بوله مستوحا صلیه
کرک عاشق چکر قان ای دو کور کیشین
بر حسن مادی ایضام ایله کله المله نور
قصده سیور صدر رسول الله خطاب ایرو بکر بولون او غل محمد احمد
ملیح یازم بیان ایتم ای بیزه بشیرک قول اونیتم و کله الله قی علمه
که قیو علمه دیارم دکر ریابون ریابون
علمه ایکل افکال بلورن شرافتین
که بیسی بو کله بو قور حاکم دار عقیدن

ظاهر و باطن محمد الله در
واحد فرم واحد الله در
ویا ای قندر صفا محمد کس تعالی
کد بروانه او کم اکا کچم طاق معلی دن
اسمه یارولله عطا قور کمال اعلی دن
نه اکید کز قطع ادرسم بحر عادن
الدم طوت دو کورم ایتیم قبا آج نور ایلنه
کر شمره شرم اولمیز یونلر زور لار ادر
که صفا اختراق ایتم کلم سکوار ادر
اشتون ایشون ایلنه یونلر زور لار ادر
علمه روح نورن اسوز یونلر زور لار ادر
پر شو کرم ای صفا مرقع جام اصیندن
که بجز ایلن شوردر سیور دار دنیار
قصده سیور صدر رسول الله خطاب ایرو بکر بولون او غل محمد احمد
ملیح یازم بیان ایتم ای بیزه بشیرک قول اونیتم و کله الله قی علمه
که قیو علمه دیارم دکر ریابون ریابون
علمه ایکل افکال بلورن شرافتین
که بیسی بو کله بو قور حاکم دار عقیدن

بویله ای ری کیر لانه نک
سند وار یی اشو خالد برتر
باله اولانه صور چایین

ايرت جانور دل نوره مناسبت
 كرسيم پور مشور كور پورنم ابري
 كرسيم جان بن شول نو كوردي
 كرسن اول نو پيله كورم كورورم ابري
 و خات صوفه انوك اول نو راهور احاطه قلدن سو قی رصم ابري
 فاطمه الزهراء كور اول يوم ذاتي كرسر اول نو هم اضحى بك اعين
 برسوز اغا ز ايدن لم اكي هم
 ايشدن انك نيسوز قات قات
 كرسن نو تو تو تو ايررسه كور كا
 فاطمه كور نو تير اول نو ابري سوز
 دكله اول نو باج رب العالمين
 اصل ايله ديام آبي سما
 اول نو سول صادق القول امين
 كه اول نو كاشه اجل صوفه نوي
 حائض نو غم يقين اول نو شيدك
 فاطمه بيلين طوبى اول نو دم
 جوز سول كوردي نو باه وقتي
 ديري يا يقين كلور و بار قينم
 فاطمه اول نو ايتدي قلفين

ديري قينم بوخ در سوروم سكا
 اول نو آبي او يديب كندك همين
 بو كوردي قننوك دو شين
 شوق غافل لدي جونك يا منا
 طاشه كلديكم يا خاصه
 كوكار قلدن اي هير و طابقي
 عهد قلدنك عدن اسدي انظنا
 فاطمه جون ان محزون احد كورين
 كوكله تاثير يرون بو خطه
 بشلدي كندور يسي قوشورنه
 كورم كلار دري سره ايجين
 بيرين الادي برد زينه اول انان
 يوز زينه باقونى اعلا دي
 فرقت اوردي انك تاثير الادي
 اي شيم كيم بو سر با شوكوردي
 يا كيا جا كوردي كيم نو پيسر
 صاچي كور كيم طرا پيسر زور

آلت آين قانوشور سن كجا
 دكله امدي داغي طاشلور دور
 ايشد امدي رو شي زرد و شين
 آرزو قلدي قيزي بل مصفا
 كلار نه اول نو كور قاتمه
 كورم حكوم كلدي سي كي قيت
 فرقون سون كجا ايلوي كار
 اللهم شكر الادي دو توي پوزين
 دو شدي قلينه بو كره اضطر
 هم اول ايجين طشين دو شور
 يانينه كلدي حنينه حسن
 بيرين الادي برد زينه اول انان
 يوره كلر طاشن دكله غلدي
 اغلورق اشوسوزي سويلدي
 ياسير كيم سيالير با شوكوردي
 او كورنه كم بيا چكرو سير
 بيتو كور كيم را پيسر زور

دري پيله صوفه نوي هم اول ابري
 ايتن بيلينه صوفه نوي هم اول ابري
 ايتن بيلينه صوفه نوي هم اول ابري
 ايتن بيلينه صوفه نوي هم اول ابري
 ايتن بيلينه صوفه نوي هم اول ابري
 ايتن بيلينه صوفه نوي هم اول ابري
 ايتن بيلينه صوفه نوي هم اول ابري
 ايتن بيلينه صوفه نوي هم اول ابري
 ايتن بيلينه صوفه نوي هم اول ابري
 ايتن بيلينه صوفه نوي هم اول ابري

بوارفتد چقا کلدی علی
اون لادی ۴ یوغوردی طمیدی
۴ بوکرا تمانی جمع ایلادی
چون اناس اورولادی قوی
چو عا کوردیک جمع طانزا کما
ایله صاندی وارد دریا چنده
قلمه یاشن عا ایلو سوال
دیدیم یا فاطمه نو لادی سکا
بوید کوردوم یوغوردی بن سیم
صحابین یو کول طردور چوندیس
انکی جمع کونیم ایله واک
بکایچون سیولوسین ای صلا
دکله اندی یا عا بر دم بی
بر پیوه قوفد یلرین کیدرم
آیو یحیی ایله امانا کجوق
آیو یحیی سولوسین ای یوراق
دری یا قان کلور س اوه سن

فاطمه نکر کوردی بواشدن ایلی
جمع علیه بواشس پس طمیدی
زیره کیدرم نمختارا ایلادی
بکایچه سیولوس کسیدی سوزی
ددی اولدکم ای حیمه لادی سکا
نابلور کم نه در را چنده کین
کوز بو کاسنده بی اندی سوال
کم از لکی کبی نغا زسین بکا
اید ویر کل تا بیلالم حالو کی
کم صی اولدی حسینله پیر سن
هر ایسه بیولو یورخ ایله وک
اید ویر بکا کدی نه در بوال
نه سبیده ایلم بوید بو یی
بونلای اوج تیوبین کیدرم
بونلر انوکله کیر راج و طوق
ایوبلیق اولسم کز سده ایران
بوس برله حسین اوه سن

دیبا

دیدیم یا فاطمه بوک سوزو
کاسلیدر یوجی صف اندک اسو
بی دیدیم دو شمه ای خوابم
چون بابام کلادی اولدیم دان
فاطمه چونک بوسوزی سیولادی
ددی یونیکم بوچر چکرا ایسه
ایرو داغلا ناریه آنه دن
کیسور کفر دو تر باشینه
ای دیرغ اندی فله جورین بید
انراق ایلسار روزا لفاق
قالیر او کوز حسینله حسن
کربلاه صوایتر لر قیتی
ویر میسور یاریم صو آنلوه
کوز میسور او قتلو کونکله
پوسین اغوبله ایدر هلاک
قاندی سج او یسر باشل چن
کیده حکو کیمه کوبه دزار ایله

بونلر اچنده کور نور سوزی
بقدری سی کیم ویردی خبر
اولیا باغی کورشم بن بو کیمه
الله اصلدم سیزو جهان
اغلیوبن سی یا آه ایلادی
کم ایور در پردیغرا یکی کسینه
حرمی آوارن قیلور خانه دن
کیمسور ک آخو قاترا شینه
کم دو سوز راوشی بی بیده بید
اولیه سکار دچی بوند شید
اولیور مختاری کون فرید
کریس قانینه انلار ک برید
ایدیر او متینه طی جدید
اندی قتل ایلی ک اولدیلید
بیر سکوبیله اولیور شهید
دفعیله رخ اولیور کولوسید
کیمه و کون کیمه با سولبی عید

فاطمه یوغوردی سوزی
دیدی حرمی دیم ایلی حرمه
کازک سوز ایله
تایا سوز ایله
بازای سوز ایله
تایا سوز ایله
بازای سوز ایله
تایا سوز ایله
بازای سوز ایله

دیدیم چون بولیا سن آنکه
یکی فیتوریم بیلورسن بی
بوم بوم روز خوشتر کو بی
اندن سن با که شفاعت ایسن
فاطمه دای علی پرسویدگی
دیدیم صافین صینه حس
اندر کوزیشین اقدر مقل
دیدی بردای استکیل با عی
رومی قضین ایلیون کیده چن
هری بی کزو اکلک قوسینه
دیدی بزکرای علی مرخص
کور فرشته لوری دای جمع بله
دیدی کور و یا عی کوز قستم
طوردی قاتینه کوزدی و کوز
دیدیم یا عی قاجی سن بی
چیترا چنده کی مکتوب عین
عاصوردی نه کاغذ رازی کجا

سنیم اکلکومه قائله تا
ایلیومدم رعایت بی بی
کورس سوروز با بیلوری
زوجه کون صغین رعایت ایسن
سوزو بو ترخ و صیت ایلیکی
دو کوب سوگایه سن انار کیس
بوینین کوب یولور بقدر مقل
عاجنه عز لیل اوروجی ایلی
با که سن کزو اکلک صر کف
مطلع اولماسون آبرق کمن
اشده کوردم کلدی اتم مصطفی
اشده بونل کلدی عز ایستکه
بو اوزق یوله هم بودر قونم
دیدی شمه کبر و داس با بیو
رفق قلفاق استیا سن بی
توکنن اجنه اچو بی عی امین
بونن سو واردر دیم دیدی سکا

بولور

بلور و آند و بودی دیو بودیو
دیدی قاجنکم اول اتم مصطفی
دیدی قیزیم را صغین سو کورس
دره بیچاره مهرک اوله دای ع
دیدیم بن علی دن چمن م
عبر اول کلدی دیدیم یار سوله
جستی جنت اچنده نکه وار
اکادای راضی اولمازم دیدی
دیدی کولک یانه دادر میلالم
ددم بابانه داکوم بود راوش
جهانچ امتکر چون دوینسور
چوسکه اومت اوله جمله عالم
بولاروک دیشیلاری بی اوله
قیامنده بولاری دیدی بین
بم مهم دیلار مک جو جلاله کور
ببام اشده کی بدع چونکه بوی
الهی دیدی رومنه دوا قیل

اولدن بوسوز دیدیم ایکن ابو
دیلدی جنتلند و ره بی سکا
کم نحال ایلم علی به بی بی
در مسین قیزیم بوسوز و نه
بن بوم بولدی بو اوزن جقونم
حق نغایه درم ای بی قول
فاطمه نکر مهری اوله عی لار
اول ضحیها متلرک قیدین
ایشه بزیم اکا کور، قیلالم
چوسن رفته للعالمین قونم
که شرفه غم شریک تیسر در
دنیو کور و جمن و آدم
کناهل اسکیون بی جوع قیلالم
توسین شفاعت ایلیا بین
دلا ما زنگه التون کوش اوله
خفا صغینه و وزدی بوی
قیلر و مک حاجتینی سن رواقیل

• بولور و آند و بودی دیو بودیو •
• دیدیم چون بولیا سن آنکه •
• یکی فیتوریم بیلورسن بی •
• بوم بوم روز خوشتر کو بی •
• اندن سن با که شفاعت ایسن •
• فاطمه دای علی پرسویدگی •
• دیدیم صافین صینه حس •
• اندر کوزیشین اقدر مقل •
• دیدی بردای استکیل با عی •
• رو می قضین ایلیون کیده چن •
• هری بی کزو اکلک قوسینه •
• دیدی بزکرای علی مرخص •
• کور فرشته لوری دای جمع بله •
• دیدی کور و یا عی کوز قستم •
• طوردی قاتینه کوزدی و کوز •
• دیدیم یا عی قاجی سن بی •
• چیترا چنده کی مکتوب عین •
• عاصوردی نه کاغذ رازی کجا •

واروین فالگیره دیسون آئی
کلون باکه پیام سئویله یوردی
ددم با بامه باکم بو فضل
جبار اولوردی حقه کلدرکنه
اندی بوسنی کوزدی اولدین
بیتی نوک یا جینه بازنس بوکم
باش اولسون فاطمه باصطقی
اشده آنه بن رعایت ایلدم
قوه قیامت چون اولوردیلم
شم یلکم عریان وریان اولار
بربرینه مع نظر قلمایه لور
محمد دن مکایه اولمایه مدح
دوتون بوی المده آشکار
بشوی اچوب دیرم الهای
قول ایت حجت ز ایت یارب
اول شفاعت کاغذدیر بوکه سن
امیر کوراشده المده حجتی

سولسون شاد اولون سوکولویقا
حقدا فامی بی شرح ایله دیدی
بکاجت کرکه راشو قولم
بوکراشیش آسان اولون دیدینه
لوکم اول وقتین امین اولدیر
اول سوله کورنر دیش اولدیریم
انتوکل فاندیر کوریم رو
مهری الکر شفاعت ایلدم
جمع اولون جمله صابه واریله
کست وکی خیران اولالور
ارمیدر عورت ستمیر بلایه لور
قریش اولکل قام قلمایه مدح
دیر سارم ای کیریم و کردکار
که سنسین جمله مخلوقک فانی
که تانولار ای قللس معدن
ویردو کیدیک باکه حجت دیون
باکه باغله بوکون اولامتی

بیری نه بیهوشم نه نه
کله ایتمه من نه نه
دور ایتمه من نه نه
بیرینجه ایتمه من نه نه
بیرینجه ایتمه من نه نه

استغ

استغم هر دم دجی کم آنم دجی
ایلیه اول کون منادی هم ندل
دیر کم ای اهل موقوفه قاموز
تا صراط اوله لایه کیم کید
کند اولدی کندریغت له اول
چو بنید صکره کیدر آنی
زین دیشدی رسولی اگما
خندت ایددی اگما برقاروجی
ال اولکل چوقلاری کیندیکن
دای دیدی کم کلورس کورما
کردی ابرو عاره بشدی
چون نمازدن فارغ اولدیر اوزنه
بوی کور ضعیف اولدیر اوجا
معینه کیدر و ایمان ایلدی
اجلا اربو چو کلدر عیال ایشو
دید فاطمه ای عیال شکره سن
بکا و بیلدی وقتین بو باغ

او تینچون روئیته مانم دجی
موقت اهلیندیتین اولصل
فاطمه دن کوز کوزی بو کوز
کمه کورمیا آنه مع بوندم
چشمی ک تومیه عتاله اول
ایبی اندی تمام اولوزای
اتی آید صکره کلورس کجا
دیدی اگما کلرو یا فاروجی
سجده وارسون حسینکه
ویرکلر دستور ابحر و کورما
صافقلا به نیازن بشدی
کوزی بودی کفندری همان
که قلر سکینه ایشو دوران
دیلینه اجرای قران ایلدی
دیدی حلیه اجلا بکلوشن
مع او غمک که مانم ویرم سن
بله دکدر آندیلوق کما نغم

اسانه ویردیرم اینی خان
الکر و لفظ صافت دکدر
اسانه ویردیرم اینی خان
الکر و لفظ صافت دکدر
اسانه ویردیرم اینی خان
الکر و لفظ صافت دکدر

که غدا غمگین بودی ددی اول خان
شو و قنتکم بی س بر تو کرد
او وقتین غمگین شل بیلد گنگ
اگر چه را زمین و آسمان ای حی
دلارم غمگین دلدارم کرمیا سن
چو فاطمه که بسوز لاری ددی
بنا قلدی همان غمگین شل آند
کلید او حینله حسن
سوز و بوا اولدی حینله ای آنه
اجیدل یوزین کوباکم او نور
فغانه و زار و زاریان ایلدی
حسین حسین دبر لیری آنه
بیز بونده ییتیم فردک و کندک
ییتیم و حج عزیب اور و بوم
چو یاس ابرو بی فالد و زو
کلدی صافقند اولاره بر نبل
صکره برد ای علی بوزی ای

یوزین همه دوست ددی ای محسن
دیضان و پروبان خلفانله توک
دور و بسمدی جام المانه کلدی
بیا که قاینه ایرما که مطلق
بو جام المغه بو یوزیه س
جینی الله کس و یسه و یزدی
الح در مری قلدی بینه
صا بیلد با بیز او بر صاع و اس
طرح نماز و قیغی یغیتر او بین
برضا اور و یوزینه صانع او نور
در بیکو اردو حوج اغلر بیلر
ددا مور قاینه کندک یا آنه
بنایت مانعوز و قنت اندک
صانع قلدی اصلا مهاد
اول کوزن جای کمنه قوچوم
میتنه بی بر ابر بر سر صکر
بواش غصص اولد بر سر ان

نمازین قیلدین کتور دیلر خوش
علی مرتضی روضه او کند
چشمه سلام و یزدی ددی یا چه طی
اول بیا لاسکی کاین فاطمه کلدی
بوشی که قیوم کند و یزدی روح درون
وصلتوی حجاز و کولدن کسوف الین
صحره کوه او در صحره کوه کوه یغیتر
سول جلالک شمع بر روانه او کوزمان
ای تو کیمی شفاعت جنتی صفین
موتینی علم البتیس سلق بر اغیتر
بنویله و عده ایرون کشیدک بار
اوشندان چکلور سن دیشیکر کتله
انتظار رکوبین ادر و قضا رکوبین
قولدین جوقدی بونزه همان
یا ننه الیک نوارش ایلدی
طنینلوب کند ابراهیم بریشان
بوفاشنک حفاصه جوری حقدور

الین بر و جنبه کتور دیلر خوش
دور و بسمدی جام المانه کلدی
اشد قیزک فاطمه کلدی بسکا
اول بیلد خلیفه دین فاطمه کلدی
اول بیا قیز و کوی طوبین فاطمه کلدی
غبت ایاتنه دین فاطمه کلدی
حجت او دی جاننه قوس فاطمه کلدی
فدینکده بو سورین فاطمه کلدی
انکر قیدی بین فاطمه کلدی
هم بیتلر دور قوس فاطمه کلدی
صبر ابرو اولد کون فاطمه کلدی
اولین اول سورن اوین فاطمه کلدی
مشق امدع یوزی فاطمه کلدی
الیک علی لولک الیک اولر همان
حسین سینی قیوم صفا کلدی
دد بیا قاینه دور بر بشود و ران
بوتک عاقبتندن قریر یغیتر

بوزی ای محسن
دیضان و پروبان
خلفانله توک
دور و بسمدی
جام المانه کلدی
بیا که قاینه
ایرما که مطلق
بو جام المغه
بو یوزیه س
جینی الله
کس و یسه و یزدی
الح در مری
قلدی بینه
صا بیلد با
بیز او بر صاع
و اس
طرح نماز
و قیغی یغیتر
او بین
برضا اور و
یوزینه صانع
او نور
در بیکو
اردو حوج
اغلر بیلر
ددا مور
قاینه کندک
یا آنه
بنایت
مانعوز و
قنت اندک
صانع
قلدی اصلا
مهاد
اول کوزن
جای کمنه
قوچوم
میتنه
بی بر ابر
بر سر
صکر
بواش
غصص
اولد بر
سر ان

فصل در معراج النبی علیه السلام و ایضا با زبانی او غار حیه

الا ای عاشق صغیر قلبی فی نظر الله
کو زنده وار و قاز قان فخر و کمال
بکلریه اخله که بجز در میراد و رکاب
نزدین باغ گلزار در فخر ای باغ گلزاری
هیچوقت بر وفا ملک کفایت نیست ای الله
او نذر غایب الصلح اولد ز کما صلح
فقد صدع کل دره باره که باره حبیبیت کو باره یاز بجز او غایب
هر غروب بنویستایدی یار ای سوره انی الله (رحمة الله علیه
قلق طوبار که فصدوم لو لوبیده لالا
مکایتی نوی پروک کلک دردی اوزی عالم کصدری و عشق
نصراحتی شور سعادید قدری که صورتی مثل لالا رسالت صم
دکله بر سوز و یکتیم که ای بار
ساورین دروس صبیحی بلیله
عاشق زگر زشاه ای ماه رو
بولینه آنور قیامت من عالمه سن
توک ایله بولدی بو نبل یاریجی

عاشق

عاشق اولن وصفی دکلا ای شی
ایش رویان آبی جانن بیرون سن
واریدری حضرت زمانند ایشت
جلد صاندوغنی کوسه دی اول غلنه
اونلج دی ریابا بونده درینه وار
دی مال غنچه را و غل ایتمه کمان
دی بابا ایچ بنام بن احسا
دی صا صا بر بلایجی آدی بر
که با عشق را و غل آیم خطا
چون اشتری سوزی اوت غلام
بابای کتور که احدی قانوجی
کوردی محمد بازش کاش کاغذ
یوزیمی سوردی کا انتری قن
صکره عشق کله یغلر زار و زار
طوبیدی بابایه و کلدی ایچرو
دی اول غل آدی بر او کسور که
دی ریابا با که کس اول کیش

در تلو لادک آچ اولماز نبتاه
بلکدر کون و مکانک بیرون سن
بر غلام بابایه نصر ای اولانیت
الآ بر صاندوق وار غرض یا بنه
نوی کوسه نومه دو که مالکی وار
الآ بر کس نک آدی وار بحان
صغله و غوکاچی ققدم طحا
یوکل ز غونینم دایم نا ویدر
بلا وری حاصل اندر درین شها
عاشق اولدی آتی نور ما که تمام
احدی ضد فوج و یا بشل او فودی
یوزی شعله و پروانگی ای هر جم
دشدری عشق کندی انکدر برغان
عشق او دینه دشدری قطا دی زار
کوردی الندن کاغذ وار دی لیلر
بینه اغلر سن مراد نه دی سوزوک
یوزیمی کور حکم بو جامه صعیب

در کور کور زاندر اول غل
دردی کوردی حکم جامه
او کور کور زاندر اول غل
دردی کوردی حکم جامه

الدي كا غندي الزن اوليليد
بريوند يينه يازلي اولاد
بوکراوج برون اولوق ظاهر
صلي صندوق اچنه کاغندي
کون بکن ارتي غلام عشي
دپرلردي تولدي ساک اي
دکوزدي اغلويدي هر زمان
يینه برکون اويته باولر اول
يوزنه طوقندي چون نوري
حايروب واسوقا ديوتد
يینه اشدي بابا يه کلديس
ددي اوغل کوچه چکرس دان
ددي اوغلا بابا اوله برندن
باکک ترقنده در اول اعدي
بابا يه کوردي کيلز اول غلام
اوکوز طوز لوطام قوردي يار
کوردي اوغلا بابا يه قير آکا

سلي کاغندن اوپي اولعنيده
ينه سلي ايلدي آکا عناد
دوشدي کا توکلنه ريبه کما
الدي اوغلان اوينه طوتدي اول
طوبدي آنه جلم خيوليد باي
دردی عشوقه کما خري جهان
کمه کم عشق اوله ولور اولعني
اچدوي صندوي الديل اول
کوردي ارتي کوما سروري انک
کيه طوقنه بو عشق آي يينا
کوردي اوغلا کوکلنه دو شمس
دويره من عشق اودينه يي سن
تازن اوله طغلو اوپويش ايشان
درمان ايله باک اي بابا ددي
اوردي اياغينه انک نبدو تام
برقکل او اچنده دتر ديوار
زار زار اغلور کورن فالور کما

ددر

دري اوغينه فراغت ايلکل
وازلور کما جفا اغنيام
دري اوغلان بود کل اغلاد عم
انک عشقنده کما اولکل ندر
اکمالينه بن عاشق اولم اغلار
قورم اوردين آنه کور مادي اولم
کوکوي الاينه بن قند ديبيليام
چونکه اشدي بابا يه سوزدي
ددي بلوغنه کند کل آينه
واردي قونلاري وچو بابا
دري صغله زوي ايلک حبس
طوز لوطام طوز لوصو وپرک آکا
الديلو صحابه کتديلر آخ
اوکينه طوز لوطام قدر ديلو
اول لوطام آکا شکر کيي ايري
کون بکن ارتي انک عشق ايشان
يلوردي حقه اولليل و نهاد

حج سبي اسو کما شکر تيمه کار
کلان يک هج ترم اغنيام
درد ييلين جيکرم طفلاروغم
درد ييليدک و اچکل ندر
ايرن لوم او شاه آي بلبل اولکل
زار ي قلدر وغم اول خانه حوتت
صفا که بلالون قنلا نيمدم
واردي دوستلار يه سويلور و
تاکه عشقده يه آوک چايه
بغلا يوب اليرينه ويردي آينه
بو مينه زخير اوروب ايرن
وازلور سه کور وک آي نجا
کور کربيلو انلره قادر غي
صوصا دچ طوز لوصو وپر ديلو
اوله کما هج عک کيي ايري
عشق اودينه دو يرمز دارو ديار
اغلويک دايما اولکل ندر

دوست سکلر ايراه اولد
تقي صغله ايرن ابرو ديلو
دوست سکلر ايراه اولد
تقي صغله ايرن ابرو ديلو
دوست سکلر ايراه اولد
تقي صغله ايرن ابرو ديلو
دوست سکلر ايراه اولد
تقي صغله ايرن ابرو ديلو

یا الهی جیبو که کو کلام
بلر اکا بود در مندا لاین
محمد کم اولم عشق کما نومی
حق نیاید دعاس اندر بقول
بگشاید کردی در شینه بر کیم
دری هم عاشق در بو غلام
کوشاغت آسترسد کن بجای
اؤ خودن او بنیدی بکجا ای این
اغلا بورت کودی اذ غلام جوز بول
برقل کویم ای دی اول کیم
صاح اولیک واردی ز مهر کربنه
مکر عاز غانه کیدا ری دی
کوردی بر او غلجی اغلرز زار
دی او غلم نینه اغلرس دیکلا
دی غی جم سوزوم واردی کا
کویم جمالیی بر او لما دین
الهی عمار صفره ایلند ی آینه

دوشدی ای کور جاننه لطف ای
ای کور اکا مغالی لطف ایت
عاقبت مشوقه ای کور در آینه
بر طریقی ایله اکا اورن بودی بول
حضرت احمد کور سغیر ای ضوالم
بنی و پیرسن بو کابرخ و الم
ایلی ششی و دستبر و بر اکا
الهی بنیدی صیا و پر دی غی این
عاشق کوردی بکلمور د بیل
بیورد و رلی ایتی التذنه ابروالم
دردی اغلر بود یوارون قمنه
درت یایننه طویس باقاری
ایشد و عماره قلادی قرار
او کوز و غنسیین با که دیکل
احمدی کوستو کم قیل کلا بکا
استو کوز لار و سه طیران طولادین
در دیکه کوردی اندک جمالیی

قلادی جم سوزوم و صیالم
کوردی ایله اکا مغالی

نکه اولمایه بودید شکست
اوی باشینه قودی یور اصول
چو نکلان دی ددی یا احمدی
بالهی اول جیبیکر صیتی
اور جو اندک عشقی سوخه چیغون
در وصف جمله وزه عشقی و بر یا
یا ز کج اوغی بنی رسوای ایلرس یارجم
کون بیلیم حقیقت اول صاحب کمال
کوردی صراف بلدی کوی قنمین
که بلنر دیک اولن شاهدی
بو لیدر بلیننه که یول
کلبوسون نه امیدی استکلان قیل
صق نیاید کم اکا یقندر مثال
بو کمال غن نیله اول غنچی
شونیکم و پیشدر لولاک اکا
چیغی اینه تفلیم اینه الله اوله
پس قوی دالکم اینه و غن اینه

عشقیله اولمغ اور اصران
دانی ددی اکا بسن یار سول
یکی مرید سا که اولسوه سید
دره در مان اول طیبیکر عشقی
سکه ایتدوک نیازی حقیقی
در وصف جمله وزه عشقی و بر یا
یا ز کج اوغی بنی رسوای ایلرس یارجم
کون بیلیم حقیقت اول صاحب کمال
کوردی صراف بلدی کوی قنمین
که بلنر دیک اولن شاهدی
بو لیدر بلیننه که یول
کلبوسون نه امیدی استکلان قیل
صق نیاید کم اکا یقندر مثال
بو کمال غن نیله اول غنچی
شونیکم و پیشدر لولاک اکا
چیغی اینه تفلیم اینه الله اوله
پس قوی دالکم اینه و غن اینه

مست
اورت بو یول ایکی ص قاسمی
صی صی هیتی حور زان ایز
اورت بو یول ایکی ص قاسمی
صی صی هیتی حور زان ایز
اورت بو یول ایکی ص قاسمی
صی صی هیتی حور زان ایز

جمع سکر قنزدی در یوزینه
زیرا نوک بقدر اصل سبب
مکده قسم یوزینه خیر انیدی
بچه نشودن کور و طور و دی
زیرا نوک او کجا ریدی بر او نو
انیکچه او بوسه کوزی آنوک
اوصاف انیکچه عیثم فرشته رین ایلامیدی رسالت صم
انیکچه سید اکوین ابیدی حضرت
صاحب لایحه محمد عیثی ساطعا
مع مبارک بائیه ابیدی مستید بر
کوزری دعا ابیدی اعانظر
یوکی سره حکری کوزینه
کر یکی اورون شقی اسی ابیدی
قار ابیدی مع سقایی سقید
بر می اوزونیدی مع چون قلم
ایسه یقیه ابیدی شقی جبر
صدری واسودی بر او بطمنه

کلکسے شمز دی پر یوزینه
کم اول او صافین انوک سبب
صنکه یوزند کنش سیواندی
ایله اردنک دچی کور و دی
ایچ طایفه صاحب لایحه اولور
اوینوزدی کوکلی بر افندی آنوک
انیکچه عیثم فرشته رین ایلامیدی رسالت صم
انیکچه سید اکوین ابیدی حضرت
ناصره ترایات محمد سینی ساطعا
جهت سیکر سطح ابیدی مستید بر
سملیدی اچ ما زاغ البصر
یتروچی وقت رسمدی کوزینه
قانه قوسیندی اولادی ایدی
صانه سن بوی کج ابروتیدی
نقد رصع ایلم عاجز قلم
آلایا بشمز دی دیباچ سوب
مکنه بیور طاهینه رطیننه

واردی

واردی کوکنده بیوزی اچ قیل
ایکی چکننده بیوز قیل واردی
مع بیوزنده جلالت خانی
واردی کلکسے عیور طاه اولور
دره در کردی دانه زه
اوکی سنه آردی اچ آنوک
یوروسه قوتله یورردی قتی
کم او قورس جلمنده بونش
سویله غایت بلیغ ایدر فضیحه
مده حل کبودی کاه کاه
کاه ازادیله رد کاه قبا
کاه کبودی خاتم ضعیف اولور
کاه قزل دوندصر بیورردی رسول
صاحب لایحه محمد عیثی ساطعا
جو کله بر بعضی اوصافین رولکرای اولور
و بر شریک کاه سنه خلق عظیم
دیردی یومی اخیر نبدروا بشیریم

بوقلی قری یا قالی اچ قیل
ایچ طایفه طبطلو افوادری
واردی دیورسالت حاجی
کنده اظهاردی رسالته رسول
مشکله الطغ ابیدی اولور دانه
مغندلیدی لحسنه شقی آنوک
اکزین کورنه ایدر دی هسینی
کنده ایتوزدی عمر کج هوس
سوزینه صور ایدی حضرت حج
جبه حضرت کبودی کاه کاه
کاه کبودی قزل قلده عبا
کاه کبودی خاتم ضعیف اولور
کاه قزل دوندصر بیورردی رسول
ناصره ترایات محمد سینی ساطعا
جهت سیکر سطح ابیدی مستید بر
سملیدی اچ ما زاغ البصر
یتروچی وقت رسمدی کوزینه
قانه قوسیندی اولادی ایدی
صانه سن بوی کج ابروتیدی
نقد رصع ایلم عاجز قلم
آلایا بشمز دی دیباچ سوب
مکنه بیور طاهینه رطیننه

بوقلی قری یا قالی اچ قیل
ایچ طایفه طبطلو افوادری
واردی دیورسالت حاجی
کنده اظهاردی رسالته رسول
مشکله الطغ ابیدی اولور دانه
مغندلیدی لحسنه شقی آنوک
اکزین کورنه ایدر دی هسینی
کنده ایتوزدی عمر کج هوس
سوزینه صور ایدی حضرت حج
جبه حضرت کبودی کاه کاه
کاه کبودی قزل قلده عبا
کاه کبودی خاتم ضعیف اولور
کاه قزل دوندصر بیورردی رسول
ناصره ترایات محمد سینی ساطعا
جهت سیکر سطح ابیدی مستید بر
سملیدی اچ ما زاغ البصر
یتروچی وقت رسمدی کوزینه
قانه قوسیندی اولادی ایدی
صانه سن بوی کج ابروتیدی
نقد رصع ایلم عاجز قلم
آلایا بشمز دی دیباچ سوب
مکنه بیور طاهینه رطیننه

منبع اخلاقی خلق ایدری
خلو ایدری توابع کوثر بیع
جلد انشور بکریلوین قرقاری
کو خسته فلوری خفا و کجی ان
کلدی هم فتههرا ایدری هم نینه
ایدری فاشدن انور خواننده عملی
تزن انرقدی حی حله صوری
کله ما جینی نورری کدوم
دیدری الغر و خری و وبه اختر
جمع طایه بونی دی دیر یوری
طوری یکم او کده هم سایه یوری
هم سوردر دیر سیه بو العظام
هم سوردر قیونکین بن انبه قویی
گاه اولوری اول مبارک زنه خلدی
برایکی اولی زنه نیمیری اورا کون
فدلی کدی یوری هم لبس و لاول
وار سو خری هم لبس ایدری او

الطافی جاشاکم ایدری غی
نصف طیران لبی لوی کوا صوری
کدی چون قیوب اولی یوری هم
کولین هم عداده ایدری کوا او
لظنای سادی یوری کجی و ماه
کدی یور کور زندی کرا و لور اولو
کدی ایدری هم کله کله یور
مستند ایدری خفا اولو اولو
دایا کله بیه اولوری اولو
سویب بیان یوری کله نمازیدی
بالا اولو ایدری اکهار دیر قوی
هم تری یوری خوی کورری هم قوی
اربه اناکس طینی همش رای همو
تا کر صالحی اولی با جلفه اولو
بینه کونرا کجی کور دیر ایدری
صیور و صورا و ایدری قیون ایدری
لاله زار اولو ارفی قور هم یور هم

صبر

ساده لایا محمد خواتی ساطعات
صدق المادری هم کله سر ارمغان
یور اوج بر ما غلته ایدری لظنای
هم سوردی با صاعه بانیج اشاده
صاعه یا نینو کاشنه با نور استغفار
دوش و سقی بر سخنی ایدری ایدری
و تیرا اوج فلوری دیر دند غاز
گاه مریخ اولوری کاه جو کوری
طی سوردی قوی کله کله ایدری
عزایر رر قول ایدری غر کلم
ایدی هم کعبه الا کله فیضله
دغه امر ایدری عوه هم طله فذور
تکر ایدری دینای عقبی احتیاج ایدری
هم بنود زینایات قیون هم سر کله
اربه بولاماجنه با چوری سو کونه
کله اولی استی رسنه وار هم یوری
نذر وار هم زین صفا معانی کاه

ناطی لایا محمد خواتی ساطعات
الوری ایدری بی بی بی بی بی بی بی
صنوا و کله کله کله کله کله کله
سیتا ندر لبس کله با الی و صوغ
هونره ایدری کله کله کله کله کله
یتسه کیم اولوری دیر دیر دیر دیر
هم سوردی ایدری کله کله کله کله
جمع ایدری کله کله کله کله کله
کرم ایدری کله کله کله کله کله
یوغی اصلا شنه کله کله کله کله
جمع اصلا شنه کله کله کله کله
قنیا ناکس کله کله کله کله کله
عنه اولوری کله کله کله کله کله
اردینه کله کله کله کله کله کله
دخوات اولوری کله کله کله کله کله
پنجی او متا دوس وار هم کله کله
و بر شنه کله کله کله کله کله

واردي بوظنم انما يري لطيفي
صاحب اباب محمد جراتي ساطات
حضرت علي علم و حيا
همت تفهيم سكينه اعتبار
مجلسه رخ صفت اولما زدي
علمه فني ادي انده كلام
چونكه كندوكامل اوري ادي
بيرونه نوضه مكرمت
كلمه مخفاج اشاري ايشاردي
بچه اولماسون بوز صاحب كمال
كندوكه محبوبي ارسال ايلوب
بوناه تعليم قران ايلدي
بس سورددي بوندي رعائت
يوقلاردي دايما محاسب
اولولاره تعليم اكرام ادي
بس درردي انا بو كرام
شوبلكم طويروندي بوزينه

انجلالين كم سور سلطان اكرام هو
ناطلي تاخر بينا فاطمات
صبر و صوم امن امانت يوريا
شوكت عزت وقار و اصطباد
حضرت نه فوت اولما زدي
حمله تقوي ادي انده نظام
اشاري ايجاسونك تقوي ادي
اولوي عظيم كچسبه مرحمت
خلق لطف احسانه انا ادي
چون نظر قلدي كورده دوللا
جهرا نكيدك كتاب انزال ادي
بونوره تفهيم قران ايلدي
اوردردي علمه آيت رسول
اجردي بونوره ابوابي
كچيلارده فضليل انعام ادي
غايبنه عزتيله احترام
هچ اوصنزلرددي اصلا سورد

توبه

شوبلكم ابد سقي صوب صليب
تفسيكم بونوردي اعتبار
تفسيكم ابدريدي افضل
ايشدي بونوردي اولكا حق
كندر بير احي رب العالمين
اولموز هاي رب العالمين
صا صليب تاخر بينا فاطمات
بچه اولماسون تراز اول رسول
هچ كمانجه حاسين ورد ياول
زيراكم اصل الحقايق ادي اول
بچه سيب اولما تالين اول اوله
اول اندي كندوزينه آي نيار
اولينوك ارضينوك عليلي
بلد وروب آي معلا ايلدي
چونكه كندوا فضل اشيا دورر
زيره قول حواسينه كوره اولور
نيست بيله عقلا انور باهيتين

بويله قانن تيرك ايلوب
ماليني صويه صاردي اولور
باشي جانين قبولدي اولور
كم محمد رسول الله حقت
كندر بير احي رب العالمين
اولموز هاي رب العالمين
ناطلي تاخر بينا فاطمات
ايلدي چونكه آنه اهل الاصول
حسنه شمس محمد حسن ورد ياول
مخبره كندوقايق ادي اولور
نظم بردي الحقايق اول اوله
صكره قلدي قاوردر اذيتيار
باطنينوك ظاهرينوك عليلي
چونكم اعلم قلدي اعلم ايلدي
آمتي هچ جمله دن عيلما دورر
الحي اعلا سينه كوره اولور
چون تصور ايدرم باهيتين

بچه سيب اولما تالين اول اوله
اول اندي كندوزينه آي نيار
اولينوك ارضينوك عليلي
بلد وروب آي معلا ايلدي
چونكه كندوا فضل اشيا دورر
زيره قول حواسينه كوره اولور
نيست بيله عقلا انور باهيتين

الخلیفہ خانہ دیدار فرزند
 حقا و ستم دین آبرو کاف
 یو کج صبر الیکون اچلیقم
 حقا شکر ابابہ وز حمد یں
 اول جو بی ددی ایشدم بوی
 کلام او دن دور نوختار لب
 دیم ای فوکتو کلال بو حقی
 شیخ ایر بن ایندم ای کشی
 حق رسوے دیری وار برلمس
 چونکه ایشدی سورین ہرام
 باند تلعین ایلہ سلم اولاین
 اغلابوب لاله الا الله دردی
 ای قندش منک ایلکد ایس
 سی ابولارہ قانہ اول آلہ
 بالہدی بیون و پرو ضیعو ک
 دوشد و ک بولور بی کوز ریزی
 لطفک و لون عشقک ویریزس
 تاجنا بوک بولاوز طوغتوز راه یازگی اوغیل
 حقی برنق سلیک مراد حقن دیلو
 رازم آجم اول کجاسنه ویر
 یارین اولکله طویب نعت بیسز
 هم زاهر یولیم بیز کیده وز
 اغلبورق طوندیم آوک یو بی
 قابوسینم واردم آنوک بلواروب
 بود و کند و کنه کلوب قلم منقی
 کعبه کوردم ای بی بن بردیشی
 یوق سلم ایلت شفیع آکام
 دیرضی آزاد اید جانکرسنگ
 واروب اولدوست لغاشی بلاین
 هم محمد در رسول الله ددی
 ایرو یولیمی چونک کورده س
 دوستیلده قوبره اویاد شاه
 اولکم قلابه بنیم هم کنه
 ناکه حبیبک اولابیرن پناه
 لطفک و لون عشقک ویریزس
 تاجنا بوک بولاوز طوغتوز راه یازگی اوغیل

محمد حقا کتبی معارف هم برنگ
 جوابند بیورری حتی نقلی
 بچن قرغایه حقا اهلای
 بیون بیزی عبرت کم آدم
 که ناصی آکا ایرشدری اکوام
 اکا بر خاص قوی طهما در و خوج
 پیل اول خاص قوی مره و ذلیک
 شد کولایشک اکا اعزاز
 کیو بود اند ایچون حضرتند
 مع حقا صیغه اسلمشدری
 پس ای عقل ایته کامل موفند
 عجب بلد کی از مرتبت نه
 اشد و کی در صاص کجای
 چو میلغوز بچن و دشت کوز
 الهی نوره بقدر بیون درمان
 اسر کس بعلکد بیون توفیق
 حقا آدم علیهم السلام
 حسیورک حبنه حقای حقیق

شیخ کج بیز کج حقا بود رنگ
 امین اولکدیم مکرمه اصیل
 که حقا قرغین اولاد سلما
 حقا ایشیک بوخ اکرم
 مکر بحد قلدی اندی اعظام
 که بر کسوزوین طوماد و خوج
 انکی تا ابدمطرد قلدی
 مقام عالیده ایشک افراز
 صکو حقا صیغه یقتند
 که زیر انمی تیزیه ایشدی
 ندر رس بواشدن بوضفند
 نه ملکدر سفر بنزرت نه
 کند بلد کی آخر مشایخ
 چو حقیقت بی کون حقیقت کوز
 پیر حقا ایشک ستم کور حقا
 حقا آدم علیهم السلام
 حسیورک حبنه حقای حقیق

خن واد اولی بویج بوز کم اول خن زینکد ای بوضوز جو حقدی کم حقا شیطان
 کلوب بیورری حقا سلطان کوزیک کجنا نا و جابل شو دکلا غلامیکر این کوزیل
 خطاب ایردی بچن اغل سوز بواه دردیلم حقا اول حقا دیریلر قوز کوزورک ای حقا

خداوندان بفرموده او که حال محقق
الای عارف ستر حقایق
ایست و ارسه بوز کز آنکه اشرف
کلید ابن عباس در روایت
سزید بنه الذی در دی سنی
ددی ساس که سیزد آنکه ددی
فضصره بوبله ددتر محقق
بیوردی قنلدی آنی ملائک
کبر و قور قویه ددتری آدم آند
ابوشدی جبرائیل صدیقه صدی
پس الله الی غیره در سبب الیله
ددی یا آدم امیر سنی نظر قل
مقدّم کمر و جع اندی صمانه
محمد مصطفی کز روچی ایدی
چتیجی مصطفی ددی که بستیک
ددی بن اول قلکم اندم ایشار
شهادت ابردرکم سوسن الله

اگر دین برهما اچ زوال فیض محمد
اشدک بچ انواع دقایق
کم آدند بچ اخذ اولدی سنی
مفترو آبی قیلور رعایت
ددی بعضی نمانده اولدی سنی
که کوکلردن ددی انادین ایدی
که ظهور کند الم عهد و امانت
تعب قنلدی بوشایی ملائک
ضامن جایی آبولدی ریدند
بوسن اوبدی اکابله ددی قصید
ضادری رقتسین بصرت الیله
کم ارفلده کم اول جمیع کورکل
نزول اندی خروج اندی صمانه
پس بن انسیانوک روچی ایدی
بویردی صاع یکایه ددی که بستیک
که وصل بنه توکا اول اقرار
که سندن غیر ددی بفرموده

دیی و بیدم شهادتکم محقق
چون اول عالمی مصابو حقیق
بوزکم جقدی روچی انسیانوک
قتیبه کلید هب مصطفی نوک
امام المنتهین اولر ختام الملائک
بولردن صکر جقدی نوزیری آق
جمیع دلگنه ایدوب اعلان
چو جقدی جمله روچی صغیانک
پس بن برودی صغیانر فتنه
او کوردی جقدی قابل بن آدم
توتیب نوزیری قاره کلدی انار
خطاب ابوشدی یا آدم نظر قبل
که تا کم بونای آد آریکلسن
نظر قلدی صغینه کلدی آدم
روایت اندی را ویدر عموردن
که آدم ظهرت سح اندی الله
خلقت هؤله ددی جبار

بنم عبدک رسولکرس هو الحق
پس بن مرسلین ارواح جقدی
بوزکم جقدی روچی انسیانوک
قتیبه کلید هب مصطفی نوک
نظام الملائک در ختام الملائک اول
توتیب نوزیری آق
کوزر ریدری توحید و ایمان
کوز قاتنه ددی انسیانوک
کریصقه ارفندن کور وارواح
اکاتاج اولق اهل جنت
شمالینه کلوس طولدی انار
کوز اوغلاندر که تقدیرن بیل
دیی الفان ادیان نوکس
صوتنه یا فحیاق اغلا دی راندن
عمر راوی رسول معتبر دن
پس علاج اندی ذریت اولوا
بولار جنت ایچون اندم ایشار

بوزکم جقدی روچی انسیانوک
قتیبه کلید هب مصطفی نوک
نظام الملائک در ختام الملائک اول
توتیب نوزیری آق
کوزر ریدری توحید و ایمان
کوز قاتنه ددی انسیانوک
کریصقه ارفندن کور وارواح
اکاتاج اولق اهل جنت
شمالینه کلوس طولدی انار
کوز اوغلاندر که تقدیرن بیل
دیی الفان ادیان نوکس
صوتنه یا فحیاق اغلا دی راندن
عمر راوی رسول معتبر دن
پس علاج اندی ذریت اولوا
بولار جنت ایچون اندم ایشار

دیدیل بی بی بی بی بویر و لری
 ددی بر قول برتس بر جیتی
 ددی بر قول برتس نار اچوز اول
 الی بی بیله در حوض نه قیلانوم
 اشغوز حکمه نسیم قیلدوق
 سکاودر سوزوکر نعلیم قیلدوق امام اعظم ره
 دکلر امام اعظم دین اولوس
 هر ساعت او از جنک کوشینه
 قوکتوختین صافون طغنازدی
 بکون اول امام ددی را اهانده
 نولدی قوکتوختی برتس کور فرور
 دیدیل حوضه بنور اول یا امام
 ددی قالنکر خاطر طریحی صور اولوم
 واردیلر اهانده قابوسینه
 صایدی او پیرو قازدی که کلدیلر
 ددی لطف ایت نیرنهلینانان
 کرا اولوس قورتلور سن شها

دد

ددی یا پور کور مک کلدک اخی
 زینون قوکتور بونه او غلک سنک
 قازیح ددی امام کلدک سکا
 بویت اقدنکی کوزدن یاشی
 ددی بی باقین بی یوزینه
 جوم امام کودی یلکدره اقسه
 ددی بی بر عاصیم هم مجریم
 سن دعا ایت توبری قلسور اول
 اغلا شوب اولدم اول انصا بده
 دیدیلر کم ای کرم وای رحیم
 جمله حوزن توبرن قلس قبول
 بویله دیوب جمله بی اغلا دیلر
 اول یکنه ددی دعا ایت یا اما
 قورتم قلدقده توبر بر صیام
 چون امام اتدی نفعم اللهم
 یو دیکر کفنلدر یار سیکیدی
 قلدیلر غازی دقن اتدیلر

انجور صند صغین حج س بی
 خاطر بی صورتی بونه لادم انک
 قابود ادر کلدکی خاطر صورتی
 اوتانق اوزنیه چلدکی باشی
 انجیر دم باقویدیم سوزینه
 اغلاب بیکت یوز اوج کوشینه
 جرمه نسیم او شاه کده نسیم
 یولفا سون او کلام از نول
 دعا ایق کلدیلر جمله دیله
 بزده در عصبان هم چشم عظیم
 یولفا سن بنزیر ای رحیمی بول
 کویبا اراغ اولوسن طاشدیله
 نسکه عم اولمش اولدی تمام
 زینون بر صحنه سن آسمن غاصیم
 سیکیدک الحال جان الی صلی
 بویله اولکر کتسه بر جوق سیکیدی
 جوق دعا ایله یوسن کتدیله

ددی یا پور کور مک کلدک اخی
 زینون قوکتور بونه او غلک سنک
 قازیح ددی امام کلدک سکا
 بویت اقدنکی کوزدن یاشی
 ددی بی باقین بی یوزینه
 جوم امام کودی یلکدره اقسه
 ددی بی بر عاصیم هم مجریم
 سن دعا ایت توبری قلسور اول
 اغلا شوب اولدم اول انصا بده
 دیدیلر کم ای کرم وای رحیم
 جمله حوزن توبرن قلس قبول
 بویله دیوب جمله بی اغلا دیلر
 اول یکنه ددی دعا ایت یا اما
 قورتم قلدقده توبر بر صیام
 چون امام اتدی نفعم اللهم
 یو دیکر کفنلدر یار سیکیدی
 قلدیلر غازی دقن اتدیلر

ددم آتم ام سکا فدیر یار سولته
سوکله پیل اخله دم یورکم اوره طمان
دی وایدم تم قیوس جگورم دیلم
جگوردم آنک یوزین ددم ای نور
کورو کندی جانی آنک جنت رایین
دی در قیومی سوسور سیمله نیشلایین
دی قلدردد کالته اناسی اناسی
ذی ایدر دایتمک انتمدم رسولایین
کفر دی اوده ایما سوزه انجل اکار
بجیمه شکر اولولار ددی قلم
حسوم اکافرا کلجی حکنلته دن
ضویر ایشید اریتم دلو بلم کلدی
بجو لاد لدر اجه بچ لاد لکوا احیا
بچر عالم اولدر حقیقتی بلم بیلر
بود دنگر قوطلم هلاله کور دکنده
ایاج بصدر قوطلم مؤز تاج کورین
تو عالم وجود سکلادور پلور اچر سیر

نوبه یکم اعلو کمال الله جگور بیلوی
بکر کلک کیر شادان طغان غمور کوی
کم آتے در کورله یس ای اچیا
کنوری قیدله ایما غایت ایلدی کوی
سونده ویم بور الله که فضل الله کاکا او
صحیح سنایله سولرا انا انا ادر قوی
کوز بیلر کایا راولدی پریر کینا ویر
در لندری عوین آدی کوا بطلدر اسیح
در لندری ایلر کوسون کمال ادر ایلر اسیح
بیرنج اولود رلفیر اشته کز نیم عیسی
در لدر بچ اولش جان سخا اولدر بچم بچ
چان کوز کوز لری کوز لری کوز لری اعلی
بچیم اولدر بچ ویا بکو دنیا بیلر عیسی
کالا تیلر طایر لرتو کوسون جو کوشی
کم ادر عیسی آنک یوماد دعوت اسیح
متنای عیسی اعلی در مر لیه حضرت علیا
قورم بغبار اولم انا کوره اولر ادرین

انور

انور کوز بچ صکلند زیا عذر بچ
غدار ووالی وانشق طر زلور والیل
کوز بچ عین کوز بچ اشته کوز بچ
انور بچ زالدین چون اچدی کیمه صیوا
یکایغ او زرشکین غار حاله عینم نظم
ار عرض کالایه قویا بوزید قیامتکم
انور عاشق کوز بچم انور کوز لاری کوز بچ
نذر رویالے انور جو زاور بچر عالم
جاله جم بلم اولدر بچم فضیحه اولر
بشورم بچ اولدر بچم بچ اولر
مغوی خصوصاً قطب آنے اکا وچ ایلدی اشته
اولدر بوم کزه طایر تو الفاظله معنی
چسوزا شو معنانه ایردر ایش
که قرآنک خواص نقل ایدن لم
استکل ایدر بچسم الله تیسیان
رسول الله بیوردی کایله تسلیم
که بسم الله الرحمن الرحیم

انور بچ کوه سوز کوشی بوز در
قش محاسبه بچسین بچسین بکرا اود
ایده سکلاد لدر عیله بوسنده طلوت
خضر بچسین اچدی لدر علی بچ
نه نظر نظر وقت نه وقت وقت کون
که قیدی عیسی فاشت تا نطق اسیح
انور بچ کوز بچم نه قبه قبه عیسی
کوز بچ ادری انور جو زاور عیسی
که قشیر بچم بچ اولدر بچم بچ
که بچم بچ اولدر بچم بچ اسیح
خوب معنی
دیالوم کرعنایت قبیله اشته
اولدر کتدی یولج کیدن لم
کم اولدر افشاخ باب قرآن
بر اوغلا نه حکم اشته تعلیم
دیلمه غلام است بچر کوشی

انور بچ کوه سوز کوشی بوز در
قش محاسبه بچسین بچسین بکرا اود
ایده سکلاد لدر عیله بوسنده طلوت
خضر بچسین اچدی لدر علی بچ
نه نظر نظر وقت نه وقت وقت کون
که قیدی عیسی فاشت تا نطق اسیح
انور بچ کوز بچم نه قبه قبه عیسی
کوز بچ ادری انور جو زاور عیسی
که قشیر بچم بچ اولدر بچم بچ
که بچم بچ اولدر بچم بچ اسیح
خوب معنی
دیالوم کرعنایت قبیله اشته
اولدر کتدی یولج کیدن لم
کم اولدر افشاخ باب قرآن
بر اوغلا نه حکم اشته تعلیم
دیلمه غلام است بچر کوشی

چو بپندردن اشتد که فضایل
رسول الله بیوردی ایچین آند
که تورات ایچره انجیل ایچره قرآن
که قرآن عظیم ایندردی آتی
اکر تورات ایچند انمش اوله
و کراخیل ایچند کلشی اوله
و کراولم زبور ایچند معجب
کم او قرسم جهاندن برکز آنه
دیجه هم وارسم اهل ایمان
بو مقبل اولر کتبه بوله نوابی
زحیف فضل کرم الحمد لله
علا یرنکم واریدی اسوار
جمیعین خود استودرند سچی
بودرین قودی فرقان ایچده
قودی هم فاقه ایچند آنه
نکم وار فاقه ایچند اسرار
نکم وار جمله اسم الله ایچند

انت بسوره حمد فضایل
بکابر سوره ویردیکم خداوند
انوک شین اندر مادی رحمان
کم اولدر سوره سبع شای
نصاریجه اولیدی قتم بویسه
بهودی اولماری قومی بری
ننایه مسخ اولیدی قتم داود
تمام ضمه فواص بوله حاجی
تصدق ایلم کلینه احسان
اهم الله اکابو قتلو باحی
که بز قوللاینه قلدر الله
قید یوزدره کنابده انغدار
که نوز انتر زبور انجیل و فرقان
نکم وارد کبر و قران ایچند
بولیور انده مجموع معانی
بولیور جمله اسم الله ده هبط
بولیور بایه اسم الله ایچند

نکم وار بایه اسم الله ده محزون
بن اولدر بوعظیم کتندده بانوک
الای عارف سر حقایق
که دیتلمدر عارف اولر آتی
دویدل نفس لک اوله ازکی
طوغر کوکلنده انوار عفت
م اولور نغیسه انوک حقه طالب
کرر که عفت الله بی نهایت
سوزوب دیر بوکر الحمد لله
بولر بلدی جو بولدی بو قدر بول
بس اکلا دیکم ما سوری الله
خلاص استو بوکون انغیار اللذ
کدر قلدی ایسه اکار اللذ
سحیح اسم الله دار اللذ
دماغینده ابرو سوشنغ نسیموک
ارر بوکر جمله اللذ بو ارق
عروج ایدر حقیقی فال کدول

انوک برفظ سنده اولدی کلنوک
که رضو و عدم کتندده انوک
بوزر کله بو معیندن دقایق
کم اولدر زین سبع مثانی
کوکلر آینه بی اوله مصنی
غنا بندر قلن فیهن ولایت
یک کشف اولور اکا مطالب
کورر الطافه یوق حد غایت
اکا کشف جاب ایدر پس الله
ندر معنای رب العالمین اول
کور فایه ایمش بایه هو الله
دیاری قرقرچو دتیار اللذ
خبر ابر شورشکار اللذ
نار ایدر بی بیار اللذ
ارر الطاق رحمان رحیموک
جهانک ماور سنده شعورق
چون انوک حضرتیه ایرتم بول

• اکا بیکر انی اولورین
• اکا بیکر انی اولورین
• اکا بیکر انی اولورین
• اکا بیکر انی اولورین
• اکا بیکر انی اولورین
• اکا بیکر انی اولورین
• اکا بیکر انی اولورین
• اکا بیکر انی اولورین
• اکا بیکر انی اولورین
• اکا بیکر انی اولورین

الهي ايكلك ديواستمانت
الهي مطلق اول سن
درک لاقتضوا من رحمة الله
ثوقا لدرک سلطان سن
حال لظن مشهور اول سن
ايست اغشا يا غياث المستغيثين يا زكي او غياث
مخوب ايجو ناي ايجو المستجيرين محمد فندي
بوصفا در عباد اهلنك بحكم اساس
جور ايجو من غندين ايلدك اكنشار
كلبو وكورلا كاهنهنه بيدم بربراي
اورسل بو كنجي جبره با غياث
لخدم اول كورا ايجده همه اوزر با غياث
قشور منده قديم آنوك كور مردان
سول بوزو كورنوزم كم رشوقان نور
تانه امده قنظكم كوزيه خدر نشان
لعل النور كور ايجو بونده بوزو اوجوا
بونده اولجان جمانن اوزن ايشور

الهي عاظم ايله غنايت
الهي مقصدا قضا اول سن
اميند يله قيوكا كلام ايشاه
مورد تلو برونك دريان سن
سراسر كايناته نور اول سن
نولدي طوندو طيبا به اصلا نازي
كلحقان جو عهدن ايلدك ايتارحي
كم محقق كورر كورنوز غياثي
باغور اوزن روضه ايلدم كلارحي
خيد بوكت قوردم اوتور دلداز
تاكه سراز اولون ايدم بونظا رحي
طور زميله ايجو صحنه اچلوز ايجار
تانه دني غيتر بكم ايلدك با زارحي
بونده كوزقانه كرك النور بكونوزارحي
بونده اولنوز و جود ايدك اولو طبار

افضل نصيحت ابيات يا زكي او غياث محمد فندي رحمت
اي كوكروا هب غياث مقولات
روشن ايله كره صغرا در اكه
وار لغينه بو برونوك شاهد
شش جمنده وجود كره مستعد
غير تدك جهان صغدي غير
ايجو كا كاه جمال بونده سبي
تقيا عاشقكم اكلدك رازي
جام كيسي عماد ورتدي سبي
منظر اندي سبي كمالينه
پروكوك ساكر اعظم معبود
قودي بيلدك كرامت عيسيه
دوشدي بو ذمردن فرشته
قصص سن سكا فيله اعطاه
قدر بكم ودي قدر بولسك
تاچو سيمه بونظم كبر بيله
بقه دنيا بوزوكه كلدو كيند

اي كوكروا هب علم معلومات
غنا ايدراوشده سون ذوات
بركينه جمع شئ آياتيه
چارو عمردن اولدي خاليله
نوزحق اولدي سبي خوديا
بجه عالم بوزنه آب حيايت
ديدك كز كه فرج ايدم اصوت
سنه بلدردي علم غيبيايت
قلدي مظهر كه ظاهر اولدي
عرش بوشمه ذره موجود
هي بحر عالمه صخر نفيايت
وزي هودن حيايت بغيرت
هور و ديوار روضه جنات
كونلرك عيدر و كوي قدر و برات
اوليه سن بوياديه شهادت
دونه بوزي زهر اولم لذات

صحنه عالمه سبي و روي حيايت
صحنه عالمه سبي و روي حيايت
صحنه عالمه سبي و روي حيايت
صحنه عالمه سبي و روي حيايت

نکله دوز کرسنگون برجام
شره غم به بنوم دجانے کور
بوکا کلن بنم ددی کندي
ذره ذره نیور تراب اجوه
غانل اوله جو بولدر عالم
امر نه عه مخالفت زنده
غفل کلور وار بر طوت و صد
کعبینو کجورم بله منین
چاره بیچاره لغدر ناچاره
بیکه بیری قولا عوم کیرمز
ظاهرا و بروری ذکر و قدوس
ساعت لحظه قریم خالی
نفس الذمه الهی قولد سیر
قدم تو عری ندری او غلی
دیکو و بر صهر حسده صلوات ایماشکون
حقرا الله دینار شوه اکا بیکر
سیور دکلم الهی کرس الله تعالی

اجر و عالمه شراب و فانت
طیوفا چنده پیردن حفسوا
قلدی بیوی سوزوی انبات
منظر کره عمن اوله عریات
قلی ترک ایله بولاسن حال
اولسون سندن اصله منتهیات
کلزایم بوکله جزئیات
مکس و سحر ساکت جمات
ارضا کا چو فکر یله غایات
اونا یکه علی دکلم کرات
باطنا فکر نه نجات
قلیم آه درد یله کلمات
عشق الذمه کلز اصله جا
فرد کویله کور و ور دیو
کندر کویله کور و ور دیو

۴ بیور کله ملاک صلتا ابردا کا
و بر من حضرت برون اکر السلام
در الله انور روح مقدس یمنه
اصرتیده اود کاشفا اوار عده
عالم نکر ملکوتی فوزه اولر عجب
جندت نه جندت لقی نوار یکه دردی
بوسه میدینه که صبا سیر
دیاز روم حلا کله اکا نور طوبی
کاشیا سنی ذکر اینه که ان ذکرا یله
اکا و بر کوشو مقام میکه مقام شوق
آنه شور عری نوا یکه قیامتده شو
چونه اود کابل و آدم بلسی کور کمال
نوا کا بنیته صلوات علی ایله و
۴ اکا صوبه اجمالی که نزه ایله بیان
فالذمه صلوات علی ایله و صلوات علی ایله
دردی بیور کور شور کور کور کور
صورت کور کور کور کور کور کور

بیور کله درن جمله یمن صلوات
اوبرا سکن انور که بیور ادری
بحر اسد که صبا یله اکا آب قیما
صد سیده اود جامع انوار صفا
عالم صوبه و ندر که اولدر
جن وانور کعلی بر سید طاعت
نزه بر خط ابر شور انزه بیهربنا
۴ اکا نوجا کله ایجان لمحات
جله عالم شکر انور اکا آج حقیق
آنه اینور شور بوم اود اعلی الذی
کوز ز رعینت عشق صیده بوم العری
چون اولر عالم عالم بی در بر طبع
چون اکا اندور و نوره صلوات حضرت
بیور کور سننه قرضل اجوه
۴ اکا صوبه اجمالی که نزه ایله بیان
فالذمه صلوات علی ایله و صلوات علی ایله
دردی بیور کور شور کور کور کور
صورت کور کور کور کور کور کور

بیور کله درن جمله یمن صلوات
اوبرا سکن انور که بیور ادری
بحر اسد که صبا یله اکا آب قیما
صد سیده اود جامع انوار صفا
عالم صوبه و ندر که اولدر
جن وانور کعلی بر سید طاعت
نزه بر خط ابر شور انزه بیهربنا
۴ اکا نوجا کله ایجان لمحات
جله عالم شکر انور اکا آج حقیق
آنه اینور شور بوم اود اعلی الذی
کوز ز رعینت عشق صیده بوم العری
چون اولر عالم عالم بی در بر طبع
چون اکا اندور و نوره صلوات حضرت
بیور کور سننه قرضل اجوه
۴ اکا صوبه اجمالی که نزه ایله بیان
فالذمه صلوات علی ایله و صلوات علی ایله
دردی بیور کور شور کور کور کور
صورت کور کور کور کور کور کور

بویورین یست مالا کله بله ایمن
د فوجم بر اکلیک کا ورسه صلوق
که بنی بولفا سو د بویور الله الیور
بسوز نفل یحی الیوم الیوم الیوم
در اول لیلک بویور کرا ورسه اولین
بکبر انلا ایرو در کفنا این فلان
بنف ورسه بویور او چو که بکام اولون
هم بویور یحی الیوم الیوم الیوم
دی بویور که بویور اولی بویور انشید
بویور کون بویور بکام ایرو الله
بویور کون بویور بکام ایرو الله
دی ویدیکه بکام اولی بویور انلا
بویور بویور بکام ایرو الله
نه دیخ اوله بویور انلا بکام ایرو الله
دیلم بن الله الیوم الیوم الیوم
که بویور بویور بکام ایرو الله
هم انور بویور انلا بویور بکام ایرو الله

که بقوله اول وقت که قهر و سطر
دینا لا بویور بکام ایرو الله
کو وایین دیو استرا کاکا ایسی کاکا
صلوا و بویور بکام ایرو الله
صلوا و بویور بکام ایرو الله
سکه او قیوم ایرو الله بویور بکام ایرو الله
رفلک ایرو الله بویور بکام ایرو الله
قلنا الله صلوا و بویور بکام ایرو الله
کله بویور بکام ایرو الله بکام ایرو الله
چو انکا یار بویور بکام ایرو الله
او بویور بکام ایرو الله بکام ایرو الله
دی بویور بکام ایرو الله بکام ایرو الله
صلوا و بویور بکام ایرو الله بکام ایرو الله
که انور بویور بکام ایرو الله بکام ایرو الله
که بویور بکام ایرو الله بکام ایرو الله
صویور بویور بکام ایرو الله بکام ایرو الله
که بویور بکام ایرو الله بکام ایرو الله

صلوا

فصل آخر

اشکم بویور دی علیه السلام
که هم صلوات و بویور بکام ایرو الله
فوج بویور بکام ایرو الله بکام ایرو الله
قیامتک ساکا شاعت ایرو الله
بویور بکام ایرو الله بکام ایرو الله
بویور بکام ایرو الله بکام ایرو الله
ارشد کاکا بکام ایرو الله بکام ایرو الله
که بویور بکام ایرو الله بکام ایرو الله
بویور بکام ایرو الله بکام ایرو الله
صلوات هر فوج بویور بکام ایرو الله
انور بکام ایرو الله بکام ایرو الله
که بویور بکام ایرو الله بکام ایرو الله
دی بویور بکام ایرو الله بکام ایرو الله
ها غزه بویور بکام ایرو الله بکام ایرو الله
ایشت هر بکام ایرو الله بکام ایرو الله
صلوات بویور بکام ایرو الله بکام ایرو الله
صلوات ایرو الله بکام ایرو الله

بسوزه شیب لطیف بویور بکام ایرو الله
مکه قوی الله ارور بکام ایرو الله
درم بندت اکا او بکام ایرو الله
بویور بکام ایرو الله بکام ایرو الله
وار عرشک التذنه ایرو الله بکام ایرو الله
در الله کم ارکری چی او صلوق
بویور بکام ایرو الله بکام ایرو الله
ایرو الله بکام ایرو الله بکام ایرو الله
صلوات که عقیبنه ارکوره
یواد انه طلو بویور بکام ایرو الله
ویرو بویور بکام ایرو الله بکام ایرو الله
که او بویور بکام ایرو الله بکام ایرو الله
اکا او بویور بکام ایرو الله بکام ایرو الله
لسای که او بویور بکام ایرو الله بکام ایرو الله
که او بویور بکام ایرو الله بکام ایرو الله

صلوات

دیو فرمودی علیه السلام فی الحقا
که هوم بجا کوند سکر صلواتا ده
که دنیادان او اوجیه کورینه دی
دیو هوم بجا بکر آید در صلوایه
که پاتج اوردن اکایه بر سرامی
دو این عیس روایت ایدرم رسول
که هوم بجا صبح هوم بجا اور صلواتا
صلواتا قیامت نور ایدرم دی
دیو دی اسراف ادری کاد دیکم
کم او پوزیل او قه نکر کلکیده دی
اکا کر ما آسا جو صلواتا اید
دیو اوج بلک طایف طالع شده ایا
دیو بکر که کلور در اندر بو غل بون
بری بود رکیده دن اتم غصه
او حیحی بوم بجا جو صلواتا
یواد صلواتا الله انکر بویلد
بر سیم اوج مشرته بر سیم خرابه

اشتیق سوزی کولکن تو شیخ شب
انور حقا قشند و عا او ا صاحب
کما بنی جنیده دنیا او اوی حجاب
اکا و بو جنیده الله شو کوا نواب
بسوزی حقیقت بنی ایکل انساب
بیوردی بسوزی اشتمکه بغل رکاب
ایر شاعت فلم که بوم الحاب
صلواتا کوا لغند ادرکن رعاب
که جنیده برقه وار بکر بنی حجاب
اهند اسرم کرامت یلیه شکر ناب
سکا جو صلواتا در کر بیع غناب
شکو نم حرارتا اولای کور کتاب
بیوردی لیل مجانه اولدم بور حجاب
بر کستم در کن اولشیم خراب
حصصا که تقیلم ایدرم اولو حجاب
واوا یکی قنادی آجر آبی شکان
ایای دیدی بیا لشدن کحل اللیل

بشی عرشک لشدن بوبین اکوبن طرور
که قلم رسوله چونم انذری صلواتا
روایت ایدرم که نوکری علیه السلام
بر ایا عذبه امین دی حقیق
او حینه امین دی صورتی کاکما
که سن یا شکر کل که جان بن کس
او ده جنسو الله اکا اشق رحمی
النجی یا غند بی در صبر انزل
اوج طقم اولما مقبول پس اوج
اکا دی امین دیم مقدم او حیحی
بلاره اگر ایلک اغندین او نور بی

حقا ایتر حقیق اکا ایست تطای
صلواتا بنده اکا اوی حجاب
کلی منزه چیز است نذر کتاب
الجنیده امین دی اولو عا حجاب
در صبر انزل کدی دی بلار تیا
صلواتا اغندین اولو اوی بر کتاب
بن امین دیم بسو بر شکر کتاب
که هوم اوج آیند ابرون اشتم
ای لیسق او ادری کورسون اشتم
دو یکم انا به انا به اغنسه فتح باب
همده لیسق ناکم بنور مر قاب
اکا دی امین دیم ایلد اولسون ددم بحر
بسوزلاری خوشی اکلل ارتناب بحر
بیوردیکه دی بجا جوا اثار
که خلوتد سکا صلواتا ایدرم
دی ایکی من ابروشتم دی
ایسی بی بر لمانورد دی

دیو بر کلام بی حسیب
دیو بر کلام بی حسیب
دیو بر کلام بی حسیب
دیو بر کلام بی حسیب
دیو بر کلام بی حسیب
دیو بر کلام بی حسیب
دیو بر کلام بی حسیب
دیو بر کلام بی حسیب
دیو بر کلام بی حسیب
دیو بر کلام بی حسیب

دېم اكنه چكوه يتو ميشيدم
مبارك يوزكده كرم كودري نور
ددي واي اكا باكه ايو ميه اول
ايندم كم اولاسي كور مسين
انده چخير كهد رايله بيان
نماز كم ايرسم فرضين اذاه
آنوك حقا نمازيه مقبول اده
نما اينده اكا بر مسك
فصله كه حاجت ديكدم رواد ديك
روايت ايزر رور دنن آفتدي زلاله
بيوزي نه ييوك اكله محتر آدي
كه باش برعيله بينده يوز ماغي
كوزا يي يسه كور ميم دوي ايد او كيش
روايت ايزر رور كه بو كيشه كلدي اكا
شكونم كلو لكر اولي سوم اولم
دكل كورن او كز كه نوسري باجه
بجي شوكيشين اولورنه كوكا آنوك

بولو مادام آني اولور ميشيدم
كو و بولدم اچو بوچه اولور نور
كه بي قياستده كه كور ميه اول
بخيل اولاد دي بيم كور ميه
اندي اكله صلوا اتميان
بكا هم اون كور صلوا ايد
نمازيه عليه السلام ايلان
سوسه زلاي كم آنه زلاله اولور زلال
آدومك ايشين اكر طيار رس مال
كهنه نه نه اناري ايله ش مال
آنوك كوزلورنه ايو شيمه اصل روال
دددي ايزر م حفر نو كه سنوك بر سوال
بيوزي اكر اولوس ديو كر لايزال
ياقور صلوا ادي هوكوز لايزال
كم اكا صلوا اده كه ميه حج و مال

روايت

روايت ايزر رور كه نور ات اچند كور
كه وچ اندي بويه سوزي جمال اكه
سكاينده يايوك اقب اولم شو قور
يعني ادم اكر كورنده دچو ميه
دچو صمكه اچنده مانكده اولم
در ميه يي اولم كاهه يقين بوور
دددي رس محمد صبيح جو و بر صلوا
زي جو ذرا عاكه و در صبيته اول
قياص ايكه مويو عليه السلام
آنكيون بيوزي بسوزي عليه السلام
دعا يسه آنوك نه يسه سحاب او كوش
آنكيون دديكر نمازك اچنده قبي
نرم منده جو ورم مستند اچو دنگ
دكر غوي ييوك اكله مبارك آدي
ددديو دچو حبله كه كور اكله رسول
صلوا ايتكرا شيدانه واجبه در
طحي او دمندر كه هوكاه كم اكيده

كم الله عز وجل غني ذو الجلال
كه قرب رضايه در سركه اكله حال
دككندنه سركندنه ايتت بكا قيرفال
كه و كور فراسنده اغينه حج ميناك
دچو كوكا اندي شنده يقين بوور
دددي بوور اسنادوم باكرم انوال
كم اقرب اولم كاهه حج ايتيم انفصال
كه مويو كي كيشه بوور اديله ميناك
قوا اينانه بسو نيته بوله افسوز كمال
دكلندنه هم بكا ايتسه انتقال
وسيله بيم اولم رحمت انفصال
تحيات او توزه صلوا اكر كوش
و دفر ضرر شاحيدنه بلا احتمال
ددديو بعضي بر كز او بو واجبه رضال
نناكم مكر رطف ميس برر هلاله
ويو بر كز او نور آنوك رضنه اشغال
اشيدانه واجبه در حج اكا پورال

ددديو كوشا فاقه كم بوور در حياط
ددديو بر بجا كم صلوا ايتيم
دناون او كندنه ايه ايزر قور فال

لو طایب بودن تنشش قوسیر
 هر که عیال اوله رسوای اولیر
 تو بیبکل تو بیب کل تو بیب
 کجری عجب ایوسرس نوبیه

فصل **عولمکدایسته** استغفار اوله **احوال**
 دستگیری اول غنی غفار اوله
 یسیر ایله ایندیز شاه متعاش
 قدره رد شندم دیر کله ایون
 ایدر دو سئلوم تزل در کم دینده
 افترا ادر دردی با که اول کفای بلو
 هر کله قرآن کزوم ایدر قرآن اهلنه
 ایدر کم بوق تلر سکل قرآن ایدر کم
 بن سرفا نکلای عانی اولود ایما
 کچرا او چوخه کما بوق حرام ایتمیدم
 ایدر لو بولون کورکده حرام ایلمیه
 اخنت تا جر ندر سن زیاه اولور
 پیله اهل قرآنه شور سید لطف
 اور کور با شینه هم جوو لو بزنج و قار

ایتکی دینلر جنتش قوسیر
 لسه آه ناله و وای اولیر
 کجری عجب ایوسرس نوبیه

کم نیمی ندر کم نیمی ندر
 کدر در دیندر کدر دیر باله مستی
 کم نیمی بله سوز لایله ایدر دیر
 بن منوره نکلر بوسعه کدر دیر
 حج بی بیلو مسین شوق ایدر ایما
 بن سول سول یاروم دوتور کدر ایما
 کدر او فودر صوز رادر کدر ایما
 کاهنر کاهنر کورم کم کیر و کرا لهنه
 فرمینر که کورم کورم ادر کورم
 حاصلینه ارفوق ادرن چو کورم ادر
 کم کورم دیر صیاندک بو و بیله
 کم او جوو دیر صیاندک بو و بیله

اشبیه

آه شینه آه شینه حلالکم و بیرو لو
 ایدر کم نه سیدک و بر دیر بیو بی
 ایدر کم اندک او نورد کور کور اولور
 دایما قرآن بار ایدر او فودر یونلر
 بیخ نوق قرآن او فودر دیر کور اوی
 جنت ایچدن او فودر مراتب بولور
 قدر او فودر ای اولقدر عزت بولور

کدر دیر بیوه سلفه السلطین مضرت
 کدر و جنونه ایدر لا شکر او فودر نعت

ذخرا علی محمد صا دو الی
 کوز و کوی حیر و احکامات
 خیر و احکام بر سیل قیر اوله
 باری صواعق کور آن اشلیه
 هب صحورا و لیر یارین اول
 زری سعادتم عبادت ایلیه
 دوت آنوکم شوق ایلیه
 ناکر خویر دستگیر اوله اکا

ار صبح قیمینه دیر حاکمات
 دیر مدد کدی قیمینه دیر حاکمات
 کوزم دیر دیر قیمینه دیر حاکمات
 استر دیر دیر قیمینه دیر حاکمات
 حقایی اسیر کوب و چو شوق ایلیه
 دونو کاهنر سب ایچنده کور عیال
 رعیتون آنه فکشد یازارنه عیال

خبر بی بی لیس کور نزلان
 کور کلامت کم سلامت اولور
 چو کور خلق بوردن قوسیر کور کایان
 مکره احوال قیامت اولور

شیدیک عرفان و پردک مجال
شیدیک قران و پرو و پردک بیان

بشعی کشف ابرسدک مجال
بشعی پوروی کورس عیان

فی بیان

شیدیک بولدی چو برهان اول
بشعی بولدی س سلطان اول احوال جہنم

راوید ایرتجکم اولین اخصین
طوره صفت ماکر قسدا عالی
وارکون کسول شکر اولدیر کا
قورق بوزورنم ایمه کبر بی
ایده کم یوق الخوه یوق بوسدی سی
انشام انکار د بکون سکالو بیلون
بشکارانی یتمی بکدر ما مید بوز
خلف بکدر بتمی بکدر زانی یا بشه
بشهم صوصوی صورته بوزور
چونیکر سلات بولدی بوزور برضلا
اشرف قورون جمیع انبیا و سکن
یا پیشه س عشرت ابرهم موسی قورون
اونده ابرهم انزه اولع اسماعیلنه

برین جم اولار هفت ماریله کبار
قوتلار ایله جهنم کلم او قور کور کار
واره ایله جهنم کلم او قور کور کار
کم عذاب آنا کچر غایب اندر اعتبار
واردی زبانه بوج کافر عایه شرار
سوی آنکون برتدی که بانه اهل بار
هر زمانه دوی صلفه نسی بهی عوار
شول زمانه بکدر بکدر ادری طایع غنا
توتوندن صیغه اولدیر اودر
بوته ناکاه زبانه الیه اضطرار
درینکدر زبانه جوکار فی اختیار
چو پیشه عیشیه قور قورون ای کبار
قره شته هارون موسی کچر عیشیه

السر

ایله اربار نسیه بینه قلمند
جاندن نسیه زین لواری لیکر
کم کور کفر نسیه یان دارون امتقم

ایچ ائی استوزم قلمینری شمسار
پس محمد مصطفی کورمه ایله اعتدال
بولدی لیکر کله ورتی ای پوی یار

ایات

نفسه قران ایدیسو ایشی زبکرم
جانی ایشا ر ایدیسو زبانه قلبت نار

ترا کورد محمد سید کونکان
بسطورن یا که طوره بولصیب
دون کپرو اهل کلمیس دردی
ایده کم قران ایدیسو لایته بی
یا محمد سن کن اول صا و ایشی
چون بی حق ایلدی دار العتبا
برنلا ایوه اکا عیشیه بیطیع
جهنم بولدی ایشیه

نور از هو محمد محمد صحتین
طوره زنجیرن ایشی و حبیب
فرج فرج کمالو سهرردیه
حق حرام انیشدر کاسی
کم صیم دیدی زب العالین
قربی کم ایلیم ضلعه عذاب
کم حبیبو مک سورینه اولع ایشی
کوتورله عیشو ک شمالینه کید

فی بیان

مجد عالم قور قورون اوله امین
عم بلینه رحمتی للمالمین

جو بکدر بکدر صور ک لندرک
بو ادر ک قور بوشدک که مال

دی بکدر صور ک لندرک
تلقه بولسید غایت کمال

ایچ ائی استوزم قلمینری شمسار
پس محمد مصطفی کورمه ایله اعتدال
بولدی لیکر کله ورتی ای پوی یار
نفسه قران ایدیسو ایشی زبکرم
جانی ایشا ر ایدیسو زبانه قلبت نار
ترا کورد محمد سید کونکان
بسطورن یا که طوره بولصیب
دون کپرو اهل کلمیس دردی
ایده کم قران ایدیسو لایته بی
یا محمد سن کن اول صا و ایشی
چون بی حق ایلدی دار العتبا
برنلا ایوه اکا عیشیه بیطیع
جهنم بولدی ایشیه
مجد عالم قور قورون اوله امین
عم بلینه رحمتی للمالمین
جو بکدر بکدر صور ک لندرک
بو ادر ک قور بوشدک که مال
دی بکدر صور ک لندرک
تلقه بولسید غایت کمال

طلب ایدر بیم رضا کو سنوک
دبا که بلان بین قند بنم
آنکجه و پروردگار دیار جواد
دید یزد دنیا ه آنه سکا
بیوره زبانیوه دو تالو
قی مال اولدی کتور خوشنوک
قی کویدی لاجوردی قی
قی بقره زرنگاری آنوک
قی خوم نوک لاله خنده
قی هممنو قان اسغند بار
قی طاق کسری قی ز رزطاق
قی تولدی ایوان عالی قی
قی که قباد قی افراسیاب
قی قیصر قی جام و جسم
قی اول درازدو عالمه سزای
قی اول مبرق مرقع فواز
ینا دیدی او دوند عود ی آنوک

بو کوز صوب شیده قضا کو سنوک
عباندر ایشک حضرت بنم
که کسل پروردگار بیدم یعنی اد
اولاد دن نوار شمدری قان سکا
یوروزن سور یواود دانه لور
قی ضال اولدی کتور خوشنوک
قی مرقی لاله وردی قی
قی چه سنده نگاری آنوک
قی خوم نوک لاله خنده
قی تولدی دیار دارو دیار
قی شاه آنوک نقره طاق
قی انده شمسو المعالی قی
یله کندی ایلر که آسیاب
قی رسم دستم قی نام و نم
قی انده صبره جفن بدرای
قی اول مصعب مرقع طراد
قتادیدی کتور دودگر آنوک

اولدی

اولدی رسای خراب خراب
بو کوز بقیوش او تو جلا بخت
بو کوز هبوات اولدی بیخ هبا
بلنوزر یکم میلاد ایلکبه
درینا قی کوز که ادراک اده
کوکل و بریمیه دیشونک هبا
یتر لوقه خرقه بر ایتیم شراب
صلا لینه وح رفیقیت صفا
چونکه کیم سوزی ایلر استماع
کلر کت قندم قی خنهنه سوه
ایتم ویرد بیلر صفا دیشک کله ناله
پلنل بدوی آنلایم قی صولدی
بیوره کتیرک کجا آمدی ویرد کورین
کتور لوبولر اده ایلر قی ایلر
یه برول به سیکه طراد یایک رقاع
قالله تعالی و یجملون قی ما بیلر هون
خوشتر ایدیه دوامیک کتور جون

سرای ایتیه اولدی توای شکر
بو کوز بیده دار ویرد عتکوت
بو کوز ایت کلدر او ش مرجا
بیشیم کلندی ز ایلکبه
کوره آنیکم عقال دراک اده
که زبیر و شو صولدی ما هیم
قلان در در سیره آنوک سراب
حرامینه وار و عقال عقاب
بسوزن مناسبتی بر سوزی قول استماع
بیوره کتور بر صاطره لیک زراع
مع اعوانینه نوک ک استیله نغاع
کتور لوانوع مایله الوان استماع
بنوم بولر دیندیلر کوره بی اصطناع
کتور لوبولر اده ایلر قی ایلر
یه برول به سیکه طراد یایک رقاع
قالله تعالی و یجملون قی ما بیلر هون
خوشتر ایدیه دوامیک کتور جون

بوی ایتیه اولدی توای شکر
بو کوز بیده دار ویرد عتکوت
بو کوز ایت کلدر او ش مرجا
بیشیم کلندی ز ایلکبه
کوره آنیکم عقال دراک اده
که زبیر و شو صولدی ما هیم
قلان در در سیره آنوک سراب
حرامینه وار و عقال عقاب
بسوزن مناسبتی بر سوزی قول استماع
بیوره کتور بر صاطره لیک زراع
مع اعوانینه نوک ک استیله نغاع
کتور لوانوع مایله الوان استماع
بنوم بولر دیندیلر کوره بی اصطناع
کتور لوبولر اده ایلر قی ایلر
یه برول به سیکه طراد یایک رقاع
قالله تعالی و یجملون قی ما بیلر هون
خوشتر ایدیه دوامیک کتور جون

غازی تمام ایسے بولدی فلاح
فریضہ کرتی اولہ کشید
بیورہ کہ قولہ قیلک نظر
آئی آنو کیلہ تمام ایرو کوز
او کون سولقد رات یاجیر
کہ حق فقہاء کلند ورر
کشیک جنابتہ برقیلی
بوقیلایم یا الہی یحیی
جنابتہ یحیی کیدری یحیی
بوسوز زده کر دی سمع کر یح
یحی و اری یور کہ بار کونو
بچون قور قکلز سونو قلبو کا
کہ نا انہ قیل قیل حال ایس
سورون طمیز کن سے ایضاً
اگر ایور سے فونند و ک
دکلم دکلم طلعتو ک ساطع
الہی لہ بیغی بیت ک ابیت

تمام اولیاس بولیز بخاج
حمایتی کیدر در اندیشہ
نظور عن آنوک نمازی نوال
آئی بوسیدن تمام ایرو کوز
نہ اتیست کہ حساب ایوسر
آئی اہل علم عقلہ المشرور
تندہ کیدر سے است دلیلی
کیدری ہی یقینسور چون
صورا کہ نو ایستہ پیدری ہی
بخاج دا پوشدی سمع کر یح
یحی و اری کو کہ سنار ک سونو
صبر سندر بقایہ قلبو کا
قوم صولک و یحی حیات ایس
اگر یح ایس ہا را صطللا
دیو کی طوت امد اند و کی
کہ قراندر رحت قاطع ابیت
جوزاندر و یولکہ ہدایت

غیر

غیر غیبی غی تکریبین
شوک کہ بلدی ہی تکریبین
بصحت نف غصہ ایروق مہاند اکا نارنج او علی
ابلیا یح یح بلای بلای بلین تکریبین ایوم زخمہ
یحی بوسوزن آدکے یحیست اگر الماد و کسیر کی بصحت
بوسوزن کو کلو کہ دوستیم
قالہ سبحاننا انما یحیست اللہ عبادہ العالما عصفہ قلم
کہ یعنی قور قکلز مکر سول
نہ بلسون قور قسون ہوسول
نہ بلسون قور قسون ہوسول
اوکن عقل اولن ایرو تصور
سوک بلون مذعبہ مہذب
کہ عری سالی ضایع المشرور
مکر است ایرو کبرو عنایت
وایر عین عذاب کہ بلون
آدکے قور قکلز بلین بولین
آدکے قور قکلز اول ایرو یح
بوسوزی دیمدی عری ققائے

ایسے بولدی فلاح
فریضہ کرتی اولہ کشید
بیورہ کہ قولہ قیلک نظر
آئی آنو کیلہ تمام ایرو کوز
او کون سولقد رات یاجیر
کہ حق فقہاء کلند ورر
کشیک جنابتہ برقیلی
بوقیلایم یا الہی یحیی
جنابتہ یحیی کیدری یحیی
بوسوز زده کر دی سمع کر یح
یحی و اری یور کہ بار کونو
بچون قور قکلز سونو قلبو کا
کہ نا انہ قیل قیل حال ایس
سورون طمیز کن سے ایضاً
اگر ایور سے فونند و ک
دکلم دکلم طلعتو ک ساطع
الہی لہ بیغی بیت ک ابیت

بیری حکایت و کلامه محروم
 مذکور رحمت اول امتیایه
 رسول در حدیث حرمت ایله
 بیری رحمت و کلامه محروم
 رسول در حدیث حرمت ایله

احوال
 بیرون کل روز ایله اشارت کنایه صغیر
 بیرون کل روز ایله اشارت کنایه صغیر

ای بیرون این اسرار عیب
 آشکار کیو جان باقی سوز
 که تو لب در اینج کنایه
 نه حاله ایری سوز صغیر

آری مصور کمال ما بیری
 دردی در غلام زنده و سستی
 دیدی کلی احوال در بیری
 اشتمم ابن عباس بوی بیری

شعری جمله که تغییر بیری
 بویت معنی سوز بیری

قال الله تبارک و تعالی الذین کفروا لو کانوا حاسمین
 دردی بوی طایفه کجاست ایوس
 رسول الله دبیس جو ایله
 دین الله بیلورکم اولدر اعلی
 که کرنگ بونلری سوز و آیدره
 بویتمن صراط افندره قلیس
 که بچی قلدی بونلر حیرانکه
 بیل الله آخر آید بوی حوت
 که تا اولیون بوی حیران دیر

جو

جو کین امتیایه حنته اول
 بیرون بونلری جمله سورالو
 دین با استقیانک معشر بیرون
 بیخ بوق بونلر کونج سسلا
 بیخ بوق اللو بکنج کونج اعلا
 بیخ بوقه دکدر بوز روز
 بولاید بیرون صوریه سوالی
 و بی بونلری سوز ملند بیری
 اروع طوبه ادر کونج غایب
 یتیم اولناره اکرام ایدر
 قلندرون ایدر بشی قوت غازی
 بوکر مالک ربه با اهل عصیان
 دیار بیرون تفنیج ایتمه قاتی
 کم انه ایلدی سر زینت لور
 بویوز دیکن مال ایدر صغیر
 که مالک بولادی اودرن حال
 دین مالک استند و کونج قاتی

طایفه بوی بوی بیرون بول
 طوینگر مالکین ادر کونج رالو
 نیکم نهریم کیمور کونج بیرون
 بیخ اولمایه زنجیور دکدر
 بیخ ایتلر کونج بونج انکال
 بیخ ارزق دکدر کونج روز
 که اوتانوز دیکر بوی حوالی
 که قران اوقیان امتد ایدر
 رکاتوز ایدر ایدر ادا بونج
 فیترا اولناره انعام ادر
 ایدر دن ادر کونج بیازی
 نتم منع ایتشدی سوز کونج
 که بیرونده صغیر بونج
 فرشته ایدر ایدر ایلنار
 بیور مالک الله هار کونج
 بوقاروقا بونج ایله ایصال
 ندی بیری اکلر کونج معالی

دین الله بیلورکم اولدر اعلی
 که کرنگ بونلری سوز و آیدره
 بویتمن صراط افندره قلیس
 که بچی قلدی بونلر حیرانکه
 بیل الله آخر آید بوی حوت
 که تا اولیون بوی حیران دیر

مدح قبل بالالفاسم نزه باجره
اباحت قول ازین آجی کل محمد
صفی استو کرد از نور صبر و دور
ویا ای کلاشت با نور محمد مستند از
چو با کلاشید آینه نور قبل و چو
دیباکم با محمد سنم آجوه خسته
چونک ایستید آینه یونین تر او در
ار شجوه محمد ایستید نور کلاش
دیه با ما که امیر تر جوه عالم اول
دیباکم با رسول الله المذنب کلز کم
تقدیم ایله بسینه ار شسته عزم
دیه یار تبس وعدت قلدر کلاش کم
خطا ایوبیم الهده شقاقل کلامه
کلر بعض روایتین کجه اشکله ازین
اکافی سن یوق نرویه امری اولو
محمد کله صوره دیه مالک کاسر
دیه یار که معلوم نرود کلاش

ویا فی قیامت کل قلدر یوی تحویل
ویا است یغیو کل بر او دیزین عملا
عیبا ایله شغافت برین فضل ایله فیض
ویرزک بر صفا اکا بودر کصفه تمیلا
نما ایله قوسیه یجا صوبله بر نیلا
صفی کلر بوند اولدیزوم بنویلا
براقیم بنویله لجال ابریش این خصل
منارک کوزر زنده باش او زوزن نسیلا
که بولدا وده قضا غر عتلا ایله نیکلا
بیور با نجه تا الله قلم ته ایله قیللا
براقیم ایله بیوه یجی وار کجیللا
او قیاد کلاصل اریست عهد کجیللا
نفسلا دم کلا یوق وعدیه نیتلا
کودا کله شق او دا جزم اولمش اول
بوسه انفضا ایدر اوله کلند کجیللا
کلر بس قهر عر کلا ده سحر قیللا
دیه وار دی صیغی اولو اول

کلاش که خسته بر انج خیمه ایست
کرس بوند نهم صیغی اولد
دیه یار یاهتم کله کلر با نیک بوند
رسول الله بریم با نیک صیغی عین این
آنو کم کولک ایست اولد بر دجه امین
کوز کجه ایتم الله کوز کراجر الهامه
کوز کجه ایتم ایتم که کوه ددی کلاش
دیه غم جلایحی صمد ایتم صراج
کلم بس صرا نیکله کوز کلاش طور اولو
اچ چونک قوسیه کوز کلاش اولم اولو
بوی بوند دی کوه نقرخ ایدر اولو
الم او خجله کیدیم یوم ارتقا نرود

دیباکم با رسول الله روا اولک تقدیم
ایتم بسلی سجده بوانفده ایدر کجیللا
شاعت قیاد اولدیم نرود اولک تقدیم
دیه وار انیکل افراج نرود اولم قیللا
بیرض ادا ایست صمد صرح ایتم
که در لده دیو کلاش اولک ایتم کجیللا
جغرافی صمد ایتم الهی جمله تضلیللا
ایتم در کلاش که حقیقا و تاویل
دیه ارج قاتین اولد نرود ایلم تقویلا
کوز کلاش نیش صکار و قیللا
بیسیم بر اولد کلاش جلا تضلیل
یک اولد بر اولد کلاش اولد تقدیم

کلاش که خسته بر انج خیمه ایست
کرس بوند نهم صیغی اولد
دیه یار یاهتم کله کلر با نیک بوند
رسول الله بریم با نیک صیغی عین این
آنو کم کولک ایست اولد بر دجه امین
کوز کجه ایتم الله کوز کراجر الهامه
کوز کجه ایتم ایتم که کوه ددی کلاش
دیه غم جلایحی صمد ایتم صراج
کلم بس صرا نیکله کوز کلاش طور اولو
اچ چونک قوسیه کوز کلاش اولم اولو
بوی بوند دی کوه نقرخ ایدر اولو
الم او خجله کیدیم یوم ارتقا نرود

کرت ایتم رسول الله بوسه اول افضل الله
نه ان کوزیم اول الله جواز انی اکا کوزیم
محمد در کله علمه بلغده حوصله
محمد جغای ایدر لنگاره اعلام
دیباکم در یفاکم نولیدیم

کردید اول رسول الله اعجل
 ملكا لا يلهو بينك شفاعة
 شفاعة ايلدي هم اهل اعيان
 بنم كم را حمينوك ارحيم
 يس اذع صوته قدت قصه
 علمت صوته برقصه اله
 شقوي صيقه اذن كه عبا
 قارشا كور كيب نيزو
 كله بونار حوجبت قابوسينه
 ارال فونار بحر الحياته
 جون اول ماء الحياته بونار
 قور كيب او قاروش بونار
 وي انار نه يازيلير
 كه برقم ايدني بونار و دره يرد اد
 ولهم اندي رحان اندي آند
 قال الله تعالى هم يمشون عشاق المرحوم
 بلندن امر ايد لطف ايلدي
 كرجنده زه طوق اول طاق
 نكم

نكم استوكور با كور كور
 موسي سيزه اعطايتم من
 ديالرتريا اندي عطا لور
 بيوه شولسته را عطا اوسين
 ديه فاند بوندي افضله وار
 ديالو بوندي افضله بوندي
 ديهتكم رضام افضله اندي
 صيونر جنبته باري كينالو
 ارحم فوج موزون اولوسور
 ذفرع ايدن ل الله باري
 المرحوم بين اندي جبرئيل امر ايد بونار
 المبلغ قناديله سيلب اول خطه كيندي بونار
 الا اعطاه في الاي جبال اندي بونار
 سي حق ملك الامير صليبه غر بونار
 فيوزر نه كين بونار نه سوزن
 سوكين هواد اكره الا قنادارو
 صيونر بلندن جمانا زه زونار

كرايت مال اوردن حضور اوم موكور
 است سيزه اول سالار اول اوردن بونار

ÖZET

Köken itibariyle Arapça “cem” (جم) kökünden gelen “mecnū‘a” kelimesi, “toplanıp biriktirilmiş, tanzim ve tertip edilmiş şeyler heyeti” anlamına gelir. Edebî bir terim olarak ise mecnūa, “farklı kişilere ait metinlerin/metin parçalarının bir araya getirildiği eserler bütünü” anlamına gelmektedir. Umumiyetle kütüphanelerde “Mecnū‘a-i Eş‘ār” ya da “Mecnū‘atü’l-Eş‘ār” isimleriyle kayıtlı bulunan şiir mecnūaları arasında, hususen klāsik şiirimize ait belirli nazım şekilleri ve türlerinden şiirlerin bir araya getirilmesiyle tertip edilen mecnūalar da mevcuttur. “Mecnūaların Sistemik Tasnifi Projesi” (MESTAP) dāhilinde hazırlamış olduğumuz çalışmamızda incelediğimiz mecnūa, M. Fatih Köksal’ın tasnifine göre “herhangi bir nazım türü veya nazım şekli birliği/müşterekliği aranmaksızın derlenmiş manzum metinlerden oluşan toplamalar” şeklinde tanımlanan şiir mecnū’alarındandır.

Bu çalışmada Atatürk Üniversitesi Merkez Kütüphanesi Asl 582-Mc 40 numarada Mecnū‘a-i Eş‘ār ismiyle kayıtlı şiir mecnū‘asının (174^a-243^a) arasındaki varakları “Mecnū’aların Sistemik Tasnifi Projesi” (MESTAP)’ne göre değerlendirip yazı çevrimini yapılarak, bu bölümle ilgili değerlendirmeler yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Klāsik Türk edebiyatı, şiir mecnūaları, MESTAP

ABSTRACT

The word of “mecnū‘a” originated from Arabic “cem‘” (عجم) means “the things collected”. As an literary term, the mecmua means that “the works collected literary works belonging to diverse poets”. Among the mecmuas in the libraries save as “Mecmua-i Eşar” or “Mecmuatü'l- Eşar”, there are the poem mecmuas (poem collections) consisting of significant poetry species and forms. The mecmuas in this study we prepared inside of The Project Systematic Classification of Mecmua’s (MESTAP) are poem collections in capacity of colleetanea, according to Agāh Sırrı Levend’s classification they are second line.

In this study the poem collections numbered Asl 582-Mc 40 in the Central Library of Universty of Atatürk classified according to The Project Systematic Classification of Mecmua’s (MESTAP).

Key Words: Classical Turkish literature, poem collections, MESTAP

ÖZ GEÇMİŞ

02.12.1988 tarihinde Giresun'un Şebinkarahisar ilçesinde doğdu. 1992 yılında ailesi birlikte Kocaeli'nin Çayırova ilçesine göç etti. İlk ve orta öğrenimini Çayırova'da tamamladı. 2007 yılında girdiği Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü'nden 2012'de mezun oldu.

2012 yılında Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesinde yüksek lisans eğitimine başladı. Milli Eğitim bakanlığında edebiyat ve Türkçe öğretmenliği yaptı. Sonrasında Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesinde çalışmaya başladı. Hali hazırda Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesinde çalışmaya devam etmektedir.

Bekâr olan Kurt, Eski Türk Edebiyatı alanındaki çalışmalarına devam etmektedir.